

Nota sobre l'avaluació de l'impacte de les mesures proposades

Projecte normatiu:

Avantprojecte de llei dels drets culturals

Unitat promotora-Departament:

Departament de Cultura

Tècnic/s de l'Àrea de Millora de la Regulació:

Carlos López

I. Observacions sobre la memòria d'avaluació

La memòria d'avaluació hauria de sintetitzar els resultats de l'anàlisi efectuada i aportar informació suficient sobre el problema que es vol resoldre, els objectius perseguits i les diferents alternatives existents. La seva lectura hauria de permetre entendre quins són els pros i els contres de les opcions considerades i qui es veurà afectat.

Les observacions que es formulen a continuació segueixen l'estructura de la memòria d'avaluació que es recull a les [Recomanacions sobre el contingut de la memòria d'avaluació](#).

Per si us pot ser d'utilitat, podeu consultar l'apartat de [Bones Pràctiques](#) que consta a la del Departament de la Presidència i també el [Repositori d'avaluacions ex-ante](#) del web departamental sobre [Millora de la regulació](#).

1. Anàlisi del context i identificació de les opcions

1.A. Els problemes que es pretenen solucionar

L'avaluació de l'impacte normatiu s'inicia sempre amb la verificació de l'existència d'un problema (entès en sentit estricte però també com una situació susceptible de millora). Per tant, la memòria d'avaluació també ha de començar exposant de forma clara i concisa quins són els elements que defineixen el problema que es pretén resoldre. Amb aquesta finalitat i atenent a la proporcionalitat de l'anàlisi, cal referir-se sempre a les causes que el generen i les seves conseqüències, així com a la població afectada. A més, és important valorar la seva dimensió i aportar evidència empírica que sustenti les afirmacions que s'efectuen.

En la memòria d'avaluació elaborada s'identifiquen una sèrie de problemes relacionats amb la cultura: desigualtats socioeconòmiques que impedeixen l'accés a determinats col·lectius, desigualtats de gènere, precarietat laboral del sector cultural, desigualtats en l'accés a l'educació i formació i dificultats relacionades amb el finançament i amb els sistemes d'avaluació i seguiment de les polítiques públiques.

Com a consideració general, s'observa que els problemes identificats són força complexos. Si es defineixen problemes d'aquest nivell, els objectius i les opcions haurien de ser ambiciosos i caldria garantir que es disposa de la capacitat i dels mitjans oportuns per revertir la situació de partida. Del contrari, es podrien generar vers els destinataris de la futura norma expectatives que serien de difícil compliment. Per exemple, la precarietat laboral del sector cultural, com ja s'indica en la memòria d'avaluació, sembla una problemàtica global que hauria de ser resolta

des d'altres àmbits (dret laboral, contractació pública, etc.); de fet, moltes de les “*garanties*” que s'identifiquen en el text de la norma són en realitat mecanismes dels quals ja es disposa, com és el cas de la potestat per establir clàusules socials en els contractes públics. En consonància, la incidència de l'opció proposada sobre la situació laboral dels professionals del sector podria ser molt limitada. És per això que es recomana revisar l'apartat inicial de la memòria d'avaluació per tal d'assegurar la connexió lògica entre el problema, els objectius i les opcions.

Respecte el primer problema identificat, cal fer notar que l'absència d'una norma específica que reguli els drets culturals no pot ser concebut com un problema en sí mateix. De fet, la proposta normativa recull una sèrie de mesures que ja estan previstes en l'ordenament jurídic; per tant, ja es podrien utilitzar per part dels poders públics per promoure i tutelar els drets culturals. En aquest cas, es dedueix que els drets culturals, a diferència d'altres drets, han tingut un desplegament normatiu més limitat. Tant en l'ordenament estatal com en l'ordenament català s'han desplegat disposicions sectorials que tenen en compte aquests drets, però s'ha fet de forma parcial – amb mesures concretes en determinats sectors- i desigual – amb diferent grau d'intensitat¹.

En relació amb els problemes segon i tercer, caldria explicar quines actuacions ja es duen a terme per garantir l'accés a la cultura i la participació dels ciutadans en les activitats culturals; com es té en compte la diversitat cultural i la cultura comunitària en la planificació i programació de l'oferta cultural; quines barreres es detecten en relació amb el dret de llibertat d'expressió dels artistes i professionals; i com s'articula el principi de paritat de gènere en l'ocupació dins del sector cultural. Sens perjudici d'un millor criteri per part de la unitat promotora, sembla que en el marc dels diferents sistemes públics en matèria de cultura (museus, biblioteques, arts visuals, equipaments escènics i musicals), l'Administració ja gaudeix de mecanismes com la capacitat de coordinació dels equipaments, l'impuls d'estratègies globals o la participació en la programació de l'activitat cultural, els quals permeten incidir sobre les problemàtiques identificades. Caldria aclarir, però, quines són les debilitats d'aquests mecanismes.

Quant al problema quart, relatiu a la precarietat laboral del sector cultural, convindria concretar els factors o causes que originen aquesta situació. A més, seria interessant explicar com es garanteixen els drets laborals en el cas de les entitats que formen part dels diferents sistemes públics de cultura.

Pel que fa al problema cinquè, caldria precisar quines són les barreres o dificultats a l'hora de col·laborar entre el sector cultural i educatiu i com aquestes influeixen en l'accés als estudis i formació per part dels ciutadans.

Finalment, es recomana incorporar en l'annex les dades estadístiques que es van facilitar a l'Àrea de Millora de la Regulació, atès que aporten evidència sobre els problemes identificats.

1.B. Els objectius que es volen assolir

Els objectius són els resultats que es pretenen aconseguir sobre la realitat. La delimitació dels objectius a la memòria d'avaluació ha de permetre conèixer la cadena lògica entre la problemàtica identificada (apartat 1.A) i les solucions considerades (apartat 1.C) i, alhora, fixar els criteris per comparar les diverses opcions possibles i permetre el seguiment del compliment de la norma.

¹ En un sentit similar, es recull en el preàmbul de la Llei Foral 1/2019, de 15 de gener, de drets culturals de Navarra.

En la memòria d'avaluació elaborada s'identifiquen 6 objectius. Cal fer notar que els objectius haurien d'estar plenament connectats amb el problema de partida i a més han de ser específics, mesurables, assolibles, realistes i delimitats en el temps (SMART).

En aquesta línia, es suggereix reformular el primer objectiu, ja que *“Establir el règim jurídic aplicable en matèria de drets culturals a totes les persones”*, és en realitat l'opció proposada. En el seu lloc, l'objectiu podria ser *“Garantir un tractament, promoció i defensa dels drets culturals homogeni i uniforme en tots els àmbits de la cultura”*.

Respecte el segon objectiu, es recomana revisar-lo a fi que expressi amb major concreció quin és el resultat que es vol assolir, atès que *“reforçar la protecció”* és una previsió força indeterminada. Una alternativa seria: *“Assegurar l'aplicació efectiva dels diferents mecanismes de garantia dels drets laborals de les persones que treballen en el sector cultural”*.

Des d'un punt de vista formal, es suggereix reduir la part explicativa dels diferents objectius, atès que la identificació que s'efectuï en la memòria d'avaluació hauria de ser al més sintètica possible.

1.C. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives

Per assolir els objectius perseguits sempre hi ha diferents alternatives possibles. A la memòria d'avaluació només s'han de descriure les opcions més rellevants considerades per la unitat promotora durant l'avaluació. Això sí, és important que s'explicitin aquelles que s'hagin plantejat per les persones o sectors interessats en el marc dels processos de consulta, així com que es justifiquin les raons per descartar algunes de les opcions identificades sense haver analitzat el seus impactes.

Ahora cal tenir present que quan s'identifiquen les opcions hi ha 2 nivells diferents: l'instrument d'intervenció —que pot ser normatiu (lleí, decret...) o no normatiu (autoregulació, coregulació...)— i el contingut o enfocament de la intervenció. Per tant, en aquest apartat, s'han de posar en relleu quines són les principals opcions valorades per la unitat des d'aquestes dues perspectives.

En la memòria d'avaluació elaborada s'identifiquen l'opció de “no fer res”, l'opció normativa preferida i una opció normativa descartada.

Respecte l'opció normativa preferida, que s'hauria d'anomenar opció normativa “proposada”, s'observa que expressa més les finalitats que cerca aquesta alternativa que no pas el seu contingut. Per exemple, en lloc d'assenyalar que aquesta opció preveu *“aprofundir en la millora dels drets laborals de les persones”* o *“millorar el finançament del sistema cultural”*, caldria fer un esforç per identificar quines solucions concretes i innovadores introdueix aquesta alternativa.

A tall exemplificatiu, i sens perjudici d'un millor criteri per part de la unitat promotora, una possible descripció d'aquesta opció seria la següent:

L'opció normativa proposada comporta introduir una visió de la política cultural orientada als drets de les persones. Es preveu elaborar una norma amb rang de llei per tal d'introduir, com aspectes innovadors, les mesures següents:

- *S'identifiquen i sistematitzen els drets culturals, ja recollits en diferents textos normatius. Respecte cadascun d'aquests drets, es relacionen una sèrie de garanties. Aquestes garanties s'articulen, d'una banda, a través d'obligacions específiques² que han de*

² A criteri de la unitat promotora, es podrien concretar quines són les noves obligacions que introdueix l'opció proposada.

complir les administracions públiques o les entitats que formen part dels sistemes públics de l'àmbit cultural, i que fins ara s'havien de complir de manera parcial i no uniforme. D'altra banda, s'estableixen una sèrie d'orientacions o manaments que han de guiar l'activitat de les administracions públiques i de les entitats que formen part dels sistemes públics de l'àmbit cultural.

- *Es crea el Sistema Cultural de Catalunya, format per les entitats del sector públic que tinguin entre les seves activitats la cultura, així com per les entitats privades i associacions titulars de concessions o concerts i les entitats privades que s'hi vulguin adherir. Aquestes entitats han de garantir el compliment efectiu dels drets culturals, reben finançament públic i han d'assumir una sèrie d'obligacions relatives a la planificació i programació, el foment de la participació de la ciutadania en tota la seva diversitat i la paritat de gènere.*
- *Es creen òrgans col·legiats de participació, d'informació i de garantia, com són, respectivament, la Taula de participació cultural (actualment existeix el Consell Social de la Cultura), l'Observatori de la Cultura i el Comitè de Protecció dels Drets Culturals.*
- *S'estableixen mesures relatives al finançament, en particular es preveu un compromís de destinar un mínim del 2% dels pressupostos al departament competent en matèria de cultura. També s'inclou un catàleg de possibles mesures per millorar el finançament, la majoria de les quals ja s'empren en l'actualitat (línies d'ajut, mecenatge i patrocini cultural, etc.).*

Finalment, s'observa que es descarta una tercera opció consistent en la modificació parcial de les diferents lleis sectorials. Aquesta opció diferiria, únicament, en la decisió d'impulsar una llei pròpia o una llei modificativa de diferents disposicions. Cal remarcar que en matèria d'avaluació d'impacte normatiu, l'anàlisi d'alternatives està concebut, principalment, per tal d'examinar diferents solucions possibles, en termes de contingut o mesures, per a la resolució d'un problema. Així s'aporta informació d'interès sobre els principals impactes econòmics, socials i ambientals de les diferents alternatives objecte d'anàlisi, la qual permet comparar els seus avantatges i desavantatges, per tal de facilitar la presa de decisions a partir de l'evidència.

En aquest cas, es suggereix simplificar la memòria d'avaluació exposant en aquest apartat les raons per les quals s'ha descartat aquesta opció, que serien les que figuren en la columna "costos" del quadre de comparació d'opcions i en l'apartat 2.B de la memòria d'avaluació. Llavors, no seria necessari que en els diferents apartats de la memòria d'avaluació es valorés aquesta alternativa. A més, caldria revisar els arguments exposats en la memòria d'avaluació, atès que la modificació individual de les diferents lleis sectorials no sembla que impedeixi incorporar elements transversals en matèria d'igualtat de gènere ni tampoc que generi major càrrega de treball (es podria articular a través d'una única llei modificativa). A més, aquesta opció sembla que podria garantir una major integritat del marc jurídic i evitar contradiccions i incoherències entre les normes.

En canvi, seria interessant que en la memòria d'avaluació s'identifiquessin altres alternatives o sub-opcions que s'hagin plantejat durant els tràmits de participació i treball previs a l'elaboració de la proposta normativa.

2. Anàlisi dels impactes econòmics, socials i ambientals més rellevants de les opcions considerades

2.A. Informe d'impacte pressupostari

En aquest apartat s'haurien d'analitzar i, si escau, quantificar els impactes de les opcions considerades en els recursos personals i materials de totes les administracions públiques.

Alhora, caldria valorar l'afectació pressupostària que pugui tenir en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat. Cal tenir en compte que pot haver-hi una opció o determinades mesures que siguin desitjables des d'un punt de vista social, però siguin inviables per manca de disponibilitat pressupostària. En el cas que no tinguin un impacte sobre el pressupost, simplement cal justificar aquesta manca d'impacte.

En la memòria d'avaluació elaborada s'afirma, en primer lloc, que l'opció de "no fer res" no representaria un impacte pressupostari diferencial respecte la situació de partida. Cal remarcar que l'opció de "no fer res" és precisament l'opció de partida. En aquest cas, la major incidència pressupostària podria derivar de l'obligació de reservar un 2% dels pressupostos anuals de la Generalitat de Catalunya al Departament de Cultura. Es recomana concretar quin ha estat el % destinat els darrers anys a fi d'aclarir quin impacte tindria la reserva.

D'altra banda, s'atribueixen a l'opció proposada una sèrie de beneficis en termes de recaptació derivats del mecenatge i patrocini cultural que serien imputables a altres normes, ja que la proposta normativa no fixa cap tipus de mesura que pugui generar els ingressos identificats en la memòria d'avaluació. Per aquest motiu, caldria revisar les pàgines 13, 14 i 15 i suprimir aquestes previsions. Si es considera procedent, en l'apartat 4, relatiu a la implementació de la norma, es podria assenyalar que en el [Pla normatiu per a l'any 2024](#) s'ha previst iniciar la tramitació de l'Avantprojecte de llei del mecenatge, que podria generar una sèrie d'ingressos que contribuïran al finançament del sector cultural.

Quant als costos, en la memòria d'avaluació s'estima que l'elaboració dels plans per promoure i garantir els drets culturals tenen una despesa estimada de 2.000€ a 4.000€ i que afectarà el 41,5% dels equipaments culturals. Caldria explicar breument com s'ha estimat aquest cost i les raons per les quals no afecta la totalitat dels equipaments. Si no es vol establir com a una obligació genèrica respecte el conjunt d'entitats que formen part del Sistema Cultural de Catalunya, s'hauria revisar el text de la norma i aclarir els paràmetres o criteris que es tindran en compte a l'hora d'obligar els equipaments a disposar d'aquests plans (articles 11 i 23 APL).

També es preveu una despesa pressupostària de 322.000€ anuals destinada als anomenats instruments de governança, informació i control. Respecte aquesta estimació, seria convenient aportar els càlculs en què es fonamenten aquests costos, que es podrien annexar en la memòria d'avaluació.

Al marge dels costos i beneficis identificats, en l'anàlisi efectuada s'ha constatat que el text de la norma inclou múltiples mesures que poden afectar els recursos personals i materials de les administracions públiques – ja sigui com a destinatàries de l'obligació o com a titulars dels equipaments-, si bé resulta difícil diferenciar quines d'aquestes són manaments generals sense caràcter coactiu i quan realment es vol establir una obligació *ex novo*. A fi de facilitar la comprensió sobre els possibles efectes de l'opció proposada, caldria analitzar de manera específica si aquestes mesures requeriran l'aportació de recursos addicionals o bé es podran dur a terme amb els existents. Aquestes mesures podrien ser: disposar de consells socials o altres òrgans consultius com a mecanisme d'escolta que tinguin en compte la diversitat de veus (art. 13.a APL); disposar de programes de creació col·lectiva o comissariat col·laboratiu i destinar-ne un % del seu pressupost (13.n APL); crear el Registre d'entitats i empreses privades que formen part del Sistema Cultural de Catalunya (art. 21.3 APL); implementar projectes educatius i socials (art. 23.1.b APL); desenvolupar programes de qualificació professional (art. 19.b APL); i desenvolupar plataformes d'accés universal (art.42.2.a APL).

Finalment, les reflexions relatives a l'impacte sobre les administracions locals s'haurien de realitzar en aquest apartat, en lloc de l'apartat 2.B (pàgines 17 i 18). S'hauria de completar l'apartat amb una anàlisi sobre la incidència que pot tenir l'opció proposada sobre les entitats

locals, en especial les de menor dimensió, atès que poden tenir més dificultats per complir determinades obligacions.

2.B. Informe d'impacte normatiu en termes de simplificació i reducció de càrregues administratives.

En aquest apartat s'hauria de posar el focus en l'anàlisi de l'impacte de les opcions considerades des de la perspectiva de les mesures d'intervenció administrativa, tot examinant la incidència en termes de simplificació normativa, la simplificació procedimental i la reducció de càrregues administratives per a les empreses i els ciutadans.

En la memòria d'avaluació elaborada s'inclouen aspectes d'anàlisi que no són propis d'aquest apartat, alguns dels quals ja s'analitzen en altres informes d'una manera similar. És el cas de les explicacions sobre els instruments de governança, informació i control, l'ordenació del Sistema Cultural de Catalunya, el Pla d'equipaments culturals, el Comitè de Protecció dels Drets Culturals o l'impacte sobre les administracions locals (pàgines 16, 17 i 18). Per tant, caldria suprimir aquestes consideracions a fi d'evitar reiteracions al llarg de la memòria d'avaluació.

En aquest cas, el contingut de l'informe d'impacte normatiu s'hauria de limitar a analitzar els efectes de les opcions considerades en termes de càrregues administratives sobre els equipaments culturals de titularitat privada. Si bé en l'apartat final de l'informe d'impacte normatiu s'assenyala que es preveu un lleuger augment de les càrregues administratives, es troba a faltar una reflexió sobre la necessitat i proporcionalitat de les diferents obligacions d'informació que preveu la proposta normativa.

A més, a fi d'aportar una estimació objectiva sobre aquest impacte, caldria incorporar la quantificació preceptiva de les càrregues administratives, tal com preveu la disposició addicional primera del [Decret 131/2022](#), de 5 de juliol, del Reglament de la Llei de facilitació de l'activitat econòmica. A l'hora de dur a terme aquesta quantificació, es recomana consultar el document "[Exemple de quantificació de càrregues administratives per a les empreses](#)". Sobre el nombre de càrregues administratives a quantificar, cal fer avinent que del text de la norma no es desprèn amb claredat que les entitats privades que integren el Sistema Cultural de Catalunya només hagin d'elaborar els plans que preveu l'article 11.b i 23.1.a APL, sinó que, segons el mateix text, també han de complir altres obligacions d'informació el compliment de les quals els generarien càrregues administratives: disposar de programes de creació col·lectiva o comissariat col·laboratiu (art.13.b APL), implantar projectes educatius i socials (art.23.1.b APL) o disposar d'un sistema d'indicadors, del qual també es desprèn que hauran de facilitar dades a l'Administració (art. 23.1.e APL).

2.C. Informe d'impacte de gènere

En l'informe d'impacte de gènere s'afirma que l'opció de "no fer res" suposaria "*la no implementació de mesures de inclusió i igualtat de gènere*". Com a consideració prèvia, es suggereix matisar aquesta afirmació, ja que sembla que actualment ja es treballa per garantir la igualtat de gènere en l'àmbit cultural. Per exemple, en el cas dels equipaments d'arts visuals, el [Decret 60/2020](#), de 2 de juny, del Sistema Públic d'Equipaments d'Arts Visuals de Catalunya, preveu que entre les funcions del Sistema està la de "*Dissenyar estratègies, establir plans i executar accions per al desenvolupament i l'aplicació de les polítiques d'igualtat de dones i homes en l'àmbit de les arts visuals*" (lletra k, article 3); s'estableixen obligacions en matèria d'igualtat respecte les diferents tipologies d'equipaments per garantir la presència i participació de les dones i per evitar que es reproduïxin estereotips sexistes (articles 8, 9 i 10); i es preveu que en els òrgans del Sistema s'atengui al principi de representació paritària (article 17.3). En l'[Ordre CLT/225/2021](#), que desplega el decret, es preuen múltiples mesures que completen

aquesta regulació, com l'obligació de disposar de professionals formats en matèria de gènere (article 8.a).

És per això que caldria analitzar els costos i beneficis de les opcions considerades en termes d'impacte de gènere des d'una triple vessant: la dona com a destinatària de les polítiques de cultura i de l'oferta cultural; com a professional de la cultura; i com a persona vinculada als equipaments culturals que formen part del Sistema. En aquesta anàlisi caldria incloure una valoració dels resultats assolits fins al moment en relació amb les mesures normatives adoptades (inclusió de la perspectiva de gènere en la programació cultural, participació en els òrgans col·legiats, etc.) i assenyalar-ne les debilitats o aspectes susceptibles de millora. En base a aquesta diagnosi, caldria aclarir com s'espera que l'opció proposada produeixi els efectes enunciats en la pàgina 19.

2.D. Informe d'impacte econòmic i social

En aquest apartat s'haurien d'analitzar els costos i beneficis en els àmbits econòmic i social que no siguin objecte de consideració específica en els altres informes de la memòria d'avaluació (impacte pressupostari, normatiu en termes de simplificació i reducció de càrregues administratives i de gènere. En aquest sentit, per identificar possibles impactes es suggereix de consultar les [Recomanacions sobre la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades: identificació dels impactes](#), on s'inclouen preguntes clau per detectar impactes econòmics, socials i ambientals.

En la memòria d'avaluació elaborada s'identifiquen una sèrie d'impactes socials positius. En general, convindria aclarir en base a quines mesures i quines hipòtesis s'espera que es produeixin aquests efectes i si són realment diferencials en comparació amb la situació de partida. Es podria interpretar que molts d'aquests impactes ja es podrien assolir amb els mitjans actuals i estan supeditats a la disponibilitat de recursos (per exemple, ja es podrien fer programacions amb majors garanties de protecció dels drets culturals o impulsar línies de subvencions). A més, cal fer notar que alguns dels impactes enunciats són certament rellevants i sembla que l'opció proposada podria tenir un impacte poc significatiu o limitat, com és el cas de la protecció de la llibertat d'expressió, creació i difusió o la protecció dels autors, artistes i professionals de la cultura. En el cas concret dels impactes relatius al foment del mecenatge i del patrocini, es recomana la seva supressió, atès que serien imputables a altres iniciatives normatives.

D'altra banda, es troba a faltar que en la memòria d'avaluació s'analitzi l'impacte sobre les entitats culturals privades, l'impacte en termes de competència efectiva en el sector i l'impacte sobre determinats col·lectius, com ara els infants.

En relació amb l'impacte sobre les entitats culturals privades, caldria analitzar si aquestes entitats hauran d'assumir costos addicionals per poder formar part del Sistema Cultural de Catalunya, al marge de les càrregues administratives, que són objecte d'anàlisi en un altre apartat de la memòria. En el cas que l'opció proposada generi costos addicionals, s'hauria d'elaborar i incorporar el [Test de pimes](#).

En termes de competència, caldria analitzar els possibles efectes de l'article 23.2 APL, que preveu que s'han "*d'establir en les bases de subvencions, premis o en els plecs de contractació, si s'escau, una puntuació especial favorable per a les entitats registrades*". Cal fer avinent que una previsió d'aquest tipus suposaria un avantatge competitiu respecte les entitats registrades, per tant, caldria exposar les raons objectives en què es fonamenta aquesta previsió i la seva necessitat i proporcionalitat. Sobre algunes mesures similars s'ha pronunciat l'Autoritat Catalana de la Competència, per exemple, en l'[Informe IR 65/2022](#) i [IR 71/2024](#). Al marge

d'aquesta anàlisi, es recomana sol·licitar un informe a l'Autoritat Catalana de la Competència, tal com preveu la [Llei 1/2009](#), del 12 de febrer.

Finalment, i en termes similars als exposats en relació amb les dones en l'apartat 2.C d'aquesta nota, caldria analitzar la incidència de les opcions considerades sobre col·lectius especialment vulnerables. En el cas dels infants i adolescents, es recomana seguir les [Pautes per a l'avaluació d'impacte normatiu des de la perspectiva de la infància i l'adolescència](#).

3. Comparació de les opcions considerades

Un cop completada l'anàlisi dels efectes de les opcions considerades, en aquest apartat s'hauria de concloure breument per què les solucions que aporta l'opció proposada són millors que l'opció de “no fer res”. L'elecció d'aquesta opció hauria de respectar els principis de bona regulació.

En aquest apartat de la memòria d'avaluació es valoren els efectes de les tres opcions considerades. Com s'ha remarcat en l'apartat 1.C d'aquesta nota, es recomana simplificar el contingut del document i excloure de l'anàlisi d'alternatives “l'opció normativa descartada”.

En consonància, caldria revisar el quadre de l'Annex 3 de la memòria d'avaluació. A més, aquest quadre s'hauria de completar un cop s'ampliï l'anàlisi d'alguns dels impactes als quals s'ha fet referència en aquesta nota. A fi de facilitar la tasca de revisió, en l'annex 3 d'aquesta nota s'adjunta una nova proposta de quadre.

4. Implementació, seguiment i avaluació de la norma

En aquest apartat cal posar en relleu si s'han previst les mesures d'execució necessàries per garantir la implementació i el compliment de la nova regulació, si s'han establert els indicadors relacionats amb els objectius de la intervenció que permetin valorar l'eficàcia i eficiència de l'opció triada, així com si ja es disposa d'una planificació per efectuar el seguiment i l'avaluació de la norma un cop estigui aprovada.

En relació amb les mesures d'implementació, del text de la disposició es dedueix que caldrà executar altres actuacions necessàries per garantir el futur compliment de la norma. Es recomana identificar-les en l'apartat i, si fos possible, explicar breument com i quan es preveu implementar-les. Sens perjudici d'un millor criteri per part de la unitat promotora, aquestes mesures serien: tramitar disposicions normatives sobre el mecenatge i patrocini cultural; elaborar una guia per elaborar i implantar els plans en matèria de drets culturals (DA 2 APL); revisar les estructures i posar en marxa els consells socials o altres òrgans consultius en els equipaments (art.13.a APL); impulsar eines sobre programes de creació col·lectiva (art.13.n APL); elaborar i posar en marxa determinats protocols d'actuació (art. 15.2 i 15.3.a APL); crear i posar en funcionament el Registre d'entitats i empreses privades que formen part del Sistema Cultural de Catalunya (art. 21.3 APL); desenvolupar programes de formació professional en els diferents equipaments (art. 19.b APL); adoptar les mesures necessàries per garantir l'accés virtual a la Cultural (art. 42 APL).

D'altra banda, es troba a faltar que s'incloguin determinats indicadors que poden ser útils i pertinents a fi d'avaluar l'assoliment dels objectius, sense que aquesta relació d'indicadors hagi de ser exhaustiva. Tenint en compte els objectius pretesos, alguns indicadors podrien ser: nombre de plans o programes que inclouen mesures específiques per garantir els drets culturals; nombre de persones de nivell socioeconòmic baix que accedeixen a les activitats culturals a conseqüències dels plans; evolució de la situació de les dones a conseqüència de les mesures incloses en els plans; nombre d'equipaments que faciliten dades sobre els resultats assolits, etc.

Annex III. Quadre de comparació de les opcions de regulació.

A continuació s'aporta una nova proposta de quadre de comparació d'opcions, que integra alguns dels impactes als quals s'ha fet referència en aquesta nota. Aquest quadre s'hauria d'afegir només una vegada en la memòria d'avaluació com Annex 3. En la revisió efectuada per l'Àrea de Millora de la Regulació s'han matisat alguns dels impactes enunciats, per exemple, no sembla que l'opció de "no fer res" no impedeixi incorporar mesures d'inclusió o igualtat de gènere. Tampoc queda del tot clar a què es vol fer referència quan s'assenyala que els artistes i els professionals es troben sense protecció jurídica.

La unitat promotora hauria de revisar el quadre i completar els espais en blanc un cop s'analitzin alguns dels impactes suggerits. Als efectes de facilitar la tasca es pot consultar: l'[annex 4](#) de la memòria d'avaluació de l'Avantprojecte de Llei d'impuls de l'activitat econòmica en un entorn digital o l'[annex](#) de memòria d'avaluació del Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament del Registre de subvencions i ajuts de Catalunya.

	OPCIÓ 1: "NO FER RES" O MANTENIR LA SITUACIÓ ACTUAL		OPCIÓ 2: OPCIÓ PROPOSADA	
IMPACTES	COSTOS	BENEFICIS	COSTOS	BENEFICIS
Impacte pressupostari	Administració de la Generalitat: recursos que anualment es destinen al Departament de Cultura ³ .		Administració de la Generalitat: recursos que anualment es destinen al Departament de Cultura. Es preveu una reserva mínima del 2%. Administracions públiques de Catalunya: es preveu un increment dels recursos personals i materials. El finançament dels plans per garantir els drets culturals, amb una	

³ No és un cost imputable únicament a l'opció de "no fer res". Tanmateix, atès que es preveu establir una reserva anual en els pressupostos, s'identifica als efectes de visualitzar la diferència entre ambdues opcions.

			despesa total de 2.8M€ a 5,6M€ i una despesa de 322.000€ per posar en funcionament determinats òrgans.	
Impacte normatiu	Càrregues administratives: 0€		Càrregues administratives: es preveu un increment de __€	
Impacte econòmic i social	Ciutadans i col·lectius amb majors dificultats d'accés a la cultura: existeixen desigualtats socioeconòmiques que impedeixen l'accés a la cultura en condicions d'igualtat, sense que es doni una cobertura universal.	Ciutadans i col·lectius amb majors dificultats d'accés a la cultura: alguns col·lectius, especialment les persones amb discapacitat, es beneficien de mesures de suport (descomptes, reserva de llocs, etc.). També es fomenten aspectes com la identificat cultural, l'accés a la cultura i la participació cultural en les programacions culturals, tot i que no de forma simètrica en els diferents àmbits.	Ciutadans i col·lectius amb majors dificultats d'accés a la cultura: existeixen desigualtats socioeconòmiques que impedeixen l'accés a la cultura en condicions d'igualtat, sense que es doni una cobertura universal, tot i que es podria esperar que aquests costos es redueixin. Competència: risc de generar avantatges competitiu a les entitats privades que formen part del sistema, que podria comportar reducció del nombre d'operadors beneficiaris de subvencions o que participin en la contractació pública.	Ciutadans i col·lectius amb majors dificultats d'accés a la cultura: es preveu que més col·lectius puguin ser beneficiaris de mesures de suport, tot i que despendrà de la implementació de la llei. També es fomenten aspectes com la identificat cultural, l'accés a la cultura i la participació cultural en les programacions culturals, de forma global i simètrica en els diferents àmbits de la cultura. . Polítiques públiques: es preveu una millora de la informació, tant en termes qualitatius i quantitatius, sobre el funcionament del Sistema Públic de Cultura que permeti dissenyar i fer millor seguiment de les polítiques públiques.
Impacte de gènere	Existeixen desigualtats de gènere en l'ocupació cultural.	En les estratègies i la programació es té en compte la desigualtat de gènere, si bé de forma	Existeixen desigualtats de gènere en l'ocupació cultural.	En les estratègies i la programació es té en compte la desigualtat de gènere. S'espera que s'estengui a la totalitat d'àmbits de la cultural.

		parcial i limitada en determinats àmbits.		
L'ASSOLIMENT DELS OBJECTIUS⁴	S'assoleixen parcialment alguns objectius. En el marc normatiu vigent, les polítiques culturals pretenen avançar en la promoció i defensa dels drets culturals, però sovint no es disposa d'un tractament igual i transversal dels drets culturals en la totalitat dels àmbits. També existeixen dificultats per garantir el finançament de les activitats culturals i es podrien millorar les dades disponibles sobre el funcionament del Sistema.		S'assoleixen en major grau alguns dels objectius, tot i que de forma limitada. Aquesta opció s'orienta a assegurar que la promoció i defensa dels drets culturals sigui equivalent en els diferents àmbits, si bé caldrà destinar recursos públics addicionals. Es mantindran les dificultats de finançament del sistema públic de cultura, però es preveu un lleuger increment dels recursos. També s'espera que es millori la disponibilitat de dades que permetin dissenyar, executar i avaluar de forma més eficient les polítiques culturals.	

⁴ En aquest apartat la unitat promotora hauria de valorar en quin grau s'assoleixen els objectius perseguits (els indicats a l'apartat 1B) si s'adopten cadascuna de les opcions considerades.

II. Observacions sobre el text proposat

En relació amb la versió del text tramesa, malgrat que s'entén que està pendent de revisió, es fan les consideracions següents:

Consideració general: la proposta normativa genera alguns dubtes sobre quan es vol imposar una obligació específica o quan s'està establint un manament o orientació sense contingut coactiu. De fet, en el Títol II sembla que es pretén obligar a les entitats que formen part del Sistema Cultural de Catalunya a complir determinats requeriments (per exemple, disposar de programes de creació col·lectiva), tanmateix en l'article 23 només es citen alguns.

Article 15.1: a fi de prevenir possibles equívocs, es recomana suprimir l'incís "normes", ja que les entitats que integren el Sistema Cultural de Catalunya no disposen de capacitat normativa.

Article 30: respecte l'apartat 1, caldria reconsiderar si resulta necessari establir en una norma amb rang de llei els equipaments que tenen la consideració de nacionals, tenint en compte que aquesta previsió no requereix d'una norma amb rang de llei i podria quedar des actualitzada amb la inclusió o baixa d'altres equipaments.

Pel que fa a l'apartat 3, s'hauria de revisar si resulta convenient fixar que la inclusió dels equipaments s'hagi de fer amb una "*norma amb rang mínim de decret*", ja que no sembla que aquesta mesura sigui pròpia d'una disposició de caràcter general, i semblaria més un acte administratiu. En tot cas, si es pretén que sigui el Govern qui declari aquesta condició, potser es podria assenyalar aquesta circumstància sense fer referència a la forma que ha d'adoptar la decisió.

Carlos
López
Garzo - DNI
[REDACTED]
(TCAT)

Signat
digitalment per
Carlos López
Garzo - DNI
[REDACTED]
(TCAT)
Data: 2024.03.15
11:28:23 +01'00'

Analista d'impacte econòmic

Paula Orti
Ferrer - DNI
[REDACTED]
(TCAT)

Signat digitalment
per Paula Orti
Ferrer - DNI
[REDACTED] (TCAT)
Data: 2024.03.15
16:02:55 +01'00'

Cap de l'Àrea de Millora de la Regulació

Identificació de l'expedient

Informe CLT_066_2024, relatiu a l'expedient de sol·licitud d'informe d'impacte de gènere que el Departament de Cultura ha fet arribar a aquest Institut en data 04/04/2024 sobre la Llei de drets culturals de Catalunya.

Normativa i polítiques sobre igualtat, transversalitat i interseccionalitat de la perspectiva de gènere

Àmbit internacional

- a) El **Conveni europeu de drets humans (1950)** del Consell d'Europa en el seu article 14 estableix la prohibició de discriminació: «El gaudi dels drets i de les llibertats reconeguts en el present Conveni ha d'ésser assegurat sense cap distinció, especialment per raó de sexe, raça, color, llengua, religió, opinions polítiques o altres, origen nacional o social, pertinença a una minoria nacional, fortuna, naixença o qualsevol altra situació».
- b) La **Resolució «Mainstreaming the gender perspective into all policies and programmes in the United Nations System»** (A/52/3, 18 de setembre de 1997) d'Ecosoc de Nacions Unides, defineix la incorporació de la perspectiva de gènere com «el procés d'avaluació de les implicacions per a dones i homes de qualsevol acció prevista, inclosa la legislació, les polítiques o els programes, en tots els àmbits i tots els nivells».
- c) L'**Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible (2015)** de Nacions Unides insta els estats membres a desenvolupar un marc que transversalitzï la perspectiva de gènere en tots els nivells governamentals i parlamentaris.
- d) El **Pla d'acció per a la promoció de la igualtat de gènere 2004** de la Decisió del Consell de Ministres de l'OSCE 14/04, emfatitza la necessitat de desenvolupar en profunditat i reforçar un procés continu i sostenible de transversalització de la perspectiva de gènere.

Àmbit europeu

- a) Els articles 2 i 3.3 del **Tractat UE**, estableixen la no discriminació i la igualtat entre dones i homes com a valors comuns als Estats membres de la UE, i es formalitza el compromís de fomentar la igualtat de dones i homes.
- b) Els articles 8 i 10 del **Tractat de Funcionament de la UE**, estableixen que, en totes les seves accions, la Unió Europea tindrà per objectiu eliminar les desigualtats de dones i homes, i promourà la seva igualtat.

- c) **L'Estratègia d'Igualtat de Gènere 2020-2025** de la Unió Europea, és l'actual full de ruta per avançar en l'assoliment de l'equitat de gènere.
- d) La Comunicació de la Comissió al Consell i al Parlament Europeu – **El Programa d'acció per a la transversalització de la igualtat de gènere en la cooperació de la Comunitat al desenvolupament** [COM (96) 67 final, del 21 de desembre de 1996], de la Comissió Europea, assumeix la transversalitat de gènere com a principi rector de totes les actuacions públiques en els següents termes:
«Mobilitzar específicament totes les polítiques i les mesures generals per tal d'assolir la igualtat, tenint en compte de forma activa i oberta en la fase de planificació els possibles efectes sobre les respectives condicions, situacions i necessitats dels homes i de les dones».

Àmbit estatal

- a) La **Llei Orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes**, estableix la transversalitat de gènere com a principi d'actuació dels poders públics.

Àmbit català

- a) **L'Estatut d'Autonomia de Catalunya**, als seus articles 4.3, 19, 41 i 153, quant al reconeixement i garantia dels drets de les dones i la igualtat d'oportunitats de les dones i els homes, i la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones.
- b) La **Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes**, desenvolupa els preceptes estatutaris en matèria d'igualtat de gènere i els drets de les dones i estableix mesures transversals en tots els ordres de la vida, amb la finalitat d'eradicar les discriminacions contra les dones. En relació amb la interseccionalitat, el preàmbul de la Llei preveu que s'han de tenir en compte també, a més de la discriminació per raó de sexe, altres aspectes com ara la discriminació múltiple i les situacions de desavantatge per raó d'ètnia, color, orígens ètnics i socials, característiques genètiques, llengua, religió, conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altra mena, pertinença a una minoria, competències, naixement, discapacitat, edat, orientació sexual o nivell econòmic.
- c) La **Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia**, desenvolupa i garanteix els drets de lesbianes, gais, bisexuals, persones trans i persones intersexuals (LGBTI), estableix els principis

orientadors de l'actuació dels poders públics i defineix les polítiques públiques que han de promoure la igualtat efectiva de les persones LGBTI.

- d) La **Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista** estableix els principis orientadors en les intervencions dels poders públics en aquesta matèria, incloent-hi una atenció i una reparació adequades a les dones que han patit violència masclista.
- e) La **Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació**, estableix els principis i regula les mesures i els procediments per garantir i fer efectius el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació, el respecte a la dignitat humana i la protecció davant qualsevol forma, acte o conducta de discriminació.

Normativa sobre l'informe d'impacte de gènere

- i. Els projectes de disposicions reglamentàries que s'elaborin en l'àmbit competencial de l'Administració de la Generalitat han d'anar acompanyats sempre d'una memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades que integri, com a mínim i entre d'altra documentació preceptiva, d'un informe d'impacte de gènere, tal i com estableix l'article 64 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
- ii. L'article 3 lletra g) de la Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de les Dones, en concordança amb el Decret 78/2023, d'11 d'abril, de reestructuració de l'Institut Català de les Dones, estableix que correspon a aquest Institut elaborar i emetre els informes d'impacte de gènere i, en tot cas, els informes a què fa referència, entre d'altres, l'article 64.3.d. de la Llei 26/2010, precitada, tràmit intern que es dona per completat amb aquest document.

Normativa sobre l'ús no sexista ni androcèntric del llenguatge

- a) El principi vuitè de l'article 3 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que els poders públics, entre els quals s'inclou l'Administració de la Generalitat, han de fer un ús no sexista del llenguatge que eviti l'expressió de concepcions sexistes de la realitat i els usos androcèntrics i amb estereotips de gènere, i han de promoure un llenguatge respectuós amb les dones, amb les minories i amb totes les persones en general en l'atenció personal i en tota la documentació escrita, gràfica i audiovisual.

- b) La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, obliga els Poders Públics a implementar un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment a la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques (article 14.11).
- c) La [Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya](#), de l'any 2011, de la Direcció General de Política Lingüística, proposa una sèrie de solucions per evitar que aquests textos incloguin formes androcèntriques i generin disfuncions amb la normativa citada anteriorment.

Anàlisi del text presentat

El present Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya suposa la creació d'una norma que estableix els drets culturals de la ciutadania de Catalunya amb una mirada universal i interseccional, així com les obligacions dels poders públics i de la resta dels integrants del Sistema Cultural de Catalunya

La Declaració Universal dels Drets Humans defineix els drets culturals com a part integrant dels drets humans, els quals són universals, indissociables i interdependents, i estableix que tota persona ha de poder participar en la vida cultural que esculli i exercir les seves pròpies pràctiques culturals, dins dels límits que imposa el respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals

Tanmateix, tot i que el text normatiu s'ajusta a la Declaració Universal dels Drets Humans, el punt de partida del projecte de Llei és l'article 22 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya que estableix que "totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives"

En aquest sentit, diferents estudis sociològics i anàlisis estadístiques sobre consums i pràctiques culturals ens informen que la cultura, tot i ser un bé essencial, pateix l'existència d'un problema real pel que fa al nivell d'equitat respecte de les possibilitats d'accés, participació i gaudi en funció de factors socials i econòmics diversos.

Les principals problemàtiques detectades i que aquest text es proposa resoldre són: l'existència d'un règim jurídic limitat que no garanteix els drets culturals de la societat catalana, les desigualtats socioeconòmiques que impedeixen l'accés a la cultura, les desigualtats de gènere en l'ocupació cultural, la precarietat laboral al sector cultural, la desigualtat d'accés en l'educació i formació artística i la manca de diàleg amb el sector

cultural, l'equitat, accessibilitat i finançament al sistema cultural i l'avaluació i seguiment de les polítiques públiques culturals.

Per abordar aquestes problemàtiques complexes, l'opció normativa proposada planteja unes finalitats ambiciosos entre les quals destaquen:

- Ordenar el Sistema Cultural de Catalunya per posar-lo al servei de l'exercici dels drets culturals.
- Garantir el finançament correcte del Sistema Cultural de Catalunya perquè estigui al servei de l'exercici d'aquests drets.
- Organitzar i completar el sistema de gestió de dades i informació sobre l'oferta cultural per facilitar l'accés a la ciutadania a l'activitat cultural, garantir la transparència del sistema i poder fer un seguiment i una avaluació correctes de les polítiques.
- Desplegar polítiques interculturals que incorporin les veus de persones amb bagatge migratori i racialitzades que viuen i treballen a Catalunya.
- Promoure la cultura catalana com a element cohesionador de la pluralitat social del país.

En relació a la mirada de gènere transversal a totes les polítiques cal tenir en compte que l'eix 5 del Pla de Govern de la XIV legislatura persegueix assolir un país feminista fonamentat en la garantia dels drets humans. Per fer-ho, reconeix la necessitat que el govern garanteixi la incorporació de la perspectiva de gènere interseccional en totes les polítiques. Per tant, els departaments de l'Administració de la Generalitat han d'incorporar la perspectiva de gènere de manera transversal en el desenvolupament de les seves polítiques i en la redacció dels seus textos normatius.

La incorporació de la perspectiva de gènere de manera transversal requereix que no es tracti com una qüestió genèrica o accessòria de l'objecte principal de la norma o política que es vol dur a terme, sinó que hi ha d'estar incorporada de manera transversal i implementada en totes les qüestions que aborda el text, formant-ne part genuïna. Es tracta d'una estratègia que pretén aconseguir que les consideracions de gènere s'incloguin sistemàticament en el disseny, la planificació i l'avaluació de les qüestions, opcions i repercussions de les polítiques.

Atenent a això, l'anàlisi d'impacte de gènere ha de ser una qüestió bàsica en totes les polítiques de la Generalitat de Catalunya, ja que cal donar compliment als compromisos del govern de transformació feminista, de garantir de la transversalitat de la perspectiva de gènere, i de materialitzar els mandats de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Així l'article 3 de la Llei 17/2015 disposa que els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes, reconeixent el valor que aporten dones i homes i aplicant de manera positiva els canvis necessaris per a millorar la societat i respondre a les realitats, les oportunitats, les necessitats i les expectatives dels dos sexes.

A més, a l'article 24 estableix les actuacions que han de dur a terme les administracions públiques de Catalunya per garantir la igualtat efectiva de dones i homes i evitar tota mena de discriminació per raó de sexe en el terreny de les manifestacions culturals. Es proposen les següents actuacions:

- a) Adoptar les mesures necessàries per a garantir el dret de les dones a la cultura i a ésser considerades agents culturals i per a visibilitzar la cultura que els és pròpia.
- b) Adoptar les mesures necessàries per a evitar tot tipus de discriminació per raó de sexe i promoure la igualtat efectiva en el terreny de la creació cultural i la participació de les dones en les activitats culturals, tenint en compte llurs realitats i aspiracions.
- c) Impulsar la recuperació de la memòria històrica de les dones amb la participació de les dones, i promoure polítiques culturals que en facin visibles les aportacions al patrimoni i a la cultura de Catalunya, i també la diversitat.
- d) Fomentar que en les manifestacions culturals de qualsevol mena no es reproduïxin estereotips ni prejudicis sexistes, i promoure la creació i la divulgació d'obres que presentin innovacions formals favorables a la superació de l'androcentrisme i del sexisme, al coneixement de la diversitat ètnica, cultural i funcional dels diferents col·lectius de dones, i a la visualització de les diferents orientacions sexuals o identitàries de les dones.
- e) Facilitar la promoció de manifestacions culturals de diferents procedències en què les dones siguin reconegudes i no menystingudes.
- f) Garantir que les produccions culturals públiques incorporin una visió no sexista i no androcèntrica, i potenciar que els centres de creació cultural afavoreixin la creació i la difusió de les obres culturals d'autoria femenina mitjançant les mesures de sensibilització, promoció i foment adequades.
- g) Respectar i garantir la representació equilibrada en els diferents òrgans consultius, científics, jurats i de decisió existents en l'organigrama artístic i cultural.
- h) Promoure i vetllar per la presència de creadores catalanes en la programació cultural pública a les exhibicions locals, nacionals, estatals i internacionals, i també la representació paritària de dones i homes en les candidatures dels honors i distincions que convoquin.
- i) Prohibir l'organització i la realització d'activitats culturals en espais públics on no es permeti la participació de les dones o se n'obstaculitzi la participació en igualtat de condicions amb els homes.

Així mateix, com diu la ja citada Llei 17/2015: "Les administracions públiques de Catalunya han de procurar d'atenir-se al principi de representació equilibrada de dones i homes en el nomenament dels titulars dels òrgans de direcció i dels organismes públics

vinculats o dependents, i fomentar aquest principi en els òrgans de direcció de les associacions i organitzacions de tota índole”, principi d’obligat compliment per les entitats, organitzacions i empreses que participen i gestionen el món de la cultura catalana.

Per altra banda, la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, de Igualtat efectiva de homes i dones, recull a l’article 26 la igualtat en l’àmbit de la creació i producció artística i intel·lectual:

1. Les autoritats públiques, en l’àmbit de les seves competències, han de vetllar per fer efectiu el principi d’igualtat de tracte, i d’oportunitats entre dones i homes en tot el que estigui relacionat amb la creació i la producció artística i intel·lectual i amb la difusió d’aquesta.
2. Els diferents organismes, agències, ens i altres estructures de les administracions públiques que de manera directa o indirecta configuren el sistema de gestió cultural han de dur a terme les actuacions següents:
 - a) Adoptar iniciatives destinades a afavorir la promoció específica de les dones en la cultura i a combatre la seva discriminació estructural i/o difusa.
 - b) Polítiques actives d’ajuda a la creació i producció artística i intel·lectual d’autoria femenina, traduïdes en incentius de naturalesa econòmica, per crear les condicions perquè es produeixi una igualtat efectiva d’oportunitats.
 - c) Promoure la presència equilibrada de dones i homes en l’oferta artística i cultural pública.
 - d) Que es respecti i es garanteixi la representació equilibrada en els diferents òrgans consultius, científics i de decisió existents en l’organigrama artístic i cultural.
 - e) Adoptar mesures d’acció positiva a la creació i producció artística i intel·lectual de les dones, propiciant l’intercanvi cultural, intel·lectual i artístic, tant nacional com internacional, i la subscripció de convenis amb els organismes competents.
 - f) En general i a l’empara de l’article 11 d’aquesta Llei, totes les accions positives necessàries per corregir les situacions de desigualtat en la producció i creació intel·lectual artística i cultural de les dones.

Des del punt de vista feminista, cal aplicar mesures correctores de les desigualtats entre dones i homes perquè diferents estudis i les dades que ens aporten reflecteixen que encara manca reconeixement a les aportacions fetes per les dones i mostren també l’existència del sostre de vidre que els hi barra el pas en aquest àmbit. Tal com es recull a [Les polítiques de dones a l’àmbit de la cultura](#) (Institut Català de les Dones, 2010), el llegat cultural establert, el que arriba a la major part de la població per la via de l’educació, ja sigui escolar o informal, o de l’oferta cultural pública i privada, es centra d’una forma gairebé exclusiva, i sovint excloent, en les aportacions masculines, es basa en una visió androcèntrica. Alhora, els criteris pels quals s’estableixen les activitats o

fites humanes que poden ser qualificades d'aportacions culturals que cal conèixer i servir es basen també en una mirada, la sexista, que ignora o menyspreja les que han estat obra femenina.

Per altra banda, amb relació a les pràctiques culturals, cal comentar que en termes d'associacionisme cultural, la darrera Enquesta de participació cultural de 2023 del Departament de Cultura diu que un 16,6% de la població entrevistada participa en associacions culturals (15,9% homes i 16,6% dones). La participació augmenta amb l'edat oscil·lant entre un 9,5% el grup més jove i un 22% en el més gran. El tipus d'associacions més freqüents són els de promoció de la llengua i la cultura (21%), ateneisme cultural (17,7%), festa i artesanía (12,5%), música (12%) i teatre (10,3%).

Finalment, cal destacar les dades contingudes a la memòria d'avaluació de l'impacte del projecte de Llei de drets culturals, text objecte d'aquest informe. Com a exemple de la situació de les dones i mostra del sostre de vidre del sector cultural destaquen els rols que ocupen les dones en el sector audiovisual. Així doncs, segons estudis recents mostren que el 71% de les dones ocupen rols en equips de producció (disseny de vestuari, direcció artística, maquillatge i perruqueria). En canvi, només el 17,7% dels rols de direcció, producció, guió i altres rols del procés de producció audiovisual estan ocupats per dones.

Així mateix, aquesta memòria també destaca el tema de la bretxa salarial de gènere. Les dades mostren que en el cas de les artistes, el 55,7% de les dones artistes ingressa menys de 8.000 euros anuals, situació que afecta tan sols el 38,0% dels homes. Paral·lelament, el 27,1% dels homes artistes ingressa més de 20.000 euros, molt per sobre del 15,3% de les dones.

Per últim cal comprendre que un pas previ i necessari a tot plantejament d'una política cultural no sexista ni androcèntrica és el reconeixement que s'ha de donar a les aportacions culturals de les dones, a les del passat i a les actuals:

- D'una banda, mostrant i recolzant que en el món de la cultura, les dones a més de ser receptores, tenen moltes coses a aportar.
- D'una altra banda, visibilitzant i valorant el llegat femení, que orientarà les dones actuals i els donarà legitimitat i seguretat de fer i dedicar-se a aquest àmbit, ja que els permetrà conèixer referents i poder partir de la feina que elles ja han fet i aportat prèviament.

En conclusió, de la informació proporcionada- legislació aplicable, objectius del Pla de Govern i dades relatives a la situació de les dones al sector cultural - s'extreu que donat

que l'objectiu de l'avantprojecte de llei objecte d'aquest informe és aprovar la llei de drets culturals de Catalunya cal que aquest incorpori la perspectiva de gènere interseccional

Conclusions

Així doncs, d'acord amb el que s'ha dit, l'Institut Català de les Dones efectua les aportacions següents respecte del projecte presentat a informe:

PRIMERA. Des d'un punt de vista formal, cal modificar diferents termes emprats al text per tal que aquest no presenti disfuncions amb la normativa a dalt esmentada sobre ús no androcèntric del llenguatge. Així:

1. On diu "l'expert independent" hi ha de dir "**la persona experta independent**".
2. On diu "dels seus integrants" hi ha de dir "**de les seves persones integrants**".
3. On diu "als membres" hi ha de dir "**les persones membres**".
4. On diu "els integrants" hi ha de dir "**les persones integrants**".
5. On diu "el mecenes" hi ha de dir "**el o la mecenes**" o bé "**la persona mecenes**".
6. On diu "el beneficiari" hi ha de dir "**la persona beneficiària**" o bé "**la part beneficiària**".
7. On diu "promotors" hi ha de dir "**persones promotores**".
8. On diu "individu" hi ha de dir "**persona**".

SEGONA. Des d'un punt de vista material, en aplicació del principi de transversalitat recollit al Principi Primer de l'article 3 de la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, i que té l'objectiu de millorar les condicions de vida de les dones i, alhora, transformar la construcció social de les desigualtats de gènere, es proposen les modificacions següents:

1. Redacció alternativa de la part II del preàmbul per tal que consti el paràgraf següent:
 - **Un altre principi fonamental és el reconeixement dels feminismes i els moviments d'alliberació sexual i de gènere com a manifestacions culturals i polítiques que han servit per l'emancipació de les dones i les persones LGBTIQ+ i han sacsejat els límits del que era considerat cultura. Així doncs, en l'àmbit cultural, cal impulsar la recuperació de la memòria històrica de les dones i del col·lectiu LGBTIQ amb la seva participació i promoure polítiques culturals que facin visibles les seves aportacions al patrimoni i a la cultura de Catalunya, tot reflectint la seva diversitat.**
2. Afegir l'articulat necessari perquè consti al punt 1.2 de l'article 1 "Objecte i finalitat" el següent:

- **Desenvolupar polítiques culturals amb perspectiva de gènere interseccional per incorporar les vivències de les dones i el col·lectiu LGBTIQ+, reconèixer les seves aportacions culturals i posar en valor la seva història.**
3. Afegir l'articulat necessari perquè consti a l'article 10 "De les garanties" el següent:
- **Establir mecanismes que garanteixin l'accés segur a la cultura i el respecte a la diferència en els espais on aquesta es manifesta. Respecte d'això, cal elaborar i aplicar protocols contra l'assetjament sexual, l'assetjament per raó de sexe i l'assetjament o la violència contra les persones LGTBI.**

4. Redacció alternativa de la lletra a) de l'article 12 "De la garantia":
- Establir mecanismes d'escolta que tinguin en compte la diversitat de veus existents i les formes de veure, interpretar i mediar l'art, la cultura i el patrimoni per, així, incrementar les visions sobre els béns, les col·leccions, els continguts i les programacions.

En concret, els integrants del Sistema Cultural de Catalunya han de disposar de consells socials o altres òrgans consultius, participats per representants de la societat civil, que reflecteixin la diversitat social de Catalunya i, específicament, de l'entorn immediat on s'ubiquin. Aquests òrgans han de tenir encomanats l'anàlisi i el seguiment de l'activitat per millorar-la i contribuir a l'acompliment de la seva funció pública i a l'exercici dels drets culturals.

En la composició d'aquests òrgans s'ha de garantir la presència paritària de dones i homes tal com queda definida a la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

5. Redacció alternativa del punt a.5 de la lletra a) de l'article 18 "De la garantia":
- Ha de fer efectiu el dret a la plena igualtat i a la no-discriminació al lloc de treball per raó de sexe, edat, diversitat funcional, origen, orientació sexual, identitat de gènere, religió, opinió o per qualsevol altre motiu. **A aquest efecte ha de garantir que les empreses i entitats culturals compleixen amb l'obligació de respectar la igualtat de tracte i d'oportunitats en l'àmbit laboral i, amb aquesta finalitat, adoptar mesures destinades a evitar qualsevol tipus de discriminació laboral entre dones i homes. En el cas de les empreses incloses en els apartats 2, 3 i 4 de l'article 45 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva entre homes i dones, hauran d'elaborar i aplicar amb caràcter obligatori un pla d'igualtat. Així mateix, garantirà que les empreses culturals elaboren i apliquen un Protocol d'actuació per atendre l'assetjament o la violència contra les persones LGTBI, tal i com estableix la Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones**

trans i per garantia dels drets de les persones LGTBI. Les empreses també hauran de tenir un conjunt planificat de mesures i recursos per assolir la igualtat real i efectiva de les persones LGTBI.

6. Redacció alternativa del punt 25.3 de l'article 25 "Taula de Participació Cultural":
 - La composició, les funcions i el funcionament de la Taula de Participació Cultural s'han de determinar per ordre del conseller o la consellera competent en matèria de cultura. **En la composició d'aquest òrgan s'ha de garantir la presència paritària de dones i homes tal com queda definida a la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.**
7. Afegir l'articulat necessari perquè consti a l'article 42 "Observatori de la Cultura" el següent:
 - **L'Observatori de la Cultura ha de garantir que es recolliran les dades desagregades per sexe (dona/home) i, sempre que sigui possible, per identitat de gènere (dona/home/persona no binària) per tal de poder elaborar informes que determinin l'estat de l'equitat de gènere en l'àmbit de la cultura.**
8. Afegir l'articulat necessari perquè consti a l'article 47 "Creació, objecte i naturalesa":
 - **En la composició del Comitè s'ha de garantir la presència paritària de dones i homes amb capacitat, competència i preparació adequades. A aquest efecte, la seva composició ha de garantir el principi de representació paritària de dones i homes en els nomenaments i designacions de les persones que componen els òrgans col·legiats, de conformitat a l'article 12.1 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes i ha de comptar, com a mínim, amb una persona coneixedora de la integració de la perspectiva de gènere interseccional aplicada a les polítiques públiques".**

Èlia Soriano Costa

Directora executiva de l'Institut Català de les Dones

Signat digitalment per
ÈLIA SORIANO COSTA
- DNI [REDACTED]
Data: 2024.04.16
13:22:07 +02'00'

Informe sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya

La Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques de la Secretaria d'Administració i Funció Pública, d'acord amb el que preveu l'art. 71.b) del Decret 19/2022, de 8 de febrer, de reestructuració del Departament de la Presidència, emet l'Informe següent:

Antecedents

En data 5 de juliol de 2024, el secretari general del Departament de Cultura tramet a aquesta Subdirecció General, via e-Valisa, l'Avantprojecte de Llei esmentat i en demana l'informe corresponent.

Juntament amb l'Avantprojecte s'adjunta la documentació següent:

- Memòria general del projecte de Llei de drets culturals, de data 16 d'abril de 2024.
- Memòria d'avaluació de l'impacte del projecte de Llei de drets culturals, de data 14 de maig de 2024.

L'Avantprojecte de Llei té per objecte determinar els drets culturals de les persones en l'àmbit territorial de Catalunya, així com les obligacions que aquests drets generen als poders públics i a la resta d'integrants del Sistema Cultural de Catalunya.

Consideracions generals sobre la creació d'òrgans col·legiats

Com a criteris generals que cal tenir en compte a l'hora de valorar la creació d'un òrgan col·legiat i a més de les previsions contingudes a la normativa vigent (Llei 26/2010, del 3 d'agost i Llei 40/2015, d'1 d'octubre), la Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic té en compte els següents:

- Sense perjudici del que preveuen les Lleis esmentades, com també la Llei 13/1989, de 14 de desembre, sobre la creació d'aquests òrgans, el Govern ha de crear els òrgans col·legiats de caràcter interdepartamental i la persona titular del departament els de caràcter departamental.
- Únicament s'haurien de regular per Llei aquells òrgans col·legiats que necessàriament ho han de ser per una norma d'aquest rang (per exemple, quan es tracta de modificar una

lleï que crea o regula un òrgan col·legiat). De manera excepcional, es crearan per llei si són de gran importància pel seu caràcter institucional o per la repercussió o l'impacte de les seves activitats i quan a més tinguin vocació de permanència. La regulació per llei dificulta modificacions o supressions posteriors, condiciona innecessàriament l'executiu en l'exercici de les seves atribucions i, normalment, no implica cap avantatge sobre la regulació per reglament.

- La disposició de creació d'un òrgan col·legiat ha d'especificar l'òrgan en el qual s'integra, la seva composició, la presidència, la secretaria, les funcions, la durada i les normes de funcionament. En el cas d'òrgans col·legiats creats per llei, convindria, en tot cas, que constés a la llei la integració, l'objecte o la missió i les funcions més importants i remetre a decret pel que fa al seu desplegament o concreció.
- No es poden crear òrgans col·legiats que impliquin una duplicitat de funcions amb altres òrgans col·legiats, òrgans actius, àrees funcionals, unitats laborals o unitats directives.
- S'ha d'evitar la creació d'òrgans col·legiats amb la mateixa composició que la d'altres òrgans col·legiats existents. En aquest cas és millor atribuir als òrgans ja existents les funcions que es volen atribuir al nou òrgan col·legiat. Si un òrgan col·legiat té funcions i composició properes a l'òrgan que es vol crear, és millor atribuir-li les noves funcions i modificar-ne, si escau, la composició que crear el nou òrgan col·legiat.
- Excepte que estigui justificat, la creació d'un òrgan col·legiat no pot implicar la creació de cap òrgan actiu o lloc de treball.
- Pel que fa al funcionament, s'aplicarà la normativa aplicable als òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat en allò que no estigui previst per la norma de creació.
- La secretaria de l'òrgan col·legiat hauria de recaure en una vocalia o en personal adscrit a la unitat en la qual s'integri l'òrgan sense tenir vot encara que tingui veu, en la línia indicada per la normativa vigent.
- Són denominacions pròpies d'òrgans col·legiats: consell, comitè, comissió, observatori, etc.

Consideracions específiques

És convenient que una llei s'ocupi de regular continguts propis de les lleis (que necessàriament s'han de regular per una norma d'aquest rang). En aquest sentit, entenem que una part important de la part dispositiva de l'Avantprojecte de llei podria ser objecte d'un decret i no d'una norma amb rang de llei.

L'Avantprojecte de llei regula els següents òrgans col·legiats:

- Consell dels Ensenyaments Artístics (art. 16)
- Taula de Participació Cultural (art. 25)

- Observatori de la Cultura (art. 42)
- Comitè de Protecció dels Drets Culturals (art. 47)

Pel que fa a aquests òrgans col·legiats regulats a l'Avantprojecte de llei reiterem el que s'ha indicat anteriorment en els criteris generals:

Únicament s'haurien de regular per llei aquells òrgans col·legiats que necessàriament ho han de ser per una norma d'aquest rang (per exemple, quan es tracta de modificar una llei que crea o regula un òrgan col·legiat). De manera excepcional, es crearan per llei si són de gran importància pel seu caràcter institucional o per la repercussió o l'impacte de les seves activitats i quan a més tinguin vocació de permanència. La regulació per llei dificulta modificacions o supressions posteriors, condiona innecessàriament l'executiu en l'exercici de les seves atribucions i, normalment, no implica cap avantatge sobre la regulació per reglament.

En cas que s'hagin de crear i/o regular per llei, aquesta es podria limitar a preveure els aspectes més importants i derivar a una disposició reglamentària la resta de la regulació.

En relació amb el contingut de l'Avantprojecte de llei, us fem avinents les següents consideracions:

1. Al Preàmbul, quan es fa referència a l'estructura de l'Avantprojecte de llei, s'especifica que l'Observatori de la cultura ha de quedar adscrit al departament amb competències en matèria de cultura. Considerem que és més adient dir que "s'integra" en lloc de "s'adscriu", atès que aquesta fórmula és més pròpia dels òrgans administratius, mentre que la prevista a l'Avantprojecte de llei és més pròpia de les entitats amb personalitat jurídica pròpia.

Aquesta mateixa observació també l'efectuem en relació amb el Comitè de Protecció dels Drets Culturals, previst a la mateixa pàgina del Preàmbul.

2. A l'article 16, relatiu a la garantia del dret a l'educació i la formació artística, es fa referència al "Consell dels Ensenyaments Artístics". No obstant, al Preàmbul s'hi refereix com "Consell d'Ensenyament Artístics"; per tant, convindria, unificar la denominació d'aquest Consell.

D'altra banda, recomanem que es revisi la redacció d'aquest article, atès que es regula el Consell dels Ensenyaments Artístics esmentat dins les atribucions/funcions del departament competent en matèria d'educació. Això dona lloc a una regulació confusa.

3. L'Avantprojecte de llei dedica el Títol III a regular el **Sistema Cultural de Catalunya**. En concret, l'article 20.1 preveu que està constituït per entitats públiques i equipaments tant públics com privats, que s'organitzen per mitjà de xarxes o sistemes i són essencials per al desenvolupament de la vida cultural del país.

En relació amb l'apartat 2 d'aquest article 20, entenem que el contingut de les lletres e) i f) no es correspon amb l'àmbit públic del Sistema Cultural de Catalunya. Per tant, considerem que s'hauria de valorar la possibilitat de fer-los constar com apartats independents dins d'aquest article. Aquesta mateixa consideració l'efectuem en relació amb la lletra c) de l'apartat 3, que proposem també que consti com un apartat independent en aquest article.

L'article 22, relatiu a les obligacions de tots els integrants del Sistema Cultural de Catalunya, preveu en el seu apartat 2, que: "Altrament, han d'establir a les bases de subvencions i premis o als plecs de contractació, si escau, una puntuació especial favorable per a les entitats registrades". Sobre aquest aspecte, recomanem que s'especifiqui si s'està referint al registre que es preveu a l'article 20.4 d'aquest Avantprojecte de Llei.

En relació amb el **Consell de la Mancomunitat Cultural de Catalunya**, l'article 24 el defineix com l'òrgan que coordina les polítiques culturals que duen a terme l'Administració de la Generalitat de Catalunya i l'Administració local.

El segon apartat d'aquest mateix article afegeix que qualsevol alteració relativa a aquest òrgan col·legiat s'ha d'aprovar per ordre de la persona titular del departament competent en matèria de cultura. Sobre aquest tema recomanem que es valori si aquesta competència hauria de correspondre al Govern, tenint en compte que es tracta d'una habilitació derivada directament de la Llei i que la Llei 13/1989, de 14 de desembre, reserva la creació de determinats òrgans col·legiats interdepartamentals al Govern.

Pel que fa a la **Taula de Participació Cultural**, la crea l'article 25 com a òrgan consultiu i de participació social sobre els drets culturals amb les següents finalitats: servir com a òrgan d'interlocució entre el Govern i les entitats de la comunitat cultural de Catalunya, promoure la participació de la comunitat cultural de Catalunya en el disseny de polítiques i programes d'actuació cultural, i recollir la diversitat de veus dels àmbits de la cultura, amb una atenció especial a les que són menys presents als sectors institucionalitzats.

L'apartat 3 d'aquest article també preveu que la composició, les funcions i el funcionament de la Taula de Participació Cultural s'han de determinar per ordre del conseller o consellera competent en matèria de cultura. En aquest sentit, novament recomanem que es valori si aquesta competència hauria de correspondre al Govern i reiterem l'indicat anteriorment.

En relació amb el Pla d'equipaments culturals de Catalunya, l'article 30 preveu que "la Generalitat de Catalunya ha de revisar i mantenir actualitzat el Pla [...]". Recomanem que es faci referència a "l'Administració de la Generalitat de Catalunya" en lloc de fer-ho a "La Generalitat de Catalunya". Efectuem aquesta mateixa recomanació pel que fa a l'article 39.2, relatiu al micromecenatge.

4. Dins el Títol IV de l'Avantprojecte, que fa referència al finançament del sistema cultural de

Catalunya, convindria revisar el redactat de l'article 34. En concret, en l'enumeració que s'efectua a l'apartat 1, falta la lletra a).

A l'article 35, que tracta sobre el mecenatge i patrocini culturals, recomanem valorar la possibilitat de dir "l'Administració de la Generalitat de Catalunya" en lloc de "la Generalitat de Catalunya".

5. D'altra banda, dins el Sistema integral d'informació cultural del Títol V, l'article 42 crea i regula l'**Observatori de la Cultura** per, entre altres finalitats, recollir, elaborar i posar a l'abast de la ciutadania les dades sobre la vida cultural del país, i especialment sobre els drets recollits en l'Avantprojecte de Llei, els recursos públics, i l'avaluació dels impactes i el retorn social produïts. Entenem que l'expressió "entre altres finalitats" és massa genèrica i confusa, de manera que recomanem que s'exclouï del redactat de l'article. La norma de regulació dels òrgans col·legiats ha d'identificar les seves funcions.

L'Observatori, que s'adscriu al departament amb competències en matèria de cultura, ha de difondre i posar a l'abast de tothom les dades culturals que elabori i reculli, de manera permanent, oberta i accessible. Així mateix, ha de facilitar al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts les dades necessàries per acomplir les tasques d'avaluació de les polítiques culturals que té encarregades per Llei. Pel que fa al redactat, recomanem de nou substituir l'expressió "s'adscriu" per "s'integra", ja que es tracta d'un òrgan col·legiat.

6. Per la seva banda, dins les mesures per garantir el compliment de la Llei, el Títol VI distingeix entre la defensa dels drets culturals (on es fa esment del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts) i la figura del Comitè de Protecció dels Drets Culturals.

Respecte del **Consell Nacional de la Cultura i de les Arts** i d'acord amb l'article 46, es tracta d'un organisme assessor del Govern en el conjunt de la política cultural, adscrit al departament competent en matèria de cultura, que s'encarrega d'emetre un informe anual que doni compte del compliment de la Llei i, en concret, fa el seguiment i l'avaluació que aquesta preveu.

Pel que fa a aquest organisme seria convenient, si és possible i ateses les seves peculiaritats, revisar la seva regulació pel fet que considerem discutible que sigui una entitat de dret públic sotmesa a l'ordenament jurídic privat. En aquest sentit, es podria optar per donar-li una altra naturalesa, com per exemple configurar-lo com un òrgan col·legiat amb el suport del Departament de Cultura o estudiar la possibilitat, si es donessin les circumstàncies, de configurar-lo com un organisme independent.

Tanmateix, en cas que s'hagi de mantenir com entitat/organisme de l'Administració de la Generalitat, convindria atorgar el control efectiu d'aquesta a l'Administració de la Generalitat, a través del nomenament de la majoria de membres del seu òrgan de govern.

Pel que fa al **Comitè de Protecció dels Drets Culturals**, l'article 47 el crea per vetllar pel compliment de la Llei i l'adscriu al departament competent en matèria de cultura. Està

format per cinc persones expertes en l'objecte i la pràctica de la Llei, les quals són nomenades pel Govern a proposta de la persona titular del departament competent en matèria de cultura. També correspon al Govern designar, entre aquestes persones, una perquè n'exerceixi la presidència. La disposició addicional segona atribueix al Govern el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor de la Llei per efectuar aquestes designacions.

En aquest sentit, i d'acord amb la disposició transitòria segona, en l'acord de Govern pel qual es nomenin per primera vegada els membres del Comitè, s'hi han de fixar les seves retribucions. Pel que fa al títol d'aquesta disposició, entenem que no és correcte parlar del "Nomenament de la direcció del Comitè". Recomanem, per tant, eliminar aquest mot o substituir-lo per "Nomenament de les persones que componen [...]".

El Comitè ha de rebre el suport operatiu del personal funcionari adscrit a la secretaria general del departament competent en matèria de cultura. Així mateix, es preveu que el Govern ha d'aprovar el reglament d'organització i funcionament del Comitè de Protecció dels Drets Culturals. Mentre no s'aprovi el reglament esmentat, la disposició transitòria quarta prescriu que se li ha d'aplicar la normativa general vigent a Catalunya sobre els òrgans col·legiats.

Donat que l'article 47 no es refereix a l'objecte ni a la naturalesa del Comitè de Protecció dels Drets Culturals, recomanem que es revisi el títol d'aquest article i es valori eliminar els termes "objecte" i "naturalesa".

Les funcions del Comitè de Protecció dels Drets Culturals estan previstes a l'article 48, entre les quals destaquen les següents: vetllar pel compliment de la Llei de manera coordinada amb el Sistema Cultural de Catalunya, promoure el coneixement sobre els drets culturals com a mesura de difusió i prevenció, recollir i preparar les informacions i les dades necessàries per elaborar l'informe anual previst a l'article 42, etc. En relació amb aquesta darrera funció de la lletra f) d'aquest article 48 recomanem revisar l'articulat esmentat, atès que l'informe anual que esmenta es troba regulat a l'article 46 en lloc del 42.

Dins d'aquest mateix article, considerem que caldria vincular la funció prevista a la lletra d) amb les atribucions del Síndic de Greuges, atès que aquesta institució també té competències en aquest àmbit. En cap cas pot haver-hi un solapament competencial.

I, en relació amb la funció que prescriu la lletra h) d'aquest mateix article ("Coordinar-se i col·laborar amb el Síndic de Greuges i amb la Fiscalia, i també amb els organismes d'inspecció i control competents"), entenem que no forma part de les funcions del Comitè, de manera que recomanem que es valori incloure aquesta previsió en un apartat independent de l'article.

Pel que fa a la relació del Comitè amb el Síndic de Greuges, l'article 49 estableix que aquell exerceix les seves funcions sens perjudici de les competències del Síndic. En

aquest sentit, afegeix que el departament titular de les competències en matèria de cultura ha de signar convenis de col·laboració amb el Síndic de Greuges per establir els mecanismes de cooperació que es considerin oportuns.

Segons la disposició transitòria primera, mentre no es constitueixi el Comitè, la competència de vetllar pel compliment de la Llei, correspon a la persona titular de la secretaria general del departament competent en matèria de cultura.

Conclusió

La Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques, pel que fa al seu àmbit de competències, **informa favorablement** sobre l'*Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya*, sense perjudici de les anteriors consideracions, que s'han d'entendre com a recomanacions a valorar pel Departament proponent, així com de l'opinió a emetre per part del Departament d'Economia i Hisenda, en especial pel que fa als aspectes econòmics i financers.

L'analista d'Organització

Victor Martínez
Sentelles - DNI [REDACTED]
(TCAT)
Signat digitalment
per Victor Martínez
Sentelles - DNI [REDACTED]
Data: 2024.07.27
13:16:47 +02'00'

Vist i plau

El subdirector general d'Organització de
l'Administració i del Sector Públic

Víctor López Jalle -
DNI [REDACTED]
(SIG)
Signat digitalment per Víctor
López Jalle - DNI [REDACTED] (SIG)
Data: 2024.07.29 10:15:36 +02'00'

INFORME: 80/2024, de 16 de juliol de 2024

OBJECTE: Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya

ENTITAT: Departament de Cultura

Informe preceptiu sobre l'avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya

ANTECEDENTS

Amb data 9 de juliol de 2024, el secretari general del Departament de Cultura remet per e-valisa a la presidenta del CoNCA l'avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, així com seva memòria general i la memòria d'impacte.

FONAMENTS JURÍDICS

Únic.- D'acord amb l'article 4 f) de la Llei 6/2008, de 13 de maig, el CoNCA ha d'emetre informes preceptius sobre els avantprojectes de Llei que incideixin en temes de política cultural.

Aquest informe s'emet en compliment de l'establert en el precepte esmentat.

CONSIDERACIONS GENERALS

Primera.- La proposta d'una Llei de Drets Culturals catalana suposa un pas ferm del Govern, amb la complicitat d'altres administracions i entitats, per garantir el dret de tota la ciutadania a accedir a l'art i la cultura, participar-hi i gaudir amb el seu aprenentatge al llarg de la vida. El CoNCA considera imprescindible l'aprovació i desplegament de la futura norma i convida a tots els agents vinculats a culminar-ne el projecte.

Segona.- L'Avantprojecte de Llei inclou diversos aspectes que són susceptibles de ser articulats a l'empara de l'estructura d'un Sistema Cultural, el qual seria convenient haver definit i normativitzat prèviament o en paral·lel, i a partir del que s'adequaria i desplegaria la proposta de Llei de Drets Culturals. Es considera que cal acordar estàndards de finançament destinat al Sistema i per les administracions que hi participen, en funció de les seves obligacions competencials.

Tercera.- La voluntat d'establir des del preàmbul de la llei l'impuls d'un Acord Nacional per la Cultura facilitaria el consens en la consideració i abast que ha de definir la identitat cultural / identitats culturals de Catalunya. S'ha de tenir en compte la cultura de base i la preservació de les llengües pròpies -català a tot el territori i aranès a l'Aran- en equilibri amb les aportacions provinents d'altres cultures per a què tota la ciutadania pugui expressar-se lliurement.

Quarta.- La proposta de llei ha de vetllar per una estructuració funcional eficaç i resolutiva del seu desplegament. En aquest sentit és convenient prevenir la duplicitat de funcions entre els organismes implicats en la norma i evitar la creació de nous òrgans que en diversifiquin l'organització que se'n derivi i els recursos que s'hi destinin.

Cinquena.- Atès que el CoNCA és la institució nacional de referència en l'àmbit cultural després del Govern, la seva intervenció com a garant de l'autonomia de les arts i de la cultura ha de ser reflectida en la llei, en concordança a les funcions que té determinades normativament.

Sisena.- Cal que el preàmbul especifiqui que les polítiques culturals no es redueixen als drets culturals. D'altra banda, l'organització del sistema cultural implica el desenvolupament dels drets que es volen garantir tant en clau d'accés com de reconeixement i d'abast.

Setena.- La proposta dona un valor específic a l'àmbit de l'associacionisme cultural, la cultura comunitària i la cultura popular, que s'integren en la finalitat transversal que planteja la llei. En aquest sentit la norma es diversifica en diferents vessants culturals, però incideix poc en l'articulació entre aquests i la concreció d'objectius, obligacions i operativitat.

Vuitena.- Un dels aspectes rellevants en el que seria necessari incidir a l'hora de desplegar la norma és la pluralitat de participació i responsabilitat de la governança en el seu desplegament, que hauria de recaure en la Generalitat de Catalunya -representada pels diversos departaments implicats-, a més de la participació d'altres administracions i dels agents privats i concertats, cadascú des de la seva competència.

Novena.- A fi de garantir la representativitat territorial, la norma ha de tenir l'objectiu d'establir l'equilibri envers l'accessibilitat i la participació ciutadana en el fet cultural, tot i atenent realitats diferenciades, com són la de l'àrea metropolitana o les de la resta del país.

Desena.- Els equipaments culturals són imprescindibles per a la transmissió de valors envers els drets culturals i socials, però cal considerar com a equipament no només els artístics i culturals, sinó que també els educatius i els que actuen com a focus de difusió. En aquest sentit, cal incidir també en donar valor a la mediació cultural i social i a tots aquells agents que vinculen equipament i receptor de la prestació cultural.

Onzena.- A més de l'aprenentatge i del desenvolupament intel·lectual, l'educació en l'àmbit de la cultura i de les arts des de la infantesa és bàsica per a sensibilitzar la futura participació artística i social de l'individu, així com per a fomentar una possible sortida professional en el sector. Facilitar l'accés a l'art i la cultura des de l'equitat en totes les seves vessants, la interculturalitat i la inclusió és fonamental per aconseguir aquests objectius. La llei de Drets Culturals ha d'obligar a que tothom pugui accedir a la cultura per assolir l'acompliment dels drets bàsics destinats a la millora de l'educació artística i cultural, i en conseqüència, a la millora en els drets socials de la ciutadania.

Dotzena.- Una llei de drets culturals ha d'abastar els drets dels professionals que hi treballen i preveure la implementació d'aquelles mesures que l'emparin en el marc de l'Estatut de l'Artista. L'elaboració i posterior impuls del cens d'artistes de Catalunya i del cens de professionals d'oficis connexos a l'artista i altres

professionals de la cultura de Catalunya, ha de fomentar el reconeixement de les ocupacions vinculades a aquest àmbit.

PROPOSTES

1. L'impuls d'un Acord Nacional per la Cultura és essencial per abastar un desplegament ampli de la llei, previ consens d'interpretació i aplicació de la norma, per assolir objectius amb totes les parts implicades.
2. Es considera que cal definir en la llei l'abast i consideració de la identitat cultural (o identitats culturals), de la cultura catalana, de la protecció a la diversitat, de la interculturalitat i de la introducció del concepte de ciutadania cultural, a fi d'establir un equilibri entre la participació de la cultura històrica de base i l'aportació provinent d'altres cultures.
3. És necessari partir d'un lèxic compartit i d'interpretació consensuada per definir i desenvolupar els conceptes clau que inclou la llei. En aquest sentit, es recomanen referents internacionals en la cerca d'un llenguatge comú i entenedor:

Convenció sobre protecció i promoció de Diversitat de les expressions culturals 2005

https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000246264_spa.locale=en.page=14

Lèxic cultural del Consell de les Arts i les Lletres del Quebec:

<https://www.calq.gouv.qc.ca/aide-financiere/outils-et-references/lexique>

4. Cal definir i concretar les eines relatives al finançament i als recursos per a l'execució de la norma de drets culturals. En el benentès que la planificació dels recursos, la llei ha de vincular-se en relació a les obligacions competencials de cada administració, previ acord i compromís consensuat.
5. La proposta de creació de nous organismes, i en concret de la Taula de Participació Cultural o del Comitè de Protecció de Drets Culturals, pot diversificar i dificultar l'operativitat organitzativa. En aquest sentit, i per a no duplicar funcions, és convenient replantejar la creació de nous organismes en funció a les competències, les tasques i els recursos dels òrgans que ja existeixen, analitzant amb més concreció el seu encaix.
6. El CoNCA ha de participar en la governança que estableix la llei de Drets Culturals en compliment d'una de les seves funcions, que és la d'assessorar el Govern. Pel que fa a la funció d'avaluació i donada l'amplitud d'aspectes abordats a la llei, aquesta hauria d'establir que l'òrgan de governança proposi els ítems a avaluar en base als objectius d'aplicació de la norma, prioritats i necessitats, així com en les condicions en què els òrgans han de procurar-ne dades. L'emissió d'un informe d'aquesta avaluació ha d'estar vinculat a la publicació de l'Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts de Catalunya que el CoNCA elabora periòdicament.
7. La llei ha d'incidir en els beneficis que aporta a la societat la pràctica artística, així com la seva repercussió. Amb aquesta visió holística dels guanys que es deriven de la protecció dels drets, cal

comptar amb la participació dels agents necessaris per a possibilitar l'acció en el marc de la llei dels Drets Culturals.

8. Es considera que el Consell d'Ensenyaments Artístics (o més adequadament, d'Educació Artística) ha d'incidir en la implementació de les arts i de la cultura en el currículum escolar com un dels elements essencials de formació integral de les persones. Aquest fet ha d'implicar, com ja s'exposa, al Departament d'Educació i al Departament de Cultura, com a promotor de la llei, però també cal afegir el departament amb competències en Universitats i Recerca per aquells aspectes relatius a la formació de formadors.

En el mateix sentit, no es pot obviar els altres departaments de caràcter social (amb competències en Drets Socials o en Salut) i les escoles locals d'arts o òrgans municipalistes que en tinguin competència, així com les entitats de caràcter associatiu vinculades. En aquest sentit, es considera exemple d'aquesta estructuració el Consell Rector del Fòrum de les Arts a l'Educació i la Carta que en va ser fruit, que aporten un nucli d'agents i de mesures de diversa naturalesa que constitueixen un model de participació i full de ruta ja establert.

9. En el mateix sentit, és necessari especificar l'objectiu de l'accessibilitat i de participació cultural de la ciutadania a partir del fet territorial, tant en la realitat metropolitana com en la resta del país.
10. La proposta de llei cal que es consideri, a més dels equipaments culturals de naturalesa artística, a d'altres entitats de caràcter local en l'àmbit educatiu i de difusió (escoles d'art, les biblioteques, els arxius o els ateneus), per la seva funció com a mediador cultural.
11. En relació a la rellevància de l'educació des de la infantesa per a sensibilitzar en la participació artística i cultural, la norma ha de facilitar l'acció real per a garantir l'accés a l'art i la cultura de tota la ciutadania, tenint en compte l'equitat, la interculturalitat i la inclusió.
12. És necessari incloure en l'avantprojecte de llei els drets dels treballadors de la cultura en relació al desplegament de les mesures previstes a l'Estatut de l'Artista, que també incorpora els cens d'artistes de Catalunya i del cens de professionals d'oficis connexos a l'artista i altres professionals de la cultura de Catalunya, en el marc d'una normativa de drets culturals.

CONCLUSIONS

S'informa favorablement sobre l'avantprojecte de llei de drets culturals de Catalunya, amb les consideracions i propostes exposades anteriorment.

Barcelona,

Vinyet Panyella
Balcells - DNI
[Redacted]
[Redacted]

Signat digitalment per
Vinyet Panyella Balcells
- DNI [Redacted]
Data: 2024.07.23
11:09:49 +02'00'

Vinyet Panyella i Balcells
Presidenta

Portaferriça, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 162 786
<http://www.conca.cat>

Margarita Garcia-Alsina i Vilardell, secretària del Consell de la Mancomunitat Cultural,

CERTIFICO

Primer.- Que en la reunió del Consell de la Mancomunitat Cultural de data 28 de novembre de 2024 en el punt 3 de l'ordre del dia es va tracta el tema següent:

- 3 "Estudiar i valorar l'Avant-projecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya.

Segon.- Que el Consell de la Mancomunitat Cultural en data 28 de novembre de 2024 ha estudiat i analitzat l'Avant-projecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya i va prendre el següent acord: .

"la Mancomunitat informa favorablement per unanimitat el text proposat de l'avant projecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya. L'informe emès forma part de l'acord i s'adjunta a aquesta acta juntament amb el text de la Llei informat.

Segon.- Que l'informe emès i que forma part de l'acord s'adjunta a aquest certificat.

Per la qual cosa emeto aquest certificat als efectes legals oportuns.

Margarita
Garcia-Alsina
Vilardell - DNI
[Redacted]
(TCAT)

Signat digitalment
per Margarita
Garcia-Alsina
Vilardell - DNI
[Redacted]
Data: 2025.01.29
11:18:54 +01'00'

INFORME VALORATIU

DATA: 28 de novembre de 2024
ÒRGAN EMISSOR: Consell de la Mancomunitat Cultural
OBJECTE: Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya
ENTITAT DESTINATÀRIA: Departament de Cultura

ANTECEDENTS

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha tramés a aquest òrgan l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya per a la seva valoració.

FONAMENTS JURÍDICS

D'acord amb l'article 3.f de l'Ordre CLT/14/2019, de 31 de gener, correspon al **Consell de la Mancomunitat Cultural** estudiar i analitzar prèviament els projectes de disposicions de caràcter general que impulsi el departament competent en matèria de cultura quan sigui preceptiu l'informe de la Comissió de Govern Local, com és el cas.

Aquest informe valoratiu s'emet a petició del Departament de Cultura en compliment de l'establert en el precepte esmentat.

CONSIDERACIONS GENERALS

Primera.- El Consell de la Mancomunitat Cultural considera **imprescindible** l'aprovació i desplegament de la futura norma en els termes generals establerts en aquest Avantprojecte de Llei i convida el Govern, el Parlament i tots els agents implicats a culminar el projecte.

Segona.- La **cultura en el centre de les polítiques públiques**. Les administracions han de cooperar per garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a tothom i el seu gaudiment en llibertat.

Tercera.- La **cultura com a dret de les persones a la igualtat d'oportunitats**. Des de l'àmbit local, el suport del Departament de Cultura és imprescindible pels municipis amb menys població per assegurar el seu dret d'accés i participació cultural.

Quarta.- L'avantprojecte indica que la integració al Sistema no altera les competències de cada administració, pel que es pot entendre que aquesta integració s'enquadraria en els principis generals de cooperació, col·laboració i coordinació entre les administracions públiques (art. 3.1.k) de la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic).

Cinquena- **L'observança del principi d'autonomia local.** El Preàmbul de la llei introdueix que el Sistema Cultural de Catalunya es basa en la cooperació dels seus integrants i amb un respecte total per les competències de cadascú. *La FMC recalca la necessitat que el Avantprojecte de Llei quan faci referència a les competències pròpies dels ens locals en matèria de cultura, es realitzi en tot cas observant el principi d'autonomia local* reconegut a la Carta Europea d'Autonomia Local i consagrat als articles 137, 140 i 141 de la Constitució Espanyola, els articles 84.3 i 217 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i l'article 2.1 entre d'altres de la LBRL, així com el principi de suficiència financera.

Sisena.- La **cultura com a eina educativa i social.** Cal impulsar des de les administracions, una relació directa entre sistema educatiu i cultura per oferir una educació transversal en gènere, intercontinental, global i d'ètnia en totes les persones que han contribuït al desenvolupament de l'art tal i com el coneixem avui dia.

Setena.- El **món associatiu i la diversitat cultural.** Cal posar en valor i recolzar les associacions de cultura popular i tradicional i la xarxa d'ateneus de Catalunya; alhora que reconèixer a les entitats culturals que s'expressen en d'altres llengües que mostren la diversitat cultural dels nostres pobles i ciutats.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES

Primera.- Cal **garantir la participació de la Generalitat en el finançament de les escoles d'arts escèniques i musicals de titularitat municipal.** Reivindiquen que el finançament es realitzi primer a través d'un conveni marc de col·laboració entre el Departament corresponent i les entitats municipalistes i els corresponents convenis específics de col·laboració de conformitat amb l'article 162 de la LEC, en els termes que s'havia pactat anteriorment amb el Departament actualitzant els citats imports.

Segona.- En relació amb la previsió d'actualització de les bases i dels plecs, cal assenyalar que l'art. **22.2**, quan tipifica aquesta qüestió, empra el terme "si escau". Es considera que l'ús d'aquesta locució genera indefinició jurídica, perquè no permet saber amb certesa en quins supòsits caldria establir la puntuació especial i en quins no. Per tant, es proposa eliminar-lo.

CONCLUSIONS

S'informa favorablement sobre l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya, amb les consideracions i propostes exposades anteriorment.

INFORME EN RELACIÓ AMB LES MESURES EN MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ QUE RECULL L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE DRETS CULTURALS DE CATALUNYA.

Aquest informe s'emet d'acord amb les funcions que l'article 60.I) del Decret 58/2022, de 29 de març, de reestructuració del Departament d'Economia i Hisenda, atribueix a la Subdirecció General de Regulació i Supervisió de la Contractació Pública.

La proposta de referència té per objecte protegir els drets culturals de tota la població de Catalunya sense excepció, i promoure el respecte per la llibertat que tothom té per identificar-se amb qualsevol de les diferents expressions culturals que conviuen en la nostra societat. I busca, en definitiva, reconèixer el valor de les diverses expressions culturals, incloent-hi les que, en algun moment, per exemple, no es consideraven de prestigi perquè es produïen en contextos familiars, rurals o de col·lectius populars o forans.

Pel que fa a l'àmbit de competències de la Direcció General de Contractació Pública, es fan les observacions següents:

Primera.- D'acord amb el Decret 21/2021, de 25 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, les competències en matèria de contractació pública estan atribuïdes al Departament d'Economia i Hisenda.

El Pla de Govern de la XIV Legislatura, dins de l'eix "Per un país basat en una economia del coneixement, digital i emprenedora", com a objectiu operatiu en matèria d'Economia i Hisenda (apartat 3.3) a l'apartat 3.3.4 "Millorar l'eficiència i l'eficàcia de l'acció de la Generalitat en l'àmbit econòmic", preveu dotar Catalunya d'un marc estratègic i legislatiu de contractació pública que simplifiqui processos i fixi criteris socials, laborals i ambientals, mitjançant l'aprovació d'una llei catalana de contractació pública i el desplegament de l'Estratègia de millora de la compra pública de Catalunya.

Per tal de donar compliment a aquests manaments, des de la Direcció General de Contractació Pública del Departament d'Economia i Hisenda s'està treballant en l'elaboració d'una llei catalana de compra pública, i s'ha impulsat la seva tramitació mitjançant l'aprovació per Acord del Govern de 28 de juny de 2022 de la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei de contractació pública de Catalunya.

Segons s'assenyala en dita Memòria, aquesta iniciativa legislativa pretén solucionar dos dels grans problemes que s'han detectat en matèria de regulació de la contractació pública:

- a) D'una banda, la dispersió i la falta de sistemàtica de la normativa vigent en matèria de contractació a Catalunya.
- b) D'altra banda, la complexitat de l'aplicació de la normativa de contractació, especialment en relació amb els ens locals.

L'Avantprojecte de llei de contractació pública de Catalunya té per tant com a un dels principals objectius la codificació en un únic text de la normativa catalana sobre contractes públics d'aplicació per part de totes les administracions, organismes, ens i entitats que conformen el

sector públic català, per tal d'afavorir la seguretat jurídica dels que intervenen en qualsevol fase del procediment de contractació.

Segona.- L'article 18.a.1 estableix que *el Sistema Cultural de Catalunya ha de lluitar contra la precarietat laboral i el treball no declarat, mitjançant la introducció de clàusules socials, en el marc de la contractació pública i dels processos de subvenció, que afavoreixin l'aplicació efectiva dels drets laborals.*

En relació a les clàusules socials, la normativa bàsica sobre contractes del sector públic insta els òrgans de contractació a adoptar les mesures pertinents per garantir que en l'execució dels contractes els contractistes compleixen les obligacions aplicables en matèria social i/o laboral. Així doncs, es proposa afegir a l'article l'incís següent:

18.a.1) "Ha de lluitar contra la precarietat laboral i el treball no declarat, mitjançant la introducció de clàusules socials, en el marc dels contractes públics, d'acord amb la normativa de contractació pública, i dels processos de subvenció, que afavoreixin l'aplicació efectiva dels drets laborals."

Al mateix article, a la lletra d) s'estableix que s'ha de *formalitzar per escrit les condicions laborals, econòmiques, tècniques i creatives necessàries per contractar activitats artístiques o altres esdeveniments culturals. Al document contractual corresponent s'hi ha de fer constar l'import que cal abonar si es cancel·la l'activitat o l'esdeveniment.*

D'igual manera, el contingut de la normativa bàsica sobre contractes del sector públic ja estableix que totes les condicions que han de ser d'obligatori compliment han d'aparèixer al plec de clàusules administratives, que es el mateix que recull aquest article. Així doncs, es proposa afegir a l'article el mateix incís final:

d) "formalitzar per escrit les condicions laborals, econòmiques, tècniques i creatives necessàries per contractar activitats artístiques o altres esdeveniments culturals, i fer constar al document contractual corresponent l'import que cal abonar si es cancel·la l'activitat o l'esdeveniment, d'acord amb la normativa de contractació pública".

Per últim, a la lletra f) del citat article en revisió, s'estableix que *en el supòsit que es prevegi la cessió de drets de propietat intel·lectual, aquesta cessió s'ha de limitar a les modalitats estrictament necessàries per dur a terme l'objecte contractual.*

L'article 308.1 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (en endavant LCSP) ja clarifica que la cessió dels drets de propietat intel·lectual es produeix en aquells contractes que tinguin per objecte desenvolupar i posar a disposició productes protegits pels drets de propietat intel·lectual objecte de cessió. Per aquest motiu, es proposa afegir a l'article el mateix incís final:

f) "en el supòsit que es prevegi la cessió de drets de propietat intel·lectual, aquesta cessió s'ha de limitar a les modalitats estrictament necessàries per dur a terme l'objecte contractual, d'acord amb la normativa de contractació pública".

Tercera.- A l'article 22.2 s'estableix que *s'han d'establir a les bases de subvencions i premis o als plecs de contractació, si escau, una puntuació especial favorable per a les entitats registrades.*

El fet d'establir un sistema de puntuació especial favorable a les entitats registrades al Sistema Cultural de Catalunya, és contrària als principis generals en matèria de contractació pública recollits a l'article 1 de la LCSP, en especial els d'igualtat de tracte i lliure concurrència i deixa en situació de desavantatge a potencials licitadors només pel fet de no estar registrats en el mencionat Sistema Cultural de Catalunya, per la qual caldria la supressió d'aquest apartat.

Quarta.- A l'article 34.2, s'estableix que *per garantir el compliment dels preceptes establerts en aquesta Llei, les administracions públiques han de formular mecanismes, a les bases de subvencions, plecs de clàusules de contractació, contractes, programes i bases de premis, que incloguin les disposicions necessàries per impulsar l'aplicació dels drets protegits en aquesta Llei. També han de promoure la inclusió de clàusules socials de contractació.*

A l'observació Segona ja s'ha assenyalat que en relació a les clàusules socials, la normativa bàsica sobre contractes del sector públic insta els òrgans de contractació a adoptar les mesures pertinents per garantir que en l'execució dels contractes els contractistes compleixen les obligacions aplicables en matèria social. Per aquest motiu, es proposa afegir a l'article el següent incís:

34.2 “per garantir el compliment dels preceptes establerts en aquesta Llei, les administracions públiques han de formular mecanismes, a les bases de subvencions, plecs de clàusules de contractació, contractes, programes i bases de premis, que incloguin les disposicions necessàries per impulsar l'aplicació dels drets protegits en aquesta Llei i promoure la inclusió de clàusules socials en els contractes públics d'acord amb la normativa de contractació pública”.

Cinquena.- Els articles 35 i següents regulen les figures del mecenatge i el patrocini. Pel que fa al mecenatge, l'article 38.4 estableix que *el lliurament de béns, la prestació de serveis o qualsevol altra obligació del mecenes a favor de l'entitat beneficiària, en les seves diverses modalitats i duts a terme d'acord amb les condicions que estableix aquesta Llei, no tenen causa onerosa i, per tant, no s'han de considerar inclosos a la normativa de contractes del sector públic, ni fets en l'àmbit de l'activitat empresarial o professional, ni propis d'una relació laboral.*

Certament, l'àmbit d'aplicació de la normativa bàsica de contractes del sector públic estableix que són contractes del sector públic i, en conseqüència, estan sotmesos a la llei, els contractes onerosos, sigui quina sigui la seva naturalesa jurídica. També clarifica que un contracte té caràcter oneros en els casos en què el contractista obtingui algun tipus de benefici econòmic, ja sigui de manera directa o indirecta. Si bé en el redactat d'aquest article 38.4 es parla d'absència de causa onerosa, a l'article 38.2, on es determinen les modalitats del mecenatge, a l'apartat f) es parla d'acords, convenis, contractes o altres actes jurídics que generin obligacions amb càrrec al mecenes, sense contraprestació o amb una contraprestació notòriament inferior al valor de mercat, que l'entitat beneficiària hagi acceptat.

Per tot això, pel que fa a les figures del patrocini i del mecenatge, la seva exclusió de l'àmbit d'aplicació de la LCSP no pot derivar del que disposi aquest Avantprojecte, sinó de la seva

naturalesa de contracte no onerós d'acord amb la normativa de contractes del sector públic. Per aquest motiu, es proposa com a redacció alternativa de l'article 38.4 de l'Avantprojecte:

“....el lliurament de béns, la prestació de serveis o qualsevol altra obligació del mecenes a favor de l'entitat beneficiària, en les seves diverses modalitats i duts a terme d'acord amb les condicions que estableix aquesta Llei, si d'acord amb la normativa sobre contractació pública no tenen causa onerosa, no s'han de considerar contractes públics, ni fets en l'àmbit de l'activitat empresarial o professional, ni propis d'una relació laboral.”

Sisena. - En darrer lloc, al marge de les observacions recollides en aquest informe, atès que el text de l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, estableix especificitats en matèria de contractació pública, cal recordar el caràcter preceptiu de l'informe de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya de conformitat amb l'article 3.1b del Decret 118/2023, de 27 de juny, pel qual s'estableix la composició i el règim jurídic de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya.

Barcelona,

Anna Ciutat Coronado -
DNI [REDACTED] (TCAT)
2024.04.16 16:37:15 +02'00'

Sub-directora general de Regulació
i Supervisió de la Contractació Pública

INFORME VALORATIU

DATA: 12 de novembre de 2024

ÒRGAN EMISSOR: Consell de l'Etnologia Catalana

OBJECTE: Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya

ENTITAT DESTINATÀRIA: Departament de Cultura

ANTECEDENTS

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha tramés a aquest òrgan l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya per a la seva valoració.

FONAMENTS JURÍDICS

D'acord amb l'article 3 de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, correspon al **Consell de l'Etnologia Catalana** prestar assessorament tècnic en les matèries i qüestions que li siguin sotmeses pel Departament de Cultura en l'àmbit del foment i la protecció del patrimoni etnològic i, en especial, en les relatives al desplegament de la legislació sobre patrimoni cultural català o altres àmbits legislatius que puguin afectar el patrimoni etnològic.

Aquest informe valoratiu s'emet a petició del Departament de Cultura en compliment de l'establert en el precepte esmentat.

CONSIDERACIONS GENERALS

Primera.- La proposta d'elaboració d'una Llei de Drets Culturals de Catalunya a iniciativa del Govern, i amb la complicitat d'altres administracions i entitats de l'àmbit social i cultural, suposa un pas ferm per dotar el país d'un marc normatiu que garanteixi el dret de totes les persones que vivim a Catalunya a identificar-nos lliurement amb una o més expressions culturals, a accedir en condicions d'igualtat als béns i serveis culturals, a participar lliurement en la vida cultural del país, a desenvolupar la pròpia creativitat, a difondre públicament les obres de creació, a expressar-nos lliurement i a gaudir d'una educació artística al llarg de tota la vida. Alhora, suposa un compromís amb el foment de la cultura catalana en totes les seves formes d'expressió i a tots els àmbits socials i territorials.

Segona.- En aquest sentit, el present Avantprojecte de Llei desplega el que estableix l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, segons el qual totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives. També desplega l'acord de Govern del 22/5/2020, que declara la cultura com a bé essencial per al desenvolupament integral de la personalitat individual i col·lectiva com a punt de partida per elaborar el marc normatiu que garanteixi i reguli l'accés a la cultura i els drets culturals de la ciutadania. Finalment, dona resposta a diverses resolucions del Parlament de Catalunya que insten el Govern a actualitzar el marc normatiu en matèria de cultura i a presentar un projecte de llei que garanteixi els drets culturals de la ciutadania.

Tercera.- El Consell de l'Etnologia Catalana considera imprescindible l'aprovació i desplegament de la futura norma en els termes generals establerts en aquest Avantprojecte de Llei i convida el Govern, el Parlament i tots els agents implicats a culminar el projecte.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES

Primera.- El Consell considera que cal treballar en l'impacte real de la Llei a les zones rurals. Caldria valorar mesures específiques, que introdueixin la discriminació positiva si escau, aplicables a nuclis de població petits i amb poca infraestructura cultural, per garantir l'accés i participació cultural de la ciutadania. Es considera que la pràctica cultural fa possible una comunitat viva i per això és indispensable dotar de més capacitat com a agents culturals municipis petits o amb pocs equipaments culturals.

Segona.- El Consell expressa la necessitat que l'educació tingui un paper central en el desplegament de la Llei. Cal implicar el sector educatiu en el paper de la cultura com a eina de transformació social. Les institucions han d'establir mecanismes per fer pedagogia sobre el valor del patrimoni i s'ha de garantir el seu coneixement i acollida entre la població en les successives fases educatives.

CONCLUSIONS

S'informa favorablement sobre l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya, amb les consideracions i propostes exposades anteriorment.

Georgina
Garcia Puig -
DNI [REDACTED]
(TCAT)

Firmado digitalmente
por Georgina Garcia
Puig - [REDACTED]
(TCAT)
Fecha: 2024.12.03
15:33:36 +01'00'

La secretària del Consell

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

INFORME VALORATIU

DATA: 14 de novembre de 2024
ÒRGAN EMISSOR: Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català
OBJECTE: Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya
ENTITAT DESTINATÀRIA: Departament de Cultura

ANTECEDENTS

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha tramès a aquest òrgan l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya per a la seva valoració.

FONAMENTS JURÍDICS

D'acord amb l'article 81.d de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, correspon al **Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català** proposar modificacions normatives per al millor compliment dels objectius de la Llei de patrimoni cultural català.

Aquest informe valoratiu s'emet a petició del Departament de Cultura en compliment de l'establert en el precepte esmentat.

CONSIDERACIONS GENERALS

Primera.- La proposta d'elaboració d'una Llei de Drets Culturals de Catalunya a iniciativa del Govern, i amb la complicitat d'altres administracions i entitats de l'àmbit social i cultural, suposa un pas ferm per dotar el país d'un marc normatiu que garanteixi el dret de totes les persones que vivim a Catalunya a identificar-nos lliurement amb una o més expressions culturals, a accedir en condicions d'igualtat als béns i serveis culturals, a participar lliurement en la vida cultural del país, a desenvolupar la pròpia creativitat, a difondre públicament les obres de creació, a expressar-nos lliurement i a gaudir d'una educació artística al llarg de tota la vida. Alhora, suposa un compromís amb el foment de la cultura catalana en totes les seves formes d'expressió i a tots els àmbits socials i territorials.

Segona.- En aquest sentit, el present Avantprojecte de Llei desplega el que estableix l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, segons el qual totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives. També desplega l'acord de Govern del 22/5/2020, que declara la cultura com a bé essencial per al desenvolupament integral de la personalitat individual i col·lectiva com a punt de partida per elaborar el marc normatiu que garanteixi i reguli l'accés a la cultura i els drets culturals de la ciutadania. Finalment, dona resposta a diverses resolucions del Parlament de Catalunya que insten el Govern a actualitzar el marc normatiu en matèria de cultura i a presentar un projecte de llei que garanteixi els drets culturals de la ciutadania.

Portaferriusa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc.original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 1 de 9

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

Tercera.- El Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català considera imprescindible l'aprovació i desplegament de la futura norma en els termes generals establerts en aquest Avantprojecte de Llei i convida el Govern, el Parlament i tots els agents implicats a culminar el projecte.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES

D'acord amb les competències que té atribuïdes el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, un cop exposat l'avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya, els membres del Consell emeten les seves consideracions que reben el consens de tots els membres.

Per ordre d'arribada, les aportacions són les següents:

Primera.- Sr. Josep Fuses i Comalada, arquitecte

"Observacions formals:

- La Llei utilitza moltes paraules supèrflues i redundants, que dificulten la comprensió del text. Una redacció més simple i precisa facilitaria la lectura del text. Per exemple, un Preàmbul més breu i concret permetria comprendre millor la finalitat de la Llei.
- S'utilitzen frases retòriques que es podrien evitar. Per exemple, a l'article 5, quan parla de l'associacionisme cultural com un fenomen pel qual les persones s'agrupen voluntàriament i sense ànim de lucre, no caldria incorporar el caràcter voluntari i sense ànim de lucre, ja que pel fet de tractar-se d'associacions ja implica que no tinguin ànim de lucre i que siguin voluntàries, de manera que no caldria incloure aquests dos elements a la definició.
- Hi ha molta reiteració de la paraula cultura i drets culturals, però es podrien evitar reiteracions.
- La modernització de l'Administració inclou la simplificació orgànica, és a dir, la supressió d'organismes i racionalització de l'estructura de l'Administració. Doncs bé, en aquesta Llei es preveu la creació de dos òrgans més (Taula de Participació Cultural i Comitè de Protecció dels Drets Culturals), a part del manteniment dels ja existents.
- La disposició addicional 1a es podria eliminar, ja que es refereix a la dotació pressupostària en matèria de cultura, que ja es regula a l'article 33.

Observacions del fons:

- L'article 4.3 esmenta que la cultura catalana té com element singular i d'expressió la llengua catalana. Amb aquesta redacció sembla com si l'únic element singular de la cultura catalana fos la llengua, sense tenir-ne en compte altres elements.
- Tot i que a la Llei s'indica que s'ha de fomentar la cultura catalana, es troben a faltar més referències a aquest foment en cadascun dels articles que fan referència als diferents drets culturals. En el Preàmbul es diu que "aquesta Llei vol protegir la singularitat de la cultura i la llengua catalanes davant dels intents evidents de

Portaferrixa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 2 de 9

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

minoritzar-les o desnaturalitzar-les", no obstant això, sembla que la Llei es limiti a protegir totes les cultures en general sense destacar i ni reiterar la importància de fomentar la cultura catalana en tots els seus aspectes.

Per exemple, a l'article 7, quan s'indica que es reconegui i respecti la cultura de cadascú, no fa cap menció al foment de la cultura catalana.

- Potser caldria afegir alguna referència que empari més la cultura catalana, ja que el Govern l'ha de fomentar en totes les seves formes d'expressió, per evitar la seva minorització i desnaturalització.
- Hi ha algunes incoherències. Per exemple, a l'article 20.1 es fa referència a "entitats públiques i equipaments tan públic com privats", de tal manera que sembla que no inclogui les entitats privades, però a l'apartat 3 es fa referència a les entitats privades. Caldria redactar l'apartat 1 de l'article 20 en coherència amb la resta de l'article.
- A l'article 21.4 es fa referència a fomentar l'ús del català, però no inclou cap apartat que inclogui el foment d'altres manifestacions de la cultura catalana, com per exemple podrien ser els castellers o la sardana."

Segona.- Sr. Narcís Soler Masferrer, arqueòleg de la Universitat de Girona

"Per començar haig de dir que em sembla una llei molt completa, molt cuidada, en general ben estructurada, que mira de no deixar-se res. Desenvolupa conceptes complexos amb la màxima correcció política de tal manera que ningú no es pugui sentir exclòs ni discriminat. Vol millorar la situació dels drets culturals en fer-los més explícits, amb més finançament, impulsant el mecenatge i creant noves figures de suport i d'avaluació. Hem de felicitar doncs les persones que han elaborat l'esborrany d'aquesta llei, i jo poca cosa hi podré afegir, tant pel que porto dit com per la meua manca de coneixements jurídics.

Així i tot faré algunes observacions que m'han estat suggerides per la seva lectura:

El text del preàmbul m'ha semblat excessivament llarg. El llenguatge de la llei és molt cuidat i no s'hi troben errors, encara que algunes frases requereixen una lectura atenta per a ésser compreses. El primer paràgraf del preàmbul, que defineix cultura, no ha escollit precisament la definició més fàcil d'aquest mot.

Ja en el primer article 1.1 i a continuació en altres llocs es parla del Sistema Cultural de Catalunya. En el preàmbul no s'ha definit que s'entén per Sistema Cultural de Catalunya. Haurem d'esperar al Títol III, que li està dedicat, per saber-ho.

Algunes vegades el text és massa enrevessat. Així a l'article 1.2 f) s'hi diu: Desplegar polítiques interculturals que incorporin les veus de persones amb bagatge migratori i racialitzades que viuen i treballen a Catalunya. No es pot dir més complicat, i ben segur que racialitzades és una paraula nova que no és al diccionari normatiu. Jo diria simplement que s'ha de procurar incorporar els emigrants a la cultura catalana sense que

Portaferriusa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 3 de 9

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

hagin d'abandonar la seva pròpia. No sé si això s'aconseguirà desplegant les esmentades polítiques interculturals, que haig de confessar que no sé en què consistiran.

Al meu entendre també de vegades la correcció política és excessiva. Així a l'article 3f) El reconeixement de la igualtat de les diverses expressions culturals i de l'elecció lliure de la pròpia identitat cultural, i també de les relacions i el diàleg interculturals. No em sembla que totes les expressions culturals siguin iguals. Al meu entendre totes les persones són igual de respectables, però no ho són ni totes llurs opinions ni totes llurs manifestacions culturals. Per altra banda no sé ben bé a què es refereix quan s'esmenta el reconeixement de les relacions i el diàleg interculturals.

Aquesta prudència i correcció política fa que es posi en general poc èmfasi en el suport que s'ha de donar a la cultura i la llengua catalana. Aquesta, com a pròpia de Catalunya hauria de tenir una discriminació positiva que no he sabut apreciar. De fet em sembla que aquesta és més una llei dels drets culturals a Catalunya que dels drets culturals de Catalunya.

Aquesta discriminació positiva només l'he vist en en l'article 3e) La remoció dels obstacles a la creació, la producció i l'exhibició culturals en català, i a l'Aran en occità, en tant que elements de transversalitat, inclusió i cohesió, per garantir la disponibilitat lingüística. Encara que no sé ben bé què vol dir la disponibilitat lingüística. També en l'article 21.4; Els Sistema Cultural de Catalunya ha d'adoptar les mesures de foment necessàries per garantir l'ús del català, i a l'Aran de l'occità, com a instruments de comunicació de la cultura. També en els articles 36.3 ...activitats en el camp de la cultura... sobretot si s'expressen en llengua catalana, occitana o en llengua de signes catalana i 44 d) Garantir l'ús normal del català en les plataformes digitals públiques que operin a Catalunya, i a l'Aran de l'occità.

No crec que sigui suficient. Em sembla que s'hauria de reforçar encara més el paper de la cultura catalana com a cultura integradora, que ha de ser transversal, incloent i cohesionant, tal com la llei esmenta, però també, a Catalunya, predominant.

En un altre ordre de coses, a l'article 5 sobre la cultura comunitària i l'associacionisme cultural no hi queden reflectits el innumerables centres d'estudis comarcals o locals que fan recerca, estudis i difusió de trets culturals de l'àmbit que els és propi.

Trobo bé que s'esmenti la desigualtat que comporta el simple fet de la residència de les persones en un o altre lloc de Catalunya, i que hi ha territoris desfavorits. La pràctica totalitat dels equipaments cultural nacionals és troba a Barcelona o a tocar la gran ciutat, excepció feta del Museu de la Ciència i de la Tècnica. Els articles 29.3 i 30 esmenten que s'haurà de tenir en compte l'equilibri territorial, així com també l'article 39 sobre el micromecenatge: ...especialment el que s'adreci a donar suport a les accions ... als territoris més desfavorits econòmicament i amb menys oferta cultural. Tant de bo sigui així."

Portaferriça, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 4 de 9

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

Tercera.- Sr. Josep Cruanyes i Tor, advocat

"MH Sra Consellera de Cultura.

Tal com vaig exposar en la darrera reunió del Consell Assessor de Patrimoni Cultural, i que ens va comprometre a passar-ho per escrit, plantejo una necessària modificació tant en el concepte de cultura com ara el fet de la cultura i llengua pròpia de la comunitat catalana. També que les polítiques que se'n desprenguin tinguin en compte tot el seu àmbit territorial lingüístic per damunt de divisions administratives tal com exigeix la Carta Europea del consell d'Europa i inclou la llei de memòria històrica. És a dir que qualsevol creador de l'àmbit cultural català ha de tenir una especial protecció i ha de ser creditor d'ajuts així com les entitats culturals de tot l'àmbit lingüístic que formen part de la creació del que s'entén com a cultura pròpia de Catalunya o cultura catalana. Reduir l'acció de la llei a una actuació dins de límits administratius, quan parlem de cultura catalana, incompliria el que fan referència les disposicions que seguidament esmentarem, diferenciant-ho dels altres grups culturals que hi hagi dins del territori de Catalunya.

La Declaració Universal dels Drets Lingüístics aprovada a Barcelona el juny de 1996 estableix a l'article 1.

1.- Aquesta declaració entén com a comunitat lingüística tota societat humana que, assentada històricament en un espai territorial determinat, reconegut o no, s'auto identifica com a poble i ha desenvolupat una llengua comuna com a mitjà de comunicació natural i de cohesió i de cultura entre els seus membres. Amb la denominació de llengua pròpia d'un territori es fa referència a l'idioma de la comunitat històricament establerta en aquest espai.

2. Aquesta Declaració parteix del principi que els drets lingüístics són alhora individuals i col·lectius, i adopta com a referent de la plenitud dels drets lingüístics el cas d'una comunitat lingüística històrica en el seu espai territorial, entès aquest no solament com a àrea geogràfica on viu aquesta comunitat, sinó també com un espai social i funcional imprescindible per al ple desenvolupament de la llengua. És a partir d'aquest referent que es poden establir com una gradació o continuïtat els drets que corresponen als grups lingüístics al·ludits al punt 5 d'aquest mateix article i els de les persones fora del territori de la seva comunitat.

5. Aquesta Declaració entén com a grup lingüístic tota col·lectivitat humana que comparteix una mateixa llengua i que es troba assentada en l'espai territorial d'una altra comunitat lingüística, però sense una historicitat equivalent, com succeeix en casos diversos com ara immigrants, refugiats, deportats o els membres de les diàspores.

Article 4

1. Aquesta Declaració considera que les persones que es traslladen i s'estableixen al territori d'una comunitat lingüística diferent de la pròpia tenen el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració. La integració s'entén com una socialització addicional d'aquestes persones de manera que puguin conservar les seves característiques culturals d'origen, però comparteixin amb la societat que les acull prou referències, valors i comportaments per a permetre un funcionament social global sense més dificultats que les dels membres de la comunitat receptora.

Portaferrixa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 5 de 9

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

Article 6

Aquesta Declaració exclou que una llengua pugui ser considerada pròpia d'un territori únicament pel fet de ser l'oficial de l'Estat o de tenir tradició de ser utilitzada dins d'aquest territori com a llengua administrativa o de certes activitats culturals.

L'Estat espanyol va signar la Carta Europea de les llengües regionals o minoritàries que estableix una sèrie de deures dels estats en la protecció i de difusió d'aquestes llengües remarcant al preàmbul: estableix:

Remarca la protecció de les llengües que en el nostre cas a banda de ser una llengua regional des del punt de vista de la llei, és a més llengua oficial.

A l'article 7 1 en establir els principis disposa :

a) *El reconeixement de les llengües regionals o minoritàries com a expressió de la riquesa cultural;*

b) El respecte de l'àrea geogràfica de cada llengua regional o minoritària, de manera que assegurin que les divisions administratives ja existents o noves no constitueixin cap obstacle a la promoció d'aquesta llengua regional o minoritària.

c) *La necessitat d'una acció decidida de promoció de les llengües regionals o minoritàries, a fi de protegir-les.*

La llei de Memòria democràtica 20/2022 estableix a l'article 3 1 j) com a víctimes a 'apartat 1 les persones represalides o perseguides per a l'ús o difusió de la seva llengua pròpia i a l'apartat 6) "es consideren víctimes les comunitats, les llengües i les cultures basca, catalana i gallega en els seus àmbits territorials lingüístics, que els seus parlants van ser perseguits per fer-ne ús."

Tenint en compte aquest preceptes i conceptes que defineixen, enten que la proposta d llei de la cultura no fa una definició prou clara dl que s'entén per cultura catalana que en l'article 1 de la Declaració universal dels Drets lingüístics de Barcelona estableix de manera clara lligat a la comunitat lingüística que s'identifica com a poble com és el cas de Catalunya i que diferència de les altres llengües i cultures d'altres persones que viuen en aquest territori (els grups lingüístics) i que aquest multi culturalisme individual no ha de ser en detriment de la llengua pròpia del poble generada en el territori.

I tant el CELRM i la llei de memòria remarca la llengua en una comunitat i territori lingüístic.

Per tant, cal incloure en el preàmbul del projecte de llei un concepte més específic de cultura catalana i diferenciar-lo d'altres cultures i llengües de persones que viuen en el territori i de la necessitat de preservar especialment aquesta llengua i cultura que com l'Estat ha reconegut a la llei de memòria ha estat perseguida i tant els parlants individualment, com la comunitat lingüística i cultural han estat víctimes d'aquest repressió que explica la situació actual que viu. Per tant, cal que es tingui en compte a la llei la necessitat de prendre mesures específiques de protecció i foment de la cultura de la comunitat no només tenint en compte la perspectiva de Catalunya principat, si no del seu àmbit cultural i lingüístic del que en podríem dir la Catalofonia o Països Catalans.

Portaferrixa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 6 de 9

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

Per això, les mesures de foment i d'actuació de la llei s'han de referir no només a actuacions pròpies de persones del principat si no del tot el seu àmbit cultural, per sobre de les divisions administratives tal com la Carta Europea signada per l'Estat compel·leix a les administracions públiques. De la mateixa manera que l'Estat ho fa respecte a la comunitat lingüística del castellà que abasta països de llatinoamèrica.

Per tant demanaria que el projecte s'adeqüés a aquest principis recollits en lleis i instruments internacionals que hem comentat."

Quarta.- Sra. Guiomar Amell Amell, Patrimoni bibliogràfic

"Propostes d'esmena o aportació a la LLEI DE DRETS CULTURALS DE CATALUNYA (CAPCC)

Consideració:

Tot i que al preàmbul s'afirma que la cultura catalana és la cultura nacional de Catalunya, i es reconeix que la cultura i la llengua catalanes, són:" l' aportació de Catalunya al patrimoni de la Humanitat", després en l'articulat quan es va desenvolupant s'obre aquest concepte es fa referència a totes les llengües, expressions culturals etc. sense menció específica de prioritat pel català. Atès que en l'actualitat hi ha una regressió flagrant del seu ús. Cal incentivar el seu paper cultural i no posar-la en termes d'IGUALTAT (paraula perillosa a l'Estat espanyol, sovint mal utilitzada) i substituir-la on calgui per **EQUITAT**.

Per exemple: **Al títol1, article3, punt f:** es reconeix la "igualtat" de les diverses expressions i l'elecció lliure de la pròpia identitat.... entenc que caldria reconèixer "**la equitat**" per evitar subjugacions a posteriori recolzades en la igualtat.

Així mateix. en el cas de l'article 6, quan parla dels drets culturals, "**en termes d'equitat**"

Al capítol II Dret a la identitat cultural

A l'article 7: dret a que es respecti la seva identitat cultural i a **integrar-se a la cultura catalana**

A l'article 8: No hi ha cap cautela al Sistema Cultural per la cultura pròpia de Catalunya, caldria afegir: **amb atenció especial a la pròpia cultura de Catalunya**

Així mateix a l'article 10 , son poc explicites les garanties per la cultura catalana singular i pròpia

Al capítol VI,

Article 16

De la garantia

Quan es descriu la competència, a més del Departament afectat , cal tenir presents els **Col·legis professionals competents en aquest àmbit a formar part del Consell dels ensenyaments artístics** ,atès que la seva aportació a la societat és notòria , vetllant per la qualitat de les professions que desenvolupen. Com a entitats públiques que en poden estimular i garantir la eficàcia.

Al títol III Sistema Cultural

Article 20 On es defineix i proposa la creació del Consell dels Ensenyaments Artístics per part del departament competent en matèria d'educació

Portaferriusa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc.original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 7 de 9

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

És un organisme on també poden participar.. els **Col·legis professionals com a entitats públiques** competents en aquestes matèries, afegint-los en algun apartat. En especial aquells que vetllen i fomenten el coneixement i la estima pel patrimoni cultural i incideixen en l'àmbit formatiu cultural i artístic.

Article 21

Al punt 21.4

Quan adopta les mesures de **FOMENT** necessàries per a l'ús del català, caldria afegir ... I **PROTECCIÓ..**, en coherència amb les motivacions inicials.

Aquestes són les aportacions que com a membre del CONSELL ASSESSOR DEL PATRIMONI CULTURAL CATALA , us envio per tal que a poder ser s'incloguin a la proposta de LLEI DE DRETS CULTURALS DE CATALUNYA."

Cinquena.- Sr. Lluís Calvo i Calvo, etnòleg del Centre Superior d'Investigacions Científiques, CSIC

"Tal com vam parlar a la proppassada reunió del Consell, les principals idees que vaig exposar en relació al projecte de Llei de drets culturals, van ser les següents:

En primer terme, tenir present que, tot i estar d'acord amb l'esperit de la norma, calia insistir en un aspecte que, des del meu punt de vista, no restava suficientment clar en el redactat: que els drets culturals col·lectius que es volen estendre a tota la ciutadania tenen com a arrel primera el reconeixement dels valors comunitaris i diferencials que han fet que Catalunya s'hagi configurat com una col·lectivitat amb una personalitat pròpia i diferenciada d'altres comunitats, la qual cosa s'ha concretat, ja no solament en una llengüa pròpia, sinó en unes formes de vida diferenciades que, sobretot, tenen una de les seves màximes expressions en el dret civil català que s'ha configurat com veritable eina de construcció social diferenciada. En segon lloc, en el projecte de Llei no es contemplen accions que a hores d'ara s'estan duent a terme i que estan eixamplant el tradicional àmbit del que s'anomena "cultura". En concret, caldria contemplar altres expressions/accions com són totes aquelles que s'estan promovent des del món de la Ciència. De fet, la mateixa Setmana de la Ciència esdevé, en si mateixa, una manifestació cultural de primer ordre per tot el que comporta per a la ciutadania en el sentit de creació de valors com la Tolerància o la Sostenibilitat.

En segon terme, i ja a l'apartat de Precs i Preguntes, vaig insistir en la proposta que vaig fer fa algunes reunions del Consell: la importància de donar a conèixer, mitjançant una web o el que es pensi que sigui millor, els informes que els diversos serveis del Departament de Cultura preparen per a la presentació de propostes al Consell. Penso que és una tasca en què s'inverteix molt de temps i recursos públics per tal que, una vegada presentat l'informe, resti en un arxiu. Penso que per a la ciutadania seria un gran què tenir accés, si no a tota la informació, a aquella que fos més destacada."

Sisena.- Sra. Pilar Vélez Vicente, Patrimoni cultural moble

"Es tracta d'una Llei innovadora, valenta, crítica. Som un país multicultural; respon molt bé a la multiculturalitat però li falta la defensa de la catalanitat. Es defensa molt bé la multiculturalitat, però tantes llengües fan que el nostre català estigui com està, descafeïnat. Cal posar més èmfasi en la defensa del català.

Portaferriça, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 8 de 9

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català

Dins del marc de l'educació artística, caldria passar a parlar de la creativitat. L'art ofereix una gran diversitat de manifestacions, com per exemple, la música. Arran d'aquesta premissa, (ella) es planteja aquestes preguntes:

a) Què s'entén per professionals de la cultura? en són molts i d'àmbit universal. Per tant, cal definir-ho a la Llei.

b) Dins del llistat d'equipaments nacionals, hi trobem el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), l'Auditori de Barcelona i el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, davant del Museu Nacional d'Art de Catalunya, el Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya o el Museu d'Arqueologia de Catalunya.

Cal definir si tots els museus són equipaments nacionals, en referència a la inclusió dels de Barcelona, com per exemple el MACBA."

Setena.- Jesús Navarro Guitart, Art Contemporani. Director del Museu Morera de Lleida

"El concepte accés a la Cultura per a tothom esdevé un canvi instrumental.

Per portar a terme el Pla d'equipaments culturals, que ha de tenir un clar referent territorial, calen més recursos humans i econòmics.

Pel que fa als indicadors de despesa, els municipis que no tenen competències en matèria cultural, també exerceixen competències culturals sense tenir indicadors d'assoliment d'objectius de despesa.

Em plantejo el dubte de si es poden crear equipaments nacionals fora de Barcelona".

CONCLUSIONS

S'informa favorablement sobre l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya, amb les consideracions i propostes exposades anteriorment.

Portaferriusa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 08/12/2024

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 08/12/2123

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
08/12/2024 12:46:11

Pàgina 9 de 9

INFORME VALORATIU

DATA: 16 de novembre de 2024
ÒRGAN EMISSOR: Consell de l'Associacionisme Cultural
OBJECTE: Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya
ENTITAT DESTINATÀRIA: Departament de Cultura

ANTECEDENTS

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha tramès a aquest òrgan l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya per a la seva valoració.

FONAMENTS JURÍDICS

D'acord amb l'article 3 de l'Ordre CLT/336/2014, de 4 de novembre, una de les funcions del **Consell de l'Associacionisme Cultural** és prestar assessorament tècnic en les matèries i qüestions que li siguin sotmeses pel Departament de Cultura en l'àmbit del foment i la protecció de l'associacionisme cultural.

Aquest informe valoratiu s'emet a petició del Departament de Cultura en compliment de l'establert en el precepte esmentat.

CONSIDERACIONS GENERALS

Primera.- La proposta d'elaboració d'una Llei de Drets Culturals de Catalunya a iniciativa del Govern, i amb la complicitat d'altres administracions i entitats de l'àmbit social i cultural, suposa un pas ferm per dotar el país d'un marc normatiu que garanteixi el dret de totes les persones que vivim a Catalunya a identificar-nos lliurement amb una o més expressions culturals, a accedir en condicions d'igualtat als béns i serveis culturals, a participar lliurement en la vida cultural del país, a desenvolupar la pròpia creativitat, a difondre públicament les obres de creació, a expressar-nos lliurement i a gaudir d'una educació artística al llarg de tota la vida. Alhora, suposa un compromís amb el foment de la cultura catalana en totes les seves formes d'expressió i a tots els àmbits socials i territorials.

Segona.- En aquest sentit, el present Avantprojecte de Llei desplega el que estableix l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, segons el qual totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives. També desplega l'acord de Govern del 22/5/2020, que declara la cultura com a bé essencial per al desenvolupament integral de la personalitat individual i col·lectiva com a punt de partida per elaborar el marc normatiu que garanteixi i reguli l'accés a la cultura i els drets culturals de la ciutadania. Finalment, dona resposta a diverses resolucions del Parlament de Catalunya que insten el Govern a actualitzar el marc normatiu en matèria de cultura i a presentar un projecte de llei que garanteixi els drets culturals de la ciutadania.

Tercera.- El Consell de l'Associacionisme Cultural considera imprescindible l'aprovació i desplegament de la futura norma en els termes generals establerts en aquest Avantprojecte de Llei i convida el Govern, el Parlament i tots els agents implicats a culminar el projecte.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES

Primera.- Sobre la regulació dels equipaments culturals. Els equipaments culturals de caràcter nacional es troben de forma majoritària a Barcelona, caldria incidir en com treballar en la seva descentralització (Títol III, Capítol III).

Segona.- Sobre el mecenatge. Des del sector de la cultura popular costa accedir a oportunitats de mecenatge. Cal que les institucions fomentin el contacte entre patrocinats i eventuais patrocinadors. La normativa de desenvolupament ha d'insistir en l'establiment de mesures fiscals de foment. Les institucions han d'establir propostes perquè el mecenatge arribi a esdeveniments amb menys visibilitat, però que es valorin per la seva singularitat. Ara mateix, les accions de mecenatge estan pràcticament reduïdes a grans fundacions i entitats declarades d'interès cultural per part del govern estatal. Cal treballar en facilitar la gestió a nivell fiscal de les intervencions.
(Títol IV, Capítol II)

Tercera.- Cal seguir treballant en els mecanismes i recursos per a garantir el compliment obligatori d'allò establert a la Llei. Altrament, és molt difícil que el municipis petits tinguin capacitat per complir amb les seves disposicions.

(Títol VI)

CONCLUSIONS

S'informa favorablement sobre l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya, amb les consideracions i propostes exposades anteriorment.

Georgina
Garcia Puig -
DNI [REDACTED]
(TCAT)

Firmado digitalmente
por Georgina Garcia
Puig - [REDACTED]
(TCAT)
Fecha: 2024.12.03
15:34:49 +01'00'

La secretària del Consell

Informe sobre l'avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya

La Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana, de la Secretaria de Telecomunicacions i Transformació Digital, de conformitat amb el que preveu l'article 21.1.r) del Decret 376/2024, de 8 d'octubre, de reestructuració del Departament de la Presidència, emet l'informe següent:

A. Antecedents

1. Mitjançant sistemes de comunicació interna, s'ha posat en coneixement de la Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana l'avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, als efectes de l'emissió del corresponent informe per part d'aquesta Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana.
2. La finalitat d'aquest avantprojecte de Llei és determinar i garantir els drets culturals de tota la població de Catalunya, sense excepció, i també les obligacions que aquests drets generen als poders públics i a la resta d'integrants del Sistema Cultural de Catalunya.

L'avantprojecte de Llei, entre d'altres matèries, preveu facilitar la creació de plataformes i mitjans digitals que permetin recollir i gestionar projectes culturals amb el sector empresarial; crear un Observatori de Cultura que, entre d'altres finalitats, recull, elabora i posa a disposició de la ciutadania dades culturals; s'estableixen obligacions per les administracions públiques i totes les entitats públiques i privades que conformen el Sistema Cultural de Catalunya relatives a la compartició de dades de gestió, el retiment de comptes i la transparència.

B. Consideracions

1. Consideracions generals en matèria d'administració digital

El contingut d'aquest avantprojecte de Llei té abast en l'àmbit de l'administració digital. En aquest sentit com ja s'ha posat de manifest en altres informes que ha emès aquesta Direcció General respecte altres iniciatives, cal inicialment assenyalar el marc jurídic per al funcionament digital de les administracions públiques. Aquest marc, està configurat per la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPACAP), la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. Ambdues lleis han suposat un canvi de paradigma i l'impuls definitiu cap a la tramitació digital del procediment administratiu; Concretament, s'ha establert mecanismes i instruments per portar a terme la digitalització del procediment administratiu i la prestació digital dels serveis públics.

Posteriorment el Reial Decret 203/2021, de 30 de març, pel qual s'aprova el Reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics ha desenvolupat les particularitats respecte a les previsions legals que s'havien establert a les Lleis 39 i 40 en l'àmbit de la tramitació digital.

En l'àmbit de l'Administració de la Generalitat el marc legislatiu de l'administració digital es disposa a la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya i la Llei 29/2010, de 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, que defineix el Model Català d'Administració Electrònica. Cal considerar que el model d'Administració digital que es desplega en l'àmbit de les activitats econòmiques s'adequa a aquest Model català d'Administració electrònica, d'acord amb l'article 1 de la Llei 18/2020, de 28 de desembre, de facilitació de l'activitat econòmica.

El desenvolupament d'aquest marc legislatiu, concretament en el desplegament de l'Administració digital, es troba al Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital, que regula i ordena el desplegament del model d'Administració digital. Aquest Acord de Govern té com a finalitats:

- a) Ordenar el desplegament de l'Administració digital, amb l'objectiu d'assolir la màxima eficiència en l'àmbit de les relacions internes i externes.
- b) Establir el marc del govern de les dades com element estructural del funcionament de l'Administració digital.
- c) Establir les normes de procediment administratiu, en l'àmbit de l'administració digital, que deriven de les particularitats de l'organització de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Per tant, amb caràcter general, es considera necessària l'adequació dels elements regulats en aquest de l'avantprojecte de llei, així com el seu desplegament al Decret 76/2020 d'Administració digital. Aquesta adequació és necessària tant des del punt de vista estratègic com des del punt de vista del desplegament del procediment i serveis digitals que s'hi preveuen.

En relació amb l'estratègia, cal preveure la coordinació en el desplegament de serveis digitals en relació al desenvolupament de les polítiques transversals d'administració digital. En aquest sentit, l'article 5 del Decret 76/2020, estableix que correspon al Consell Estratègic d'Administració Digital (CeAD), el lideratge estratègic, l'impuls i la coordinació de les polítiques públiques transversals en matèria d'administració digital. Cal assenyalar que aquest Consell, està compostat, per les persones titulars de les secretaries generals dels departaments, fet que facilita aquesta coordinació i l'impuls transversal de les polítiques d'administració digital.

Un altre ens encarregat de la coordinació en aquest àmbit, és la Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana que és l'òrgan vertebrador en l'impuls i desplegament de l'estratègia d'administració digital. Concretament, aquesta Direcció General, dona suport i assessora a tots els òrgans de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic, en el

desplegament i l'adequació de les mesures, actuacions i tràmits que tenen impacte en l'administració digital, com ho és aquesta iniciativa.

Per tant, **es proposa** que es tingui en compte el contingut del marc normatiu en matèria d'administració digital i, s'adeqüi a l'estratègia i les polítiques d'administració digital establerta així com els criteris i instruccions que sobre la matèria donin els òrgans competents en matèria d'administració digital.

2. Consideracions específiques en l'àmbit dels serveis digitals

- **Serveis digitals compartits**

L'Avantprojecte preveu crear i desenvolupar l'Observatori de cultura, adscrit al departament amb competència en matèria de cultura. Concretament, els articles 42 i 43 preveuen, entre d'altres, com a finalitats de l'Observatori: recollir i elaborar dades, obtingudes a partir de la informació provinent dels agents integrants del Sistema Cultural de Catalunya i la comunitat cultural, i posar-les a l'abast de la ciutadania, de manera permanent, oberta i accessible. Així mateix, s'estableix l'obligació de publicar i transmetre al departament competent en matèria de cultura dades en format reutilitzable, sent aquest competent pel seu tractament i publicació conjunta al portal de dades obertes.

Així mateix l'article 43.5 de l'avantprojecte, relatiu a la transparència, preveu que l'Observatori ha de facilitar al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts les dades necessàries per aconseguir les tasques d'avaluació de les polítiques culturals que té encarregades per llei.

D'altra banda, la memòria d'impacte de l'avantprojecte en allò relatiu al major coneixement sobre activitats, continguts i programacions, reflecteix la voluntat d'establir estàndards per l'intercanvi i compartició d'informació en format obert i promoure la informació estadística sobre els sectors culturals i els recursos públics.

Per l'acompliment de les funcions de l'Observatori i en relació amb la prestació de serveis digitals, cal considerar que d'acord amb l'article 30 del Decret 76/2020, els serveis digitals s'han de desenvolupar preferentment mitjançant les plataformes d'administració digital corporativa que evolucionen en funció de les necessitats detectades i les innovacions tecnològiques disponibles, garantint l'omnicanalitat i visualització corporativa de l'Administració de la Generalitat.

En aquest sentit, en cas que es requereixi una nova solució tecnològica o un desenvolupament funcional de les eines tecnològiques corporatives que actualment es fan servir, caldrà preveure, d'acord amb l'article 33 del Decret 76/2020, que s'han d'emprar les solucions tecnològiques corporatives i, únicament quan en cas d'impossibilitat tècnica o funcional sigui necessari l'ús de solucions tecnològiques no corporatives, el Consell Estratègic d'Administració Digital, ha d'establir les garanties que han de complir aquestes solucions, amb l'informe previ de l'òrgan responsable de les solucions tecnològiques de l'Administració de la Generalitat.

Per tot això, **es proposa**, incloure en la memòria d'impacte d'aquest projecte normatiu o, si s'escau en les actuacions de desplegament posteriors, una avaluació en relació amb els serveis digitals, les plataformes i solucions tecnològiques que han de donar suport a les actuacions i procediments que es regulen.

- **Interoperabilitat de registres**

L'article 20.4 preveu la creació d'un registre d'entitats i empreses privades que en formen part d'aquest Sistema Cultural de Catalunya, adscrit al departament competent en matèria de cultura.

El Sistema està constituït per entitats públiques i equipaments, tant públics com privats, que s'organitzen per mitjà de xarxes o sistemes i són essencials per al desenvolupament de la vida cultural. Integren el Sistema totes aquelles administracions amb competències en matèria de cultura i el seu sector públic cultural, els equipaments culturals i també les entitats del sector privat que tinguin concessions o concerts de serveis públic, els equipaments privats que reben suport públic i, amb caràcter voluntari, les empreses i entitats de l'àmbit de la cultura.

L'article 22.e) preveu, entre d'altres obligacions, que tots els subjectes que integren el Sistema Cultural de Catalunya han d'establir un sistema d'indicadors i compartir dades de gestió.

Tenint en compte la naturalesa dels subjectes que formen part del Sistema Cultural de Catalunya, en el desplegament normatiu del Registre caldrà tenir en consideració que aquest registre ha de ser interoperable amb altres registres administratius amb els que compti l'Administració de la Generalitat i també amb la resta de serveis digitals corporatius. En aquest punt, cal dir que la interoperabilitat és un requeriment no només de les dades i documents de que disposen les Administracions públiques sinó també dels propis serveis digitals, els quals també han de ser interoperables per possibilitar la seva interconnexió. Com ja hem esmentat, l'article 30 del Decret 76/2020 disposa que els serveis digitals es desenvolupen preferentment mitjançant les plataformes d'administració digital corporatives que evolucionen en funció de les necessitats detectades i les innovacions tecnològiques disponibles, garantint l'omnicanalitat i visualització corporativa de l'Administració de la Generalitat. Per tant, s'ha de garantir la interoperabilitat del registre amb la resta de serveis digitals corporatius de l'Administració de la Generalitat i amb altres registres i serveis digitals corporatius, com, per exemple, la interoperabilitat o interconnexió amb l'eNOTUM o amb els serveis corporatius de tramitació.

Per tant, **es proposa**, incloure que prevegi expressament que el registre d'entitats i empreses privades que es crea ha de ser interoperable amb la resta de serveis digitals corporatius de l'Administració de la Generalitat i amb altres registres i serveis digitals corporatius i permetre també la interconnexió de sistemes.

- **Bases de dades de contacte**

D'altra banda, lligat amb les consideracions de l'apartat anterior en relació al registre del Sistema Cultural de Catalunya, cal tenir en compte que el Decret 76/2020, regula la base de dades de contactes com el tractament de dades de la Seu Electrònica de la Generalitat de Catalunya, que consisteix en dur a terme un tractament de dades corporatiu en el que consten les dades de contacte de les persones interessades per enviar-los avisos de posada a disposició de les notificacions, perquè s'identifiquin per mitjà del sistema de clau concertada, per trametre'ls altres comunicacions en el procediment administratiu i per gestionar altres avisos. Per tant, la base de dades de contacte és el servei que permetrà als òrgans de gestió conèixer la informació necessària de contacte per a dur a terme les comunicacions i avisos establerts en el procediment administratiu.

Així mateix l'article 76.3 del Decret 76/2020, preveu la possibilitat, de crear bases de dades de contacte de que disposa l'Administració de la Generalitat, amb les finalitats anteriorment descrites, atenent a les particularitats dels seus serveis. Les bases de dades que pugin crear-se, com ara aquest Registre d'entitats i empreses privades que formen part del Sistema Cultural de Catalunya ha de garantir la interconnexió i interoperabilitat amb el tractament de dades corporatiu que porta a terme l'Administració de la Generalitat.

Respecte a les bases de dades de contacte prenen especial rellevància les dades de representació d'aquestes entitats i empreses. D'acord amb el que estableix l'article 79 del Decret 76/2020, l'Administració de la Generalitat disposa d'un registre electrònic de representació en què s'inscriuen les representacions de persones físiques i de persones jurídiques que s'atorguin a persones físiques perquè puguin actuar davant l'Administració de la Generalitat i davant d'altres administracions. Caldrà tenir en consideració que es puguin incorporar dades de representació en aquest registre per tal que, si escau permetin la validació d'aquestes representacions en els seus procediments específics, configurant-se com un registre de representació particular d'acord amb l'article 6.1 de la LPACAP. Així mateix es considera la possibilitat que es faci ús del registre de representació de l'Administració de la Generalitat, el Representa, per a la validació d'aquestes dades.

Per això, **es proposa** que el Registre d'entitats i empreses privades que formen part del Sistema Cultural de Catalunya prevegi aquest registre com a base de dades de contacte d'aquestes entitats i empreses garantint la interconnexió i interoperabilitat de les seves dades amb el tractament de dades corporatiu que porta a terme l'Administració de la Generalitat i es valori incorporar el Representa com a sistemes per a la validació de la representació d'aquestes entitats d'acord amb les consideracions fetes en aquest apartat.

3. Consideracions específiques en l'àmbit del model de les dades

La proposta d'avantprojecte de Llei, estableix com a objectiu, entre d'altres, organitzar i completar el sistema de gestió de dades i informació sobre l'oferta cultural per facilitar l'accés de la ciutadania a l'activitat cultural, garantir la transparència del sistema i poder fer un seguiment i una avaluació correctes de les polítiques (art. 1.2 e).

Alhora en l'ordenació del Sistema Cultural de Catalunya la proposta determina:

- en l'art. 20 per qui està conformat el referit Sistema; la creació d'un registre en l'apartat 4 d'entitats i empreses privades que formen part del sistema Cultural de Catalunya i que resta adscrit al departament competent en matèria de cultura.
- l'art. 22.e) que determina l'establiment d'un sistema d'indicadors d'assoliment d'objectius en termes de garantia dels drets culturals, i la compartició de dades de gestió.

I per últim, el Títol V relatiu al Sistema integral d'informació cultural fa múltiples referències a les dades, ja sigui al Capítol I *Informació i transparència*, als articles 41 a 43, respecte la difusió de l'oferta cultural, tot vetllant per la seva constant actualització, com per l'esment a l'Observatori de la Cultura i la transparència. També al Capítol II, relatiu a la Digitalització a través de l'accés virtual a la cultura.

L'abast subjectiu del text proposat és a tot el territori català i interpel·la als poders públics.

En l'àmbit de les dades disposem d'un marc normatiu propi, a través del mandat establert al Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital, i que es concreta en l'acord del Govern 158/2023, de 25 de juliol, pel qual s'aprova el Model de govern de les dades de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic (en endavant el Model) (DOGC núm. 8967 de 27/07/2023). Si bé aquest marc normatiu empara només a l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic, certament cal connectar la necessitat d'una òptima gestió de les dades a fi d'aconseguir els objectius marcats en el text i que prèviament hem identificat.

Amb tot, disposar d'elements comuns de governança de les dades permet la gestió eficient d'aquestes, per optimitzar la forma de treballar, evitar duplicitats i prioritzar la compartició de la informació, i facilita en últim terme la prestació de serveis públics proactius i personalitzats, això com l'anàlisi de polítiques públiques. Alhora, garanteix que aquestes dades podran ser gestionades durant la seva alta, modificació, consulta i supressió de forma segura, que permeti la seva traçabilitat, integritat, confidencialitat, privacitat i disponibilitat. Ara bé, dur a terme aquesta aspiració en diferents administracions públiques i actors implicats com el que es proposa, requereix extreure el consens cap a estàndards comuns i extreure les tasques de coordinació i de governança comuna.

Els criteris d'homogeneïtat semàntica sintàctica de les dades són cabdals per garantir que els poders públics, i en el cas que ens ocupa, els actors implicats, les nomenaran de la mateixa manera, a més de garantir el criteri de dada única a través de la participació i col·laboració de tots els òrgans i sistemes que custodien les dades.

En el cas de l'Administració de la Generalitat, el Model suposa un marc regulador de tot el cicle de vida de les dades, des de la captura fins a la seva reutilització, a través de l'obertura de dades.

La classificació de les dades es fa segons el seu ús i rellevància per a l'organització. Aquest enfocament suposa una millor gestió i aprofitament dels recursos d'informació disponibles i permet distingir les tipologies següents:

- Dades mestres, són aquelles dades que proporcionen un context a les dades transaccionals, dotant-los d'una descripció funcional i convertint-los així en coneixement. El seu principal objectiu és gestionar la compartició de dades reduint els riscos associats a la redundància de dades i assegurant així la qualitat d'aquestes. En últim terme serveixen com a referència transversal per a tota o part de l'organització pel seu alt valor comú. Partint dels diversos orígens de la informació, s'estableix un registre únic sobre el qual aplicar les regles que permetin la compartició segura. D'aquesta manera, l'Administració pública pot posar a disposició de tercers informació garantint la seva qualitat, així com aprofitar-se de la d'altres organismes públics, reduint esforços i tenint accés àgil al coneixement.
- Dades de referència, especifiquen tipologies, ajuden a classificar o simplement canvien poc (baixa latència) i estan formades per pocs atributs. Es tracta de dades bàsiques, amb valors sobre dominis, termes estandarditzats, codificacions, etc. que fomenten la coherència i l'homogeneïtzació i la gestió estandarditzada de la informació. Tenen un significat contextual i semàntic que comporten informació que serveix per a referenciar elements i classificar altres dades que provenen d'altres fonts (paraules clau, descripcions, temes)

Les taules de dades de referència es recullen al [Catàleg Tècnic de Dades](#) estan validades per l'òrgan competent de l'Administració de la Generalitat.

Disposar d'un vocabulari de referència és un mitjà per a poder compartir informació i desenvolupar i documentar definicions de dades estàndard, per a reduir l'ambigüitat i millorar la comunicació.

Com exposàvem en el punt anterior, hi ha un seguit de dades que permeten aquesta categorització o classificació. Destaquem aquest aspecte, perquè en la construcció i modelatge de l'arquitectura de dades que projecta l'Avantprojecte de Llei, es veu la possibilitat de construir dades que tinguin una estructura comuna i eficient i es poden distingir l'existència de dades mestres, dades de referència i dades de negoci.

Utilitzar dades de referència entre sistemes d'una organització permet comunicar-se de manera efectiva, evitant la creació de diferents fonts d'informació inconsistents.

Aquest aspecte del vocabulari és cabdal perquè permet lligar amb l'àmbit de govern de les dades, en especial per:

- la interoperabilitat i l'intercanvi de dades
- permet la comprensió comuna dels conceptes clau i de la terminologia, de forma precisa
- afavoreix la consistència i qualitat de les dades
- maximitza i facilita la capacitat de cerca de la informació
- permet la reutilització de les dades (en especial per la previsió de l'art. 43 de l'avantprojecte de Llei vinculada a l'aplicació del principi de la transparència)

- permet fer efectiu el principi de dada única i el d'una sola vegada

Respecte la interoperabilitat semàntica cal destacar que és un requisit per a habilitar la lògica de la màquina, la inferència, el descobriment de coneixement i la federació de dades entre sistemes d'informació.

Quant a això, es considera convenient recordar l'aplicació de les normes tècniques d'interoperabilitat i, la utilització d'estàndards consensuats que són marc de referència ineludible. En aquets sentit, destaquem:

- L'aprovació per part de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP) de dos ordenances tipus que aborden el progrés en dues àrees clau: la transparència i el govern de la dada. Tots dos documents no sols milloraran la qualitat dels processos, sinó que facilitaran l'accés, gestió i la reutilització de les dades en l'àmbit de les administracions locals.
- Els vocabularis bàsics de la UE per a l'Administració Digital el [Core Vocabularies](#). Dins de les iniciatives sobre interoperabilitat semàntica, la Comissió Europea ha creat models de dades simplificats, reutilitzables, extensibles i neutrals, tant en el seu context com en la seva sintaxi, per a representar les característiques fonamentals de les principals entitats de dades de l'Administració Digital: localitzacions, negocis, persones, organitzacions públiques, i criteris i evidències.

Les prescripcions donades des d'Europa tenen un impacte transcendent en la construcció de les metadades. En aquest sentit, **es recomana** a la unitat promotora el seguiment i adequacions tècniques necessàries a fi de donar compliment als requeriments previstos legalment.

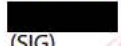
El text proposat es troba en plena consonància amb l'Estratègia Europea de Dades per quant l'execució de les mesures proposades coadjuven a l'escenari de la preparació dels espais de dades europeus, així com fomenta el valor afegit de les dades pel que fa a l'obertura de dades i la seva reutilització en tant que fa una previsió expressa en l'articulat.

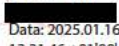
Una construcció adequada en el modelatge i arquitectura de les dades permeten disposar de dades d'alta qualitat. La governança de les dades d'alta qualitat és un requisit imprescindible, no només per garantir la fiabilitat de les dades, sinó per la potencialitat de la prospectiva de les dades (analítica de dades) i el seu valor afegit amb l'obertura de les dades, aspectes substantius en el text proposat. L'alineació a la governança de les dades permetrà en últim terme afavorir la publicació de les dades obertes, amb criteris de qualitat.

Per tant, sens perjudici de l'observació de les consideracions exposades, **es proposa** la incorporació en l'article 20.4, de la previsió d'adequació al Model de govern de les dades de l'Administració de la Generalitat de Catalunya pel que fa a la creació del registre d'entitats i empreses privades que formen part del sistema Cultural de Catalunya i que resta adscrit al departament competent en matèria de cultura.

Conclusions

La Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana **informa favorablement** el contingut de l'avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, sens perjudici de les recomanacions que es proposen a l'apartat de consideracions d'aquest informe.

Ester Manzano
i Peláez - DNI

(SIG)

Signat digitalment
per Ester Manzano i
Peláez - DNI

Data: 2025.01.16
13:31:46 +01'00'

Ester Manzano Peláez

Directora general de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana

INF. CT 3/25

Avantprojecte de drets culturals de Catalunya. SIGOV SIG24CLT1930.

Apartat III. CT 30/05/2025

I. El text de l'avantprojecte de drets culturals, regula en el capítol II del títol IV l'establiment d'incentius fiscals per a promoure el mecenatge i el patrocini en els termes següents:

"Article 36. Mecenatge i entitats beneficiàries

(...)

36.4 El departament competent en matèria de cultura i el departament competent en matèria de tributs, conjuntament i en l'àmbit de competència de la Generalitat de Catalunya, han d'impulsar i proposar al Govern mesures fiscals i de qualsevol altre ordre que promoguin el mecenatge cultural.

Article 37. Activitats prioritàries de mecenatge en l'àmbit de la cultura

Les lleis de pressupostos de la Generalitat de Catalunya poden establir anualment una relació d'activitats prioritàries de mecenatge en l'àmbit de la cultura, vinculades a l'enfortiment dels drets culturals i lingüístics de la població, i determinar-ne els agents beneficiaris, i poden elevar, si escau, els percentatges i els límits de les deduccions establertes a la fiscalitat de la seva competència i aplicable a l'activitat cultural i el patrimoni, tot determinant prèviament les deduccions que es poden incrementar.

Article 39. Micromecenatge

(...)

39.2 El departament competent en matèria de cultura i el departament competent en matèria de tributs, conjuntament i en l'àmbit de competència de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, han d'impulsar i proposar al Govern mesures fiscals i de qualsevol altre ordre que promoguin el micromecenatge cultural."

En relació amb aquest avantprojecte de llei, aquest centre directiu va emetre informe en data 10 d'abril del 2024, en què s'exposava el següent:

"- En primer lloc, i reiterant allò que s'ha dit en d'altres ocasions, es considera que el contingut del precepte que estableix que els departaments han de proposar al Govern l'aprovació de determinades mesures – en aquest cas, incentius fiscals- és més propi d'un preàmbul o exposició de motius.

- En segon lloc, es considera que el mecenatge, i el corresponent establiment d'incentius fiscals per al seu desenvolupament, ha de ser objectiu d'un projecte normatiu amb un abast més ampli que incideixi no només en l'àmbit cultural, sinó també en aquelles activitats que tinguin una finalitat d'interès general com la defensa dels drets humans, l'assistència social, la inclusió social, l'educació, la ciència i la recerca científica així com el desenvolupament i innovació tecnològica, l'esport, la salut, l'atenció de les persones en risc d'exclusió, el desenvolupament de la societat de la informació, la defensa del medi

ambient i dels animals, les de caràcter cívic, la defensa dels principis democràtics i el foment de la tolerància."

Aquestes consideracions no van ser acceptades pel Departament de Cultura, principalment per considerar que:

" En el redactat dels articles referents a mecenatge de la Llei de drets cultural s'ha tingut molt en compte el text de la recentment aprovada pel Parlament de Catalunya LLEI 9/2022, del 21 de desembre, de la ciència. Això és així perquè s'han intentat que, tot i que els articles dedicats al mecenatge de la present Llei estiguin adaptats a les peculiaritats del sector cultural, els preceptes establerts no s'havien de separar gaire dels de la Llei de la ciència per evitar possibles contradiccions i incoherències."

I:

"Tot i compartir l'objectiu de poder tenir en un futur un text sobre patrocini i mecenatge que abasti tots els àmbits a què es pot aplicar, considerem que una Llei que té com a objectiu abordar els drets culturals en tot el seu abast no pot prescindir d'entrar en el finançament privat de la cultura, com ho fa en l'àmbit del finançament públic."

Tenint en compte tot l'exposat, es fa avinent:

Actualment el Departament d'Economia i Finances està elaborant l'Avantprojecte de llei per al foment del mecenatge, en relació amb el qual ja s'ha realitzat el tràmit de consulta pública prèvia.

L'esmentat avantprojecte inclòs en el Pla normatiu 2025 - aprovat per Acord de Govern GOV/265/2024, de 23 de desembre- té per objecte establir, entre d'altres, la regulació dels incentius fiscals al mecenatge en els termes següents:

- Es considera mecenatge la participació econòmica privada en la realització d'activitats que persegueixen finalitats d'interès general instrumentada mitjançant la realització de donacions i aportacions sense contraprestació. Són finalitats d'interès general la defensa dels drets humans, l'assistència social, la inclusió social, la cultura, l'educació, la ciència i la recerca científica així com el desenvolupament i innovació tecnològica, l'esport, la salut, l'atenció de les persones en risc d'exclusió, el desenvolupament de la societat de la informació, la defensa del medi ambient i dels animals, les de caràcter cívic, la defensa dels principis democràtics i el foment de la tolerància, entre d'altres;
- S'estableixen les modalitats de mecenatge susceptibles d'ésser objecte d'incentius fiscals; es fa referència també a l'activitat de micromecenatge;

- Es regulen els incentius fiscals (inclosos els que es refereixen a les anomenades activitats prioritàries).

Per tant:

- Es considera que el contingut dels apartats 36.4 i 39.2 ha quedat superat per l'elaboració de l'esmentat avantprojecte.
- Quant a la previsió de l'article 37 s'ha d'assenyalar que tindrà una eficàcia relativa perquè la regulació de l'incentiu es preveu també en l'avantprojecte referit.

II. En un altre ordre de coses, en l'article 17 de l'avantprojecte, que regula els drets de les persones creadores, artistes i professionals dels diferents sectors de la cultura, es diu que, en l'àmbit de les competències de la Generalitat de Catalunya, tant si treballen per compte propi o aliè, tenen dret a:

*"b) **Ser tractades fiscalment** i en l'àmbit laboral i de protecció social de manera justa i equitativa, així com disposar d'unes condicions laborals, professionals i contractuals justes, de conformitat amb la normativa aplicable, i d'una retribució digna, atenent a les característiques especials de la seva activitat, la naturalesa intermitent dels ingressos, i el caràcter sovint complementari de la activitat creativa i cultural amb altres activitats professionals o econòmiques."*

En relació amb aquest precepte, només advertir que, a dia d'avui, i en el marc de cessió de tributs vigent, la Generalitat de Catalunya no té competències normatives per regular el seu tractament fiscal en l'impost sobre la renda de les persones físiques (no es poden adoptar mesures que suposin minoració de categoria de renda o afectin a activitats econòmiques); per descomptat, tampoc en l'impost sobre societats, respecte del que no es té cap competència.

Barcelona, 29 de maig de 2025

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

Sr. Josep Maria Carreté i Nadal
Secretari general
Departament de Cultura
La Rambla, 8 (Palau Marc)
08002 Barcelona

Benvolgut secretari general,

En relació amb la petició d'informe que heu fet arribar al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), mitjançant e-valisa i amb registre d'entrada núm. 9032/241948/2025, de 30 de maig, a través de la qual sol·liciteu l'elaboració d'un informe sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, us fem avinent que d'acord amb el que disposa la lletra a de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, el CAC emet informe previ pel que fa als avantprojectes de llei i els projectes de disposicions de caràcter general que continguin normes relatives al sector audiovisual i llurs modificacions eventuais, entre altres.

D'acord amb l'anàlisi del text tramès, que només conté algunes referències de context audiovisual sense efectuar-ne cap regulació, el CAC considera innecessari elaborar un informe previ, sense que tampoc s'efectuï al·legacions al tràmit d'audiència d'aquest projecte normatiu.

Cordialment,

Xevi Xirgo
Teixidor - DNI
[REDACTED]
(AUT)

2025.06.04
12:57:43
+02'00'

Xevi Xirgo i Teixidor
President

Barcelona, 4 de juny de 2025

INFORME SOBRE PROPOSTA DE DISPOSICIÓ

Disposició: Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya

Departament: Cultura

Impacte pressupostari: No es quantifica concretament. És l'increment en el pressupost del Departament de Cultura fins a assolir, com a mínim, el 2% del pressupost de la Generalitat de Catalunya (no financer no finalista).

Descripció i justificació de la proposta

1. Hi ha una part de la població que no pot accedir amb igualtat d'oportunitats als béns culturals ni participar plenament en la vida cultural de la societat catalana. Això no només vulnera els drets d'aquestes persones, sinó que perjudica el conjunt de la societat catalana, ja que deixa enrere una bona part dels seus membres, menysté el capital creatiu que aquestes persones podrien aportar a la societat i descarta la possibilitat de reforçar la cohesió entre el conjunt de la ciutadania a través de la pràctica cultural.
2. A més de les barreres arquitectòniques i sensorials amb què es troben les persones, existeixen barreres invisibles derivades de circumstàncies personals ja siguin socials, econòmiques, mèdiques, de lloc d'origen o residència o de qualsevol altra mena. Per aquest motiu, les polítiques de defensa i desplegament dels drets culturals reconeguts per la UNESCO s'han de completar amb altres accions adreçades a aconseguir que tota la societat catalana pugui gaudir dels beneficis que aporta la cultura al creixement i la realització personal.
3. Atesa la situació cultural, les responsabilitats normatives i l'efecte positiu de les polítiques culturals, l'objecte de l'Avantprojecte de Llei és regular de forma més àmplia la cultura i garantir i promoure els drets culturals, tant pel que fa a la identitat cultural i l'accés com l'educació i condicions laborals.
4. Per garantir la llibertat d'expressió i l'accés a la cultura és important la difusió cultural i el coneixement sobre el sector. L'Avantprojecte de Llei, per assegurar que la informació cultural pugui arribar a tothom, estableix un Sistema Integral d'Informació Cultural. En aquest, es contempla la difusió de l'oferta cultural que ha d'assegurar informació actualitzada sobre activitats, continguts, programacions, etc. mitjançant el desenvolupament de plataformes d'accés universal que informin sobre l'oferta cultural amb criteris de diversitat, participació i equilibri territorial. També es garantirà l'accés virtual a la cultura, facilitant l'accés per diferents canals, promocionant l'oferta cultural i els equipaments a través dels canals digitals i acompanyant la ciutadania en l'accés al món digital sense anar en detriment d'altres drets com poden ser els de la propietat intel·lectual o altres drets fonamentals.
5. En el marc del Sistema Integral d'Informació cultural, l'Avantprojecte de Llei també preveu la promoció d'un Observatori de la Cultura per recollir, elaborar i posar a l'abast de la ciutadania tota la informació estadística sobre els sectors culturals i els recursos públics dedicats, així com l'avaluació dels impactes i el retorn social produït.

6. L'Avantprojecte de llei també promou la interculturalitat en el currículum escolar mitjançant el desplegament de l'escola inclusiva per a posar en valor la diversitat cultural i proposa analitzar les barreres d'accés a l'educació artística. Amb aquest objectiu es pretén impulsar el Consell dels Ensenyaments Artístics i plans d'acció amb la col·laboració de l'àmbit educatiu i cultural, destinant recursos per poder portar a terme aquesta col·laboració i implicant a les xarxes formatives del territori i a iniciatives educatives locals i garantint que els equipaments i mitjans de comunicació de titularitat pública disposin de projectes educatius.
7. La protecció dels treballadors i treballadores culturals és una necessitat apressant amb motiu de la precarietat laboral que afecta els i les professionals dels sectors culturals. Per aquest motiu, l'Avantprojecte de llei regula l'àmbit professional amb l'objectiu de garantir unes condicions laborals i contractuals justes i una retribució digna, tenint en compte el caràcter discontinu que pot tenir aquesta activitat i tenint en compte també la complexa distribució competencial dels àmbits que hi incideixen.
8. Per poder garantir els drets culturals descrits en els punts anteriors i atesa la necessitat d'ordenació dels equipaments, serveis i activitats culturals i amb l'objectiu d'articular el seu funcionament per garantir els drets culturals en tots els equipaments i sectors culturals, aquest Avantprojecte de llei pretén definir el Sistema Cultural de Catalunya que estarà format per totes les administracions públiques catalanes amb competències en matèria de cultura, així com per totes les entitats i equipaments culturals públics i privats, concessionàries de serveis o receptores d'ajuts públics, així com les entitats del sector privat que s'hi vulguin adherir de forma voluntària.
9. Pel que fa al finançament cultural, l'Avantprojecte de llei pretén fixar el finançament públic en matèria de cultura mitjançant un pressupost cultural no inferior al 2% del pressupost total de la Generalitat de Catalunya (no financer no finalista), promovent que la resta d'administracions competents ajustin també els seus pressupostos per garantir el compliment dels drets culturals recollits a l'Avantprojecte de llei.
10. Amb l'objectiu d'augmentar l'atracció de fons privats, l'Avantprojecte de llei afavorirà i promourà, dins del seu àmbit competencial, el mecenatge i patrocini cultural.
11. Per poder garantir el compliment de la llei, l'Avantprojecte de llei estableix la creació del Comitè de Protecció dels Drets Culturals, adscrit al departament competent en matèria de cultura, per rebre les queixes, supervisar i investigar les violacions de la llibertat artística. Addicionalment, es designa el Síndic de Greuges com l'organisme encarregat de la defensa dels drets culturals i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts per elaborar un informe de seguiment i avaluació de la llei.
12. En data 14 de juny de 2022, el Govern de la Generalitat va aprovar la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei de drets culturals.

Anàlisi i impacte pressupostari

D'acord amb la memòria d'avaluació d'impacte del secretari general del Departament de Cultura de data 29 de maig de 2025, la implementació de la normativa implicaria una sèrie

d'impactes en el finançament públic de la cultura. La normativa proposada implica un creixement sostingut de la inversió en cultura en un percentatge de despesa per persona similar al dels països més desenvolupats del nostre entorn. Aquests impactes es concretaran anualment en els pressupostos del Departament de Cultura, dins de les seves disponibilitats financeres i les seves competències. També s'indica que amb l'objectiu de garantir el finançament públic de la cultura, el pressupost de despeses destinat al Departament competent en matèria de cultura haurà de ser suficient i no inferior al 2% del pressupost total de la Generalitat de Catalunya (no financer no finalista).

Per poder complir els objectius esmentats en aquesta proposta, també s'hauria de garantir que la resta d'administracions públiques amb competències en matèria de cultura adaptessin els seus pressupostos.

Amb l'objectiu de fer efectius els drets culturals recollits en la proposta norma proposada, es preveu el desenvolupament de mecanismes que requeriran finançament públic, entre els quals es troben:

- Plans per promoure i garantir els drets culturals. L'elaboració dels plans té una despesa estimada de 2.000 a 4.000 euros per equipament. El seu finançament dependria en un 50% de l'administració local competent i un 50% d'una línia de subvencions de la Generalitat per impulsar l'elaboració del pla. Es preveu un impacte sobre els equipaments de titularitat pública, aproximadament 1.400 equipaments culturals, el que representaria un import d'entre 2,8 i 5,6 milions d'euros, que per a la Generalitat de Catalunya representaria un import d'entre 1,4 i 2,8 milions d'euros.
- Línies d'ajut específiques per implementar les polítiques culturals.
- Altres instruments de foment, com poden ser els premis, la formació, qualificació professional, foment de l'ocupació, autoocupació i emprenedoria artística o l'intercanvi de bones pràctiques, entre d'altres.
- El condicionament de l'accés als ajuts i d'altres mesures de foment respecte dels drets culturals.

A l'esmentada memòria es relacionen diferents programes i línies de subvenció que s'estan atorgant actualment i que ja es financen amb el pressupost ordinari del Departament de Cultura.

Els instruments de governança, informació i control creats per la normativa proposada són l'Observatori de la Cultura, la Taula de Participació Cultural i el Comitè de Protecció de Drets Culturals, els quals no tindran impacte econòmic rellevant, atès que les tasques de suport administratiu seran assumides pels equips i recursos econòmics actuals del departament competent en matèria de cultura. Per tant, aquesta iniciativa no suposa un augment de personal estructural dins el Departament de Cultura.

Des d'aquesta Direcció General de Pressupostos es recorda de la prohibició de percebre cap tipus de dret d'assistència per a la concurrència a reunions d'òrgans de govern, de consells d'administració o de qualsevol altre òrgan col·legiat de l'Administració de la Generalitat i de les entitats, ens o empreses del seu sector públic.

Per altra banda, aquesta proposta pretén d'atreure fons privats al finançament de la cultura, fomentant el mecenatge i el patrocini cultural, establint anualment activitats prioritàries de

mecenatge. També es vol impulsar i proposar mesures fiscals per incentivar-ho. En aquest sentit, es preveu establir un marc general per promoure el mecenatge cultural de tal manera que el departament competent en matèria de cultura i el departament competent en matèria de tributs, conjuntament i en l'àmbit de competència de la Generalitat de Catalunya, impulsin i proposin al Govern mesures fiscals concretes i de qualsevol altre ordre que promoguin el mecenatge cultural. Es fa constar a la memòria d'avaluació d'impacte, que aplicar mesures de deduccions en impostos (com l'IRPF), no suposen un elevat cost recaptatori i poden ser molt efectives per potenciar el finançament privat de la cultura.

Pel que fa a les mesures de contingut fiscal d'aquest avantprojecte de llei, cal tenir en compte l'informe que s'emeti des de la Direcció General de Tributs i Joc.

L'Avantprojecte de llei de drets culturals al Capítol I "Finançament públic" conté la proposta de l'article 33.1 amb la redacció següent:

"Per garantir el finançament públic de la cultura i els drets culturals, el total de crèdits recollits al pressupost de despeses destinat al departament competent en matèria de cultura ha de ser suficient, i no pot ser inferior al 2 % del pressupost de la Generalitat de Catalunya."

La disposició addicional primera estableix que: "L'Administració de la Generalitat de Catalunya té la responsabilitat de garantir els recursos necessaris per donar compliment adequat a l'ordenació i la provisió de les accions i els serveis que estableix aquesta Llei, per la qual cosa ha d'establir, als pressupostos de l'any 202X, un pes de com a mínim el 2% per al departament competent en matèria de cultura. Aquest pes l'ha de mantenir o incrementar als pressupostos futurs"

Des de la Direcció General de Pressupostos es fa constar el següent:

El compromís amb el què el Departament de Cultura ha estat treballant els darrers anys és que el pressupost del Departament representi el 2% de la despesa no financera no finalista dels departaments.

L'any 2023 el Govern va fer un esforç considerable per tal d'avançar en aquest compromís, amb un increment de pressupost de 101 M€, on el pressupost del Departament de Cultura es va dotar amb 477 M€, representant un 1,5% de la despesa no financera no finalista dels departaments.

La proposta de redactat de l'article 33.1 i de la disposició addicional primera implica que la Generalitat destini el 2% del seu pressupost a Cultura. L'impacte pressupostari d'aquest compromís és molt superior al treballat els darrers anys i implicaria que l'any 2023 el pressupost del departament s'hagués dotat amb 796,8 M€, 320 M€ més del que va ser l'any 2023.

Amb el marc financer actual i el restabliment de les regles fiscals, es fa difícil establir una data on la Generalitat pugui establir un pes de com a mínim el 2% per al departament competent en matèria de cultura, i seria millor condicionar-ho a l'entrada del nou model de finançament o aplicar-ho de manera progressiva de tal manera que tinguin encaix en els escenaris pressupostaris de la Generalitat compatibles amb les regles fiscals, per la qual cosa es recomana modificar el redactat de la Disposició addicional primera.

Conclusions

Aquest centre directiu, des del punt de vista estrictament pressupostari, **informa** que l'Avantprojecte de llei de drets culturals de Catalunya **actualment té un molt difícil encaix en els sostres de despesa de la Generalitat de Catalunya i s'insta a tenir en compte la recomanació formulada.**

La directora general de Pressupostos

Document signat
digitalment per:
Esther Pallarols i Llinàs
Directora general de
Pressupostos

2025.06.12
13:30:32 +02'00'

Informe 18/2025, de 29 de juliol, de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya (Ple), sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya

ANTECEDENTS

I. El secretari general del Departament de Cultura ha sol·licitat l'emissió d'informe d'aquesta Junta Consultiva de Contractació Pública sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya.

II. El text de l'Avantprojecte de Llei, que s'ha tramès juntament amb l'informe jurídic, estableix en la part dispositiva i pel que fa a la matèria relacionada amb la contractació pública, el següent:

“Títol II. Drets culturals

Capítol VII. Drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya

Article 18 De la garantia

El Sistema Cultural de Catalunya, en el marc de l'ordenament jurídic vigent ha de:

a) En relació amb el personal dels equipaments i entitats que gestiona:

a.1 Respectar els drets laborals i de Seguretat Social de totes aquelles persones que treballin per a les entitats i equipaments que conformen el Sistema Cultural de Catalunya, complir amb el que estableixen els convenis laborals, així com formalitzar els contractes per escrit quan així ho estableixi la legislació laboral d'aplicació.

a.2 Lluitar contra la precarietat laboral i el treball no declarat, mitjançant la introducció de clàusules socials, en el marc de la contractació pública, d'acord amb la normativa de contractació pública, i dels processos de subvenció, que garanteixin l'aplicació efectiva dels drets laborals.

a.3 Afavorir el diàleg social i respectar les condicions per a la negociació col·lectiva.

a.4 Vetllar per millorar l'eficiència en el treball i la conciliació familiar, personal, formativa i social.

a.5 Fer efectiu el dret a la plena igualtat i a la no discriminació en el lloc de treball per raó de sexe, edat, discapacitat, origen, orientació sexual, identitat de gènere, religió, opinió, llengua o per qualsevol altre motiu.

b) En relació amb les entitats i equipaments del Sistema Cultural de Catalunya que contractin a persones creadores, artistes i professionals externes, han de:

b.1 Fer la contractació respectant la legalitat vigent d'aplicació segons siguin treballadors per compte propi o per compte d'altri.

b.2 Formalitzar per escrit les condicions contractuals, econòmiques, tècniques i creatives necessàries per contractar activitats artístiques o altres esdeveniments culturals, quan així ho estableixi la legislació laboral o administrativa d'aplicació.

b.3 En el supòsit que es prevegi la cessió de drets de propietat intel·lectual i d'imatge, aquesta cessió s'ha de limitar a les modalitats estrictament necessàries per realitzar l'objecte

contractual i ser degudament remunerada, llevat que les parts estableixin altrament, de conformitat amb la normativa d'aplicació.

c) Establir un entorn de treball segur i protegit per a totes les persones que hi treballen, especialment per a les persones que pateixen més la precarietat i vulnerabilitat, complint amb la normativa vigent de prevenció de riscos laborals i promovent la coordinació entre les empreses o entitats concurrents en el lloc de treball per tal de prevenir-los.

d) Garantir la professionalització del sector mitjançant una formació continuada i adaptada a les necessitats de qualificació del personal de tot el sector cultural i implantant el sistema d'acreditació de competències mitjançant el desenvolupament de programes de qualificació professional i de foment de l'ocupació, l'autoocupació i l'emprenedoria artística, cultural i de gestió i de promoció per donar resposta als reptes nous i garantir un desenvolupament sostenible, equitatiu i centrat en les persones, amb especial atenció a la participació de les persones i els col·lectius menys representats.

e) Vetllar pel manteniment i actualització del cens de persones artistes i professionals de la cultura.

f) Incentivar el món empresarial i l'associatiu per promoure la diversitat i l'equitat en la contractació, ja sigui laboral o sota el marc de la contractació de les entitats del sector públic.

[...]

Títol IV. Finançament del sistema cultural de Catalunya

Capítol I. Finançament públic

Article 34 Finançament públic

34.1 L'exercici efectiu dels drets culturals recollits en aquesta Llei requereix mecanismes de finançament com els següents:

a) La fixació de línies d'ajut per implementar aquestes polítiques, especialment en aquells municipis amb menys població i menys recursos.

b) L'establiment d'altres instruments de foment, com per exemple la difusió, els premis, la formació o l'intercanvi de bones pràctiques.

34.2 Per garantir el compliment dels preceptes establerts en aquesta Llei, les administracions públiques han de formular mecanismes, a les bases de subvencions, plecs de clàusules de contractació, contractes, programes i bases de premis, que incloguin les disposicions necessàries per impulsar l'aplicació dels drets protegits en aquesta Llei. També han de promoure la inclusió de clàusules socials de contractació, d'acord amb la normativa de contractació pública.

[...]

Capítol II. Mecenatge i patrocini

Article 38 Modalitats ordinàries de mecenatge

38.1 Les aportacions de mecenatge han de ser gratuïtes o han de tenir un preu notòriament inferior al valor de mercat, que determini el departament competent en matèria d'economia.

38.2 El mecenatge pot revestir les modalitats següents:

a) Donacions.

b) Constitució d'usdefruit sobre béns o drets.

- c) Disposicions testamentàries o pactes successoris.
- d) Dipòsits i comodats.
- e) Cessió d'ús de béns.
- f) Acords, convenis, contractes o altres actes jurídics que generin obligacions amb càrrec al mecenes, sense contraprestació o amb una contraprestació notòriament inferior al valor de mercat, que l'entitat beneficiària hagi acceptat.
- g) Condonacions o assumpció total o parcial dels deutes.
- h) Pagament de quotes d'afiliació a associacions o organismes que no es corresponguin amb el dret de percebre contraprestacions.
- i) Transmissió gratuïta dels drets d'explotació de propietat intel·lectual i drets de propietat industrial.
- j) Creació i sosteniment de programes de beques i contractes de recerca.
- k) Altres modalitats reconegudes per l'Administració tributària de Catalunya.

38.3 El o la mecenes pot acordar la imposició, a la part beneficiària de l'aportació, de condicions, càrregues o modes que han de ser raonables, sempre que la part beneficiària les accepti, d'acord amb l'interès públic, i compatibles amb les competències, les funcions i les finalitats de l'entitat beneficiària.

38.4 El lliurament de béns, la prestació de serveis o qualsevol altra obligació del mecenes a favor de l'entitat beneficiària, en les seves diverses modalitats i duts a terme d'acord amb les condicions que estableix aquesta Llei, si d'acord amb la normativa sobre contractació pública no tenen causa onerosa, no s'han de considerar contractes públics, ni fets en l'àmbit de l'activitat empresarial o professional, ni propis d'una relació laboral."

III. L'article 3.1.b del Decret 118/2023, de 27 de juny, pel qual s'estableix la composició i el règim jurídic de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya, estableix que correspon a aquesta Junta Consultiva informar amb caràcter preceptiu respecte als projectes de disposicions de caràcter general de la Generalitat de Catalunya en matèria de contractació pública. D'altra banda, l'article 8.1.a del mateix Decret 118/2023 atribueix al Ple de la Junta Consultiva l'aprovació d'aquests informes.

CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

I. Les competències d'aquesta Junta, com a òrgan consultiu específic en matèria de contractació pública, circumscriuen l'abast d'aquest informe a analitzar si les disposicions que conté l'Avantprojecte de Llei s'ajusten a la normativa en la dita matèria. En aquest sentit, cal precisar que no es valoren aspectes relatius a l'adequació de l'Avantprojecte de Llei a la normativa de procediment d'elaboració de les disposicions de caràcter general, la qual ha de ser valorada pels serveis jurídics competents.

II. L'Avantprojecte de Llei s'estructura en un índex, una part expositiva, una part dispositiva amb 49 articles, distribuïts en sis títols, i una part final, integrada per quatre disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i una disposició final.

En el Preàmbul s'assenyala que la cultura és un bé essencial per al desenvolupament individual i per a la cohesió social, que aporta diversitat i valor en la societat. Davant les desigualtats persistents en l'accés, la participació i l'exercici dels drets culturals derivades de factors econòmics, socials, territorials o d'origen, la norma pretén corregir-ho protegint els drets culturals de tota la població de Catalunya, així com la singularitat de la cultura i la llengua catalanes. Amb aquest propòsit, reconeix a totes les persones que viuen i treballen a Catalunya els drets a la identitat cultural, l'accés a la cultura, la participació, l'expressió, la creació i difusió culturals i la formació artística, així com els drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural, i dota als poders públics i les entitats que integren el Sistema Cultural de Catalunya d'un marc legal específic per garantir l'exercici efectiu d'aquests drets. En aquest context, la Llei té per objecte determinar els drets culturals esmentats i les obligacions que generen aquests drets, entre elles mesures contra la precarietat laboral per mitjà de clàusules i condicions en la contractació pública.

III. El capítol VII del títol II de l'Avantprojecte de llei regula els "drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya" amb la voluntat de millorar unes condicions que, segons s'indica, en molts casos són precàries. Als efectes que interessin per a aquest informe, s'estableix a l'**article 18.a.1** que el Sistema Cultural de Catalunya en el marc de l'ordenament jurídic vigent ha de "lluitar contra la precarietat laboral i el treball no declarat, mitjançant la introducció de clàusules socials, en el marc de la contractació pública, d'acord amb la normativa de contractació pública".

Al respecte, cal apuntar que "la precarietat laboral" i "el treball no declarat" són qüestions que s'aborden de manera diferent en la normativa de contractació pública, havent de distingir els casos en què es doni pròpiament incompliment de la normativa laboral dels que es refereixin a millores de les condicions i drets dels treballadors. Així, la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (d'ara endavant, LCSP), preveu expressament l'exigència que els contractistes compleixin amb les obligacions de caràcter social i laboral en l'execució dels contractes. En concret, l'article 201 disposa que els òrgans de contractació han de prendre les mesures pertinents per garantir que en l'execució del contracte els contractistes compleixen amb les obligacions aplicables en matèria social, laboral i mediambiental, sens perjudici que també ostenten la potestat de prendre les mesures pertinents per comprovar que els candidats i licitadors compleixen amb aquestes obligacions durant el procediment de licitació.

D'altra banda, en aquesta mateixa disposició de l'Avantprojecte que s'analitza es fa referència a la introducció de "clàusules socials", en el marc de la contractació pública i d'acord amb aquesta normativa. En relació amb aquesta tipologia de clàusules, cal recordar que tant les directives europees de contractació pública com la LCSP no només les admeten sinó que en promouen l'ús, amb el benentès que la seva incorporació permet obtenir contractes amb una millor relació qualitat-preu i una major i millor eficiència en la utilització dels fons públics.¹ En aquest sentit, d'acord amb l'article 145.2 de la LCSP, la millor relació

¹ Aquesta Junta Consultiva ha emès diversos informes en els quals es tracta el caràcter estratègic de la compra pública i, en concret, sobre la idoneïtat i els criteris o requisits que cal tenir en compte a l'hora d'incorporar clàusules socials als contractes del sector públic, per exemple en els informes [7/2025, de 12 de març](#), [3/2024, de 27 de febrer](#) o [6/2018, de 16 de novembre](#). Així mateix, la Comissió Europea va publicar el 18.06.2021 la [Guía para considerar los aspectos sociales en las](#)

qualitat-preu s'ha d'avaluar segons criteris econòmics i qualitatius i, respecte a aquests últims, s'assenyala que es poden incloure aspectes socials vinculats a l'objecte del contracte –com ara la integració social, la conciliació, el foment de la contractació femenina, la millora de les condicions laborals i salarials o l'estabilitat, entre d'altres. Per la seva banda, l'article 202 de la LCSP disposa que als plecs de clàusules administratives particulars cal establir almenys una condició referida a consideracions econòmiques, relacionades amb la innovació, de tipus mediambiental o de tipus social, i faculta els òrgans de contractació a establir condicions especials d'execució referides, en especial, a consideracions de tipus social.

En consonància amb aquesta visió estratègica de la contractació pública, l'**article 18.f** preveu que el Sistema Cultural de Catalunya, en el marc de l'ordenament jurídic vigent, ha d'incentivar el món empresarial i l'associatiu per promoure la diversitat i l'equitat, en el marc de la contractació de les entitats del sector públic, i l'**article 34.2** de l'Avantprojecte de Llei, que s'incardina en el títol IV, capítol I, relatiu al finançament públic del Sistema Cultural de Catalunya, estableix que per garantir el compliment dels preceptes establerts en l'Avantprojecte, les administracions públiques han de formular mecanismes, entre d'altres, als plecs de clàusules de contractació i contractes, que incloguin les disposicions necessàries per impulsar l'aplicació dels drets protegits en la Llei, així com "promoure la inclusió de clàusules socials de contractació". Aquesta previsió és conforme amb la LCSP, ja que precisa que la inclusió mencionada s'ha de fer "d'acord amb la normativa de contractació pública" i que aquesta promoció s'alinea amb aquell caràcter estratègic de la contractació pública, valorant-la com un instrument idoni per satisfer les necessitats de l'Administració i les demandes de la societat i, alhora, aconseguir un creixement sostenible i innovador, que assoleixi objectius socials.

Per tant, la referència a la normativa de contractació pública que s'efectua a l'Avantprojecte de Llei, en relació amb la lluita contra la precarietat laboral i el treball no declarat en el marc de la contractació pública, i la possibilitat d'introducció de clàusules socials, resulta plenament ajustada a aquesta, ja que la LCSP conté previsions adreçades al compliment de qualsevol disposició de caràcter general que, en relació amb matèria laboral, consti recollida en dret de la UE, nacional i els convenis col·lectius d'aplicació, com també a la incorporació de clàusules socials en els contractes, en els termes descrits, per afavorir, en el cas de l'avantprojecte que s'analitza, els drets laborals dels treballadors.

Pel que fa a l'obligació establerta en l'**article 18.b.2** de l'Avantprojecte, relativa a haver de "formalitzar per escrit les condicions contractuals [...] necessàries per contractar activitats artístiques o altres esdeveniment culturals, quan així ho estableixi la legislació laboral o administrativa d'aplicació", aquesta previsió és conforme amb la normativa de contractació pública. La LCSP estableix en l'article 122 que totes les condicions de compliment obligatori han de constar al plec de clàusules administratives i a l'article 37 el caràcter formal de la

[contrataciones públicas](#) (2ª edició), i en l'àmbit de Catalunya, mitjançant l'Acord del Govern, de data 20.6.2017, es va aprovar el [Codi per a una contractació pública socialment responsable](#) en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el sector públic que en depèn, que estableix nocions, pràctiques i criteris a seguir, així com la previsió de models de clàusules que es poden utilitzar o servir d'exemple a l'hora de tenir en compte els factors socials corresponents.

contractació del sector públic, prohibint la contractació verbal, llevat dels casos de tramitació d'emergència, d'acord amb l'article 120.

Finalment, en l'**article 18.b.3** de l'Avantprojecte s'estableix que en cas que es prevegi la cessió de drets de propietat intel·lectual aquesta s'ha de "limitar a les modalitats estrictament necessàries per realitzar l'objecte contractual i ser degudament remunerada, llevat que les parts estableixin altrament, de conformitat amb la normativa d'aplicació", cosa que, en el cas que es produeixi a través de la contractació pública, es durà a terme per via de les previsions corresponents en els plecs que regiran les licitacions i que formaran part dels contractes, i amb la deguda acceptació per l'artista amb la presentació de la seva oferta. Respecte d'aquesta previsió cal tenir en compte en matèria de contractació pública, i sens perjudici de les previsions que es puguin contenir en la normativa de propietat intel·lectual i industrial, l'article 122 de la LCSP que estableix que els plecs de clàusules administratives poden especificar si s'exigirà la transferència dels drets de propietat intel·lectual o industrial –en consonància amb l'article 31 de la Directiva 2014/24/UE–, i l'article 308.1 de la LCSP, que regula de manera específica que els contractes de serveis que tinguin per objecte el desenvolupament o la posada a disposició de productes protegits per un dret de propietat intel·lectual o industrial porten aparellada la cessió d'aquest dret a l'Administració contractant, llevat que es disposi alguna altra cosa als plecs de clàusules administratives o al document contractual.²

Per tant, aquesta previsió de l'Avantprojecte, que limita la cessió als supòsits que siguin estrictament necessaris, concreta la previsió general de la LCSP que preveu la cessió directa dels drets de propietat intel·lectual pels contractes de servei, llevat que s'hagi pactat expressament el contrari. En aquest sentit, atès que la previsió de l'avantprojecte constitueix una normativa específica que regula els drets culturals establint un règim diferent –jurídicament viable– a la regla general prevista en la normativa de contractació pública, perquè a la pràctica la cessió es vegi efectivament limitada serà necessari que els plecs que regulen els contractes ho prevegin de manera expressa.

Finalment, al títol IV, capítol II de l'Avantprojecte de Llei es regulen les figures del mecenatge i el patrocini. Als efectes d'aquest informe cal destacar l'**article 38.4** en el qual s'estableix que "el lliurament de béns, la prestació de serveis o qualsevol altra obligació del mecenes a favor de l'entitat beneficiària" no s'ha de considerar un contracte públic "si d'acord amb la normativa sobre contractació pública no tenen causa onerosa".

² La raó de ser de la cessió automàtica dels drets de propietat intel·lectual o industrial en aquests casos rau en motius d'interès públic, ja que tal com s'assenyala a l'[Acord 93/2022, de 27 de setembre](#), del Tribunal de Contractes del Sector Públic d'Aragó, amb cita a la [Resolució 220/2013, de 12 de juny](#), del TACRC, "existiría un claro riesgo de que los contratos de servicios amparados por este precepto devinieran ineficaces, como consecuencia de la imposibilidad de ejecutarlos, al no haberse contemplado todos los aspectos de la cesión de las propiedades industrial e intelectual y, por ello, el legislador opta por señalar que si hubiera dudas acerca del contenido de la cesión, esta deberá entenderse tan amplia que permita a la entidad contratante usar de los derechos necesarios para el buen fin del contrato. E incluso, en caso de exclusión expresa de la cesión, cabría la autorización del uso a otras entidades del sector público".

Aquesta previsió és coherent amb l'exigència d'onerositat dels negocis jurídics per ser considerats contractes sotmesos a la contractació pública recollida a l'article 2 de la LCSP, en el qual es clarifica també que s'entendrà que un contracte tindrà caràcter onerós en els casos en què el contractista obtingui algun tipus de benefici econòmic del negoci jurídic, sigui de manera directa o indirecta. Al respecte cal recordar que la interpretació doctrinal i jurisprudencial que s'ha fet d'aquest requisit s'ha centrat en el caràcter sinal·lagmàtic de les prestacions, sense que el fet que siguin més o menys lucratives pugui determinar, per si sol, el seu caràcter onerós.³

Certament, en aquest marc resulta pertinent i adequada la redacció de l'article 38.4 de l'Avantprojecte de Llei, en la mesura que remet a la normativa de contractació pública la determinació de si existeix o no causa onerosa en el negoci jurídic, una opció legislativa que permet preservar la coherència amb el règim general dels contractes del sector públic.

Un cop analitzat el contingut de l'Avantprojecte de Llei amb incidència en matèria de contractació pública, que s'estima conforme a dret, el Ple de la Junta Consultiva de Contractació Pública

INFORMA

Favorablement l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, d'acord amb les consideracions efectuades en aquest informe.

Aprovat pel Ple de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya en la sessió duta a terme en data 29 de juliol de 2025.

³ La qüestió relativa al caràcter onerós de les prestacions com a element essencial i definitori dels contractes del sector públic ja va ser analitzada per la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya en l'[Informe 3/2022, de 27 de juny](#), i en l'[Informe de 14 de juny de 2021](#) de la Secretaria Tècnica de la Junta Consultiva. Respecte a això, tal com va posar de manifest el Consell d'Estat en el [Dictamen 1.116/2015](#), relatiu a l'avantprojecte de la LCSP, cal entendre que l'onerositat dels contractes públics no se circumscriu a la finalitat lucrativa de les parts: "el artículo 2.1 somete a sus previsiones legales a los contratos onerosos. No se contiene sin embargo en el texto ninguna noción de lo que entiende por onerosidad. Habida cuenta de que no son infrecuentes los casos de contratos en los que su precio –o valor estimado en su caso– es cero y en los que el contratista obtiene algún tipo de ventaja o beneficio, no estaría de más recoger que su carácter oneroso concurre cuando el contratista obtiene algún tipo de beneficio económico de forma directa o indirecta".

En tot cas, tenint en compte que l'activitat de mecenatge és definida en l'article 36.1 de l'Avantprojecte com "la contribució privada i aportada de manera altruista en benefici de la cultura i el patrimoni cultural de Catalunya", i que l'article 38, que regula les modalitats ordinàries de mecenatge, matisa que "les aportacions de mecenatge han de ser gratuïtes o han de tenir un preu notòriament inferior al valor de mercat", certament no sembla, si més no en la majoria dels casos, que aquesta activitat reuneixi els requisits per ser considerada una prestació de serveis amb caràcter onerós en el sentit apuntat per la normativa de contractació pública.

Informe jurídic final sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya

I.- ANTECEDENTS

1. La Secretaria General del Departament de Cultura ha tramès a aquesta Assessoria Jurídica, en data 31 de juliol de 2025, la documentació acreditativa de l'informe de la Comissió de Govern Local de Catalunya, el dictamen del Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya així com el certificat del Ple Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya i la nova memòria de valoració de les al·legacions i observacions presentades al text de l'*Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya*, per tal que es pugui emetre l'informe jurídic final, i seguir la tramitació de la iniciativa per tal que aquesta es pugui aprovar pel Govern.

2. Aquest informe jurídic final sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, s'emet en compliment del previst a l'article 36.1.d) de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, en relació amb l'article 4 de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

3. De conformitat amb l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, pel qual s'aproven les directrius sobre el contingut de l'expedient i el procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, i d'acord amb la Instrucció 1/2024, de 22 de gener, de la Direcció del Gabinet Jurídic, l'informe jurídic final ha de tenir el contingut següent:

1) Comprovar que l'expedient disposa de la documentació prevista a la normativa d'aplicació i que s'han sol·licitat els informes preceptius. També s'ha de fer constar si és preceptiu comunicar el projecte a la Comissió Europea per aplicació de la Directiva UE 2015/1535 o de la Directiva 2006/123/CE i, si escau, si s'ha fet la comunicació.

2) Verificar que s'han complert els tràmits d'informació pública i audiència als interessats que siguin precedents. També si el text normatiu consta al Pla normatiu del Govern, si el Govern ha dictat l'acord previ sobre l'oportunitat de la iniciativa, i s'hi es compleixen les obligacions sobre publicitat activa.

3) Avaluar l'adequació de la proposta al marc normatiu vigent i a les directrius de tècnica normativa: comprovació de la competència de la Generalitat per a dictar la norma; que el preàmbul fa referència a la norma que es transposa o es desplega; de la congruència entre el projecte i la normativa de rang superior que incideixi en la matèria; que les disposicions de la part final tenen un contingut adient a cada tipus de disposició, i que l'expedient inclou la justificació del termini d'entrada en vigor en cas que no s'estableixi el general de vint dies.

2.- ANÀLISI JURÍDICA

I. Marc competencial i normatiu

L'objecte de l'Avantprojecte de Llei és, com apunta l'exposició de motius, determinar els drets culturals de les persones en l'àmbit territorial de Catalunya, i també les obligacions que aquests drets generen als poders públics i a la resta d'integrants del Sistema Cultural de Catalunya.

Quant al marc competencial i normatiu per a l'aprovació de l'Avantprojecte de Llei, cal dir:

1. L'Avantprojecte de llei es fonamenta en la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de cultura que regula l'article 127.1 de l'Estatut d'autonomia (EA), així com en el dret reconegut a l'article 22 EA que assenyalava que totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives, així com l'article 44.5 EA que estableix el deure dels poders públics de dur a terme accions proactives per fer-lo possible.

2. L'EA regula la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya en matèria de cultura en els termes següents:

Article 127. Cultura

1. Correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de cultura. Aquesta competència exclusiva comprèn en tot cas:

a) Les activitats artístiques i culturals, que es porten a terme a Catalunya, incloent-hi:

Primer. Les mesures relatives a la producció i la distribució de llibres i publicacions periòdiques en qualsevol suport, i també la gestió del dipòsit legal i l'atorgament dels codis d'identificació.

Segon. La regulació i la inspecció de les sales d'exhibició cinematogràfica, les mesures de protecció de la indústria cinematogràfica i el control i la concessió de llicències de doblatge a les empreses distribuïdores domiciliades a Catalunya.

Tercer. La qualificació de les pel·lícules i els materials audiovisuals en funció de l'edat i dels valors culturals.

Quart. La promoció, la planificació, la construcció i la gestió d'equipaments culturals situats a Catalunya.

Cinquè. L'establiment de mesures fiscals d'incentivació de les activitats culturals en els tributs sobre els quals la Generalitat tingui competències normatives.

b) El patrimoni cultural, incloent-hi en tot cas:

Primer. La regulació i l'execució de mesures destinades a garantir l'enriquiment i la difusió del patrimoni cultural de Catalunya i a facilitar-hi l'accés.

Segon. La inspecció, l'inventari i la restauració del patrimoni arquitectònic, arqueològic, científic, tècnic, històric, artístic, etnològic i cultural en general.

Tercer. L'establiment del règim jurídic de les actuacions sobre béns mobles i immobles integrants del patrimoni cultural de Catalunya i la determinació del règim jurídic dels béns immobles, i també la declaració i la gestió d'aquests béns, excepte els que siguin de titularitat de l'Estat.

Quart. La protecció del patrimoni cultural de Catalunya, que inclou la conservació, la reparació, el règim de vigilància i el control dels béns, sens perjudici de la competència estatal per a la defensa dels béns integrants d'aquest patrimoni contra l'exportació i

l'espoliació.

c) Els arxius, les biblioteques, els museus i els altres centres de dipòsit cultural que no són de titularitat estatal, incloent-hi en tot cas:

Primer. La creació, la gestió, la protecció i l'establiment del règim jurídic dels centres que integren el sistema d'arxius i el sistema bibliotecari, dels museus i dels altres centres de dipòsit cultural.

Segon. L'establiment del règim jurídic dels béns documentals, bibliogràfics i culturals que hi estan dipositats.

Tercer. La conservació i la recuperació dels béns que integren el patrimoni documental i bibliogràfic català.

d) El foment de la cultura, amb relació al qual inclou:

Primer. El foment i la difusió de la creació i la producció teatrals, musicals, audiovisuals, literàries, de dansa, de circ i d'arts combinades portades a terme a Catalunya.

Segon. La promoció i la difusió del patrimoni cultural, artístic i monumental i dels centres de dipòsit cultural de Catalunya.

Tercer. La projecció internacional de la cultura catalana.

2. Correspon a la Generalitat la competència executiva sobre els arxius, les biblioteques, els museus i els centres de dipòsit cultural de titularitat estatal situats a Catalunya la gestió dels quals no es reservi expressament l'Estat, que inclou, en tot cas, la regulació del funcionament, l'organització i el règim del personal.

[3. En les actuacions que l'Estat faci a Catalunya en matèria d'inversió en béns i equipaments culturals es requereix l'acord previ amb la Generalitat. En el cas de les activitats que l'Estat acompleixi amb relació a la projecció internacional de la cultura, el Govern de l'Estat i el Govern de la Generalitat han d'articular fórmules de col·laboració i cooperació mútues, d'acord amb el que estableix el títol V d'aquest Estatut.]¹

3. Així mateix, l'EA reconeix de manera clara alguns dels drets culturals bàsics, com el d'accés a la cultura entès, no només com un accés passiu com a espectadors, sinó també actiu, per desenvolupar la capacitat creativa de les persones i dels col·lectius. Per això, a l'article 22.1 estableix:

Art. 22.1 Drets i deures en l'àmbit cultural

Totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives.

4. Per fer efectiu aquest dret, l'Estatut estableix el deure dels poders públics de dur a terme accions proactives per fer-lo possible.

¹ Aquest apartat és constitucional interpretat en els termes establerts pel FJ 73 STC 31/2010, del 28 de juny i pel FJ 9 de la STC 137/2010, del 16 de desembre.

Art. 44.5

Els poders públics han d'emprendre les accions necessàries per a facilitar a totes les persones l'accés a la cultura, als béns i als serveis culturals i al patrimoni cultural, arqueològic, històric, industrial i artístic de Catalunya.

5. D'altra banda, l'EA també dedica un capítol sencer, el tercer, al drets i deures lingüístics.

6. Finalment, l'EA acaba establint a l'article 37 que aquests drets vinculen tots els poders públics de Catalunya i que la regulació essencial i el desenvolupament directe d'aquests drets i deures s'han de fer per mitjà d'una llei del Parlament.

II. Procediment d'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de llei

II.1 Règim jurídic aplicable al procediment

El procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de llei s'ha d'ajustar a les previsions establertes en l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern (en endavant, Llei 13/2008).

Cal tenir present, a més, que la tramitació de l'Avantprojecte de llei ha d'observar les previsions de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant, Llei 19/2014), que incorpora en l'article 62 els principis generals de millora de la qualitat normativa i que, en l'article 69, estableix la participació ciutadana en l'elaboració de les normes.

Finalment, cal tenir en compte les previsions de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant Llei 39/2015), que en els articles 127 a 133 regula la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària i la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments, si bé cal tenir present que la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig (dictada en el recurs d'inconstitucionalitat núm. 3628-2016, interposat pel Govern de la Generalitat de Catalunya), va declarar alguns d'aquests preceptes contraris a l'ordre constitucional de competències.

II.2 Planificació normativa

L'article 132 de la Llei 39/2015 estableix que, anualment, les administracions públiques han de fer públic un pla normatiu que contingui les iniciatives legals o reglamentàries que s'hagin d'elevat per a la seva aprovació l'any següent (apartat 1), i que una vegada aprovat, el pla anual normatiu s'ha de publicar al portal de la transparència de l'Administració pública corresponent (apartat 2).

El Tribunal Constitucional, en l'abans esmentada Sentència 55/2018, ha declarat que la regulació de la planificació no és aplicable a les iniciatives legislatives del Govern de la Generalitat ja que envaeix la potestat de la Generalitat d'autoorganització i de regular l'elaboració de les lleis.

En relació amb la planificació normativa, cal recordar la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora en el sentit de subratllar la rellevància de la planificació normativa com a "*instrument*

al servei de la seguretat jurídica, principi que no solament implica generar confiança sobre el que diu la normativa vigent, sinó també sobre l'evolució raonable de l'ordenament jurídic, tal com es reconeix d'una manera expressa en l'article 62 de la Llei catalana 19/2014, que preveu la necessitat que la iniciativa normativa s'exerceixi de tal manera que el marc normatiu resultant sigui previsible” (dictàmens 52/2020, 271/2020 i 291/2020, entre d'altres).

El Govern de la Generalitat, mitjançant l'Acord del Govern de 23 de desembre de 2024, va aprovar el Pla normatiu del Govern de la Generalitat de Catalunya per l'any 2025, on estava inclòs un Avantprojecte de llei de drets culturals, amb la descripció:

“garantir el tractament, promoció i defensa dels drets culturals homogeni i uniforme en tots els àmbits de la cultura. Es pretén identificar i sistematitzar els drets culturals de les persones ja recollits en diferents textos normatius, així com concretar les obligacions que aquests drets generen als poders públics i a la resta d'integrants del Sistema Cultural de Catalunya. Es vol fomentar la participació i informació, així com garantir el finançament d'aquestes polítiques”.

II.3 Iniciació i tramitació del procediment

a) L'article 36.2 de la Llei 13/2008 preveu que la tramitació d'un projecte de llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de llei corresponent.

Per l'Acord del Govern de 14 de juny de 2022 es va aprovar la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei de drets culturals. La tramitació de l'Avantprojecte de llei, deriva de les competències que el Decret 133/2024, de 11 d'agost, de denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya, atribueix al **departament de cultura** en l'àmbit relatiu a la cultura i la protecció del patrimoni cultural (article 3.15, especialment: 3.15.1 i 3.15.5)²

b) Quant a la determinació de la **unitat directiva** competent per a l'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de llei, es tracta d'una proposta que ha estat elaborada per la Secretaria General del Departament de Cultura a qui correspon les funcions esmentades a l'article 13 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb el suport del Gabinet tècnic, a qui, d'acord amb l'article 21 del decret 110/2022, de 7 de juny, li correspon, entre d'altres, proposar les polítiques públiques i, coordinar, sota la direcció del secretari general, les actuacions necessàries per la direcció estratègica del Departament i entitats adscrites si efectuar-ne el seguiment (lletra a)).

II.4 Memòries

a) D'acord amb el que estableix l'article 36 de la Llei 13/2008, els avantprojectes de llei han d'anar acompanyats d'una memòria general i d'una memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades. L'esmentat precepte indica el contingut mínim que han de tenir la

² 3.15.1 La promoció, cooperació i difusió cultural; 3.15.5 Els equipaments culturals

memòria general (article 36.3.a)) i la **memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades** (article 36.3.b)).

Pel que fa a la memòria general, d'acord amb l'avantdit article 36.3.a) aquesta ha de contenir, com a mínim, l'adequació de la norma als fins que es persegueixen; el marc normatiu en què s'insereix; la relació de les disposicions afectades per l'avantprojecte de llei i la taula de vigències i derogacions resultants; la competència de la Generalitat sobre la matèria, i la relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència o la procedència de sotmetre l'expedient a informació pública.

Consta a l'expedient la memòria general, de 19 de març de 2024, la qual ha estat actualitzada per la memòria general de 23 de maig de 2025.

Examinades les memòries generals, aquestes inclouen el contingut mínim especificat per la Llei 13/2008, del 5 de novembre.

Pel que fa a la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, d'acord amb l'esmentat article 36.3.b), aquesta memòria ha d'incloure, com a mínim, un informe d'impacte pressupostari, en què s'avalua la repercussió de l'avantprojecte de llei en els recursos personals i materials i en els pressupostos de la Generalitat, i també les fonts i els procediments de finançament, si escau; un informe d'impacte econòmic i social, en què s'avaluen els costos i els beneficis que implica la iniciativa legislativa per als seus destinataris i per a la realitat social i econòmica; un informe d'impacte normatiu, en què s'avalua la incidència de les mesures proposades per la norma en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per als ciutadans i les empreses, i, finalment, un informe d'impacte de gènere.

Així mateix, consta en l'expedient la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, de 25 de març de 2024, que ha estat actualitzada posteriorment en diverses ocasions, així, en dates 16 d'abril de 2025 i 29 de maig de 2025. Examinades les exhaustives memòries d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, aquestes inclouen el contingut mínim especificat per la Llei 13/2008. Així, s'inclou:

- L'anàlisi del context i la identificació de les opcions de regulació:

- ✓ El context
- ✓ Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.
- ✓ Els objectius a assolir.
- ✓ Les opcions de regulació.

- L'anàlisi de l'impacte de les opcions de regulació considerades:

- ✓ L'informe d'impacte pressupostari, que inclou: una anàlisi de l'impacte econòmic de les mesures previstes als diferents títols i la part final de l'Avantprojecte de llei; una estimació de l'increment de la càrrega de treball i una proposta d'increment de dotacions.
- ✓ L'informe d'impacte econòmic i social.
- ✓ L'informe d'impacte normatiu, que inclou: l'impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i l'impacte des de la perspectiva de la simplificació i la reducció de càrregues administratives per a les empreses i

la ciutadania.

✓ l'informe d'impacte de gènere.

- La comparació de les opcions de regulació considerades.

- La implementació, seguiment i avaluació de la norma.

La memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades es completa amb un annex relatiu a una quantificació de les càrregues administratives i amb el test de pimes

b) L'article 36.3.c) de la Llei 13/2008, disposa que l'avantprojecte de llei ha d'anar acompanyat d'una memòria en què constin les consultes formulades, les al·legacions presentades, les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les i la incidència de les consultes i les al·legacions en la redacció final de l'avantprojecte de llei.

Consta una **memòria valorativa** del secretari general del Departament de Cultura de data 10 de juny 2025, **actualitzada a data 31 de juliol de 2025** de les observacions i al·legacions formulades durant la tramitació de l'Avantprojecte de llei.

A l'exhaustiva memòria s'exposen els tràmits efectuats (audiència interdepartamental, audiència a les entitats interessades, informació pública i informes), les observacions i al·legacions rebudes i la seva valoració, amb la justificació de la seva acceptació o no.

En aquest punt, cal recordar la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora, d'acord amb la qual la valoració de les diferents observacions i al·legacions s'ha d'efectuar en un únic document complet final i actualitzat, per a garantir-ne un resultat més clar i coherent i, en definitiva, a favor de la seguretat jurídica (entre d'altres, Dictàmens 96/2022 i 370/2023).

II.5 Tràmit de consulta interdepartamental

a) En data 11 d'abril de 2024, aquesta Assessoria Jurídica va emetre un **informe jurídic preliminar** favorable a l'Avantprojecte de llei, en el qual es van fer diverses consideracions tant pel que fa al procediment de tramitació com en relació amb el text de l'Avantprojecte de llei, que van ser valorades per la unitat promotora en el sentit que recull la memòria de valoració, i que van donar lloc a una nova versió de l'Avantprojecte de llei.

b) Pel que fa a la **consulta interdepartamental**, aquest tràmit es va instrumentar –des del 10 d'abril al 16 d'abril de 2024– mitjançant el Sistema d'Informació, Gestió i Tramitació dels Documents de Govern (SIGOV), i va finalitzar amb la presentació de l'Avantprojecte de llei a la sessió corresponent del Consell Tècnic (apartat II, Informació sobre Avantprojectes de llei, Projectes de decret i propostes d'Acord en tramitació).

L'Avantprojecte de llei va quedar vist en la sessió del Consell Tècnic de la Generalitat de Catalunya (apartat II) de data 16 d'abril de 2024, per tal de continuar la seva tramitació, tal com consta en la certificació del secretari del Consell Tècnic del Govern de la Generalitat de Catalunya, de data 19 d'abril de 2024.

Com exposa la memòria valorativa de data 31 de juliol de 2025 en aquest tràmit, diversos departaments van formular observacions o al·legacions, les quals han estat valorades a l'esmentada memòria: el llavors **Departament d'Economia i Hisenda** (Direcció General de Pressupostos, l'Idescat i la Direcció General de Tributs i Jocs); el **Departament de**

Presidència (Direcció General de Mitjans de Comunicació, Direcció General de Comunicació del Govern, Oficina del Govern i Direcció General de Serveis Consultius i Coordinació Jurídica); el **Departament d'Empresa i Treball** (Direcció General de Societat Digital), el llavors **Departament de Justícia, Drets i Memòria** (Direcció de Justícia, Drets i Memòria) i el **Departament de Cultura** (amb la llavors Secretaria de Política Lingüística)³.

Així mateix, l'Àrea de Millora de la Regulació del Departament de la Presidència va formular diverses observacions en una nota de data 16 d'abril de 2024, les quals van donar lloc a una nova versió de la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades de data 29 de maig de 2024.

II.6 Tràmit d'informes

a) Pel que fa a l'**informe d'impacte de gènere** que estableix l'article 3.g) de la Llei 11/1989, de creació de l'Institut Català de les Dones en relació amb els articles 36.3.b) i 37.2 de la Llei 13/2008, consta a l'expedient l'informe emès per l'Institut Català de les Dones, **en data 16 d'abril de 2024**, d'acord amb el qual cal modificar diversos termes androcèntrics emprats a l'Avantprojecte de llei, com també formula observacions en relació amb diversos preceptes de l'Avantprojecte de llei.

Les observacions i recomanacions efectuades a l'esmentat informe d'impacte de gènere han estat analitzades i valorades a la memòria del dia 31 de juliol de 2025 emesa pel Secretari General del Departament de Cultura.

b) Pel que fa a l'informe de la **Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic** de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques de la Secretaria d'Administració i Funció Pública, que estableix l'article 71.b) del Decret 19/2022, de 8 de febrer, de reestructuració del Departament de la Presidència –en relació amb l'article 9.8 del Decret 289/2022, de 2 de novembre, de reestructuració del Departament de la Presidència–, consta a l'expedient l'informe, **de 29 de juliol de 2024**, de l'esmentada Subdirecció General amb diverses consideracions sobre el Consell d'Ensenyaments Artístics, la Taula de Participació Cultural, l'Observatori de la Cultura i el Comitè de Protecció de drets Culturals, les quals han estat analitzades i valorades a la memòria de 31 de juliol de 2025 del Secretari general del Departament de Cultura.

c) Quant a l'informe del **Consell Nacional de la Cultura i de les Arts** que estableix l'article 4.f) de la Llei 6/2008, de 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, consta a l'expedient l'informe, emès en data **16 de juliol de 2024**, el qual és favorable sens perjudici d'un seguit de consideracions i propostes que han estat valorades pel Secretari general del Departament de Cultura a la memòria del dia 31 de juliol de 2025.

d) Consta a l'expedient l'informe, **de 28 de novembre de 2024**, del **Consell de la Mancomunitat Cultural** d'acord amb l'article 3 f) de l'Ordre CLT/14/2019, de 31 de gener. Aquest informe és favorable al projecte normatiu, tot i que es formulen observacions que han estat acceptades íntegrament per part del Departament de Cultura tal com exposa la memòria de valoració de data 31 de juliol de 2025 del secretari general del Departament de Cultura.

³ D'acord amb l'article 1 del decret 133/2024, d'11 d'agost, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya s'ha creat el Departament de Política Lingüística, i el Departament d'Economia i Hisenda passa a denominar-se Departament d'Economia i Finances i el Departament de Justícia, Drets i Memòria ha passat a denominar-se Departament de Justícia i Qualitat Democràtica

e) El **Consell de Guberns Locals** és, d'acord amb l'article 2.1 de la 12/2010, del 19 de maig, l'òrgan en què són representats els municipis i les vegueries de Catalunya. Atès el que estableixen els articles 3.2.a) i 22.2 de la Llei 12/20103, per escrit de 4 de juliol de 2024 del secretari general del Departament de Cultura adreçat al secretari general de Guberns Locals i a l'assessor en l'àmbit del món local es va sol·licitar l'informe corresponent, sense que, transcorregut el termini establert, s'hagi emès el referit informe.

f) L'expedient recull, l'informe de la **Direcció General de Contractació Pública**, de data **16 d'abril de 2024** emès en atenció a les funcions que l'article 60.l) del Decret 58/2022, de 29 de març, de reestructuració del Departament d'Economia i Hisenda, atribueix a la Subdirecció General de Regulació i Supervisió de la Contractació Pública. D'acord amb la memòria de valoració de 31 de juliol de 2025 les observacions allà formulades han estat acceptades íntegrament pel Departament de Cultura.

g) S'ha emès en data **12 de novembre de 2024**, l'informe favorable del **Consell de l'Etnologia Catalana**, d'acord amb l'article 3 de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, sens perjudici d'un seguit de consideracions generals que són compartides per la unitat promotora de la norma tal com es pot comprovar a la memòria valorativa de data 31 de juliol de 2025.

h) Així mateix, s'ha pronunciat el **Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català** mitjançant informe favorable de data **14 de novembre de 2024**. Tanmateix emet un seguit de consideracions que han estat valorades per la unitat promotora de l'avantprojecte en la seva memòria de 31 de juliol de 2025.

i) També es recull a l'expedient l'informe favorable del **Consell de l'Associacionisme cultural**, de data **16 de novembre de 2024**, de conformitat amb l'Ordre CLT/336/2014, de 4 de novembre.

j) L'expedient incorpora l'informe de la **Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana**, de la Secretaria de Telecomunicacions i Transformació Digital, de **16 de gener de 2025**, de conformitat amb el que preveu l'article 21.1.r) del Decret 376/2024, de 8 d'octubre, de reestructuració del Departament de la Presidència. Aquest informe fa un seguit d'observacions que han estat valorades per la unitat promotora en el sentit recollit a la memòria de valoració de data 31 de juliol de 2025.

k) Pel que fa a l'informe del **Consell de l'Audiovisual de Catalunya**, l'expedient incorpora la **resposta del President** d'aquest organisme, de data **4 de juny 2025**, assenyalant que analitzat el text normatiu aquest únicament conté algunes referències succintes de context audiovisual sense efectuar-ne cap regulació motiu pel qual considera **innecessari elaborar informe** en atenció a l'article 10 a) de la Llei 2/2000, de 4 de maig, reguladora d'aquesta Institució.

l) Quant a l'**informe d'impacte pressupostari**, consta a l'expedient aquest informe emès en data **12 de juny de 2025**, així com la valoració que n'ha fet la unitat directiva que ha comportat la modificació del text de l'avantprojecte de Llei en el sentit indicat a la memòria de 31 de juliol de 2025.

m) D'acord amb les Directrius sobre el contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades per l'Acord de Govern, de 19 de maig de 2009, amb caràcter previ a la sol·licitud de dictamen de la Comissió de Govern Local, l'Avantprojecte de Llei va ser vist pel **Consell Tècnic (apartat III-A), el dia 13 de juny de 2025**.

n) Quant a l'informe de la **Comissió de Govern Local de Catalunya**, aquesta ha informat favorablement l'Avantprojecte de Llei amb el vot favorable de tots els presents. Consta el certificat de data **10 de juliol de 2025** incorporat a l'expedient.

ñ) D'altra banda, quant al dictamen del **Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya** aquest es va emetre en data **11 de juliol de 2025** amb un seguit de consideracions que han estat analitzades per la unitat directiva a la memòria de valoració de data 31 de juliol de 2025.

o) Així mateix, en la reunió del **Ple de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya**, duta a terme el **29 de juliol de 2025**, es va informar favorablement l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, segons el certificat que recull l'expedient.

p) Pel que fa al dictamen de la **Comissió Jurídica Assessora**, dir que aquest no és preceptiu, atès que d'acord amb l'article 9.1.a) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, de la Comissió Jurídica Assessora, correspon a aquest òrgan consultiu dictaminar sobre els avantprojectes de Llei si l'òrgan competent els sotmet a la seva consideració.

q) Aquest projecte normatiu no s'ha comunicat a la Comissió Europea, atès que no es preceptiu d'acord amb la Directiva UE 2015/1535 i la Directiva 2006/123/CE.

r) D'acord amb les Directrius sobre el contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades per l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, l'expedient es completa amb aquest **informe jurídic final**.

s) De conformitat amb l'article 8.1.a) del Reglament del Consell Tècnic, aprovat pel Decret 413/2011, de 13 desembre, el **Consell Tècnic** (apartat IV-A, Informes previs a l'elevació al Govern sobre Avantprojectes de Llei) ha d'examinar i deliberar sobre aquest avantprojecte de Llei, amb caràcter previ a la seva aprovació per part del Govern com a projectes de Llei.

t) Finalment, d'acord amb l'article 36.5 de la Llei 13/2008, correspon al titular o la titular del departament que ha elaborat un avantprojecte de Llei de sotmetre'l a la consideració del Govern, el qual pot decidir dur a terme nous tràmits abans d'aprovar-lo com a projecte de Llei, i d'acord amb l'article 36.6 de la dita Llei, un cop aprovat un projecte de Llei, el Govern ha de trametre'l al Parlament, acompanyat amb tota la documentació annexa.

II.6 Transparència i participació ciutadana

a) Consulta pública prèvia

Pel que fa a la consulta pública prèvia que disposa l'article 133.1 de la Llei 39/2015, cal tenir en compte que, d'acord amb la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, la regulació de les consultes prèvies no és aplicable a les iniciatives legislatives del Govern de la Generalitat i és contrari a l'ordre constitucional de competències per quant *“el ejercicio de la iniciativa legislativa por parte de las Comunidades Autónomas, en general, y la elaboración de anteproyectos de ley, en particular, quedan por completo al margen del art. 149.1.18 CE en lo que se refiere tanto a las “bases del régimen jurídico de las Administraciones públicas” como al “procedimiento administrativo común”.*

Los artículos 129 (salvo el apartado cuarto, párrafos segundo y tercero, cuya impugnación ya hemos examinado), 130, 132 y 133 de la Ley 39/2015 se refieren al ejercicio, por parte de los gobiernos nacional y autonómico, tanto de la potestad reglamentaria como de la iniciativa legislativa. Se aplican, por tanto, a las iniciativas de rango legal de las Comunidades Autónomas. Invaden por ello las competencias que estas tienen estatutariamente atribuidas en orden a organizarse y regular la elaboración de sus leyes.” (FJ 7.b)).

A l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, l'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, estableix que si es considera procedent efectuar una consulta prèvia a l'elaboració d'un avantprojecte de llei, la memòria preliminar que aprovi el Govern es posarà a disposició de la ciutadania i entitats potencialment afectades per la futura norma, mitjançant la seva publicació en el Portal de Transparència per dur a terme aquest tràmit.

En el cas del present Avantprojecte de llei, la memòria preliminar aprovada per l'Acord del Govern de 14 de juny de 2022, va establir la procedència d'efectuar una consulta pública prèvia, en concret, assenyalava:

“Per les característiques pròpies d'aquesta proposta legislativa no només es considera procedent, sinó que resulta del tot necessària una consulta pública prèvia a la redacció de l'avantprojecte de llei mitjançant el Portal de la Transparència del Govern de la Generalitat <http://participa.gencat.cat>”.

La participació en la fase preliminar a l'elaboració del present Avantprojecte de llei, mitjançant la consulta pública prèvia, es va dur a terme a través del Portal Participa Gencat, entre l'1 de novembre i el 31 de gener de 2023, i diverses persones físiques, entitats i organitzacions van realitzar observacions i aportacions. A més, en paral·lel es van fer diverses sessions participatives presencials i telemàtiques al llarg del territori.

Consta a l'expedient un Informe de retorn a les aportacions a la consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de llei, datat al 12 de juliol de 2023.

b) Participació ciutadana de l'article 69.1 de la Llei 19/2014

L'article 69.1 de la Llei 19/2014 preveu que: *“Les persones tenen el dret de participar, per mitjà de la presentació de propostes i suggeriments, en les iniciatives normatives que promou l'Administració pública. Aquest dret es pot exercir amb relació a les iniciatives normatives en què, per la importància que tenen o per la matèria que regulen, l'Administració pública considera pertinent obrir aquest procés participatiu des de l'inici de la tramitació del procediment administratiu”.*

Respecte d'aquest tràmit de participació ciutadana, la memòria general de 16 d'abril de 2024 manifesta que *“ En aquest cas entenem que cal obrir el tràmit de participació descrit, atès que la iniciativa afecta de forma rellevant l'esfera personal i patrimonial de la ciutadania, tota vegada que la proposta estableix el règim jurídic aplicable en matèria de drets culturals a totes les persones en l'àmbit territorial de Catalunya, i ordena el Sistema Cultural de Catalunya per posar-lo al servei de l'exercici dels drets culturals, tot garantint un correcte finançament del Sistema”.*

En aquest sentit, entre el 19 d'abril i el 4 de maig de 2024 es va realitzar un procés de participació pública de la proposta normativa a través del portal participa, i es varen presentar trenta una aportacions que han estat avaluades, de manera que la memòria de retorn que consta a l'expedient recull aquesta valoració en el sentit requerit legalment.

c) Audiència i informació pública

Quant als tràmits d'audiència i informació pública, l'article 36.4 de la Llei 13/2008 preveu que el departament encarregat de l'elaboració d'un avantprojecte de llei el pot sotmetre a informació pública o a audiència de les entitats que tinguin encomanada per llei la defensa d'interessos que es podrien veure afectats per l'entrada en vigor de la llei, i que el termini d'informació o d'audiència no pot ésser inferior a quinze dies.

Pel que fa al tràmit d'audiència, a la memòria general actualitzada de 21 de maig de 2025 es posa de manifest que s'ha atorgat el tràmit d'audiència a les entitats següents:

- Federació de Productors Audiovisuals (PROA).
- Fundació Catalunya Cultura.
- Fundació Carulla.
- Catalunya Film Festivals.
- Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya (ADETCA).
- Gremi de Cinemes de Catalunya.
- DG Cultura Popular i Associacionisme Cultural.
- Subdirector de Cultura Popular i Associacionisme Cultural.
- Associació Cultural Xarxa de Cases de Música Popular de Catalunya.
- Centres d'Estudis de la Parla Catalana.
- Moviment Coral Català.
- Colles Castelleres de Catalunya.
- Federació d'Ateneus de Catalunya.
- Confederació Sardanista de Catalunya.
- Ens de l'Associacionisme Cultural.
- Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC).
- Pastorets de Catalunya.
- Antic Teatre.
- Cultura Kult.
- Comitè Català de Representants de Persones amb Discapacitat (COCARMI).
- Artibarrí.
- Associació Escenaris Especials.
- La Fundició.
- Apropa Cultura. Consorci de l'Auditori i l'Orquestra
- Federació d'Ateneus de Catalunya.
- Femarec.
- ONG Pallapupas.
- Asociación Lectura Fàcil.
- Associació Intercultural Diàlegs de Dona.
- Bòlit, Centre d'Art Contemporani.
- Promoció Cultural i Biblioteques.

- Centre d'Art Terres de l'Ebre-Lo Pati.
- Secció de Planificació, Avaluació i Qualitat, Biblioteques DIBA.
- Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC).
- Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (MNAT).
- Fundació Vila Casas.
- L'Atlàntida de Vic.
- Consorci de l'Auditori i l'Orquestra.
- Universitat Oberta de Catalunya.
- Instituto del Patrimonio Cultural Inmaterial.
- Cercle de Cultura de Barcelona i Càtedra Unesco.
- Comissió de Cultura de l'organització mundial de Ciutats i Governes Locals Units.
- Departament de Sociologia i Antropologia Social UV.
- Departament de Ciència Política, Dret Constitucional i Filosofia del Dret UB.
- Departament d'Economia UB.
- Acadèmia de les Arts i les Ciències Cinematogràfiques Catalanes.
- Acadèmia Catalana de la Música.
- Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya (AADPC).
- Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya.
- Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya (PAAC).
- Associació de Museologia de Catalunya.
- Associació de Professionals de la Gestió Cultural.
- Associació de Professionals de Circ de Catalunya (APCC).
- Associació de Professionals de la Gestió Cultural.
- Fundació Pere Tarrés.
- Fundació Bayt al-Thaqafa.
- Institut de Drets Humans de Catalunya.
- LaFede.
- Unión del Pueblo Romaní.
- Romano Kher - Casa Romaní.
- Associació Veus Gitanes.
- Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
- Col·legi de Doctors i Llicenciats en Belles Arts i Professors de Dibuix de Catalunya
- Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya
- Col·legi de Periodistes de Catalunya
- Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentaristes de Catalunya
- Col·legi Oficial de Disseny Gràfic de Catalunya
- Col·legi Professional de l'Audiovisual de Catalunya
- Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya

Així mateix, també s'ha donat audiència a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i a la Federació de Municipis de Catalunya, així com al Conselh Generau d'Aran, a les quatre diputacions provincials de Catalunya i a l'Ajuntament de Barcelona.

Quant al tràmit d'audiència, a l'informe jurídic preliminar es va suggerir que es valorés la conveniència de donar trasllat de l'Avantprojecte de Llei al Síndic de Greuges i així es fa fer. L'expedient incorpora la valoració favorable d'aquest al text normatiu.

Pel que fa al tràmit d'audiència, la memòria de valoració de les observacions i al·legacions de data 31 de juliol de 2025 indica el següent:

“L’Avantprojecte de Llei de drets culturals va ser sotmès a tràmit d’audiència de les entitats interessades, per un termini de quinze dies hàbils. Dins el termini corresponent, van formular al·legacions les entitats següents:

- Ens de l’Associacionisme Cultural Català*
- Síndic de Greuges*
- Federació de Municipis de Catalunya*
- Associació d’Empreses Productores de Teatre de Catalunya*
- Gremi de Cinemes de Catalunya*
- Associació Catalana de Municipis i Comarques*
- Apropa Cultura*
- Col·legi de Doctors i Llicenciats en Belles Arts i Professors de Dibuix de Catalunya”.*

Pel que fa al tràmit d’informació pública de l’article 68 de la Llei 26/2010, per Edicte de 3 de juny de 2024 es va sotmetre a informació pública l’Avantprojecte de Llei de drets culturals, per un termini de quinze dies hàbils (DOGC núm. 9179, de 07.6.2024).

En aquest punt, la memòria de valoració de les observacions i al·legacions indica que va formular al·legacions l’entitat FESOCA.

Les al·legacions presentades als avantdits tràmits d’audiència i d’informació pública han estat valorades, amb justificació de les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les, a l’exhaustiva memòria de la Secretaria General d’aquest Departament, de 31 de juliol de 2025.

d) Obligacions de publicitat activa

D’acord amb la Llei 19/2014, en aplicació del principi de transparència, l’Administració ha de fer pública la informació relativa a les decisions i actuacions amb rellevància jurídica, entre les quals s’inclouen els procediments normatius en curs, amb indicació de l’estat de la tramitació en què es troben, així com les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes o avantprojectes normatius i els diversos textos de les disposicions (articles 10.c) i d) i 69.2).

Com es va apuntar a l’informe jurídic preliminar, ja des de l’inici del procediment i al llarg de la seva tramitació, s’han d’observar les previsions de la Llei 19/2014 i s’han de fer públics els documents al Portal de la Transparència, i ha de constar l’estat de tramitació de l’expedient. En aquest punt, s’ha comprovat que l’expedient corresponent a aquest Avantprojecte de Llei es pot consultar a la pàgina web <https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/normativa-i-informacio-interes-juridic/normativa/normativa-en-tramit/clt/en-tramit/llei-drets-culturals>

III. Contingut de l’Avantprojecte de Llei

L’Avantprojecte de Llei s’estructura en un preàmbul i en una part dispositiva. Aquesta part dispositiva consta de quaranta nou articles distribuïts en sis títols. Aquets títols sempre que ho ha exigint l’estructuració interna del text projectat, s’ha dividit en capítol. A més, l’Avantprojecte

de Llei disposa de quatre disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i una disposició final.

El **Preàmbul** de l'Avantprojecte de llei, d'una banda, té un contingut explicatiu del marc normatiu que incideix en la normativa projectada i, d'una altra, compleix la finalitat justificativa de la regulació que es proposa. Així mateix, explicita el contingut de la norma. En aquest sentit ha donat compliment a la majoria de recomanacions fetes en el nostre informe jurídic preliminar de data 11 d'abril de 2024 i, en aquest sentit, el text s'adapta al contingut propi d'una norma i no conté cap imprecisió jurídica, així mateix, s'ha redactat en veu activa. No obstant això, al nostre parer, el Preàmbul continua sent massa llarg.

La redacció actual del Preàmbul ha recollit diverses consideracions realitzades per diferents entitats culturals i organismes públics conseqüència del tràmit de participació ciutadana, audiència, informació pública i informes, com ara:

- Les aportacions de diversos ciutadans relatives al valor de la inclusió i l'equitat com a principi inspirador dels drets culturals o bé la posada en relleu que sovint el treball cultural es desenvolupa des del voluntarisme, la militància i, fins i tot, la precarietat per manca del suport necessari.
- Les recomanacions de la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA) d'afegir l'accessibilitat universal com a matèria clau amb que s'interrelaciona la cultura; així com fer esment a la Declaració Internacional dels drets de les Persones amb Discapacitat, que obliga als estats signants a adoptar les mesures pertinents per assegurar que les persones amb discapacitat puguin exercir efectivament els seus drets culturals i, incorporar la Recomanació 1598 (2003) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa sobre la protecció de la llengua de signes als estats membres com a valor d'expressió de la riquesa cultural europea.
- A petició del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CONCA) s'especifica que les polítiques culturals van més enllà dels drets culturals, i que englobarien línies d'acció com la promoció de les indústries culturals, el patrimoni o la internacionalització de la cultura pròpia.
- Així mateix, a petició del CTEESC s'ha recollit que a més de garantir els drets culturals, l'avantprojecte de Llei vol garantir unes condicions laborals dignes, models de gestió democràtics i retorn social. Més enllà del reconeixement formal, l'avantprojecte de Llei vol impulsar una transformació real del sistema cultural amb valors com l'equitat territorial, la participació comunitària i l'economia sostenible.

El text articulat de l'Avantprojecte de llei s'estructura en sis títols, que són els següents:

Títol I. Disposicions generals i principis fonamentals (articles 1 i 5)

Títol II. Drets culturals (articles 6 a 19), dividits en set Capítols:

Capítol I. Disposicions generals (article 6); Capítol II. Dret a la identitat cultural (article 7 i 8); Capítol III. Dret d'accés a la cultura (articles 9 i 10); Capítol IV. Dret a la participació cultural (articles 11 i 12); Capítol V. Dret a l'expressió, la creació i la difusió culturals (articles 13 i 14),

Capítol VI. Dret a l'educació i la formació artística (article 15 i 16); Capítol VII. Drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya (articles 17, 18 i 19).

Títol III. Sistema Cultural de Catalunya (articles 20 a 32), dividits en tres capítols:

Capítol I. Consideracions generals (articles 20 a 22), Capítol II. Governança i cooperació en el Sistema Cultural de Catalunya (articles 23 i 27) i Capítol III. Equipaments i xarxes o sistemes (articles 28 a 32).

Títol IV. Finançament del Sistema Cultural de Catalunya (articles 33 a 40), dividit en dos Capítols: Capítol I. Finançament públic (articles 33 i 34), Capítol II. Mecenatge i patrocini (articles 35 a 40)

Títol V. Sistema integral d'informació cultural (articles 41 a 44), dividit en dos capítols: Capítol I. Informació i transparència (articles 41 a 43) i Capítol II. Digitalització (article 44).

Títol VI. Mesures per garantir el compliment de la llei, dividit en dos capítols: Capítol I. Defensa dels drets culturals (articles 45 i 46) i Capítol II. Comitè de Protecció dels Drets Culturals (articles 47 a 49).

Com ja es va dir a l'informe jurídic preliminar d'11 d'abril de 2024, calia adaptar el text a diverses consideracions de tècnica normativa. Al respecte, fer notar que l'Avantprojecte de llei s'ajusta en la redacció actual en gran mesura a les esmentades directrius.

El Títol 1, conté les disposicions generals i els principis fonamentals de la norma. N'estableix l'objecte i les finalitats de la norma, l'àmbit d'aplicació, els principis que la inspiren, i defineix la cultura catalana i estableix l'obligació al Govern de fomentar-la, com element transversal de cohesió de totes les persones que viuen a Catalunya, sense tenir-ne en compte l'origen. Així mateix; assenyalava que el Govern ha de promoure la cultura comunitària i l'associacionisme cultural (**articles de l'1 al 5**).

L'article 1 relatiu a l'objecte i finalitat de la llei, estableix a l'apartat 1 que l'objecte de la llei consisteix a determinar els drets culturals de les persones en l'àmbit territorial de Catalunya, així com les obligacions que aquets generen pels poders públics i la resta d'integrants del Sistema Cultural de Catalunya. Així mateix, destaquem a l'apartat 2 respecte la versió inicial de l'Avantprojecte de llei que s'han incorporat dues finalitats més:

- A petició de l'Associació d'Empreses Productores de Teatre de Catalunya es té en compte el consum cultural com a eina de seguiment i avaluació de les polítiques públiques.
- A proposta de la Federació de Persones Sordes de Catalunya s'ha incorporat com a finalitat de la llei desplegar polítiques d'inclusió de les persones amb discapacitat i d'aquelles amb necessitats especials.

Quant a l'**Article 3** recull principis inspiradors d'aquesta llei, que han d'informar l'actuació dels poders públics a Catalunya, i destaquem que les lletres b), d) i e) s'adiuen amb les peticions presentades per la Federació de Persones Sordes de Catalunya i el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català (*la cursiva és nostre*):

- b) La consideració de les polítiques de protecció i de respecte dels drets culturals com a eina fonamental per a les polítiques d'igualtat, d'equitat i de lluita contra la discriminació, el *capacitisme* i l'estigmatització de persones i col·lectius.
- d) El foment de la inclusió social i de l'*equitat (CAPC)* per evitar barreres *socioeconòmiques*, de gènere, de procedència, de capacitats i d'altres tipus.
- e) La remoció dels obstacles a la creació, la producció i l'exhibició culturals en català, *en occità a l'Aran i en llengua de signes catalana al seu àmbit d'ús*, en tant que elements de transversalitat, inclusió i cohesió, per garantir la disponibilitat lingüística.
- f) El reconeixement de les diverses expressions culturals i de l'elecció lliure de la pròpia identitat cultural, i també de les relacions i el diàleg interculturals.

L'Article 4 defineix la cultura catalana a l'apartat 1 com la formada pel conjunt de les diferents expressions culturals materials i immaterials, populars i intel·lectuals, tradicionals i innovadores, diverses i plurals que s'han anat configurant als territoris de parla catalana i a l'Aran, fruit de la creació pròpia i del diàleg intercultural, i que caracteritzen el poble català i aporten valor. A més, a petició de la Federació de Persones Sordes de Catalunya la redacció actual de l'article 4 incorpora la cultura com element transversal de cohesió, d'integració i d'identitat de les persones que conviuen a Catalunya, sigui quin sigui el seu origen o condició.

Quant a l'**article 5** es defineix el concepte de cultura comunitària i associacionisme cultural. En aquest sentit, entén per cultural comunitària el conjunt de pràctiques culturals que involucren persones i col·lectius en processos creatius i participatius de caràcter col·laboratiu. Quant a l'associacionisme el defineix com el fenomen social a través del qual les persones tendeixen voluntàriament a associar-se per dur a terme activitats culturals, principalment lligades a *la cultura tradicional*, sense ànim de lucre, per assolir objectius comuns basats en la preservació de la cultura popular i *el patrimoni immaterial*, i en la transformació social a través de la seva participació i el seu compromís. La versió actual del text millora de forma encertada la definició d'associacionisme cultural respecte la versió inicial al incorporar com a elements clau la *cultura tradicional* i *el patrimoni immaterial* atenent les recomanacions de l'Ens de l'Associacionisme Cultural Català, a l'apartat 2.

El títol II fa referència als drets culturals i s'organitza en set capítols diferents (**articles 6 a 19**).

Pel que fa al **capítol I** conté un article únic, l'**article 6**. Aquest precepte defineix i estableix quins són els drets culturals considerats en aquesta Llei i quins són els subjectes titulars d'aquests drets. Respecte la versió inicial de l'avantprojecte de Llei es destaca que s'han modificat els apartats 1 i 3:

- L'apartat 1 relatiu a la definició de drets culturals, s'ha modificat amb l'objectiu d'incorporar el terme *equitat* com a resultat de les observacions pel Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català.

Així, els drets culturals fan referència a la capacitat lliure i efectiva de les persones perquè, individualment o col·lectivament, i en termes d'igualtat i *equitat*, puguin desenvolupar i expressar la seva identitat i la seva humanitat, la seva visió del món, els seus valors, les seves creences, les seves conviccions, els seus llenguatges, els seus

coneixements, les seves arts i les seves maneres de viure i relacionar-se, i perquè també puguin participar de la vida cultural.

- L'apartat 3 es refereix als drets culturals com a una part integrant dels drets humans que s'han d'interpretar d'acord amb els principis d'universalitat, indivisibilitat i interdependència. A petició de la Federació de Persones Sordes de Catalunya s'ha incorporat que l'exercici o la interpretació dels drets culturals no es pot utilitzar per atemptar contra qualsevol altre dret reconegut a la Declaració Universal dels Drets Humans i *protegit a la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat* i s'ha de fer amb l'observació de l'ordenament jurídic vigent.

La menció en aquest precepte a la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat, al parer d'aquesta Assessoria, produeix un enfocament més inclusiu. Això és així perquè la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat (article 30) reconeix els mateixos drets culturals que la Declaració Universal de Drets Humans si bé inclou mesures específiques per assegurar que les persones amb discapacitat els puguin exercir efectivament. A més, obliga als estats a assegurar l'accés a materials culturals en formats accessibles (braile, tecnologia assistiva) i a respectar i promoure la identitat cultural i lingüística específica, inclòs el llenguatge de signes i la cultura de les persones sordes.

El capítol II (article 7 i 8) tracta sobre el dret a la identitat cultural, que es basa en la lliure elecció i la identificació amb una o diverses expressions culturals. Tanmateix, s'estableixen deures per al Sistema Cultural de Catalunya, per garantir i promoure la diversitat de les expressions culturals, i per a les administracions públiques, perquè impulsin el diàleg intercultural i la diversitat de la cultura catalana.

L' Article 7 estableix que totes les persones tenen dret a que es respecti la seva identitat cultural i a ser part de la cultura catalana, i com a novetats respecte la versió inicial del text, destaquem:

- La redacció actual recull a la lletra b) la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat a petició de la Federació de Persones Sordes de Catalunya, de manera que les persones puguin exercir lliurement les pràctiques culturals pròpies i portar un model de vida associat als seus valors, dins del respecte als drets reconeguts a la Declaració Universal dels Drets Humans i protegits a la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat, amb observació de l'ordenament jurídic vigent.
- La redacció actual incorpora una nova lletra c) per recollir el dret a accedir al coneixement de la llengua i la cultura catalanes, així com la llengua occitana pels residents a l'Aran, i participar en la vida cultural del país seguint les recomanacions del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català.

Quant a l'**article 8** relatiu a la garantia del dret a la identitat cultural, el Sistema Cultural Català ha de promoure la diversitat de les expressions culturals presents a Catalunya en l'oferta, les programacions, les col·leccions, els fons, les exhibicions, les fires, les festes, els festivals i els circuits culturals del país. Igualment s'estableix obligacions específiques a les administracions públiques impulsar el diàleg intercultural i garantir la diversitat de les formes d'expressió de la cultura catalana.

El capítol III tracta sobre el dret d'accés a la cultura de manera lliure i en condicions d'igualtat.

L' **Article 9** estableix el dret de totes les persones a accedir lliurement i en condicions d'igualtat a la cultura. Com a novetat respecte la redacció inicial del text de l'avantprojecte, la lletra a) s'ha modificat en apreciació de les observacions, entre d'altres, del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català en els termes següents (*la cursiva és nostre*):

a) Accedir, en condicions *equitatives*, als béns, els serveis, les activitats culturals i el coneixement per damunt de barreres *físiques, sensorials*, territorials, digitals, culturals, econòmiques, socials, funcionals, generacionals, simbòliques o de qualsevol altra mena.

S'ha substituït el terme igualtat per *equitat* amb l'objectiu de permetre ajustaments diferenciats per aconseguir una justícia real. Amb una finalitat similar, s'han incorporat els termes *barreres físiques i sensorials* atès que són obstacles que impedeixen o dificulten l'exercici de drets, especialment per les persones amb discapacitat.

L' **Article 10** estableix les garanties perquè totes les persones puguin accedir lliurement i en condicions d'igualtat a la cultura. Aquest precepte ha petit diverses modificacions en les lletres que s'assenyalaran a continuació per guanyar en inclusió en atenció a diverses reflexions de ciutadans i d'entitats com ara la Federació de Persones Sordes de Catalunya, Apropa Cultura, entre d'altres, o bé per garantir el compliment de la Llei tant pel sector públic com privat escoltant peticions d'entitats com l'Associació d'Empreses Productores de Teatre de Catalunya. Així (*la cursiva és nostre*):

b) Elaborar i implantar plans que promoguin l'accés de tota la ciutadania als béns i els serveis culturals, amb una atenció especial als infants, el jovent, la gent gran i les persones i els col·lectius que es troben en situació de vulnerabilitat o en risc d'exclusió social. *S'elimina de l'avantprojecte de Llei les previsions que ha de contenir el Pla.*

c) Programar sessions *accessibles per a persones amb discapacitat i persones amb necessitats de suport, així com sessions relaxades per aquelles persones que ho necessitin*

e) *Facilitar que la cultura arribi a aquelles persones que no hi poden accedir per estar privades de llibertat, hospitalitzades, o en residències per a gent gran.*

g) Garantir la disponibilitat dels continguts culturals en llengua de signes catalana, en braille, subtitulats, i en altres formes que permetin a les persones amb capacitats diverses accedir a aquests continguts, *com ara per mitjà de bucle magnètic, emissores FM o altres tecnologies a l'abast.*

i) Establir una política de descomptes.

La redacció anterior assenyala establir una política de descomptes i *gratuïtats*, i s'elimina el terme gratuïtats.

k) Promoure l'equilibri territorial d'equipaments i de serveis culturals al conjunt del país i *vetllar per la continuïtat dels existents.*

m) *Les administracions públiques han de facilitar l'ús de l'espai públic per a la pràctica cultural, fent-lo compatible amb la resta d'usos ciutadans.*

El capítol IV (articles 11 i 12) tracta sobre el dret de participació en la vida cultural de la societat, no només des del punt de vista de l'accés a l'oferta cultural, sinó també des de la implicació en la governança general de la cultura i de les polítiques públiques vinculades, i en la presa de decisions de les entitats culturals de què formi part. Per garantir aquest dret, el Sistema Cultural de Catalunya ha d'establir mecanismes d'escolta que tinguin en compte la diversitat social existent, i també ha d'establir instruments de participació ciutadana en totes les polítiques culturals i a les programacions.

L' **Article 11** estableix el dret de totes les persones a participar lliurement de la vida cultural. Aquest article únicament s'ha modificat per incloure el terme condicions *equitatives* a la lletra a) en la línia proposada per la Federació de Persones Sordes de Catalunya, així com per incloure la *discapacitat* com a motiu de discriminació a la lletra b) en atenció a les al·legacions de l'entitat Apropa Cultura.

L' **Article 12** estableix mecanismes per garantir la participació cultural i s'ha modificat respecte la versió inicial de l'avantprojecte la lletra a) per tal que la composició dels òrgans que representin la societat civil cultural garanteixi la presència paritària de dones i homes tal com demanava l'Institut Català de la Dona. Així mateix, s'ha donat una nova redacció a la lletra c) per establir mecanismes que garanteixin la participació segura a la vida cultural i el respecte a la diferència en els espais on aquesta es manifesta. Igualment, s'estableix que cal elaborar i aplicar protocols contra l'assetjament i les violències masclistes.

El capítol V (articles 13 i 14) tracten sobre el dret a l'expressió, la creació i la difusió culturals de manera lliure i sense censura de les opinions. Per assolir aquests objectius de llibertat d'expressió, el Sistema Cultural de Catalunya ha d'actuar amb fermesa, especialment en tots els àmbits en els quals es pugui suscitar alguna mena de censura o algun tipus de pressió. Entre les actuacions establertes, hi ha mesures de transparència i imparcialitat en el finançament públic de l'acció cultural o en la cobertura de llocs de comandament. S'estableix que sigui el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) l'ens que, entre altres actuacions, emeti un informe anual sobre la matèria. Cal destacar que, en motiu del dictamen del CTEESC, s'ha modificat la lletra c) de l'article 13 per tal d'assenyalar que el dret a la llibertat d'opinió i d'expressió s'exerceix sense intimidació ni censura, *sense perjudici dels límits que estableix l'ordenament jurídic en matèria de lluita contra la discriminació i els delictes d'odi*.

El capítol VI (articles 15 i 16) tracta sobre el dret a l'educació i la formació artística com a element essencial per a la formació integral de les persones des de la infància. Per dur-ho a terme, es fixen les funcions del Consell Assessor d'Ensenyaments Artístics com a òrgan impulsor d'aquesta línia formativa dins del currículum escolar, el qual ha de vehicular la col·laboració entre els departaments competents en matèria de cultura i en matèria d'educació per tirar endavant projectes i programes conjuntament.

Aquest Capítol únicament ha tingut una modificació destacable a l'**article 16** per tal de recollir que correspon al Govern nomenar les persones que formen part del Consell Assessor dels Ensenyaments Artístics, així com la seva composició i funcions, a proposta de les persones titulars dels departaments competents en matèria d'educació i de cultura en el sentit indicat per la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtica.

El capítol VII (articles 17, 18 i 19) tracta sobre els drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya.

L'Estat disposa de la competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sens perjudici de la seva execució per part de les Comunitats Autònomes. Per aquest motiu, l'avantprojecte de Llei es centra en impulsar polítiques de suport als artistes amb l'objectiu que els seus drets laborals siguin respectats.

L'article 17 assenyala els drets laborals i econòmics de les persones que treballen en el sector cultural en els termes següents:

Les persones que són creadores, artistes i professionals dels diferents sectors de la cultura en l'àmbit de les competències de la Generalitat de Catalunya, tant si treballen per compte propi o aliè, en projectes individuals o col·lectius han de poder:

- a) Exercir la seva activitat professional i ser contractades amb respecte a la legalitat laboral vigent i en condicions de llibertat i dignitat, de seguretat econòmica i en igualtat d'oportunitats, tot això de conformitat amb els estàndards nacionals i internacional relatius al treball decent i amb ple respecte de la legalitat vigent.
- b) Ser tractades fiscalment i en l'àmbit laboral i de protecció social conforme la normativa aplicable, així com disposar d'unes condicions laborals, professionals i contractuals que respectin la legalitat, atenent a les característiques especials de la seva activitat, la naturalesa intermitent dels ingressos, i el caràcter sovint complementari de la activitat creativa i cultural amb altres activitats professionals o econòmiques.
- c) Veure respectats els drets de propietat intel·lectual dels quals són titulars, així com els seus drets d'imatge, d'acord amb l'ordenament jurídic vigent.
- d) Treballar en un entorn segur, respectuós amb la seva vida i salut, en el qual es promoguin les mesures necessàries per prevenir els riscos laborals, es respectin els horaris de treball i s'atengui a les seves necessitats de descans.
- e) Ser escoltades i participar de manera activa en el procés de presa de decisions de política cultural i disposar de vies articulades que afavoreixin la interlocució amb els poders públics, així com la participació a través de les seves organitzacions representatives.
- f) Ser protegides i emparades davant l'impacte que el desenvolupament de noves tecnologies i de la intel·ligència artificial pugui tenir en els seus drets de propietat intel·lectual i d'imatge, així com en l'exercici de la seva activitat i les seves condicions professionals, laborals, econòmiques i socials.
- g) Rebre el suport necessari per a la creació i consolidació d'associacions i organitzacions sindicals que defensin els seus drets professionals i laborals, promoguin els seus interessos i participin com a interlocutors amb les administracions públiques.
- h) Rebre assessorament i formació en l'àmbit públic sobre els seus drets i deures, així com per al compliment de les seves obligacions legals en un llenguatge comprensible i accessible.

L'Article 18 assenyala que el Sistema Cultural de Catalunya, en el marc de l'ordenament jurídic vigent ha de:

- a) En relació amb el personal dels equipaments i entitats que gestiona:
 - a.1 Respectar els drets laborals i de Seguretat Social de totes aquelles persones que treballin per a les entitats i equipaments que conformen el Sistema Cultural de Catalunya, i complir amb el que estableixen els convenis laborals, així com formalitzar els contractes per escrit quan així ho estableixi la legislació laboral d'aplicació.
 - a.2 Lluitar contra la precarietat laboral i el treball no declarat, mitjançant la introducció de clàusules socials, en el marc de la contractació pública, d'acord amb la normativa de

contractació pública, i dels processos de subvenció, que garanteixin l'aplicació efectiva dels drets laborals.

a.3 Afavorir el diàleg social i respectar les condicions per a la negociació col·lectiva.

a.4 Vetllar per millorar l'eficiència en el treball i la conciliació familiar, personal, formativa i social.

a.5 Fer efectiu el dret a la plena igualtat i a la no discriminació en el lloc de treball per raó de sexe, edat, discapacitat, origen, orientació sexual, identitat de gènere, religió, opinió, llengua o per qualsevol altre motiu.

b) En relació amb les entitats i equipaments del Sistema Cultural de Catalunya que contractin a persones creadores, artistes i professionals externes, han de:

b.1 Fer la contractació respectant la legalitat vigent d'aplicació segons siguin treballadors per compte propi o per compte d'altri.

b.2 Formalitzar per escrit les condicions contractuals, econòmiques, tècniques i creatives necessàries per contractar activitats artístiques o altres esdeveniments culturals, quan així ho estableixi la legislació laboral o administrativa d'aplicació.

b.3 En el supòsit que es prevegi la cessió de drets de propietat intel·lectual i d'imatge, aquesta cessió s'ha de limitar a les modalitats estrictament necessàries per realitzar l'objecte contractual i ser degudament remunerada, d'acord amb la normativa de contractació pública.

c) Establir un entorn de treball segur i protegit per a totes les persones que hi treballen, especialment per a les persones que pateixen més la precarietat i vulnerabilitat, complint amb la normativa vigent de prevenció de riscos laborals i promovent la coordinació entre les empreses o entitats concurrents en el lloc de treball per tal de prevenir-los.

d) Garantir la professionalització del sector mitjançant una formació continuada i adaptada a les necessitats de qualificació del personal de tot el sector cultural i implantant el sistema d'acreditació de competències mitjançant el desenvolupament de programes de qualificació professional i de foment de l'ocupació, l'autoocupació i l'emprenedoria artística, cultural i de gestió i de promoció per donar resposta als reptes nous i garantir un desenvolupament sostenible, equitatiu i centrat en les persones, amb especial atenció a la participació de les persones i els col·lectius menys representats.

e) Vetllar pel manteniment i actualització del cens de persones artistes i professionals de la cultura.

f) Incentivar el món empresarial i l'associatiu per promoure la diversitat i l'equitat en la contractació, ja sigui laboral o sota el marc de la contractació de les entitats del sector públic.

Pel que fa a l' **Article 19** s'ha tornat a la versió original de l'article, en el sentit requerit per aquesta Assessoria Jurídica al seu informe jurídic actualitzat de 10 de juny de 2025, de manera que els organismes competents garantiran el compliment dels drets laborals i econòmics que estableix aquesta Llei mitjançant la inspecció de treball i mesures de foment.

Tal com es va exposar al nostre informe jurídic preliminar de data 11 d'abril de 2024, i a l'informe jurídic actualitzat de 10 de juny de 2025, la Inspecció de Treball i Seguretat Social (ITSS) és un òrgan encarregat de vetllar pel compliment de les normes laborals i de Seguretat Social, així com per la protecció dels drets dels treballadors i treballadores en tot el territori espanyol. A Catalunya, la ITSS té les mateixes competències que en la resta del país i, per tant, pot dur a terme les següents funcions per garantir els drets de treball: - Verificar el compliment de les obligacions laborals, tant en relació a les normes de contractació, com a les normes de protecció social i seguretat laboral. - Realitzar inspeccions i requeriments en matèria de relacions laborals, verificant el compliment per les empreses de les obligacions relacionades amb la durada i la jornada laboral, el salari mínim interprofessional, les pauses i vacances, i la

seguretat i higiene en el treball, entre altres aspectes. Així mateix, correspon a la ITSS investigar possibles infraccions o irregularitats relacionades amb drets laborals dels treballadors i treballadores, i formular propostes de resolució i sanció quan correspongui, sens perjudici de la seva competència per emetre informes i recomanacions per a combatre el frau laboral i el treball irregular, i sensibilitzar a empresaris i treballadors sobre la importància del compliment de la normativa laboral. En definitiva, la ITSS té àmplies competències per garantir els drets laborals a Catalunya i per promoure una cultura de compliment de les normes laborals i de Seguretat Social.

El títol III configura el Sistema Cultural de Catalunya (articles 20 a 32), i es divideix en tres Capítols.

El Capítol I (articles 20 a 23) estableix les consideracions generals del Sistema Cultural de Catalunya.

L'apartat 1 de l'**article 20** assenyala que el Sistema Cultural de Catalunya està constituït per entitats públiques i privades i equipaments tan públics com privats que s'organitzen per mitjà de xarxes o sistemes i són essencials per al desenvolupament de la vida cultural del país. S'ha incorporat el terme "*entitats privades*" per coherència amb l'apartat 3 del mateix precepte que preveu la seva participació i, en aquest sentit, s'ha acceptat la consideració del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català. Així mateix, també a petició del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, s'esmenten *les entitats articuladores dels diferents sectors culturals que reben suport públic* com integrants del Sistema Cultural de Catalunya pel que fa a l'àmbit privat. En un sentit similar, i en resposta a la petició de la Direcció General de Mitjans de Comunicació s'incorporen com a integrants del Sistema Cultural de Catalunya *els mitjans de comunicació privats que reben fons públics*. Finalment, a l'apartat 4 s'incorpora el terme *interoperable* alhora de descriure el registre d'entitats i empreses privades que formen part del Sistema Cultural de Catalunya d'acord amb la recomanació de la Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana.

L'Article 21 estableix la finalitat del Sistema Cultural de Catalunya. Aquest precepte únicament ha petit una modificació a l'apartat 4 respecte la versió inicial consistent a establir que el Sistema Cultural de Catalunya ha d'adoptar les mesures de foment i *de protecció* per garantir l'ús del català, de l'occità a l'Aran i *de la llengua de signes catalana en el seu àmbit d'ús*, com *un dels instruments prioritaris* de comunicació de la cultura. Amb aquesta nova redacció s'han acceptat les propostes del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, de FESOCA i del Gremi del Cine, per aquest ordre.

L'Article 22 regula obligacions adreçades exclusivament a les entitats i equipaments privats, sens perjudici que el departament competent en matèria de cultura hagi de posar les eines i els mitjans necessaris per donar suport a les entitats i els equipaments privats a fi que pugin assumir les obligacions derivades d'aquesta Llei.

El Capítol II es refereix al marc de governança del Sistema Cultural de Catalunya que es basa en la cooperació dels seus integrants, dins el respecte per les competències pròpies de cadascun (**article 23 a 27**).

Aquesta governança es fa efectiva mitjançant: el Consell de la Mancomunitat Cultural (**article 24**), que recull la participació dels ens locals; la Taula de Participació Cultural (**article 25**) com a òrgan consultiu i de participació social sobre els drets culturals, i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (**article 26**) com a òrgan assessor del Govern.

Al respecte, cal dir, respecte la versió inicial de l'Avantprojecte que s'ha modificat l'article 25.3 a petició de la Subdirecció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtica per fer constar que la composició, funcions i el funcionament de la Taula de Participació Cultural s'han de determinar per *un decret del Govern de la Generalitat*.

També s'hi fa un reconeixement a la comunitat cultural (**article 27**), que està formada per una pluralitat diversa de persones a títol individual i d'entitats i agrupacions de tota mena connectades d'una manera o una altra amb totes les expressions de la cultura i amb diferents nivells de vinculació, així mateix, s'estableix que és responsabilitat de les administracions públiques estudiar i conèixer les característiques del conjunt de la comunitat cultural de Catalunya.

Aquest **Capítol II** únicament ha petit pocs canvis en relació a la versió inicial, si bé es destaca que:

- D'una banda, s'ha modificat l'**article 24** relatiu al Consell de la Mancomunitat Cultural de Catalunya per recollir que aquest òrgan ha d'impulsar mesures que facilitin la gestió integrada d'ajuts al sector cultural mitjançant sistemes de finestra única en consideració de la proposta realitzada per Ens de l'Associacionisme Cultural Català.
- D'altra banda, en atenció a l'informe de la Subdirecció general d'Organització del Sector Públic, s'ha establert a l'**apartat 3 de l'article 25** que per decret del Govern es determinarà la composició, funcions i funcionament de la Taula de Participació Cultural, així mateix, a petició de l'Institut Català de la Dona es diu que la composició d'aquest òrgan serà paritària entre homes i dones.

El Capítol III regula els equipaments (articles **28 a 32**), i determina que tenen com a objectiu principal garantir els drets culturals. Així mateix, se n'estableix l'organització en xarxes i es relacionen els equipaments nacionals amb les funcions de capçalera del sistema. La Generalitat ha de mantenir un pla d'equipaments que permeti garantir l'exercici dels drets culturals a tot el territori. Els equipaments de titularitat privada i associativa també s'han de poder integrar a les xarxes, si compleixen els requisits establerts.

Destaquem que en atenció a l'informe jurídic actualitzat de 10 de juny de 2025 s'ha modificat l'**article 29** per tal que reglamentàriament es determinin els equipaments culturals d'àmbit nacional.

El títol IV planteja el finançament del Sistema Cultural de Catalunya mitjançant dos capítols.

El capítol I tracta el finançament públic (articles **33 i 34**) i estableix el compromís de la Generalitat perquè el pressupost anual dedicat a la cultura no sigui inferior al 2 % del total. Així mateix, estableix que la resta d'administracions competents han d'adaptar els seus pressupostos per donar compliment a aquesta Llei, i que correspon a la Mancomunitat Cultural de Catalunya proposar indicadors generals de despesa en matèria cultural. Tanmateix, la versió definitiva de l'Avantprojecte de Llei assenyala a l'**apartat 2 de l'article 33** que *aquets indicadors han de garantir el principi de suficiència financera i d'autonomia dels ens locals*, en resposta

diverses peticions del Consell de la Mancomunitat Cultural, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis. També s'indica **a la lletra a) de l'article 34** relativa a la fixació de les línies d'ajut que especialment es tindran en compte els municipis amb menys població o menys recursos ateses les al·legacions, entre d'altres, del Consell de la Mancomunitat Cultural i de la Federació de Municipis de Catalunya, tal com recull la memòria da valoració de data 31 de juliol de 2025.

El capítol II es refereix al finançament privat de la cultura per mitjà del mecenatge i el patrocini. Dins les limitacions competencials de la Generalitat en matèria fiscal, l'avantprojecte es centra en les mesures de foment d'aquestes activitats per promoure, sobretot, les donacions vinculades a accions que enforteixin l'exercici dels drets culturals, la consolidació del patrimoni cultural i artístic públic, la inclusió social, l'equilibri territorial i l'ús de les llengües pròpies (**articles 35 a 40**).

Sobre aquesta qüestió, tal com es va dir en el nostre informe jurídic preliminar del dia 14 d'abril de 2024, la regulació de les aportacions de mecenatge s'estableix principalment a la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense ànim de lucre i dels incentius fiscals al mecenatge, i la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats. Ambdues lleis estatals estableixen que les aportacions de mecenatge poden consistir en donacions o patrocinis, i que en tot cas han de ser gratuïtes o tenir un valor inferior al de mercat. A més, la Llei de l'Impost sobre Societats estableix els límits i requisits perquè les aportacions siguin deduïbles en la declaració d'aquest impost. En concret, la Llei de règim fiscal de les entitats sense ànim de lucre i dels incentius fiscals al mecenatge estableix que els donatius i aportacions dels mecenes hauran de ser voluntaris, irrevocables i sense contraprestació directa per part del beneficiari. Així mateix, estableix que aquestes aportacions no podran tenir caràcter remuneratiu ni tenir la consideració de despesa deduïble pel pagador dels mateixos. La Generalitat de Catalunya, en el marc de la normativa estatal, té competències en matèria de mecenatge i patrocini cultural, que s'inclouen en la seva competència exclusiva en matèria de cultura. En aquest sentit, la Generalitat pot afavorir la implicació de les empreses i altres agents privats en el finançament de les activitats culturals i artístiques a Catalunya, i assegurar que aquesta implicació es produeixi d'acord amb els criteris culturals i de qualitat establerts per la Generalitat.

El títol V estableix el sistema integral d'informació cultural i es divideix en dos capítols.

El capítol I, sobre la informació i la transparència, fixa l'obligació del Govern, amb el suport de tots els agents del Sistema Cultural de Catalunya, de desenvolupar mitjans que permetin fer arribar a tothom la informació cultural amb criteris de diversitat, participació i equilibri territorial (**article 41**). També crea l'Observatori de la Cultura per posar a l'abast de tothom les dades sobre la vida cultural del país, en un sentit ampli i orientat a l'exercici dels drets culturals. Aquest Observatori ha de quedar adscrit al departament amb competències en matèria de cultura, i ha de facilitar al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts les dades necessàries per acomplir les tasques d'avaluació de les polítiques culturals que té encarregades per llei (**article 42**). La redacció definitiva de **l'apartat 2 i 3 de l'article 42** incorpora les recomanacions de l'Idescat en els termes següents (*la cursiva és nostre*):

42.2 Aquest Observatori s'ha de nodrir de la informació provinent dels agents integrants del Sistema Cultural de Catalunya i del conjunt de la comunitat cultural. També ha de desenvolupar treballs estadístics (*s'ha eliminat "de caràcter oficial"*) i estudis destinats especialment a cobrir els àmbits que no puguin aportar prou informació, com ara els que

es vinculen a les pràctiques populars i informals i responsabilitzar-se de les estadístiques que li pugui assignar el departament competent en matèria de cultura d'acord amb les previsions dels programes anuals d'actuació estadística que despleguen el Pla estadístic de Catalunya vigent.

Així mateix, l'apartat 3 de l'article 42 inclou la *perspectiva de gènere* a petició de l'Institut Català de la Dona, així com un *criteri de celeritat* en la difusió de les dades culturals per tal que aquestes siguin útils per a la presa de decisions tal com demanava el Gremi del Cinema.

Igualment, l'**apartat 1 de l'article 43** assenyala que únicament les *administracions públiques i les entitats públiques* estan obligades a publicar als seus webs tots els plans vinculats als drets d'accés i participació i els altres plans vinculats al compliment d'aquesta Llei en atenció a la petició del Gremi de Cinema per tal que (**article 43**).

El capítol II se centra en la digitalització i l'accés virtual a la cultura com a eina per eliminar barreres i facilitar la distribució de continguts diversos i plurals des de les plataformes públiques (**article 44**). D'acord amb el dictamen emès pel CTECSC s'ha modificat la lletra c) de l'article 44 per assenyalar que l'ús de les plataformes digitals públiques per distribuir continguts culturals de tercers es farà amb respecte als drets de propietat intel·lectual.

El títol VI desenvolupa les mesures per garantir el compliment de la Llei i s'estructura en dos capítols.

El capítol I estableix que correspon al Síndic de Greuges defensar els drets culturals i lingüístics, i en atenció al tràmit d'audiència que es va atorgar al Síndic de Greuges, l'**article 45** diu que el Síndic s'encarrega de defensar els drets culturals i lingüístics connexos *que puguin haver estat vulnerats per l'administració o les empreses que presenten serveis d'interès general o universal*. Així mateix aquest Capítol I, encarrega al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts que elabori un informe anual que doni comptes del grau de compliment de la Llei (**article 46**).

El capítol II crea el Comitè de Protecció dels Drets Culturals (**articles 47 i 48**), adscrit al departament competent en matèria de cultura, amb la funció de vetllar pel compliment d'aquesta Llei. Aquest Comitè disposa, entre les seves funcions, la relativa a atendre les queixes sobre els incompliments dels drets culturals i efectuar recomanacions de conducta sobre aquestes qüestions, o bé iniciar el tràmit que correspongui. Així mateix l'**article 49** estableix que el Comitè de Protecció dels Drets Culturals exerceix les seves funcions sens perjudici de les competències del Síndic de Greuges.

En atenció a l'informe de l'Institut Català de la Dona l'**article 47** indica que *en la composició del Comitè s'ha de garantir la presència paritària de dones i homes amb capacitat, competència i preparació adequades. A aquest efecte, la seva composició ha de garantir el principi de representació paritària de dones i homes en els nomenaments i designacions de les persones que componen els òrgans col·legiats, i ha de comptar, com a mínim, amb una persona coneixedora de la integració de la perspectiva de gènere interseccional aplicada a les polítiques públiques*.

En atenció a l'audiència atorgada al Gremi del Cinema l'**article 48** estableix com a funció del Comitè *vetllar perquè els equipaments i les entitats tant públiques com privades que formen*

part del Sistema Cultura de Catalunya puguin exercir les seves activitats respectant els seus drets i que els usuaris compleixin amb les obligacions que també els hi son assignades

Pel que fa a la **part final**, l'Avantprojecte de Llei conté quatre disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i una disposició final.

La **disposició addicional primera** estableix que l'Administració de la Generalitat de Catalunya té la responsabilitat de proveir els recursos necessaris per donar compliment adequat a l'ordenació i la provisió de les accions i els serveis que estableix aquesta Llei, per la qual cosa la Llei de pressupostos destinarà el 2% del pressupost corresponent a la despesa no financera i no finalista, al finançament públic de la cultura i els drets culturals, sempre respectant l'encaix en els escenaris pressupostaris de la Generalitat i la compatibilitat amb les regles fiscals. Aquesta disposició addicional suposa una nova redacció de la mateixa estimant parcialment la proposta de la Direcció General de Pressupostos en els termes que s'indiquen a la memòria de valoració.

La **disposició addicional segona** assenyala que el Govern ha de designar, en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, la persona titular del Comitè de Protecció dels Drets Culturals.

La **disposició addicional tercera** s'ha modificat en el sentit requerit pel nostre informe jurídic actualitzat de data 10 de juliol de 2025 i estableix el compromís pel Govern d'*aprovar* una guia amb l'objectiu que els equipaments puguin elaborar i implantar les actuacions a què fan referència els articles 10 i 22.

La **disposició addicional quarta** assenyala que els equipaments a què es refereixen els articles 20.2 i 20.3 han d'implementar les obligacions recollides a l'article 22 en el termini de dos anys des de l'aprovació de la guia recollida a la disposició addicional tercera.

La **Disposició transitòria primera** diu que mentre no es constitueixi el Comitè de Protecció dels Drets Culturals, la competència de vetllar pel compliment d'aquesta Llei correspon a la persona titular de la secretaria general del departament competent en matèria de cultura.

La **disposició transitòria segona** indica que en l'acord de Govern pel qual es nomeni per primera vegada els membres del Comitè de Protecció dels Drets Culturals s'hi han de fixar les seves retribucions, fins que s'aprovi la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

La **disposició transitòria tercera** diu que la Generalitat de Catalunya ha de dur a terme un programa estratègic per donar a conèixer a tota la població els drets culturals.

La **disposició derogatòria primera** deroga el Decret 149/2014, de 18 de novembre, del Consell Social de la Cultura de Catalunya.

La **disposició derogatòria segona** deroga totes les normes de rang igual o inferior al d'aquesta Llei que s'hi oposin o la contradiguin.

La **disposició final** estableix la *vacatio legis* ordinària de vint dies per l'entra en vigor en vigor de la Llei a comptar de la data de publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

3.- CONCLUSIONS

Analitzat l'*Avantprojecte de llei de drets culturals de Catalunya*, i vista la documentació aportada a l'expedient, aquesta Assessoria Jurídica l'informa favorablement, per tal que es continuï la seva tramitació.

A Barcelona, a data de signatura

Esther Gonzalez Aznar
DNI [REDACTED]
Signat digitalment per Esther
Gonzalez Aznar - [REDACTED]
(TCAT)
Data: 2025.07.31 12:40:52 +02'00'

Advocada de la Generalitat adjunta

Gemma
Capdevila Ponce
- DNI [REDACTED]
(TCAT)
Signat digitalment per
Gemma Capdevila
Ponce - DNI [REDACTED]
Data: 2025.07.31
12:51:08 +02'00'

Advocada en Cap

INFORME JURÍDIC ACTUALITZAT

Informe jurídic sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals

1.- ANTECEDENTS

El Cap del Gabinet Tècnic ha tramès a aquesta Assessoria Jurídica, en data 23 de maig de 2025, el text de l'Avantprojecte de Llei de drets culturals, una memòria general, una memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades i una memòria de les consultes formulades i de les al·legacions presentades durant la tramitació de l'Avantprojecte de Llei.

L'esmentat Projecte de Llei ha d'ésser sotmès a informe dels serveis jurídics, de conformitat amb el que disposa l'article 36.3 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, en relació amb l'article 4.1.a) de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

2.- ANÀLISI JURÍDICA

I. Marc competencial i marc normatiu

Quant al marc competencial i normatiu, ens remetem a les consideracions jurídiques efectuades en l'informe jurídic preliminar d'aquesta Assessoria Jurídica, d' 11 d'abril de 2024.

Especialment, destacar que l'article 22 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix el dret d'accés a la cultura en condicions d'igualtat, i per fer-lo efectiu l'article 44.5 assenyalava que els poders públics han de dur a terme accions proactives per fer-lo possible. Finalment, l'Estatut acaba establint a l'article 37 que aquets drets vinculen a tots els poders públics de Catalunya i que la regulació essencial i el desenvolupament directe d'aquets drets i deures s'ha de fer per mitjà d'una llei del Parlament.

II. Procediment d'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de Llei

II.1 Règim jurídic aplicable al procediment

El procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de Llei s'ha d'ajustar a les previsions establertes en l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern (en endavant, Llei 13/2008).

Cal tenir present, a més, que la tramitació de l'Avantprojecte de llei ha d'observar les previsions de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant, Llei 19/2014), que incorpora en l'article 62 els principis generals de millora de la qualitat normativa i que, en l'article 69, estableix la participació ciutadana en l'elaboració de les normes.

Finalment, cal tenir en compte les previsions de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant Llei 39/2015), que en els articles 127 a 133 regula la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària i la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments, si bé cal tenir present que la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig (dictada en el recurs d'inconstitucionalitat núm. 3628-2016, interposat pel Govern de la Generalitat de Catalunya), va declarar alguns d'aquests preceptes contraris a l'ordre constitucional de competències¹.

II.2 Planificació normativa

Mitjançant l'Acord del Govern de 23 de desembre de 2024 es va aprovar el Pla normatiu del Govern de la Generalitat de Catalunya per l'any 2025, on estava inclòs un Avantprojecte de llei de drets culturals, amb la descripció:

“garantir el tractament, promoció i defensa dels drets culturals homogeni i uniforme en tots els àmbits de la cultura. Es pretén identificar i sistematitzar els drets culturals de les persones ja recollits en diferents textos normatius, així com concretar les obligacions que aquests drets generen als poders públics i a la resta d'integrants del Sistema Cultural de Catalunya. Es vol fomentar la participació i informació, així com garantir el finançament d'aquestes polítiques”.

II.3 Iniciació i tramitació del procediment

a) L'article 36.2 de la Llei 13/2008 preveu que la tramitació d'un projecte de llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de llei corresponent.

Per l'Acord del Govern de 14 de juny de 2022 es va aprovar la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei de drets culturals. La tramitació de l'Avantprojecte de llei, deriva de les competències que el Decret 133/2024, de 11 d'agost, de denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i

¹ La part dispositiva de la STC 55/2018, estableix:

“[...] 2º Declarar que los artículos 129 (salvo el apartado cuarto, párrafos segundo y tercero), 130, 132 y 133 de la Ley 39/2015 son contrarios al orden constitucional de competencias en los términos del fundamento jurídico 7 b) de esta Sentencia. 3º Declarar que el artículo 132 y el artículo 133, salvo el inciso de su apartado primero “Con carácter previo a la elaboración del proyecto o anteproyecto de ley o de reglamento, se sustanciará una consulta pública” y el primer párrafo de su apartado cuarto, ambos de la Ley 39/2015, son contrarios al orden constitucional de competencias en los términos del fundamento jurídico 7 c) de esta Sentencia [...]”.

L'Administració de la Generalitat de Catalunya, atribueix a aquest departament en l'àmbit relatiu a la cultura (article 3.15, especialment: 3.15.1 i 3.15.5)²

b) Quant a la determinació de la **unitat directiva** competent per a l'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de Llei, es tracta d'una proposta que ha estat elaborada per la Secretaria General del Departament de Cultura a qui correspon les funcions esmentades a l'article 13 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb el suport del Gabinet tècnic, a qui, d'acord amb l'article 21 del decret 110/2022, de 7 de juny, li correspon, entre d'altres, proposar les polítiques públiques i, coordinar, sota la direcció del secretari general, les actuacions necessàries per la direcció estratègica del Departament i entitats adscrites si efectuar-ne el seguiment (lletra a)).

II.4 Memòries

a) D'acord amb el que estableix l'article 36 de la Llei 13/2008, els avantprojectes de Llei han d'anar acompanyats d'una memòria general i d'una memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades.

L'esmentat precepte indica el contingut mínim que han de tenir la **memòria general** (article 36.3.a)) i la **memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades** (article 36.3.b)).

Pel que fa a la memòria general, d'acord amb l'avantdit article 36.3.a) aquesta ha de contenir, com a mínim, l'adequació de la norma als fins que es persegueixen; el marc normatiu en què s'insereix; la relació de les disposicions afectades per l'avantprojecte de Llei i la taula de vigències i derogacions resultants; la competència de la Generalitat sobre la matèria, i la relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència o la procedència de sotmetre l'expedient a informació pública.

La memòria general, de 19 de març de 2024, ha estat actualitzada per les memòries generals de 16 d'abril de 2024 i 21 de maig de 2025.

Pel que fa a la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, d'acord amb l'esmentat article 36.3.b), aquesta memòria ha d'incloure, com a mínim, un informe d'impacte pressupostari, en què s'avalua la repercussió de l'avantprojecte de Llei en els recursos personals i materials i en els pressupostos de la Generalitat, i també les fonts i els procediments de finançament, si escau; un informe d'impacte econòmic i social, en què s'avaluen els costos i els beneficis que implica la iniciativa legislativa per als seus destinataris i per a la realitat social i econòmica; un informe d'impacte normatiu, en què s'avalua la incidència de les mesures proposades per la norma en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per als ciutadans i les empreses, i, finalment, un informe d'impacte de gènere.

² 3.15.1 La promoció, cooperació i difusió cultural; 3.15.5 Els equipaments culturals

Així mateix, consta en l'expedient la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, de 25 de març de 2024, que ha estat actualitzada posteriorment en diverses ocasions, així, en dates 16 d'abril de 2024 i 14 de maig de 2024. Examinades les exhaustives memòries d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, aquestes inclouen el contingut mínim especificat per la Llei 13/2008. Així, s'inclou:

- L'anàlisi del context i la identificació de les opcions de regulació:

- ✓ El context
- ✓ Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.
- ✓ Els objectius a assolir.
- ✓ Les opcions de regulació.

- L'anàlisi de l'impacte de les opcions de regulació considerades:

- ✓ L'informe d'impacte pressupostari, que inclou: una anàlisi de l'impacte econòmic de les mesures previstes als diferents títols i la part final de l'Avantprojecte de Llei; una estimació de l'increment de la càrrega de treball i una proposta d'increment de dotacions.
- ✓ L'informe d'impacte econòmic i social.
- ✓ L'informe d'impacte normatiu, que inclou: l'impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i l'impacte des de la perspectiva de la simplificació i la reducció de càrregues administratives per a les empreses i la ciutadania.
- ✓ l'informe d'impacte de gènere.

- La comparació de les opcions de regulació considerades.

- La implementació, seguiment i avaluació de la norma.

La memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades es completa amb un annex relatiu a una quantificació de les càrregues administratives i amb el test de pimes.

b) L'article 36.3.c) de la Llei 13/2008, disposa que l'avantprojecte de Llei ha d'anar acompanyat d'una memòria en què constin les consultes formulades, les al·legacions presentades, les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les i la incidència de les consultes i les al·legacions en la redacció final de l'avantprojecte de Llei.

Consta una **memòria valorativa** del secretari general del Departament de Cultural de data 21 de maig de 2025 de les observacions i al·legacions formulades durant la tramitació de l'Avantprojecte de Llei.

A l'exhaustiva memòria s'exposen els tràmits efectuats (audiència interdepartamental, audiència a les entitats interessades, informació pública i informes), les observacions i al·legacions rebudes i la seva valoració, amb la justificació de la seva acceptació o no.

II.5 Tràmits de consulta interdepartamental i informes

a) En data 11 d'abril de 2024, aquesta Assessoria Jurídica va emetre un **informe jurídic preliminar** favorable a l'Avantprojecte de llei, en el qual es van fer diverses consideracions tant pel que fa al procediment de tramitació com en relació amb el text de l'Avantprojecte de llei, que van ser valorades per la unitat promotora en el sentit que recull la nota, i que van donar lloc a una nova versió de l'Avantprojecte de llei.

b) Pel que fa a la **consulta interdepartamental**, aquest tràmit es va instrumentar –des del 10 d'abril al 16 d'abril de 2024- mitjançant el Sistema d'Informació, Gestió i Tramitació dels Documents de Govern (SIGOV), i va finalitzar amb la presentació de l'Avantprojecte de llei a la sessió corresponent del Consell Tècnic (apartat II, Informació sobre Avantprojectes de llei, Projectes de decret i propostes d'Acord en tramitació).

L'Avantprojecte de llei va quedar vist en la sessió del Consell Tècnic de la Generalitat de Catalunya (apartat II) de data 16 d'abril de 2024, per tal de continuar la seva tramitació, tal com consta en la certificació del secretaria del Consell Tècnic del Govern de la Generalitat de Catalunya, de data 19 d'abril de 2024.

Com exposa la memòria valorativa de data 21 de maig de 2025 en aquest tràmit, diversos departaments van formular observacions o al·legacions, les quals han estat valorades a l'esmentada memòria: el llavors **Departament d'Economia i Hisenda** (Direcció General de Pressupostos, l'Idescat i la Direcció General de Tributs i Jocs); el **Departament de Presidència** (Direcció General de Mitjans de Comunicació, Direcció General de Comunicació del Govern, Oficina del Govern i Direcció General de Serveis Consultius i Coordinació Jurídica); el **Departament d'Empresa i Treball** (Direcció General de Societat Digital), el llavors **Departament de Justícia, Drets i Memòria** (Direcció de Justícia, Drets i Memòria) i el **Departament de Cultura** (amb la llavors Secretaria de Política Lingüística)³.

Així mateix, l'Àrea de Millora de la Regulació del Departament de la Presidència va formular diverses observacions en una nota de data 16 d'abril de 2024, les quals van donar lloc a una nova versió de la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades de data 14 de maig de 2024.

c) Quant a l'**informe d'impacte pressupostari**, consta a l'expedient que aquest informe s'ha peticionat per part del secretari general d'aquest Departament en dues ocasions, el 5 de juliol de 2024 i el 12 de novembre de 2024, al Departament d'Economia i Finances. En aquest sentit, i atès el temps transcorregut, tal com determina l'article 36.1.h) del Decret 58/2022, de 29 de març, de reestructuració del Departament d'Economia i Hisenda, es recorda a la Direcció General de Pressupostos que escau la seva emissió, sens perjudici que aquest expedient pugui ser vist per l'apartat III A del Consell Tècnic.

³ D'acord amb l'article 1 del decret 133/2024, d'11 d'agost, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya s'ha creat el Departament de Política Lingüística, i el Departament d'Economia i Hisenda passa a denominar-se Departament d'Economia i Finances i el Departament de Justícia, Drets i Memòria ha passat a denominar-se Departament de Justícia i Qualitat Democràtica

d) Pel que fa a l'**informe d'impacte de gènere** que estableix l'article 3.g) de la Llei 11/1989, de creació de l'Institut Català de les Dones en relació amb els articles 36.3.b) i 37.2 de la Llei 13/2008, consta a l'expedient l'informe emès per l'Institut Català de les Dones, **en data 16 d'abril de 2024**, d'acord amb el qual cal modificar diversos termes androcèntrics emprats a l'Avantprojecte de llei, com també formula observacions en relació amb diversos preceptes de l'Avantprojecte de llei.

Les observacions i recomanacions efectuades a l'esmentat informe d'impacte de gènere han estat analitzades i valorades a la memòria del dia 21 de maig de 2025 emesa pel Secretari General del Departament de Cultura.

e) Pel que fa a l'informe de la **Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic** de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques de la Secretaria d'Administració i Funció Pública, que estableix l'article 71.b) del Decret 19/2022, de 8 de febrer, de reestructuració del Departament de la Presidència –en relació amb l'article 9.8 del Decret 289/2022, de 2 de novembre, de reestructuració del Departament de la Presidència–, consta a l'expedient l'informe, **de 29 de juliol de 2024**, de l'esmentada Subdirecció General amb diverses consideracions sobre el Consell d'ensenyaments Artístics, la Taula de Participació Cultural, l'Observatori de la Cultura i el Comitè de Protecció de drets Culturals, les quals han estat analitzades i valorades a la memòria de 21 de maig de 2025 del Secretari general del Departament de Cultura.

f) Quant a l'informe del **Consell Nacional de la Cultura i de les Arts** que estableix l'article 4.f) de la Llei 6/2008, de 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, consta a l'expedient l'informe, emès en data **16 de juliol de 2024**, el qual és favorable sens perjudici d'un seguit de consideracions i propostes que han estat valorades pel Secretari general del Departament de Cultura a la memòria del dia 21 de maig de 2025.

g) Consta a l'expedient l'informe, **de 28 de novembre de 2024**, del **Consell de la Mancomunitat Cultural** d'acord amb l'article 3 f) de l'Ordre CLT/14/2019, de 31 de gener. Aquest informe és favorable al projecte normatiu, tot i que es formulen observacions que han estat acceptades íntegrament per part del Departament de Cultura tal com exposa la memòria de valoració de data 21 de maig de 2025 del secretari general del Departament de Cultura.

h) El **Consell de Guberns Locals** és, d'acord amb l'article 2.1 de la 12/2010, del 19 de maig, l'òrgan en què són representats els municipis i les vegueries de Catalunya. Atès el que estableixen els articles 3.2.a) i 22.2 de la Llei 12/20103, per escrit de 4 de juliol de 2024 del secretari general del Departament de Cultura adreçat al secretari general de Guberns Locals i a l'assessor en l'àmbit del món local es va sol·licitar l'informe corresponent, sense que, hores d'ara, consti que s'hagi emès el referit informe.

i) L'expedient recull, l'informe de la **Direcció General de Contractació Pública**, de data **16 d'abril de 2024** emès en atenció a les funcions que l'article 60.l) del Decret 58/2022, de 29 de març, de reestructuració del Departament d'Economia i Hisenda, atribueix a la

Subdirecció General de Regulació i Supervisió de la Contractació Pública. D'acord amb la memòria de valoració de 21 de maig de 2025 les observacions allà formulades han estat acceptades íntegrament pel Departament de Cultura.

j) S'ha emès en data **12 de novembre de 2024**, l'informe favorable del **Consell de l'Etnologia Catalana**, d'acord amb l'article 3 de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, sens perjudici d'un seguit de consideracions generals que són compartides per la unitat promotora de la norma tal com es pot comprovar a la memòria valorativa de data 21 de maig de 2025.

k) Així mateix, s'ha pronunciat el **Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català** mitjançant informe favorable de data **14 de novembre de 2024**. Tanmateix emet un seguit de consideracions que han estat valorades per la unitat promotora de l'avantprojecte en la seva memòria de 21 de maig de 2025.

l) També es recull a l'expedient l'informe favorable del **Consell de l'Associacionisme cultural**, de data 16 de novembre de 2024, de conformitat amb l'Ordre CLT/336/2014, de 4 de novembre.

m) L'expedient incorpora l'informe de la **Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana**, de la Secretaria de Telecomunicacions i Transformació Digital, de **16 de gener de 2025**, de conformitat amb el que preveu l'article 21.1.r) del Decret 376/2024, de 8 d'octubre, de reestructuració del Departament de la Presidència. Aquest informe fa un seguit d'observacions que han estat valorades per la unitat promotora en el sentit recollit a la memòria de valoració de data 21 de maig de 2025.

n) Pel que fa a l'informe del **Consell de l'Audiovisual de Catalunya**, l'expedient incorpora la **resposta del President** d'aquest organisme, de data 4 de juny, assenyalant que analitzat el text normatiu aquest únicament conté algunes referències succintes de context audiovisual sense efectuar-ne cap regulació motiu pel qual considera **innecessari elaborar informe** en atenció a l'article 10 a) de la Llei 2/2000, de 4 de maig, reguladora d'aquesta Institució.

n) D'acord amb les Directrius sobre el contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades per l'Acord de Govern, de 19 de maig de 2009, amb caràcter previ a la sol·licitud d'informe de la Comissió de Govern Local de Catalunya, i del Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, s'elabora el present **informe jurídic preliminar actualitzat** i l'Avantprojecte de llei haurà de ser vist pel Consell Tècnic (apartat III-A)).

ñ) Quant a l'informe de la **Comissió de Govern Local de Catalunya**, en el procediment de tramitació de l'Avantprojecte de llei caldrà sol·licitar l'informe esmentat atès que afecta el règim jurídic local, segons l'article 193.1.a) del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril.

o) Quant al dictamen del **Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya**, en el procediment de tramitació de l'Avantprojecte de llei caldrà sol·licitar el dictamen esmentat, com ja es va dir en l'informe jurídic preliminar.

p) Així mateix, escau peticionar, un cop es disposi de la versió definitiva del text, el dictamen preceptiu de la **Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya**. Així, d'acord amb el Decret 118/2023, de 27 de juny, pel qual s'estableix la composició i el règim jurídic de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya, la Junta Consultiva informa amb caràcter preceptiu sobre els projectes de disposicions normatives de caràcter general de la Generalitat de Catalunya en matèria de contractació pública, i correspon al Ple de la Junta l'aprovació d'aquests informes

q) Pel que fa al dictamen de la **Comissió Jurídica Assessora**, dir que aquest no és preceptiu, atès que d'acord amb l'article 9.1.a) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, de la Comissió Jurídica Assessora, correspon a aquest òrgan consultiu dictaminar sobre els avantprojectes de llei si l'òrgan competent els sotmet a la seva consideració.

r) D'acord amb les Directrius sobre el contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades per l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, caldrà elaborar un **informe jurídic final**.

s) De conformitat amb l'article 8.1.a) del Reglament del Consell Tècnic, aprovat pel Decret 413/2011, de 13 desembre, el **Consell Tècnic** ha d'examinar i deliberar sobre els avantprojectes de llei, amb caràcter previ a la seva aprovació per part del Govern com a projectes de llei (apartat IV-A, Informes previs a l'elevació al Govern sobre Avantprojectes de llei).

t) Finalment, d'acord amb l'article 36.5 de la Llei 13/2008, correspon al titular o la titular del departament que ha elaborat un avantprojecte de llei de sotmetre'l a la **consideració del Govern**, el qual pot decidir dur a terme nous tràmits abans d'aprovar-lo com a projecte de llei, i d'acord amb l'article 36.6 de la dita Llei, un cop aprovat un projecte de llei, el Govern ha de trametre'l al Parlament, acompanyat amb tota la documentació annexa.

II.6 Participació ciutadana i transparència

a) Consulta pública prèvia

Pel que fa a la consulta pública prèvia que disposa l'article 133.1 de la Llei 39/2015, cal tenir en compte que, d'acord amb la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, la regulació de les consultes prèvies no és aplicable a les iniciatives legislatives del Govern de la Generalitat i és contrari a l'ordre constitucional de competències per quant *“el ejercicio de la iniciativa legislativa por parte de las Comunidades Autónomas, en general, y la elaboración de anteproyectos de ley, en particular, quedan por completo al margen del art. 149.1.18 CE en lo que se refiere tanto a las “bases del régimen jurídico de las Administraciones públicas” como al “procedimiento administrativo común”*.

Los artículos 129 (salvo el apartado cuarto, párrafos segundo y tercero, cuya impugnación ya hemos examinado), 130, 132 y 133 de la Ley 39/2015 se refieren al ejercicio, por parte de los gobiernos nacional y autonómico, tanto de la potestad

reglamentaria como de la iniciativa legislativa. Se aplican, por tanto, a las iniciativas de rango legal de las Comunidades Autónomas. Invaden por ello las competencias que estas tienen estatutariamente atribuidas en orden a organizarse y regular la elaboración de sus leyes.” (FJ 7.b)).

A l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, l'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, estableix que si es considera procedent efectuar una consulta prèvia a l'elaboració d'un avantprojecte de llei, la memòria preliminar que aprovi el Govern es posarà a disposició de la ciutadania i entitats potencialment afectades per la futura norma, mitjançant la seva publicació en el Portal de Transparència per dur a terme aquest tràmit.

En el cas del present Avantprojecte de llei, la memòria preliminar aprovada per l'Acord del Govern de 14 de juny de 2022, va establir la procedència d'efectuar una consulta pública prèvia, en concret, assenyalava:

“Per les característiques pròpies d'aquesta proposta legislativa no només es considera procedent, sinó que resulta del tot necessària una consulta pública prèvia a la redacció de l'avantprojecte de llei mitjançant el Portal de la Transparència del Govern de la Generalitat <http://participa.gencat.cat>”.

La participació en la fase preliminar a l'elaboració del present Avantprojecte de llei, mitjançant la consulta pública prèvia, es va dur a terme a través del Portal Participa Gencat, entre l'1 de novembre i el 31 de gener de 2023, i diverses persones físiques, entitats i organitzacions van realitzar observacions i aportacions. A més, en paral·lel es van fer diverses sessions participatives presencials i telemàtiques al llarg del territori.

Consta a l'expedient un Informe de retorn a les aportacions a la consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de llei, datat al 12 de juliol de 2023, però sense signar.

b) Participació ciutadana de l'article 69.1 de la Llei 19/2014

L'article 69.1 de la Llei 19/2014 preveu que: *“Les persones tenen el dret de participar, per mitjà de la presentació de propostes i suggeriments, en les iniciatives normatives que promou l'Administració pública. Aquest dret es pot exercir amb relació a les iniciatives normatives en què, per la importància que tenen o per la matèria que regulen, l'Administració pública considera pertinent obrir aquest procés participatiu des de l'inici de la tramitació del procediment administratiu”.*

Respecte d'aquest tràmit de participació ciutadana, la memòria general de 16 d'abril de 2024 manifesta que *“ En aquest cas entenem que cal obrir el tràmit de participació descrit, atès que la iniciativa afecta de forma rellevant l'esfera personal i patrimonial de la ciutadania, tota vegada que la proposta estableix el règim jurídic aplicable en matèria de drets culturals a totes les persones en l'àmbit territorial de Catalunya, i ordena el Sistema Cultural de Catalunya per posar-lo al servei de l'exercici dels drets culturals, tot garantint un correcte finançament del Sistema”.*

En aquest sentit, entre el 19 d'abril i el 4 de maig de 2024 es va realitzar un procés de participació pública de la proposta normativa a través del portal participa, i es varen presentar trenta una aportacions que han estat avaluades, de manera que la memòria de retorn que consta a l'expedient recull aquesta valoració en el sentit requerit legalment.

c) Audiència i informació pública

Quant als tràmits d'audiència i informació pública, l'article 36.4 de la Llei 13/2008 preveu que el departament encarregat de l'elaboració d'un avantprojecte de llei el pot sotmetre a informació pública o a audiència de les entitats que tinguin encomanada per llei la defensa d'interessos que es podrien veure afectats per l'entrada en vigor de la llei, i que el termini d'informació o d'audiència no pot ésser inferior a quinze dies.

Pel que fa al tràmit d'audiència, a la memòria general actualitzada de 21 de maig de 2025 es posa de manifest que s'ha atorgat el tràmit d'audiència a les entitats següents:

- Federació de Productors Audiovisuals (PROA).
- Fundació Catalunya Cultura.
- Fundació Carulla.
- Catalunya Film Festivals.
- Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya (ADETCA).
- Gremi de Cinemes de Catalunya.
- DG Cultura Popular i Associacionisme Cultural.
- Subdirector de Cultura Popular i Associacionisme Cultural.
- Associació Cultural Xarxa de Cases de Música Popular de Catalunya.
- Centres d'Estudis de la Parla Catalana.
- Moviment Coral Català.
- Colles Castelleres de Catalunya.
- Federació d'Ateneus de Catalunya.
- Confederació Sardanista de Catalunya.
- Ens de l'Associacionisme Cultural.
- Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC).
- Pastorets de Catalunya.
- Antic Teatre.
- Cultura Kult.
- Comitè Català de Representants de Persones amb Discapacitat (COCARMI).
- Artibarrí.
- Associació Escenaris Especials.
- La Fundició.
- Apropa Cultura. Consorci de l'Auditori i l'Orquestra
- Federació d'Ateneus de Catalunya.
- Femarec.
- ONG Pallapupas.
- Asociación Lectura Fácil.
- Associació Intercultural Diàlegs de Dona.

- Bòlit, Centre d'Art Contemporani.
- Promoció Cultural i Biblioteques.
- Centre d'Art Terres de l'Ebre-Lo Pati.
- Secció de Planificació, Avaluació i Qualitat, Biblioteques DIBA.
- Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC).
- Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (MNAT).
- Fundació Vila Casas.
- L'Atlàntida de Vic.
- Consorci de l'Auditori i l'Orquestra.
- Universitat Oberta de Catalunya.
- Instituto del Patrimonio Cultural Inmaterial.
- Cercle de Cultura de Barcelona i Càtedra Unesco.
- Comissió de Cultura de l'organització mundial de Ciutats i Governos Locals Units.
- Departament de Sociologia i Antropologia Social UV.
- Departament de Ciència Política, Dret Constitucional i Filosofia del Dret UB.
- Departament d'Economia UB.
- Acadèmia de les Arts i les Ciències Cinematogràfiques Catalanes.
- Acadèmia Catalana de la Música.
- Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya (AADPC).
- Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya.
- Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya (PAAC).
- Associació de Museologia de Catalunya.
- Associació de Professionals de la Gestió Cultural.
- Associació de Professionals de Circ de Catalunya (APCC).
- Associació de Professionals de la Gestió Cultural.
- Fundació Pere Tarrés.
- Fundació Bayt al-Thaqafa.
- Institut de Drets Humans de Catalunya.
- LaFede.
- Unión del Pueblo Romaní.
- Romano Kher - Casa Romaní.
- Associació Veus Gitanes.
- Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
- Col·legi de Doctors i Llicenciats en Belles Arts i Professors de Dibuix de Catalunya
- Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya
- Col·legi de Periodistes de Catalunya
- Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentaristes de Catalunya
- Col·legi Oficial de Disseny Gràfic de Catalunya
- Col·legi Professional de l'Audiovisual de Catalunya
- Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya

Així mateix, també s'ha donat audiència a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i a la Federació de Municipis de Catalunya, així com al Conselh Generau d'Aran, a les quatre diputacions provincials de Catalunya i a l'Ajuntament de Barcelona.

Quant al tràmit d'audiència, a l'informe jurídic preliminar es va suggerir que es valorés la conveniència de donar trasllat de l'Avantprojecte de Llei al Síndic de Greuges i així es fa fer. L'expedient incorpora la valoració favorable d'aquest al text normatiu.

Pel que fa al tràmit d'audiència, la memòria de valoració de les observacions i al·legacions indica el següent:

“L'Avantprojecte de Llei de drets culturals va ser sotmès a tràmit d'audiència de les entitats interessades, per un termini de quinze dies hàbils. Dins el termini corresponent, van formular al·legacions les entitats següents:

- Ens de l'Associacionisme Cultural Català*
- Síndic de Greuges*
- Federació de Municipis de Catalunya*
- Associació d'Empreses Productores de Teatre de Catalunya*
- Gremi de Cinemes de Catalunya*
- Associació Catalana de Municipis i Comarques*
- Apropa Cultura*
- Col·legi de Doctors i Llicenciats en Belles Artes i Professors de Dibuix de Catalunya”.*

Pel que fa al tràmit d'informació pública de l'article 68 de la Llei 26/2010, per Edicte de 3 de juny de 2024 es va sotmetre a informació pública l'Avantprojecte de Llei de drets culturals, per un termini de quinze dies hàbils (DOGC núm. 9179, de 07.6.2024).

En aquest punt, la memòria de valoració de les observacions i al·legacions indica que va formular al·legacions l'entitat FESOCA.

Les al·legacions presentades als avantdits tràmits d'audiència i d'informació pública han estat valorades, amb justificació de les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les, a l'exhaustiva memòria de la Secretaria General d'aquest Departament, de 21 de maig de 2025.

d) Obligacions de publicitat activa

D'acord amb la Llei 19/2014, en aplicació del principi de transparència, l'Administració ha de fer pública la informació relativa a les decisions i actuacions amb rellevància jurídica, entre les quals s'inclouen els procediments normatius en curs, amb indicació de l'estat de la tramitació en què es troben, així com les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes o avantprojectes normatius i els diversos textos de les disposicions (articles 10.c) i d) i 69.2).

Com es va apuntar a l'informe jurídic preliminar de 11 d'abril de 2024, ja des de l'inici del procediment i al llarg de la seva tramitació, s'han d'observar les previsions de la Llei 19/2014 i s'han de fer públics els documents al Portal de la Transparència, i ha de constar l'estat de tramitació de l'expedient. En aquest punt, s'ha comprovat que l'expedient corresponent a aquest Avantprojecte de Llei es pot consultar a la pàgina web

<https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/normativa-i-informacio-interes-juridic/normativa/normativa-en-tramit/clt/en-tramit/llei-drets-culturals>

III. Contingut de l'Avantprojecte de Llei

L'Avantprojecte de Llei que ara s'informa és el resultat dels tràmits de consulta interdepartamental, audiència i informació pública i informes.

Quant a l'estructura de l'Avantprojecte de Llei, aquest consta d'un preàmbul, quaranta nou articles (distribuïts en sis títols), quatre disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i una disposició final.

El **Preàmbul** de l'Avantprojecte de Llei, d'una banda, té un contingut explicatiu del marc normatiu que incideix en la normativa projectada i, d'una altra, compleix la finalitat justificativa de la regulació que es proposa. Així mateix, explicita el contingut de la norma. En aquest sentit ha donat compliment a la majoria de recomanacions fetes en el nostre informe jurídic preliminar de data 11 d'abril de 2024 i, en aquest sentit, el text s'adapta al contingut propi d'una norma i no conté cap imprecisió jurídica, així mateix, s'ha redactat en veu activa. No obstant això, al nostre parer, el Preàmbul continua sent massa llarg i seria recomanable la seva concreció per poder permetre una millor comprensió de la finalitat de la Llei. Així mateix, com a proposta de millora caldria incorporar els principis de bona regulació recollits en els articles 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i 62 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre.

La nova redacció del Preàmbul ha recollit diverses consideracions realitzades per les entitats i organismes culturals conseqüència del tràmit de participació ciutadana, audiència, informació pública i informes, com ara:

- Les aportacions de diversos ciutadans relatives al valor de la inclusió i l'equitat com a principi inspirador dels drets culturals o bé la posada en relleu que sovint el treball cultural es desenvolupa des del voluntarisme, la militància i, fins i tot, la precarietat per manca del suport necessari.
- Les recomanacions de la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA) d'afegir l'accessibilitat universal com a matèria clau amb que s'interrelaciona la cultura; així com fer esment a la Declaració Internacional dels drets de les Persones amb Discapacitat, que obliga als estats signants a adoptar les mesures pertinents per assegurar que les persones amb discapacitat puguin exercir efectivament els seus drets culturals i, incorporar la Recomanació 1598 (2003) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa sobre la protecció de la llengua de signes als estats membres com a valor d'expressió de la riquesa cultural europea.
- A petició del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CONCA) s'especifica que les polítiques culturals van més enllà dels drets culturals, i que englobarien línies

d'acció com la promoció de les indústries culturals, el patrimoni o la internacionalització de la cultura pròpia.

Així mateix, s'ha corregit una errada material i allà on deia Declaració Universal de drets Humans de 1947, ara diu *Declaració Universal de drets Humans de 1948*.

El text articulat de l'Avantprojecte de llei s'estructura en sis títols, que són els següents:

Títol I. Disposicions generals i principis fonamentals (articles 1 i 5)

Títol II. Drets culturals (articles 6 a 19), dividits en set Capítols:

Capítol I. Disposicions generals (article 6); Capítol II. Dret a la identitat cultural (article 7 i 8); Capítol III. Dret d'accés a la cultura (articles 9 i 10); Capítol IV. Dret a la participació cultural (articles 11 i 12); Capítol V. Dret a l'expressió, la creació i la difusió culturals (articles 13 i 14), Capítol VI. Dret a l'educació i la formació artística (article 15 i 16); Capítol VII. Drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya (articles 17, 18 i 19).

Títol III. Sistema Cultural de Catalunya (articles 20 a 32), dividits en tres capítols:

Capítol I. Consideracions generals (articles 20 a 22), Capítol II. Governança i cooperació en el Sistema Cultural de Catalunya (articles 23 i 27) i Capítol III. Equipaments i xarxes o sistemes (articles 28 a 32).

Títol IV. Finançament del Sistema Cultural de Catalunya (articles 33 a 40), dividit en dos Capítols: Capítol I. Finançament públic (articles 33 i 34), Capítol II. Mecenatge i patrocini (articles 35 a 40)

Títol V. Sistema integral d'informació cultural (articles 41 a 44), dividit en dos capítols: Capítol I. Informació i transparència (articles 41 a 43) i Capítol II. Digitalització (article 44).

Títol VI. Mesures per garantir el compliment de la llei, dividit en dos capítols: Capítol I. Defensa dels drets culturals (articles 45 i 46) i Capítol II. Comitè de Protecció dels Drets Culturals (articles 47 a 49).

Com ja es va dir a l'informe jurídic preliminar d'11 d'abril de 2024, calia adaptar el text a diverses consideracions de tècnica normativa. Al respecte, fer notar que l'Avantprojecte de llei s'ajusta en la redacció actual en gran mesura a les esmentades directrius.

El Títol 1, conté les disposicions generals. N'estableix l'objecte i les finalitats de la norma, l'àmbit d'aplicació, els principis que la inspiren, i defineix la cultura catalana i estableix l'obligació al Govern de fomentar-la, com element transversal de cohesió de totes les persones que viuen a Catalunya, així mateix; assenyalava que el Govern ha de promoure la cultura comunitària i l'associacionisme cultural (**articles de l'1 al 5**).

Després dels tràmits d'audiència, informació pública i informes destaquem els canvis següents:

Pel que fa a l'**article 1** relatiu a l'objecte i finalitat de la Llei, s'ha donat una nova redacció a l'apartat 1 de manera que l'objecte de la Llei s'ha fet més entenedor i consisteix a determinar els drets culturals de les persones en l'àmbit territorial de Catalunya així com les obligacions que aquets generen pels poders públics i la resta d'integrants del Sistema Cultural de Catalunya. Així mateix, en relació amb les finalitats de la Llei recollides a l'apartat 2 s'han produït diverses novetats, que tot seguit relacionem:

- Seguint les al·legacions del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CONCA) respecte la importància de promoure la cultura catalana com a element cohesionador del país, aquest aspecte que ja recollia l'apartat 2 s'ha modificat de posició, de la lletra h) a la lletra b).
- Així mateix, s'han incorporat dues finalitats més a l'apartat 2:
 - A petició de l'Associació d'Empreses Productores de Teatre de Catalunya es tindrà en compte el consum cultural com a eina de seguiment i avaluació de les polítiques públiques.
 - A proposta de la Federació de Persones Sordes de Catalunya s'ha incorporat com a finalitat de la Llei el desplegament de polítiques d'inclusió de les persones amb discapacitat i d'aquelles amb necessitats especials.

Quant a l'**Article 3** recull principis inspiradors d'aquesta Llei, que han d'informar l'actuació dels poders públics a Catalunya, i destaquem la modificació de les lletres b), d) i e) en acceptació de les al·legacions presentades per la Federació de Persones Sordes de Catalunya i en atenció a l'informe del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català (*la cursiva és nostre*):

b) La consideració de les polítiques de protecció i de respecte dels drets culturals com a eina fonamental per a les polítiques d'igualtat, d'equitat i de lluita contra la discriminació, el *capacitisme* i l'estigmatització de persones i col·lectius.

d) El foment de la inclusió social i de *l'equitat (CAPC)* per evitar barreres *socioeconòmiques*, de gènere, de procedència, de capacitats i d'altres tipus.

e) La remoció dels obstacles a la creació, la producció i l'exhibició culturals en català, *en occità a l'Aran i en llengua de signes catalana al seu àmbit d'ús*, en tant que elements de transversalitat, inclusió i cohesió, per garantir la disponibilitat lingüística.

f) El reconeixement de les diverses expressions culturals i de l'elecció lliure de la pròpia identitat cultural, i també de les relacions i el diàleg interculturals.

L'**Article 4** defineix la cultura catalana a l'apartat 1 com la formada pel conjunt de les diferents expressions culturals materials i immaterials, populars i intel·lectuals,

tradicionals i innovadores, diverses i plurals que s'han anat configurant als territoris de parla catalana i a l'Aran, fruit de la creació pròpia i del diàleg intercultural, i que caracteritzen el poble català i aporten valor. A més, a petició de la Federació de Persones Sordes de Catalunya s'ha incorporat la cultura com element transversal de cohesió, d'integració i d'identitat de les persones que conviuen a Catalunya, sigui quin sigui el seu origen o *condició*. La incorporació del terme *condició* es valorada molt positivament per aquesta Assessoria atès que jurídicament no és el mateix l'origen (el lloc d'on prové una persona) que la seva condició (situació personal, jurídica o econòmica en què es trobi).

Quant a l'**article 5** s'ha millorat de forma encertada la definició d'associacionisme cultural per incorporar com a elements clau la *cultura tradicional* i el *patrimoni immaterial* atenent les recomanacions de l'Ens de l'Associacionisme Cultural Català, a l'apartat 2. Així aquest precepte estableix que a l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per associacionisme cultural el fenomen social a través del qual les persones tendeixen voluntàriament a associar-se per dur a terme activitats culturals, principalment lligades a la *cultura tradicional*, sense ànim de lucre, per assolir objectius comuns basats en la preservació de la cultura popular i el *patrimoni immaterial*, i en la transformació social a través de la seva participació i el seu compromís.

El títol II fa referència als drets culturals i s'organitza en set capítols diferents (**articles 6 a 19**).

A continuació destacarem els principals canvis que s'han incorporat després dels tràmits d'audiència, informació pública i informes.

Pel que fa al **capítol I** conté un article únic, l'**article 6**. Aquest precepte defineix i estableix quins són els drets culturals considerats en aquesta Llei i quins són els subjectes titulars d'aquests drets. Com a novetat s'han modificat els apartat 1 i 3:

- L'apartat 1 relatiu a la definició de drets culturals, s'ha modificat amb l'objectiu d'incorporar el terme *equitat* com a resultat de les observacions pel Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català.

Així, els drets culturals fan referència a la capacitat lliure i efectiva de les persones perquè, individualment o col·lectivament, i en termes d'igualtat i *equitat*, puguin desenvolupar i expressar la seva identitat i la seva humanitat, la seva visió del món, els seus valors, les seves creences, les seves conviccions, els seus llenguatges, els seus coneixements, les seves arts i les seves maneres de viure i relacionar-se, i perquè també puguin participar de la vida cultural.

Considerem adequada la inclusió del terme *equitat* atès que jurídicament és un concepte diferent a igualtat. Mentre podem definir la igualtat com el dret subjectiu de tota persona a ser tractat de la mateixa manera davant la llei, sense discriminació (article 14 CE i article 7 de la Declaració Universal de Drets Humans), l'*equitat* és quelcom diferent, consisteix en un tracte just i adaptat a les circumstàncies particulars de cada persona per aconseguir resultats justos encara que no necessàriament iguals.

- L'apartat 3 es refereix als drets culturals com a una part integrant dels drets humans que s'han d'interpretar d'acord amb els principis d'universalitat, indivisibilitat i interdependència. A petició de la Federació de Persones Sordes de Catalunya s'ha incorporat que l'exercici o la interpretació dels drets culturals no es pot utilitzar per atemptar contra qualsevol altre dret reconegut a la Declaració Universal dels Drets Humans i *protegit a la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat* i s'ha de fer amb l'observació de l'ordenament jurídic vigent.

La menció en aquest precepte a la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat, al parer d'aquesta Assessoria, produeix un enfocament més inclusiu. Això és així perquè la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat (article 30) reconeix els mateixos drets culturals que la Declaració Universal de Drets Humans si bé inclou mesures específiques per assegurar que les persones amb discapacitat els puguin exercir efectivament. A més, obliga als estats a assegurar l'accés a materials culturals en formats accessibles (braile, tecnologia assistiva) i a respectar i promoure la identitat cultural i lingüística específica, inclòs el llenguatge de signes i la cultura de les persones sordes.

El capítol II (article 7 i 8) tracta sobre el dret a la identitat cultural, que es basa en la lliure elecció i la identificació amb una o diverses expressions culturals. Tanmateix, s'estableixen deures per al Sistema Cultural de Catalunya, per garantir i promoure la diversitat de les expressions culturals, i per a les administracions públiques, perquè impulsin el diàleg intercultural i la diversitat de la cultura catalana.

L' Article 7 estableix que totes les persones tenen dret a que es respecti la seva identitat cultural i a ser part de la cultura catalana, i com a novetats:

- Modifica la lletra b) per tal de recollir la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat a petició de la Federació de Persones Sordes de Catalunya, de manera que les persones puguin exercir lliurement les pràctiques culturals pròpies i portar un model de vida associat als seus valors, dins del respecte als drets reconeguts a la Declaració Universal dels Drets Humans i protegits a la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat, amb observació de l'ordenament jurídic vigent.

Aquesta modificació sembla coherent amb la modificació introduïda a l'article 6.3 i comentada *at supra*.

- Accepta la observació del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, i incorpora una nova lletra c) per recollir el dret a accedir al coneixement de la llengua i la cultura catalanes, així com la llengua occitana pels residents a l'Aran, i participar en la vida cultural del país.

Tot i que es comparteix que la llengua catalana i l'occitana són elements essencials d'identitat col·lectiva i, per tant, que s'han de protegir i promoure es proposa eliminar l'incís final relatiu a participar en la vida cultural del país o, en tot cas, substituir-lo per participar en la vida cultural catalana. El terme *país* encara que té un sentit identitari i històric no està jurídicament reconegut en el nostre Estatut d'Autonomia de Catalunya

que únicament es refereix a Catalunya com a *nació* al Preàmbul mancat d'efectes jurídics en atenció a la STC 32/2010.

D'acord amb l'anterior, recomanem revisar l'ús del terme país a l'avantprojecte de Llei, especialment, a l'articulat (art. 1.2 b, art. 7c, art. 8.1, art. 10 k i l; art. 20.1 i art. 42.1) i substituir-lo per un sinònim com ara: territori Català, Catalunya etc.

Quant a l'**article 8** relatiu a la garantia del dret a la identitat cultural, s'ha incorporat a l'apartat b) garantir els mitjans necessaris per facilitar el coneixement *a tothom* de la llengua i la cultura catalana, així com la llengua occitana per les residents a l'Aran, amb especial atenció a les persones nouvingudes.

Es recomana revisar aquest apartat i eliminar el terme *tothom* atès que l'aplicació d'aquesta Llei té uns efectes jurídics delimitats (personal i territorialment).

El capítol III tracta sobre el dret d'accés a la cultura de manera lliure i en condicions d'igualtat.

L' **Article 9** estableix el dret de totes les persones a accedir lliurement i en condicions d'igualtat a la cultura. Com a novetat respecte la redacció anterior, incorpora una nova redacció de la lletra a) en apreciació de les observacions, entre d'altres, del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català en els termes següents (*la cursiva és nostre*):

a) Accedir, en condicions *equitatives*, als béns, els serveis, les activitats culturals i el coneixement per damunt de barreres *físiques, sensorials*, territorials, digitals, culturals, econòmiques, socials, funcionals, generacionals, simbòliques o de qualsevol altra mena.

S'ha substituït el terme igualtat per *equitat* amb l'objectiu de permetre ajustaments diferenciats per aconseguir una justícia real. Amb una finalitat similar, s'han incorporat els termes *barreres físiques i sensorials* atès que són obstacles que impedeixen o dificulten l'exercici de drets, especialment per les persones amb discapacitat.

L' **Article 10** estableix les garanties perquè totes les persones puguin accedir lliurement i en condicions d'igualtat a la cultura. Aquest precepte ha petit diverses modificacions en les lletres que s'assenyalaran a continuació per guanyar en inclusió en atenció a diverses reflexions de ciutadans i d'entitats com ara la Federació de Persones Sordes de Catalunya, Apropa Cultura, entre d'altres, o bé per garantir el compliment de la Llei tant pel sector públic com privat escoltant peticions d'entitats com l'Associació d'Empreses Productores de Teatre de Catalunya. Així (*la cursiva és nostre*):

b) Elaborar i implantar plans que promoguin l'accés de tota la ciutadania als béns i els serveis culturals, amb una atenció especial als infants, el jovent, la gent gran i les persones i els col·lectius que es troben en situació de vulnerabilitat o en risc d'exclusió social. *S'elimina de l'avantprojecte de Llei les previsions que ha de contenir el Pla.*

c) Programar sessions *accessibles per a persones amb discapacitat i persones amb necessitats de suport, així com sessions relaxades per aquelles persones que ho necessitin*

e) Facilitar que la cultura arribi a aquelles persones que no hi poden accedir per estar privades de llibertat, hospitalitzades, o en residències per a gent gran.

g) Garantir la disponibilitat dels continguts culturals en llengua de signes catalana, en braille, subtitulats, i en altres formes que permetin a les persones amb capacitats diverses accedir a aquests continguts, com ara per mitjà de bucle magnètic, emissores FM o altres tecnologies a l'abast.

i) Establir una política de descomptes.

La redacció anterior assenyala establir una política de descomptes i *gratuïtats*, i s'elimina el terme *gratuïtats*.

k) Promoure l'equilibri territorial d'equipaments i de serveis culturals al conjunt del país i vetllar per la continuïtat dels existents.

Es proposa eliminar el terme país i assenyalar al conjunt del territori.

m) Les administracions públiques han de facilitar l'ús de l'espai públic per a la pràctica cultural, fent-lo compatible amb la resta d'usos ciutadans.

El capítol IV (articles 11 i 12) tracta sobre el dret de participació en la vida cultural de la societat, no només des del punt de vista de l'accés a l'oferta cultural, sinó també des de la implicació en la governança general de la cultura i de les polítiques públiques vinculades, i en la presa de decisions de les entitats culturals de què formi part. Per garantir aquest dret, el Sistema Cultural de Catalunya ha d'establir mecanismes d'escolta que tinguin en compte la diversitat social existent, i també ha d'establir instruments de participació ciutadana en totes les polítiques culturals i a les programacions.

L' **Article 11** estableix el dret de totes les persones a participar lliurement de la vida cultural. Aquest article únicament s'ha modificat per incloure el terme condicions *equitatives* a la lletra a) en la línia proposada per la Federació de Persones Sordes de Catalunya, així com per incloure la *discapacitat* com a motiu de discriminació a la lletra b) en atenció a les al·legacions de l'entitat Apropa Cultura.

L'**Article 12** estableix mecanismes per garantir la participació cultural i s'ha modificat la lletra a) per tal que la composició dels òrgans que representin la societat civil cultural garanteixi la presència paritària de dones i homes tal com demanava l'Institut Català de la Dona. Així mateix, s'ha donat una nova redacció a la lletra c) per establir mecanismes que garanteixin la participació segura a la vida cultural i el respecte a la diferència en els espais on aquesta es manifesta. Igualment, s'estableix que cal elaborar i aplicar protocols contra l'assetjament i les violències masclistes.

El capítol V (articles 13 i 14) tracten sobre el dret a l'expressió, la creació i la difusió culturals de manera lliure i sense censura de les opinions. Per assolir aquests objectius de llibertat d'expressió, el Sistema Cultural de Catalunya ha d'actuar amb fermesa,

especialment en tots els àmbits en els quals es pugui suscitar alguna mena de censura o algun tipus de pressió. Entre les actuacions establertes, hi ha mesures de transparència i imparcialitat en el finançament públic de l'acció cultural o en la cobertura de llocs de comandament. S'estableix que sigui el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) l'ens que, entre altres actuacions, emeti un informe anual sobre la matèria. Aquest Capítol V no ha patit modificacions com a conseqüència dels tràmits d'audiència, informació pública i informes.

El capítol VI (articles 15 i 16) tracta sobre el dret a l'educació i la formació artística com a element essencial per a la formació integral de les persones des de la infància. Per dur-ho a terme, es fixen les funcions del Consell Assessor d'Ensenyaments Artístics com a òrgan impulsor d'aquesta línia formativa dins del currículum escolar, el qual ha de vehicular la col·laboració entre els departaments competents en matèria de cultura i en matèria d'educació per tirar endavant projectes i programes conjuntament.

Aquest Capítol únicament ha tingut una modificació a l'**article 16** per tal de recollir que correspon al Govern nomenar les persones que formen part del Consell Assessor dels Ensenyaments Artístics, així com la seva composició i funcions, a proposta de les persones titulars dels departaments competents en matèria d'educació i de cultura en el sentit indicat per la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtica.

El capítol VII (articles 17, 18 i 19) tracta sobre els drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya.

S'ha donat una nova redacció a l'**article 17** per incorporar més drets laborals i econòmics per les persones que treballen en el sector cultural en els termes següents:

Les persones que són creadores, artistes i professionals dels diferents sectors de la cultura en l'àmbit de les competències de la Generalitat de Catalunya, tant si treballen per compte propi o aliè, han de poder:

- a) Exercir la seva activitat professional i ser contractades en condicions de llibertat i dignitat, de seguretat econòmica i en igualtat d'oportunitats, tot això de conformitat amb els estàndards nacionals i internacional relatius al treball decent i amb ple respecte de la legalitat vigent.
- b) Ser tractades fiscalment i en l'àmbit laboral i de protecció social de manera justa i equitativa, així com disposar d'unes condicions laborals, professionals i contractuals justes, de conformitat amb la normativa aplicable, i d'una retribució digna, atenent a les característiques especials de la seva activitat, la naturalesa intermitent dels ingressos, i el caràcter sovint complementari de la activitat creativa i cultural amb altres activitats professionals o econòmiques.
- c) Veure respectats els drets de propietat intel·lectual dels quals són titulars, així com els seus drets d'imatge, d'acord amb l'ordenament jurídic vigent.

d) Treballar en un entorn segur, respectuós amb la seva vida i salut, en el qual es promoguin les mesures necessàries per prevenir els riscos laborals, es respectin els horaris de treball i s'atengui a les seves necessitats de descans.

e) Ser escoltades i participar de manera activa en el procés de presa de decisions de política cultural i disposar de vies articulades que afavoreixin la interlocució amb els poders públics, així com la participació a través de les seves organitzacions representatives.

f) Ser protegides i emparades davant l'impacte que el desenvolupament de noves tecnologies i de la intel·ligència artificial pugui tenir en els seus drets de propietat intel·lectual i d'imatge, així com en l'exercici de la seva activitat i les seves condicions professionals, laborals, econòmiques i socials.

g) Rebre el suport necessari per a la creació i consolidació d'associacions i organitzacions sindicals que defensin els seus drets professionals i laborals, promoguin els seus interessos i participin com a interlocutors amb les administracions públiques.

h) Rebre assessorament i formació en l'àmbit públic sobre els seus drets i deures, així com per al compliment de les seves obligacions legals en un llenguatge comprensible i accessible.

D'altra banda, també s'ha donat una nova redacció a l'**Article 18**, en part, conseqüència de l'estimació d'al·legacions presentades per entre d'altres, la Direcció General de Contractació Pública, l'ens de l'Associacionisme Cultural i el Gremi de Cinemes tal com exposa la memòria de valoració de data 21 de maig de 2025.

Així l'**article 18** s'assenyala que el Sistema Cultural de Catalunya, en el marc de l'ordenament jurídic vigent ha de:

a) En relació amb el personal dels equipaments i entitats que gestiona:

a.1 Respectar els drets laborals i de Seguretat Social de totes aquelles persones que treballin per a les entitats i equipaments que conformen el Sistema Cultural de Catalunya, i complir amb el que estableixen els convenis laborals, formalitzant els contractes sempre per escrit"

a.2 Lluitar contra la precarietat laboral i el treball no declarat, mitjançant la introducció de clàusules socials, en el marc de la contractació pública, d'acord amb la normativa de contractació pública, i dels processos de subvenció, que garanteixin l'aplicació efectiva dels drets laborals

a.3 Afavorir i respectar les condicions per a la negociació col·lectiva i treballar també en favor de l'aplicació efectiva dels drets laborals.

a.4 Vetllar per millorar l'eficiència en el treball i la conciliació familiar, personal, formativa i social.

a.5 Fer efectiu el dret a la plena igualtat i a la no discriminació en el lloc de treball per raó de sexe, edat, discapacitat, origen, orientació sexual, identitat de gènere, religió, opinió, llengua o per qualsevol altre motiu.

b) En relació amb les entitats i equipaments del Sistema Cultural de Catalunya que contractin a persones creadores, artistes i professionals externes, han de:

b.1 Fer la contractació respectant la legalitat vigent d'aplicació segons siguin treballadors per compte propi o per compte d'altri.

b.2 Formalitzar per escrit les condicions contractuals, econòmiques, tècniques i creatives necessàries per contractar activitats artístiques o altres esdeveniments culturals, *quan així ho estableixi la legislació laboral o administrativa d'aplicació*. En el document contractual corresponent s'ha de fer constar l'import a abonar si es cancel·la l'activitat o l'esdeveniment, *sempre que dita obligació sigui exigible de conformitat amb la legislació laboral d'aplicació o normativa de contractació pública, segons el cas*.

b.3 En el supòsit que es prevegi la cessió de drets de propietat intel·lectual i d'imatge, aquesta cessió s'ha de limitar a les modalitats estrictament necessàries per realitzar l'objecte contractual i ser degudament remunerada, d'acord amb la normativa de contractació pública.

c) Establir un entorn de treball segur i protegit per a totes les persones que hi treballen, especialment per a les persones que pateixen més la precarietat i vulnerabilitat, complint amb la normativa vigent de prevenció de riscos laborals i promovent la coordinació entre les empreses o entitats concurrents en el lloc de treball per tal de prevenir-los.

d) Garantir la professionalització del sector mitjançant una formació continuada i adaptada a les necessitats de qualificació del personal de tot el sector cultural i implantant el sistema d'acreditació de competències. En concret, desenvolupar programes de qualificació professional i de foment de l'ocupació, l'autoocupació i l'emprenedoria artística, cultural i de gestió i de promoció per donar resposta als reptes nous i garantir un desenvolupament sostenible, equitatiu i centrat en les persones, amb especial atenció a la participació de les persones i els col·lectius menys representats.

e) Vetllar pel manteniment i actualització del cens de persones artistes i professionals de la cultura.

f) Incentivar el món empresarial i l'associatiu per promoure la diversitat i l'equitat en la contractació, ja sigui laboral o sota el marc de la contractació de les entitats del sector públic.

Es proposa la supressió del darrer incís de l'art. a 1" *formalitzant els contractes sempre per escrit*" i substituir-ho per *formalitzar els contractes per escrit quan així ho estableixi la legislació laboral d'aplicació*. Al respecte, cal dir, que l'Administració de la Generalitat de Catalunya no disposa de competència legislativa en l'àmbit laboral (article 170 EAC) i, en aquest sentit, cal estar a allò que disposi el legislador estatal en cada moment. Així, convé recordar que l'Estatut dels Treballadors aprovat per Real Decret Legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, distingeix les persones treballadores de les relacions laborals de caràcter especial que, per les seves especials condicions, requereixen d'una regulació específica. L'Estatut dels Treballadors a l'article 2 enumera entre les relacions laborals de caràcter especial, les prestacions de les persones artistes, actualment regulades al Real Decret 1435/1985, d'1 d'agost, amb la important modificació introduïda per Real decret Llei 5/2022, de 22 de març. Per tant, l'Administració de la Generalitat haurà d'estar al que disposi el marc normatiu estatal vigent en matèria.

En un sentit similar, i en atenció a la petició de la Direcció General de Serveis Consultius i Coordinació Jurídica, s'ha donat una nova redacció a l'article 18.b.2 per fer-lo més respectuós amb la legislació estatal, ja sigui en matèria laboral com en contractació pública. Així doncs, l'article s'ha modificat en els termes següents (la cursiva és nostre):

b.2 Formalitzar per escrit les condicions contractuals, econòmiques, tècniques i creatives necessàries per contractar activitats artístiques o altres esdeveniments culturals, *quan així ho estableixi la legislació laboral o administrativa d'aplicació*. En el document contractual corresponent s'ha de fer constar l'import a abonar si es cancel·la l'activitat o l'esdeveniment, *sempre que dita obligació sigui exigible de conformitat amb la legislació laboral d'aplicació o normativa de contractació pública, segons el cas*.

A nivell de tècnica normativa es recomana una nova redacció de l'apartat b.3.d) en els termes següents:

d) Garantir la professionalització del sector mitjançant una formació continuada i adaptada a les necessitats de qualificació del personal de tot el sector cultural i implantant el sistema d'acreditació de competències mitjançant el desenvolupament de programes de qualificació professional i de foment de l'ocupació, l'autoocupació i l'emprenedoria artística, cultural i de gestió i de promoció per donar resposta als reptes nous i garantir un desenvolupament sostenible, equitatiu i centrat en les persones, amb especial atenció a la participació de les persones i els col·lectius menys representats.

S'ha donat una nova redacció a l' **Article 19** per establir com a obligació la introducció de clàusules en els contractes del sector públic i de previsions en l'articulat dels ajuts i subvencions que exigeixin el respecte d'aquests drets laborals i econòmics per part dels adjudicataris i beneficiaris; i la supervisió del seu compliment per part de les entitats del Sistema Cultural de Catalunya. Al parer d'aquesta Assessoria s'hauria de tornar a la redacció anterior atès que l'organisme competent per al compliment d'aquets drets és la Inspecció de treball, sens perjudici d'establir mesures de foment.

Tal com es va exposar al nostre informe jurídic preliminar de data 11 d'abril de 2024 la Inspecció de Treball i Seguretat Social (ITSS) és un òrgan encarregat de vetllar pel compliment de les normes laborals i de Seguretat Social, així com per la protecció dels drets dels treballadors i treballadores en tot el territori espanyol. A Catalunya, la ITSS té les mateixes competències que en la resta del país i, per tant, pot dur a terme les següents funcions per garantir els drets de treball: - Verificar el compliment de les obligacions laborals, tant en relació a les normes de contractació, com a les normes de protecció social i seguretat laboral. - Realitzar inspeccions i requeriments en matèria de relacions laborals, verificant el compliment per les empreses de les obligacions relacionades amb la durada i la jornada laboral, el salari mínim interprofessional, les pauses i vacances, i la seguretat i higiene en el treball, entre altres aspectes. Així mateix, correspon a la ITSS investigar possibles infraccions o irregularitats relacionades amb drets laborals dels treballadors i treballadores, i formular propostes de resolució i sanció quan correspongui, sens perjudici de la seva competència per emetre informes i recomanacions per a combatre el frau laboral i el treball irregular, i sensibilitzar a

empresaris i treballadors sobre la importància del compliment de la normativa laboral. En definitiva, la ITSS té àmplies competències per garantir els drets laborals a Catalunya i per promoure una cultura de compliment de les normes laborals i de Seguretat Social.

El títol III configura el Sistema Cultural de Catalunya (articles 20 a 32), i es divideix en tres Capítols.

El Capítol I (articles 20 a 23) estableix les consideracions generals del Sistema Cultural de Catalunya.

L'apartat 1 de l'**article 20** assenyala que el Sistema Cultural de Catalunya està constituït per entitats públiques i privades i equipaments tan públics com privats que s'organitzen per mitjà de xarxes o sistemes i són essencials per al desenvolupament de la vida cultural del país. S'ha incorporat el terme "*entitats privades*" per coherència amb l'apartat 3 del mateix precepte que preveu la seva participació i, en aquest sentit, s'ha acceptat la consideració del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català. Així mateix, també a petició del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, s'esmenten *les entitats articuladores dels diferents sectors culturals que reben suport públic* com integrants del Sistema Cultural de Catalunya pel que fa a l'àmbit privat. En un sentit similar, i en resposta a la petició de la Direcció General de Mitjans de Comunicació s'incorporen com a integrants del Sistema Cultural de Catalunya *els mitjans de comunicació privats que reben fons públics*. Finalment, a l'apartat 4 s'incorpora el terme *interoperable* alhora de descriure el registre d'entitats i empreses privades que formen part del Sistema Cultural de Catalunya d'acord amb la recomanació de la Direcció General de Serveis Digitals i Experiència Ciutadana.

L'Article 21 estableix la finalitat del Sistema Cultural de Catalunya. Aquest precepte únicament ha petit una modificació a l'apartat 4 consistent a establir que el Sistema Cultural de Catalunya ha d'adoptar les mesures de foment i *de protecció* per garantir l'ús del català, de l'occità a l'Aran i *de la llengua de signes catalana en el seu àmbit d'ús*, com *un dels instruments prioritaris* de comunicació de la cultura. Amb aquesta nova redacció s'han acceptat les propostes del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, de FESOCA i del Gremi del Cine, per aquest ordre.

L'Article 22 s'ha modificat per establir obligacions adreçades exclusivament a les entitats i equipaments privats. A més, s'ha incorporat un nou apartat per establir que el Departament competent en matèria de cultura ha de posar les eines i els mitjans necessaris per donar suport a les entitats i equipaments privats a fi que puguin assumir les obligacions derivades de la llei. Si bé, cal revisar la redacció de l'apartat 3 de l'article 22 atès que no és entenedora. D'una banda, no queda clar si s'aplica a totes les entitats que integren el Sistema Cultural Català o només a les entitats a què es refereix l'apartat 3 de l'article 20, i d'altra banda no s'entén quins requisits no cal que acreditin les entitats registrades.

El Capítol II es refereix al marc de governança del Sistema Cultural de Catalunya que es basa en la cooperació dels seus integrants, dins el respecte per les competències pròpies de cadascun (**article 23 a 27**).

Aquesta governança es fa efectiva mitjançant: el Consell de la Mancomunitat Cultural (**article 24**), que recull la participació dels ens locals; la Taula de Participació Cultural (**article 25**) com a òrgan consultiu i de participació social sobre els drets culturals, i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (**article 26**) com a òrgan assessor del Govern.

Al respecte, cal dir, que s'ha modificat l'article 25.3 a petició de la Subdirecció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtica per fer constar que la composició, funcions i el funcionament de la Taula de Participació Cultural s'han de determinar per *un decret del Govern de la Generalitat*.

També s'hi fa un reconeixement a la comunitat cultural (**article 27**), que està formada per una pluralitat diversa de persones a títol individual i d'entitats i agrupacions de tota mena connectades d'una manera o una altra amb totes les expressions de la cultura i amb diferents nivells de vinculació, així mateix, s'estableix que és responsabilitat de les administracions públiques estudiar i conèixer les característiques del conjunt de la comunitat cultural de Catalunya.

Aquest **Capítol II** únicament ha petit dos canvis com a conseqüència dels tràmits d'audiència, informació pública i informes, i són els següents:

- D'una banda, s'ha modificat l'**article 24** relatiu al Consell de la Mancomunitat Cultural de Catalunya per recollir que aquest òrgan a d'impulsar mesures que facilitin la gestió integrada d'ajuts al sector cultural mitjançant sistemes de finestreta única en consideració de la proposta realitzada per Ens de l'Associacionisme Cultural Català.
- D'altra banda, en atenció a l'informe de la Subdirecció general d'Organització del Sector Públic, s'ha establert a l'**apartat 3 de l'article 25** que per Acord del Govern es determinarà la composició, funcions i funcionament de la Taula de Participació Cultural, així mateix, a petició de l'Institut Català de la Dona es diu que la composició d'aquest òrgan serà paritària entre homes i dones.

El Capítol III regula els equipaments (articles **28 a 32**), i determina que tenen com a objectiu principal garantir els drets culturals. Així mateix, se n'estableix l'organització en xarxes i es relacionen els equipaments nacionals amb les funcions de capçalera del sistema. La Generalitat ha de mantenir un pla d'equipaments que permeti garantir l'exercici dels drets culturals a tot el territori. Els equipaments de titularitat privada i associativa també s'han de poder integrar a les xarxes, si compleixen els requisits establerts.

Caldria modificar l'article 29 per tal que reglamentàriament es determinin els equipaments culturals d'àmbit nacional. Considerem que el fet que alguns equipaments

disposin d'àmbit nacional per llei i, en canvi, d'altres es puguin crear per decret produeix una distorsió normativa, tota vegada que produeix la congelació de rang dels primers.

El títol IV planteja el finançament del Sistema Cultural de Catalunya mitjançant dos capítols.

El capítol I tracta el finançament públic (**articles 33 i 34**) i estableix el compromís de la Generalitat perquè el pressupost anual dedicat a la cultura no sigui inferior al 2 % del total. Així mateix, estableix que la resta d'administracions competents han d'adaptar els seus pressupostos per donar compliment a aquesta Llei, i que correspon a la Mancomunitat Cultural de Catalunya proposar indicadors generals de despesa en matèria cultural. Tanmateix, es **modifica l'apartat 2 de l'article 33** per afegir que *aquets indicadors han de garantir el principi de suficiència financera i d'autonomia dels ens locals*, en resposta diverses peticions del Consell de la Mancomunitat Cultural, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis. També **es modifica la lletra a) de l'article 34** relativa a la fixació de les línies d'ajut per indicar que especialment es tindran en compte els municipis amb menys població o menys recursos ateses les al·legacions, entre d'altres, del Consell de la Mancomunitat Cultural i de la Federació de Municipis de Catalunya, tal com recull la memòria de valoració de data 21 de maig de 2025.

Únicament s'observa que hi ha un error de transcripció a l'incís final de l'apartat 2 de l'article 34, i que allà on diu "*També han de promoure la inclusió de clàusules socials de contractació. Tot d'acord amb la normativa de contractació pública*" hauria de dir "*També han de promoure la inclusió de clàusules socials de contractació, d'acord amb la normativa de contractació pública*". Aquesta observació es fa amb el benentès de donar compliment a l'informe de la Direcció General de Contractació Pública.

El capítol II es refereix al finançament privat de la cultura per mitjà del mecenatge i el patrocini. Dins les limitacions competencials de la Generalitat en matèria fiscal, l'avantprojecte es centra en les mesures de foment d'aquestes activitats per promoure, sobretot, les donacions vinculades a accions que enforteixin l'exercici dels drets culturals, la consolidació del patrimoni cultural i artístic públic, la inclusió social, l'equilibri territorial i l'ús de les llengües pròpies (**articles 35 a 40**).

Sobre aquesta qüestió, tal com es va dir en el nostre informe jurídic preliminar del dia 14 d'abril de 2024, la regulació de les aportacions de mecenatge s'estableix principalment a la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense ànim de lucre i dels incentius fiscals al mecenatge, i la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats. Ambdues lleis estatals estableixen que les aportacions de mecenatge poden consistir en donacions o patrocinis, i que en tot cas han de ser gratuïtes o tenir un valor inferior al de mercat. A més, la Llei de l'Impost sobre Societats estableix els límits i requisits perquè les aportacions siguin deduïbles en la declaració d'aquest impost. En concret, la Llei de règim fiscal de les entitats sense ànim de lucre i dels incentius fiscals al mecenatge estableix que els donatius i aportacions dels mecenes hauran de ser voluntaris, irrevocables i sense contraprestació directa per part del beneficiari. Així mateix, estableix que aquestes aportacions no podran tenir caràcter remuneratiu ni tenir

la consideració de despesa deduïble pel pagador dels mateixos. La Generalitat de Catalunya, en el marc de la normativa estatal, té competències en matèria de mecenatge i patrocini cultural, que s'inclouen en la seva competència exclusiva en matèria de cultura. En aquest sentit, la Generalitat pot afavorir la implicació de les empreses i altres agents privats en el finançament de les activitats culturals i artístiques a Catalunya, i assegurar que aquesta implicació es produeixi d'acord amb els criteris culturals i de qualitat establerts per la Generalitat. Així mateix, la llei de pressupostos de la Generalitat pot establir anualment una relació de les activitats prioritàries de mecenatge en l'àmbit de la cultura i incloure mesures per a fomentar el seu finançament i difusió, així com destinar partides econòmiques específiques a aquestes activitats.

El títol V estableix el sistema integral d'informació cultural i es divideix en dos capítols.

El capítol I, sobre la informació i la transparència, fixa l'obligació del Govern, amb el suport de tots els agents del Sistema Cultural de Catalunya, de desenvolupar mitjans que permetin fer arribar a tothom la informació cultural amb criteris de diversitat, participació i equilibri territorial (**article 41**). També crea l'Observatori de la Cultura per posar a l'abast de tothom les dades sobre la vida cultural del país, en un sentit ampli i orientat a l'exercici dels drets culturals. Aquest Observatori ha de quedar adscrit al departament amb competències en matèria de cultura, i ha de facilitar al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts les dades necessàries per acomplir les tasques d'avaluació de les polítiques culturals que té encarregades per llei (**article 42**). **S'ha modificat l'apartat 2 i 3 de l'article 42.** En aquest sentit, s'ha donat una nova redacció a l'apartat 2 de l'article 42 a petició de l'Idescat en els termes següents (*la cursiva és nostre*):

42.2 Aquest Observatori s'ha de nodrir de la informació provinent dels agents integrants del Sistema Cultural de Catalunya i del conjunt de la comunitat cultural. També ha de desenvolupar treballs estadístics (*s'ha eliminat "de caràcter oficial"*) i estudis destinats especialment a cobrir els àmbits que no puguin aportar prou informació, com ara els que es vinculen a les pràctiques populars i informals. *i responsabilitzar-se de les estadístiques que li pugui assignar el departament competent en matèria de cultura d'acord amb les previsions dels programes anuals d'actuació estadística que despleguen el Pla estadístic de Catalunya vigent.*

Així mateix, s'ha modificat l'apartat 3 de l'article 42 per incloure la *perspectiva de gènere* a petició de l'Institut Català de la Dona, així com un *criteri de celeritat* en la difusió de les dades culturals per tal que aquestes siguin útils per a la presa de decisions tal com demanava el Gremi del Cinema.

Igualment, s'ha **modificat l'apartat 1 de l'article 43** a petició del Gremi de Cinema per tal que únicament les *administracions públiques i les entitats públiques* estiguin obligades a publicar als seus webs tots els plans vinculats als drets d'accés i participació i els altres plans vinculats al compliment d'aquesta Llei (**article 43**). Finalment, **s'ha modificat l'aparat 2 de l'article 43** per establir que la publicació conjunta es farà *al portal de l'Observatori de la Cultura* en comptes de portal de dades obertes.

El capítol II se centra en la digitalització i l'accés virtual a la cultura com a eina per eliminar barreres i facilitar la distribució de continguts diversos i plurals des de les plataformes públiques (**article 44**).

El títol VI desenvolupa les mesures per garantir el compliment de la Llei i s'estructura en dos capítols.

El capítol I estableix que correspon al Síndic de Greuges defensar els drets culturals i lingüístics, i en atenció al tràmit d'audiència que es va atorgar al Síndic de Greuges, s'ha donat una **nova redacció a l'article 45** per afegir que s'encarrega de defensar els drets culturals i lingüístics connexos *que puguin haver estat vulnerats per l'administració o les empreses que presenten serveis d'interès general o universal*. Així mateix aquest Capítol I, encarrega al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts que elabori un informe anual que doni comptes del grau de compliment de la Llei (**article 46**).

El capítol II crea el Comitè de Protecció dels Drets Culturals (**articles 47 i 48**), adscrit al departament competent en matèria de cultura, amb la funció de vetllar pel compliment d'aquesta Llei. Aquest Comitè disposa, entre les seves funcions, la relativa a atendre les queixes sobre els incompliments dels drets culturals i efectuar recomanacions de conducta sobre aquestes qüestions, o bé iniciar el tràmit que correspongui. Així mateix l'**article 49** estableix que el Comitè de Protecció dels Drets Culturals exerceix les seves funcions sens perjudici de les competències del Síndic de Greuges.

Com a conseqüència dels tràmits d'audiència, informació pública, i informes aquest **Capítol II** ha petit dues modificacions:

- D'una banda, en atenció a l'informe de l'Institut Català de la Dona **s'ha modificat l'article 47** per establir que *en la composició del Comitè s'ha de garantir la presència paritària de dones i homes amb capacitat, competència i preparació adequades. A aquest efecte, la seva composició ha de garantir el principi de representació paritària de dones i homes en els nomenaments i designacions de les persones que componen els òrgans col·legiats, i ha de comptar, com a mínim, amb una persona coneixedora de la integració de la perspectiva de gènere interseccional aplicada a les polítiques públiques*.
- De l'altra, en atenció a l'audiència atorgada al Gremi del Cinema **s'ha modificat l'article 48** per establir com a funció *vetllar perquè els equipaments i les entitats tant públiques com privades que formen part del Sistema Cultural de Catalunya puguin exercir les seves activitats respectant els seus drets i que els usuaris compleixin amb les obligacions que també els hi son assignades*

Pel que fa a la part final, l'Avantprojecte de llei conté quatre disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i una disposició final.

La **disposició addicional primera** fixa el compromís d'establir als pressupostos per de l'any 2026, un pes de com a mínim el 2 % per al departament competent en matèria de cultura. Així mateix, s'indica que aquest pes l'ha de mantenir o incrementar als

pressupostos futurs. Al respecte cal dir, d'una banda que les disposicions addicionals estableixen règims jurídics especials, com a matisació o addició de la part dispositiva sempre que no sigui possible o adequat regular aquests aspectes a l'articulat del text, ja sigui per la seva especificitat o per la desconexió que puguin tenir amb la resta de preceptes, i de fet el compromís d'un percentatge mínim del 2% figura a l'article 33.1 motiu pel qual resulta redundant i, d'altra banda la seva efectivitat dependrà de la Llei de pressupostos que anualment s'aprovi d'acord amb el procediment legalment establert, de manera que es proposa la supressió d'aquesta disposició addicional.

La **disposició addicional segona** assenyala que el Govern ha de designar, en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, la persona titular del Comitè de Protecció dels Drets Culturals.

La **disposició addicional tercera** estableix que el Govern ha de presentar, en el termini de vuit mesos des de l'aprovació d'aquesta Llei, una guia perquè els equipaments puguin elaborar i implantar les actuacions a què fan referència els articles 10 i 22.

Al nostre parer caldria modificar aquesta disposició addicional per tal d'establir el compromís pel Govern d'aprovar una guia amb l'objectiu que els equipaments puguin elaborar i implantar les actuacions a què fan referència els articles 10 i 22, en comptes de l'obligació de *presentar* una guia.

En aquest sentit, es proposa la redacció alternativa següent:

El Govern ha d'aprovar, en el termini de vuit mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, una guia perquè els equipaments puguin elaborar i implantar les actuacions a què fan referència els articles 10 i 22.

La **disposició addicional quarta** assenyala que els equipaments a què es refereixen els articles 10 i 28 han d'implementar les obligacions recollides a l'apartat primer de l'article 28 en el termini de dos anys des de la presentació de la guia recollida a la disposició addicional tercera.

De nou es proposa la substitució del terme *presentació per aprovació*

La **Disposició transitòria primera** diu que mentre no es constitueixi el Comitè de Protecció dels Drets Culturals, la competència de vetllar pel compliment d'aquesta Llei correspon a la persona titular de la secretaria general del departament competent en matèria de cultura.

La **disposició transitòria segona** indica que en l'acord de Govern pel qual es nomeni per primera vegada els membres del Comitè de Protecció dels Drets Culturals s'hi han de fixar les seves retribucions, fins que s'aprovi la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

La **disposició transitòria tercera** diu que la Generalitat de Catalunya ha de dur a terme un programa estratègic per donar a conèixer a tota la població els drets culturals.

La disposició derogatòria primera deroga el Decret 149/2014, de 18 de novembre, del Consell Social de la Cultura de Catalunya.

La disposició derogatòria segona deroga totes les normes de rang igual o inferior al d'aquesta Llei que s'hi oposin o la contradiguin.

La disposició final estableix la *vacatio legis* ordinària de vint dies per l'entra en vigor en vigor de la Llei a comptar de la data de publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Conclusions

Informo favorablement sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya, sens perjudici que es tramiti d'acord amb el procediment previst i que s'acceptin les consideracions efectuades en aquest informe.

Barcelona, a data de signatura electrònica

Esther Gonzalez
Aznar - DNI
[REDACTED] (TCAT)

Signat digitalment per Esther
Gonzalez Aznar - DNI
[REDACTED]
Data: 2025.06.10 14:08:01
+02'00'

L'Advocada de la Generalitat

Maria Pilar
Bayarri Roda -
DNI 3 [REDACTED]
(TCAT)

Signat digitalment per
Maria Pilar Bayarri Roda -
DNI [REDACTED]
Data: 2025.06.10
14:23:44 +02'00'

L'Advocada en Cap

Informe jurídic preliminar sobre l'Avantprojecte de Llei de drets culturals

Antecedents

Únic. El dia 15 de març de 2024, el Cap del Gabinet tècnic del Departament de Cultura va trametre a aquesta Assessoria Jurídica l'avantprojecte de Llei de drets culturals. Aquest avantprojecte de Llei s'acompanya de la memòria general, la memòria d'avaluació de l'impacte i la documentació acreditativa d'haver realitzat el tràmit de consulta pública prèvia previst a l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les Administracions Públiques.

L'Avantprojecte de Llei de drets culturals consta al Pla Normatiu 2024, aprovat per Acord del Govern de 13 de febrer de 2024.

D'acord amb el punt 10, de l'apartat II, de les directrius sobre el contingut de l'expedient i el procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades pel Govern en sessió del dia 19 de maig de 2009, i a l'efecte de dur a terme el tràmit d'audiència interdepartamental, s'emet aquest informe jurídic preliminar, per al Consell Tècnic apartat II.

Consideracions jurídiques

1. Fonamentació de l'emissió de l'informe.

Aquest informe s'emet d'acord amb l'establert a l'article 36.3.d de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, que disposa que els avantprojectes de Llei han d'anar acompanyats d'un informe dels serveis jurídics dels departaments concernits. A més aquest informe s'emet d'acord amb l'article 4.1 a) de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat, i l'article 19.1 a) del Reglament dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret 57/2002, de 19 de febrer.

Així mateix, aquest informe segueix l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, pel qual s'aproven les directrius sobre contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general. En aquest sentit, l'apartat II.10 de l'annex de l'Acord de Govern de 19 de maig de 2009 disposa que l'informe jurídic preliminar que s'ha d'emetre previ al tràmit d'audiència interdepartamental, i que ha de tenir per objecte:

- a) Comprovar que l'expedient disposa de la documentació prevista a l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre.
- b) Avaluar l'adequació de la proposta al marc normatiu vigent i a les directrius de tècnica normativa.
- c) Indicar si la iniciativa s'ha de sotmetre a consulta d'òrgans externs al Departament, i als tràmits d'informació pública i audiència als interessats.

D'acord amb l'article 5.2 de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, els dictàmens dels advocats de la Generalitat tenen caràcter tècnic jurídic i no són vinculants, tret que alguna disposició legal així ho estableixi.

2. Marc normatiu i competencial

Àmbit internacional

Els drets culturals han nascut en el marc dels drets humans i són el resultat, avui dia, de l'evolució de la societat en què vivim.

La Declaració Universal dels drets Humans (DUHD), elaborada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, l'any 1948, fa esment a un grup de drets que anomena "*drets econòmics, socials i culturals*" dels quals són titulars tota la humanitat, i cal gaudir-los en condicions d'igualtat entre tots els individus, i requereixen d'accions positives dels poders públics.

En concret, l'article 22 DUHD disposa: "Tota persona, com a membre de la societat, té dret a la seguretat social, i a obtenir, mitjançant l'esforç nacional i la cooperació internacional, d'acord amb la organització i recursos de cada Estat, la satisfacció dels drets econòmics socials i culturals, indispensables per a al seva dignitat i desenvolupament de la seva personalitat", i l'article 27 DUHD assenyala "1. Que tota persona té dret a participar lliurement de la vida cultural de la comunitat, a gaudir de les arts i a participar en el progrés científic i ens els beneficis que en resultin. 2. Tota persona té dret a la protecció dels interessos morals i materials que li corresponguin per raó de les seves produccions científiques, literàries o artístiques de que sigui autora".

Un altre instrument on podem trobar referències a drets culturals és al Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de l'any 1966 (PIDCP), atès que l'article 27 reconeix els drets culturals de les minories en els termes següents: "Als estats en què existeixin minories ètniques, religioses o lingüístiques, no es negarà a les persones que pertanyin a aquestes minories el dret que els correspongui, en comú amb la resta dels membres del seu grup, a tenir la seva pròpia vida cultural, a professar i practicar la seva pròpia religió i a utilitzar el seu propi idioma".

Un dels principals objectius de la UNESCO és la difusió i la promoció de la cultura. Després d'anys de treball, podem esmentar la Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural del 2 de novembre de 2001 i la Convenció sobre la Diversitat de les Expressions Culturals del 20 d'octubre de 2005. Destacar que, la Declaració, a l'article 5 assenyala pràctiques que s'han de considerar drets culturals:

"Tota persona ha de tenir la possibilitat d'expressar-se, crear i difondre les seves obres en la llengua que desitgi i, en particular, en la seva llengua materna; tota persona ha de tenir dret a una educació i una formació de qualitat que respecti plenament la seva identitat cultural i gaudir de les pràctiques de la seva pròpia cultura, dins dels límits que imposa el respecte dels drets humans i les llibertats fonamentals".

Així mateix, també ens hem de referir a la Declaració de la ONU sobre els drets dels pobles indígenes de l'any 2007 on el preàmbul es refereix al dret a ser diferents i a què les cultures

de les minories es respectin, així com la Declaració sobre els drets de les persones pertanyents a minories nacionals o ètniques, religioses i lingüístiques que va ser aprovada l'any 1992 amb l'objectiu principal de protegir els drets civils, econòmics i culturals de les minories de tots els Estats.

Àmbit europeu

El Conveni Europeu de drets de l'Home (CEDH) és un document jurídic que conté drets civils i polítics. No obstant això, gràcies a la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) podem afirmar que existeix una connexió entre el Conveni i els drets culturals. Això succeeix perquè els drets culturals són un tipus de drets humans que hi són presents en moltes altres categories de drets. En qualsevol cas, els drets que el conveni protegeix i que estarien relacionats amb la cultura són: llibertat de reunió pacífica (article 11), llibertat d'expressió en relació amb la creació artística (article 10) i el dret de propietat en relació amb les obres d'art (article 1 del Protocol).

Així mateix, un altre document a destacar és la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea. La carta fa esment a la presència de drets relacionats amb la cultura, com ara: els vinculats amb les arts i la investigació científica (article II-73), la llibertat de pensament, consciència i de religió (article II-70), el dret a l'educació (article II-74), dignitat humana (II-61), llibertat d'expressió (article II-81), la protecció de la diversitat cultural, religiosa, lingüística (article II-82). En qualsevol cas, s'insisteix en què la Carta reforça el principi de diversitat cultural i, alhora, els drets dels ciutadans d'Europa.

En idèntic sentit, destaquem per la seva importància la Convenció sobre la Protecció del Patrimoni Cultural de 1985; la Convenció Europea sobre la Protecció del Patrimoni Arqueològic de 1992; la Carta de l'Esport de 1992, la Carta d'Europa sobre les llengües regionals o minoritàries de 1992 i la Convenció Marc per la protecció de les minories nacionals de 1994.

La Cultura a la Constitució

I. La Constitució Espanyola de 1978 (d'ara endavant CE) quan proclama Espanya com un estat de dret, es refereix expressament a la Cultura. En concret, el preàmbul de la Constitució assenyalava: *“La nación española desea proteger a todos los españoles y a todos los pueblos de España en el ejercicio de sus derechos humanos, sus culturas y tradiciones, lenguas e Instituciones”*, així com *“promover el progreso de la cultura (...) para asegurar a todos una digna calidad de vida”*. Així mateix, l'art. 3.3 de la CE disposa: *“la riqueza de las distintas modalidades lingüísticas de España es un patrimonio cultural que será objeto de especial respeto y protección”*.

II. El títol primer (*“De los derechos y deberes fundamentales”*) de la Constitució reconeix alguns drets i llibertats relacionats amb la cultura. Aquets drets són de diferent naturalesa; alguns són autèntics drets fonamentals i d'altres són principis rectors de la política social i econòmica.

III. L'article 20 de la Constitució reconeix i protegeix com a dret fonamental: el dret a expressar i difondre lliurement els pensaments, les idees i opinió mitjançant la paraula, l'escrit o qualsevol mitjà de reproducció (art. 20.1 a CE) i a la producció i creació artística,

literària, científica i tècnica (art. 20.1. b) CE). Així doncs, es regulen de manera diferenciada: la llibertat d'expressió i la llibertat de creació artística. Als efectes de la seva preservació, la Constitució assenyala *“que el ejercicio de esos derechos no puede restringirse mediante ningún tipo de censura previa”* (art. 20.2) i *“que el secuestro de publicaciones, grabaciones y otros medios sólo puede acordarse mediante resolución judicial (art. 20.5)”*.

En qualsevol cas, cal destacar que, la llibertat de creació artística com autèntic dret fonamental, disposa de garanties importants: Només es pot desplegar per Llei orgànica que, en tot cas, haurà de respectar el seu contingut essencial (art. 81 CE), a més, la llibertat de creació artística es pot invocar directament per a la seva protecció i, els ciutadans, disposen de mecanismes especials. Així, la jurisdicció ordinària disposa d'un procediment preferent i sumari per a la protecció dels drets fonamentals i, un cop esgotada aquesta via, es podria interposar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional, si bé, l'admissió de la demanda restaria condicionada a l'existència d'especial transcendència constitucional.

IV. El Capítol III del títol I de la Constitució (*“De los principios rectores de la política social y económica”*) inclou també diversos preceptes relacionats amb la cultura.

L'article 44.1 CE disposa que *“los poderes publicos promoverán y tutelarán el acceso a la cultura, a la que todos tienen derecho”*. L'article 48 CE estableix que *“los poderes públicos promoverán las condiciones para la participación libre y eficaz de la juventud en el desarrollo político, social, económico y cultural”*. L'article 50 prescriu que els poders públics promouran el benestar dels ciutadans de la tercera edat *“mediante un sistema de Servicios sociales que atenderán sus problemas específicos de ... cultura y ocio”*. En darrer lloc, l'article 46 atribueix als poders públics la garantia de la conservació i enriquiment del patrimoni cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, qualsevol que sigui el seu règim i titularitat (és a dir, encara que siguin de propietat privada), incloent-se en la Llei penal els atemptats contra aquest patrimoni.

Els articles 44, 46, 48 i 50 són principis rectors de la política social i econòmica, i no drets fonamentals. D'acord amb l'article 53.3 CE *“sólo podrán ser alegados ante la jurisdicción ordinaria de acuerdo con lo que dispongan las leyes que los desarrollen”*. Per tant, per a la seva invocació és necessari un adequat desplegament normatiu. Això, però, no significa que tots aquets drets i llibertats del Títol I no tinguin cap virtualitat, atès que vinculen a tots els poders públics i tots els principis rectors de la política social i econòmica han d'informar la legislació positiva, la pràctica judicial i l'actuació dels poders públics. De fet, una regulació contrària al contingut dels articles 44, 46, 48 i 50 seria inconstitucional i anul·lable (mitjanant via de recurs d'inconstitucionalitat o qüestió d'inconstitucionalitat).

V. Doncs bé, precisament l'avantprojecte que s'informa té per objectiu el desenvolupament del dret d'accés a la cultura i l'increment en la participació cultural (articles 44, 46, 48 i 50) mitjançant l'establiment d'un seguit de mesures a complir per les administracions públiques competents i/o pels integrants de l'anomenat Sistema Cultural Català amb la finalitat última de garantir l'accés a la cultura de tots els ciutadans de Catalunya, especialment, els col·lectius de persones o grups vulnerables.

Distribució competencial

I. La distribució de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes en matèria de cultura és complexa i singular.

II. D'una banda, cal tenir en compte els articles 148 i 149 CE, on es fa referència a la cultura en general (servei de la cultura, foment de la cultura) i també a sectors concrets del món de la cultura (fires, artesanía, museus, biblioteques, conservatoris de música, patrimoni monumental, ensenyament de la llengua), així com l'impacte d'aquets en l'exercici d'altres competències (regulació de les condicions bàsiques per garantir la igualtat en l'exercici de drets i el compliment d'obligacions constitucionals, legislació sobre propietat intel·lectual, entre d'altres). D'altra banda, alguns sectors del món de la cultura no s'esmenten als articles 148 i 149 i no disposen d'una regla de distribució singular (com per exemple, el cinema i el teatre).

III. D'acord amb els articles 148 i 149 CE, les Comunitats Autònomes podien assumir – i en el cas de Catalunya, ha assumit – en els seus respectius estatuts d'autonomia competències en les matèries següents:

- a) Fires interiors (article 148.1.12ª)
- b) Artesania (article 148.1.14ª)
- c) Museus, biblioteques, conservatoris de música d'interès per la Comunitat Autònoma (article 148.1.15ª)
- d) Patrimoni monumental d'interès per la Comunitat Autònoma (article 148.1.16ª)
- e) Ensenyament de la llengua per la Comunitat Autònoma (article 148.1.17ª)
- f) Desplegament de les normes bàsiques de l'Estat i l'execució en relació amb el règim de premsa, radio i televisió, i qualsevol altre mitjà de comunicació social
- g) Gestió, en el seu cas, dels museus, biblioteques i arxius de titularitat estatal
- h) Foment de la Cultura – matèria genèrica no referida a cap sector específic de l'activitat cultural- (article 148.1.17ª).

Així mateix, quedarien com a competències de l'Estat:

- a) Les normes bàsiques dels règims de premsa, radio i televisió i, en general, de tots els mitjans de comunicació social (article 149.1.27ª)
- b) La legislació sobre propietat intel·lectual (article 149.1.9ª)
- c) La defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació (article 149.1.28ª)
- d) El patrimoni monumental d'interès estatal (article 148.1.16ª a *sensu contrari*)
- e) Els museus, les biblioteques i arxius de titularitat estatal (article 149.1.28ª)

IV. Tanmateix, en matèria de cultura, cal dir, que l'Estat disposa de competència per regular les condicions bàsiques per garantir la igualtat en l'exercici de drets i compliment d'obligacions constitucionals (article 149.1.1ª) o les competències per establir les bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica (article 149.1.1ª).

Finalment, esmentar la previsió específica de l'apartat 2 de l'article 149 en matèria de cultura que disposa, sens perjudici de les competències que les Comunitats Autònomes puguin assumir, l'Estat "*considerará el servicio de la cultura como deber y atribución*

especial y facilitará la comunicación cultural entre Comunidades Autónomas, de acuerdo con ellas”.

La competència de la Generalitat en matèria de cultura

I. L'Avantprojecte de llei es fonamenta en la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de cultura que regula l'article 127.1 de l'Estatut d'autonomia (EA), així com en el dret reconegut a l'article 22 EA que assenyala que totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives, així com l'article 44.5 EA que estableix el deure dels poders públics de dur a terme accions proactives per fer-lo possible.

II. L'EA regula la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de cultura en els termes següents:

Article 127. Cultura

1. Correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de cultura. Aquesta competència exclusiva comprèn en tot cas:

a) Les activitats artístiques i culturals, que es porten a terme a Catalunya, incloent-hi:

Primer. Les mesures relatives a la producció i la distribució de llibres i publicacions periòdiques en qualsevol suport, i també la gestió del dipòsit legal i l'atorgament dels codis d'identificació.

Segon. La regulació i la inspecció de les sales d'exhibició cinematogràfica, les mesures de protecció de la indústria cinematogràfica i el control i la concessió de llicències de doblatge a les empreses distribuïdores domiciliades a Catalunya.

Tercer. La qualificació de les pel·lícules i els materials audiovisuals en funció de l'edat i dels valors culturals.

Quart. La promoció, la planificació, la construcció i la gestió d'equipaments culturals situats a Catalunya.

Cinquè. L'establiment de mesures fiscals d'incentivació de les activitats culturals en els tributs sobre els quals la Generalitat tingui competències normatives.

b) El patrimoni cultural, incloent-hi en tot cas: Primer. La regulació i l'execució de mesures destinades a garantir l'enriquiment i la difusió del patrimoni cultural de Catalunya i a facilitar-hi l'accés.

Segon. La inspecció, l'inventari i la restauració del patrimoni arquitectònic, arqueològic, científic, tècnic, històric, artístic, etnològic i cultural en general.

Tercer. L'establiment del règim jurídic de les actuacions sobre béns mobles i immobles integrants del patrimoni cultural de Catalunya i la determinació del règim jurídic dels béns immobles, i també la declaració i la gestió d'aquests béns, excepte els que siguin de titularitat de l'Estat.

Quart. La protecció del patrimoni cultural de Catalunya, que inclou la conservació, la reparació, el règim de vigilància i el control dels béns, sens perjudici de la competència estatal per a la defensa dels béns integrants d'aquest patrimoni contra l'exportació i l'espoliació.

c) Els arxius, les biblioteques, els museus i els altres centres de dipòsit cultural que no són de titularitat estatal, incloent-hi en tot cas:

Primer. La creació, la gestió, la protecció i l'establiment del règim jurídic dels centres que integren el sistema d'arxius i el sistema bibliotecari, dels museus i dels altres centres de dipòsit cultural.

Segon. L'establiment del règim jurídic dels béns documentals, bibliogràfics i culturals que hi estan dipositats.

Tercer. La conservació i la recuperació dels béns que integren el patrimoni documental i bibliogràfic català.

d) El foment de la cultura, amb relació al qual inclou: Primer. El foment i la difusió de la creació i la producció teatrals, musicals, audiovisuals, literàries, de dansa, de circ i d'arts combinades portades a terme a Catalunya.

Segon. La promoció i la difusió del patrimoni cultural, artístic i monumental i dels centres de dipòsit cultural de Catalunya.

Tercer. La projecció internacional de la cultura catalana.

2. Correspon a la Generalitat la competència executiva sobre els arxius, les biblioteques, els museus i els centres de dipòsit cultural de titularitat estatal situats a Catalunya la gestió dels quals no es reservi expressament l'Estat, que inclou, en tot cas, la regulació del funcionament, l'organització i el règim de personal.

[3. En les actuacions que l'Estat faci a Catalunya en matèria d'inversió en béns i equipaments culturals es requereix l'acord previ amb la Generalitat. En el cas de les activitats que l'Estat compleixi amb relació a la projecció internacional de la cultura, el Govern de l'Estat i el Govern de la Generalitat han d'articular fórmules de col·laboració i cooperació mútues, d'acord amb el que estableix el títol V d'aquest Estatut.]¹

III. Així mateix, l'EA reconeix de manera clara alguns dels drets culturals bàsics, com el d'accés a la cultura entès, no només com un accés passiu com a espectadors, sinó també actiu, per desenvolupar la capacitat creativa de les persones i dels col·lectius. Per això, a l'article 22.1 estableix:

Art. 22.1 Drets i deures en l'àmbit cultural

¹ Aquest apartat és constitucional interpretat en els termes establerts pel FJ 73 de la STC 31/2010, del 28 de juny i pel FJ 9 de la STC 137/2010, del 16 de desembre.

1. Totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives.

IV. Per fer efectiu aquest dret, l'Estatut estableix el deure dels poders públics de dur a terme accions proactives per fer-lo possible.

Art. 44.5 Els poders públics han d'emprendre les accions necessàries per a facilitar a totes les persones l'accés a la cultura, als béns i als serveis culturals i al patrimoni cultural, arqueològic, històric, industrial i artístic de Catalunya.

V. D'altra banda, l'EA també dedica un capítol sencer, el tercer, al drets i deures lingüístics.

VI. Finalment, l'EA acaba establint a l'article 37 que aquests drets vinculen tots els poders públics de Catalunya i que la regulació essencial i el desenvolupament directe d'aquests drets i deures s'han de fer per mitjà d'una llei del Parlament.

Les competències de les entitats locals en matèria de cultura

Les entitats locals tenen reconeguda constitucionalment autonomia per la gestió dels interessos que els són propis (article 137CE), desenvolupant-se aquesta autonomia a la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local (LBRL).

L'article 25.1 LBRL recull una clàusula general conforme la qual els municipis poden promoure activitats i serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal. Si bé, l'article 7.4 LBRL assenyala que l'exercici de competències impròpies (o diferents de les pròpies) resta condicionat a què no es posi en perill la sostenibilitat de la hisenda municipal, i a què no impliqui simular una activitat o servei que ja presta una altra administració pública. En qualsevol cas, l'article 25.2 LBRL indica que la legislació sectorial ha de reconèixer als municipis competències pròpies en les següents matèries (de l'àmbit cultural):

- a) Promoció de la cultura i els equipaments culturals (apartat m)
- b) Protecció i gestió del patrimoni històric (apartat a)
- c) "fires i mercats" i "comerç ambulant" (apartat i)
- d) Altres matèries relacionades amb la cultura ("urbanisme"; "medi ambient urbà"; "informació i promoció de l'activitat turística d'interès")

Actualment, l'únic servei cultural de prestació obligatòria que han d'oferir necessàriament els ens locals és l'existència d'una biblioteca pública en municipis de més de 5.000 habitants. No obstant això, es recull la possibilitat que l'Administració de l'Estat o l'Administració Autònoma deleguin als municipis la gestió d'instal·lacions culturals de l'Estat o de la Comunitat Autònoma. Aquest aspecte relatiu a la gestió d'equipaments culturals és especialment rellevant per garantir el dret d'accés a la cultura de la ciutadania en igualtat.

Competències de l'Aran en matèria de cultura

D'acord amb l'article 51 de la Llei 1/2015, de 5 de febrer, del règim especial d'Aran:

“1. El Consell General d'Aran té competència plena en tot allò referent al foment, la normalització i la regulació de la utilització de l'occità, denominat *aranès* a Aran, d'acord amb les lleis de caràcter general en vigor a tot Catalunya en matèria de política lingüística i d'educació.

“2. El Consell General d'Aran té competència plena en els àmbits següents:

- a) El foment i la promoció de la cultura aranesa i occitana.
- b) L'emparament, la conservació, la gestió i l'administració del patrimoni cultural.
- c) Els serveis d'arqueologia.
- d) L'execució de les polítiques sobre promoció i difusió cultural.
- e) Arxius i fons documentals.

“3. El Consell General d'Aran ha de vetllar per la conservació, la promoció i la difusió de la cultura aranesa, entesa com a part de l'occitana, en totes les diferents expressions. De manera especial, ha de garantir la conservació i promoure l'enriquiment del patrimoni històric, cultural, arqueològic, documental, jurídic, paisatgístic, artístic, científic, etnològic, geològic i industrial d'Aran i dels béns que l'integren, qualsevol que en sigui el règim jurídic i la titularitat.

“4. La Generalitat i l'Administració de l'Estat, d'acord amb llurs competències, han de cooperar amb el Consell General d'Aran en la protecció i promoció de la cultura aranesa i occitana, i també de la llengua pròpia d'Aran, en els àmbits autonòmic, estatal i internacional.

“5. El Consell General d'Aran ha de promoure acords de col·laboració amb les entitats locals d'Aran perquè participin en la conservació, la promoció i la difusió de la cultura aranesa, d'acord amb les competències que els atribueixin les lleis.

“6. Correspon al Consell General d'Aran la gestió de tots els centres culturals públics i d'interès general de titularitat de la Generalitat.

“7. Correspon al Consell General d'Aran prendre, per al seu àmbit territorial, les decisions en matèria de planificació i execució dels plans de la Generalitat per a equipaments culturals, que han de garantir per a Aran dotacions proporcionals a les previstes per a la resta de Catalunya.

“8. El Consell General d'Aran ha d'impulsar les iniciatives necessàries per a coordinar els esforços amb la resta de territoris occitans en favor de la promoció i la preservació de la llengua, sens perjudici dels articles 24 i 25 i de la disposició addicional segona de la Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, *aranès* a l'Aran.

“9. El departament de la Generalitat que gestiona les ajudes per a les indústries culturals i el suport per a la promoció de la llengua pròpia d'Aran en qualsevol dels àmbits relacionats amb la cultura, les indústries culturals, la creació cultural o els mitjans de comunicació ha d'incloure en les seves decisions mecanismes de participació i coordinació amb el Consell General d'Aran.”.

En concret, en matèria de patrimoni cultural la disposició addicional segona de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, en l'àmbit del seu territori, atribueix a l'Aran

les competències que aquesta Llei assigna a l'Administració de la Generalitat, i que s'enumeren a continuació:

a) La incoació i la instrucció dels expedients per a la declaració de béns culturals d'interès nacional i per a deixar sense efecte una declaració, regulades pels articles 8, 9 i 14. En cas que el Departament de Cultura consideri procedent la declaració d'un bé cultural d'interès nacional de la Vall d'Aran, pot requerir al Consell General la incoació de l'expedient; si aquest requeriment no és atès en el termini de dos mesos, el Departament de Cultura pot procedir a la incoació de l'expedient de declaració.

b) L'aprovació dels programes d'actuacions de conservació de béns culturals d'interès nacional, regulada per l'article 29, si es refereixen a béns immobles.

c) L'autorització d'intervencions sobre béns immobles d'interès nacional i sobre els que tenen incoat un expedient per a declarar-los-hi, i la indemnització corresponent, d'acord amb els articles 9.3, 31 i 34.

d) L'informe preceptiu i vinculant sobre els instruments de planejament a què fa referència l'article 33.2.

e) L'autorització dels canvis d'ús d'un monument, regulada per l'article 36.

f) L'informe d'avaluació d'impacte ambiental en els procediments a què fa referència l'article 46.3.

Per a l'executivitat dels acords adoptats en exercici de les competències descrites per les lletres b), c), d) i e) de l'apartat 1 cal la ratificació del Departament de Cultura, la qual s'entén que ha estat atorgada si no hi manifesta la seva oposició en el termini de vint dies a comptar des que l'acord li hagi estat notificat pel Consell General.

Així mateix, la Generalitat de Catalunya ha efectuat al Consell General d'Aran diverses transferències mitjançant els decrets següents:

- Decret 305/1992, de 14 de desembre, de transferència de competències i serveis de la Generalitat de Catalunya al Conselh Generau dera Val d'Aran en matèria de cultura.

- Decret 291/1997, d'11 de novembre, d'ampliació dels mitjans transferits per la Generalitat al Consell General d'Aran en matèria de cultura.

-Decret 38/2015, de 24 de març, de traspàs de funcions de la Generalitat de Catalunya al Consell General d'Aran en matèria de patrimoni festiu.

-Decret 41/2015, de 24 de març, de traspàs de funcions de la Generalitat de Catalunya al Consell General d'Aran en matèria de conservació, gestió i difusió del patrimoni documental.

3. Iniciativa legislativa del Govern.

La competència del Govern per aprovar aquest avantprojecte de llei i presentar-lo al Parlament, es fonamenta en l'article 62.1 de l'Estatut d'autonomia que atribueix al Govern la iniciativa legislativa i en l'article 26.b i 36.1 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, que atribueixen al Govern la funció d'aprovar projectes de llei i presentar-los al Parlament. Així mateix, l'apartat 2 de l'article 36 de la Llei 13/2008 disposa que la tramitació d'un projecte de llei requereix de l'Acord previ del Govern sobre la oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del Departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de llei corresponent.

4. Documentació i procediment

1. El procediment aplicable a l'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de llei és l'establert a l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern.

Pel que fa a la regulació de l'elaboració de lleis continguda al Títol VI de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig, la va declarar inconstitucional o inaplicable a les iniciatives legislatives de les Comunitats Autònomes, perquè correspon a les Comunitats Autònomes la regulació de l'elaboració de les lleis.

2. L'article 36.1 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern estableix que el Govern exerceix la iniciativa legislativa per mitjà de la presentació de projectes de llei al Parlament.

La tramitació d'un avantprojecte de llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa, que aprova la **memòria preliminar**, d'acord amb l'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, i de conformitat amb l'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública.

El Govern va aprovar la primera memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei mitjançant l'Acord de 14 de juny de 2022.

3. L'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, disposa que la tramitació d'un projecte de llei s'inicia a proposta del departament competent en la matèria del projecte.

L'Avantprojecte de llei objecte d'aquest informe ha estat impulsat pel Departament de Cultura mitjançant la Secretaria General a través del Gabinet tècnic.

Al Departament de Cultura correspon les atribucions pròpies de l'Administració de la Generalitat en els àmbits de la promoció, cooperació i difusió cultural; del patrimoni cultural i la cultura tradicional i popular catalana; les indústries culturals; els equipaments culturals i la promoció i foment de la llengua catalana, així com qualsevol altre que li atribueixin les

lleis i altres disposicions (art. 3.13 del Decret 184/2022, de 10 d'octubre, de denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya).

Així mateix, la Secretaria General exerceix les funcions que li atribueix l'article 13 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, entre d'altres, les relatives a tramitar les disposicions generals i avantprojectes de llei i, si s'escau, elaborar-les i fer-ne l'estudi i l'informe; així com les relatives al Registre de la Propietat Intel·lectual de Catalunya, les que li assigni altra normativa vigent i les que li delegui la persona titular del Departament, d'acord amb l'article 4 del Decret 110/2022, de 7 de juny, de reestructuració del Departament de Cultura.

Corresponen al Gabinet Tècnic elaborar instruments i estudis per planificar i avaluar els objectius del Departament i definir les prioritats en les polítiques departamentals, integrant i executant les funcions d'observatori del Departament, com a instrument per conèixer, seguir i avaluar les variables relacionades amb els àmbits de la seva competència i, en aquest sentit, el Gabinet Tècnic ha liderat les taules participatives en el marc de la consulta pública prèvia a l'elaboració del text d'aquest avantprojecte de llei, cercant estadístiques i coordinant estudis i informes, i cercant la opinió d'entitats i experts en matèria de drets culturals per tal de determinar les necessitats de la població en aquest àmbit, motiu pel qual se'l considera la unitat integrant de la Secretaria General adient per canalitzar i liderar la tramitació d'aquest avantprojecte de llei, atès el seu caràcter transversal, en el marc de les competències que té atribuïdes d'acord amb l'article 21 del Decret 110/2022, de 7 de juny, de reestructuració del Departament de Cultura.

4. L'article 133 de la Llei estatal 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques regula la **consulta pública prèvia**, tant per als avantprojectes de llei com de reglament, per obtenir l'opinió dels subjectes i les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma amb caràcter previ a la seva elaboració. La Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig, va declarar inaplicable aquesta regulació estatal a la tramitació de lleis autonòmiques.

La Llei 5/2020 va modificar la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya per incorporar el tràmit de la consulta pública prèvia en l'elaboració de disposicions reglamentàries (nou article 66 *bis*), però no és aplicable a l'elaboració d'avantprojectes de llei. Això no obstant el Govern de la Generalitat, mitjançant l'Acord de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, ha establert que és procedent efectuar una consulta prèvia a l'elaboració d'un avantprojecte de llei, amb algunes excepcions.

La Secretaria General del Departament de Cultura mitjançant el Gabinet Tècnic va realitzar la consulta pública prèvia de l'Avantprojecte de llei objecte d'aquest informe, a través del Portal Participa.gencat.cat. En aquest sentit, des del dia 20 de juliol de 2022 fins al dia 20 de setembre de 2022 la ciutadania va poder fer el suggeriments i comentaris que considerés pertinents en relació amb l'elaboració de l'Avantprojecte de llei, si bé no es va rebre cap aportació durant aquest període.

Atès l'interès del Departament de Cultura a conèixer l'opinió de la ciutadania i d'experts del món cultural sobre els eixos de la proposta normativa, com a eina complementària al portal participa.gencat.cat, és van obrir altres canals de participació durant el període comprès entre l'1 de novembre de 2022 i el 31 de gener de 2023 amb persones, associacions i entitats de l'àmbit cultural que van versar sobre els aspectes següents:

- Establir un marc per garantir la lliure participació, la creació i l'accés de tota la ciutadania a la vida cultural, als béns, als productes i a les pràctiques culturals, amb especial atenció a aquelles persones i col·lectius que actualment no poden accedir en igualtat de condicions, així com garantir el dret a tothom de participar en la governança de la cultura.
- Reforçar la protecció i garantir els drets de les persones que treballen al sector cultural a Catalunya.
- Ordenar adequadament el Sistema Cultural de Catalunya per posar-lo al servei de l'exercici d'aquests drets.
- Garantir el correcte finançament del Sistema Cultural.

Els canals de participació complementaris al portal participa.gencat.cat van consistir en celebrar deu sessions participatives, tres de les quals van ser en format híbrid (presencial i online), que van comptar amb la participació de 186 persones de perfils molt diferents (representants d'agents culturals; persones d'entitats culturals, representants i tècnics de l'administració pública, així com representants d'organitzacions privades culturals repartides al llarg del territori català). Així mateix, des del Departament de Cultura també es va convocar una reunió amb el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts i es van realitzar un total de set sessions sectorials amb representants de l'àmbit social i associatiu; de l'àmbit professional; de l'àmbit empresarial; d'equipaments i serveis culturals; de l'àmbit acadèmic; així com de l'àmbit de la cultura popular i del tercer sector. L'informe emès pel Cap del Gabinet Tècnic de data 25 de març de 2024 recull les aportacions realitzades durant aquestes sessions participatives, i conté la valoració que se n'ha fet de cadascuna d'elles, com a part integrant de la consulta pública prèvia.

3. L'Avantprojecte de llei té un preàmbul i va acompanyat de la documentació següent:

a) La **memòria general**, que conté els apartats següents:

- La justificació de l'adequació de la norma als fins que es persegueixen.
- El marc normatiu en què s'insereix.
- La relació de les disposicions afectades per l'avantprojecte de llei i la taula de vigències i derogacions resultants.
- La competència de la Generalitat sobre la matèria.
- La relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència.
- La procedència, si escau, de sotmetre l'expedient a informació pública.
- La procedència, si escau, de sotmetre l'expedient al tràmit de consulta pública prèvia i de participació ciutadana.

b) La **memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades**, que inclou els informes següents:

- Un informe d'impacte pressupostari.
- Un informe d'impacte econòmic i social, en què s'avaluen els costos i els beneficis que implica la iniciativa legislativa per als seus destinataris i per a la realitat social i econòmica.
- Un informe d'impacte normatiu, en què s'avalua la incidència de les mesures proposades per la norma en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per als ciutadans i les empreses.
- Un informe d'impacte de gènere.

Consten a l'expedient les dues memòries esmentades, signades pel cap del Gabinet Tècnic els dies 19 de març de 2024 i 25 de març de 2024, respectivament. Així mateix, cal dir, que la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades incorpora en gran mesura totes les propostes i suggeriments fets per l'Àrea de Millora de la Regulació de la Secretaria del Govern, d'acord amb la nota que va emetre el passat 15 de març de 2024, i que es recull a l'expedient.

4. De conformitat amb el punt 2.1 de l'apartat IV de l'Annex de l'Acord de Govern de 19 de maig de 2009 sobre tramitació de normes, l'Avantprojecte de Llei s'ha de sotmetre a **consulta interdepartamental** perquè els departaments puguin formular les observacions que estimin convenientes, a través del fòrum de l'aplicació SIGOV (Sistema d'Informació, Gestió i Tramitació dels Documents de Govern). L'audiència interdepartamental finalitza amb la presentació de la iniciativa a la sessió corresponent del **Consell Tècnic**. Si es formulen observacions, cal respondre-hi motivadament.

5. L'article 69 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern estableix que les persones tenen **dret a participar**, per mitjà de la presentació de **propostes i suggeriments**, en les iniciatives normatives que promou l'Administració pública. Aquest dret es pot exercir amb relació a les iniciatives normatives en què, per la importància que tenen o per la matèria que regulen, l'Administració pública considera pertinent obrir aquest procés participatiu des de l'inici de la tramitació del procediment administratiu. Les persones poden trametre les seves propostes i suggeriments sobre la proposta normativa abans del tràmit d'audiència i informació pública.

A la memòria general consta que l'òrgan impulsor considera necessari dur a terme aquest tràmit de participació ciutadana per un termini mínim de quinze dies *"atès que la iniciativa afecta de forma rellevant l'esfera personal i patrimonial de la ciutadania, tota vegada que la proposta estableix el règim jurídic aplicable en matèria de drets culturals a totes les persones en l'àmbit territorial de Catalunya, i ordena el Sistema Cultural de Catalunya per posar-lo al servei de l'exercici dels drets culturals, tot garantint un correcte finançament del Sistema"*. En aquest sentit, i en relació amb aquest tràmit, entenem que la memòria exposa i motiva de forma suficient la pertinència de la realització d'aquest tràmit de participació ciutadana.

6. Cal garantir la transparència en el procediment d'elaboració d'aquesta norma i, d'acord amb l'article 10.1.c i d de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, l'Administració ha de fer públic, a través del **Portal de la Transparència**, els procediments normatius en curs d'elaboració, amb indicació de

l'estat de tramitació en què es troben, així com les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes normatius, els diversos textos de les disposicions, la relació i valoració dels documents originats pels procediments d'informació pública i participació ciutadana i per la intervenció dels grups d'interès, si escau.

D'acord amb l'apartat 2 de l'article 69 de la Llei 19/2014 relatiu a la participació ciutadana en l'elaboració de les normes, els òrgans encarregats de tramitar el procediment han penjat al Portal de la Transparència l'Acord del Govern que aprova la memòria preliminar, i caldrà incorporar la versió inicial de l'Avantprojecte de llei i les memòries corresponents un cop el Consell Tècnic hi hagi donat el vistiplau per a la seva tramitació, juntament amb aquest informe jurídic.

7. L'Avantprojecte de llei s'ha de sotmetre al **tràmit d'audiència** de les entitats representatives de interessos del sector cultural. La memòria general, d'acord amb la lletra a) de l'article 36.3 de la Llei 13/2008, estableix que el projecte normatiu es sotmetrà a audiència de les persones i entitats representatives del sector de la cultura, en els seus àmbits més diversos. Això és, a les **entitats representatives de l'àmbit empresarial** (Federació de Productors Audiovisuals, Fundació Catalunya Cultura, Catalunya Film Festivals, Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya i Gremi de Cinema); a les **entitats representatives de l'àmbit de la cultura popular** (Associació de Cases de Música, Centres d'Estudis de la Parla Catalana; Moviment Coral Català; Colles Castelleres de Catalunya; Federació d'Ateneus de Catalunya; Confederació Sardanista de Catalunya; Ens de l'Associacionisme Cultural; Federació Catalana d'Entitats Corals i Pastorets de Catalunya); **entitats representatives de l'àmbit cultural i associatiu** (Antic Teatre, Cultura kùlt, Comité Català de Representants de Persones amb Discapacitat; Artibarrí, Associació Escenaris Especials; la Fundició; Apropa Cultura; Federació d'Ateneus de Catalunya; Femarec; ONG Pallapupas; Associació Lectura Fàcil i Associació Intercultural Diàlegs de la Dona); **entitats representatives dels equipaments i serveis culturals** (Bólit, centre d'art contemporani; Centre d'Art Terres de l'Ebre Lo Pati; Centre d'Estudis i Recursos Culturals; Museu Nacional Arqueològic de Tarragona; Fundació Vila Casas i l'Atlàntida de Vic); **entitats representatives de l'àmbit professional** (Acadèmia del Cinema Català; Acadèmia Catalana de la Música; Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya; Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya; Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya; Associació de Museologia de Catalunya; Associació de Professionals de la Gestió Cultural; Associació de Professionals del Circ de Catalunya i Associació de Professionals de la Gestió Cultural) i, finalment, les **entitats representatives del tercer sector** (Fundació Pere Tarrés; Fundació Bayt al-Thaqafa; Institut de Drets Humans de Catalunya; LaFede; Unión del Pueblo Romaní i l'Associació Veus Gitanes). Cal dir, que la memòria general també recull l'audiència a persones de l'àmbit acadèmic, si bé suggerim que en tot cas s'atorgui l'audiència a les entitats que els representen (principalment, Universitats), com s'ha fet en la resta d'àmbits, sens perjudici del tràmit de participació ciutadana. Així mateix, s'ha observat que la memòria general recull, als efectes d'atorgar tràmit d'audiència, com a entitat representant de la Cultura Popular, a la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, així com al seu subdirector i, en aquest sentit, s'aconsella atès que és un òrgan intern del Departament de Cultura sol·licitar l'emissió d'un informe tècnic sobre l'avantprojecte en curs, en comptes d'audiència.

D'altra banda, el projecte legislatiu s'ha de sotmetre al **tràmit d'audiència** de les entitats representatives de l'Administració local (**Federació de Municipis de Catalunya i Associació Catalana de Municipis i Comarques**) perquè l'Avantprojecte de Llei afecta la promoció de la cultura i els equipaments culturals i l'Administració local té competències pròpies en aquesta matèria d'acord amb l'article 25.2 de la Llei Reguladora de les Bases del Règim Local. Així mateix, també considerem que es podria consultar a les quatre Diputacions Provincials atès que l'avantprojecte de Llei té incidència en el règim municipal en els termes anteriorment esmentats, i no exclusivament a la secció de Planificació, Avaluació i Qualitat de les Biblioteques DIBA, com recull la memòria general. Finalment, entenem que cal atorgar tràmit d'Audiència al Consell General d'Aran en atenció a les competències plenes de que disposa en matèria de cultura d'acord amb l'article 51 de la Llei 1/2015, del 5 de febrer, del règim especial d'Aran.

D'altra banda, atès que l'article 45 de l'Avantprojecte de Llei atribueix al **Síndic de Greuges** la defensa dels drets culturals que puguin haver estat vulnerats per l'actuació d'institucions o persones, tant públiques com privades, d'acord amb l'EA i la normativa reguladora del Síndic, es considera pertinent atorgar-li tràmit d'audiència, més encara quan l'article 49 assenyala que el Comitè de Protecció dels drets culturals exerceix les seves funcions sense perjudici de les competències del Síndic de Greuges, i l'autoritat del Comitè de Protecció de drets culturals ha de signar convenis de col·laboració amb el Síndic de Greuges per establir els mecanismes de cooperació que es considerin oportuns.

El termini d'audiència **no pot ser inferior a 15 dies**, d'acord amb l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern. Si es formulen observacions, cal respondre-hi motivadament.

8. Així mateix la iniciativa legislativa s'ha de sotmetre a **informació pública** mitjançant un edicte publica al DOGC perquè l'Avantprojecte de Llei afecta interessos molt diversos i, en general, afecta la ciutadania, tal com recull la memòria general, en regular els drets culturals de tots els ciutadans de Catalunya, i crear el Sistema Cultural de Catalunya. A través d'aquest tràmit qualsevol ciutadà o entitat podrà realitzar les observacions i propostes que estimin pertinents. El termini d'informació pública **no pot ser inferior a 15 dies**, d'acord amb l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern. Si es formulen observacions, cal respondre-hi motivadament.

9. L'Avantprojecte de Llei s'haurà de sotmetre als informes i dictàmens dels òrgans o entitats següents:

a) Correspon a l'**Institut Català de les Dones** l'emissió de l'informe d'impacte de gènere, que s'ha de sol·licitar mitjançant la Secretaria General, en atenció a l'article 3 g) de la Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de la Dona, segons el qual li correspon: "Elaborar i emetre els informes d'impacte de gènere i, en tot cas, els informes a que fa referència els articles 36.3 b i 37.2 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern".

b) Consell Nacional de la Cultura i de les Arts: d'acord amb l'article 4.f de la Llei 6/2008, de 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, que atribueix al CONCA la funció d'emetre informes preceptius sobre els avantprojectes de llei que incideixin en temes de política cultural.

c) Secretaria d'Administració i Funció Pública, específicament la Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques, perquè la iniciativa regula diversos òrgans col·legiats, alguns ja existents com ara el Consell de la Mancomunitat Cultural i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, però també en crea de nous per exemple el Comitè de Protecció dels Drets Culturals, l'Observatori de la Cultura i la Taula de Participació Cultural i, d'acord amb el Decret 289/2022, de 2 de novembre, de reestructuració del Departament de la Presidència i l'article 71.b del Decret 19/2022, de 8 de febrer, de reestructuració del Departament de la Presidència, correspon a la subdirecció esmentada l'elaboració d'informes preceptius i vinculants relatius a les disposicions de creació, modificació o supressió d'entitats institucionals de l'Administració de la Generalitat i a les que defineixen les estructures organitzatives dels departaments i dels organismes que en depenen.

d) Departament d'Economia i Hisenda, pel seu impacte pressupostari, d'acord amb l'article 36.1 h) del decret 58/2022, de 29 de març, de reestructuració del Departament d'Economia i Hisenda, correspon a la **Direcció General de Pressupostos** analitzar les propostes, acords, disposicions i actuacions amb impacte pressupostari dels departaments i entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya.

e) El Consell de la Mancomunitat Cultural, ja que, d'acord amb l'article 3.f de l'Ordre CLT/14/2019, de 31 de gener, correspon a aquest òrgan estudiar i analitzar prèviament els projectes de disposicions de caràcter general que impulsi el departament competent en matèria de cultura quan sigui preceptiu l'informe de la Comissió de Govern Local, com és el cas.

f) Consell de Guberns Locals, a través de la Secretaria de Guberns Locals i de Relacions amb l'Aran perquè, d'acord amb la Llei 12/2010, del 19 de maig, li correspon participar en la tramitació de normes reglamentàries que afecten de manera específica les administracions locals.

g) Informe amb incidència en matèria digital, de conformitat amb l'article 67.1.l del Decret 19/2022, de 8 de febrer, atès que un text legal com el que ens ocupa no pot quedar deslligat del desenvolupament de l'administració digital. Conseqüentment, aquesta Assessoria Jurídica conclou la necessitat de sol·licitar l'informe esmentat.

Així mateix es recomana sol·licitar informe als òrgans següents:

a) Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, ja que correspon a aquest òrgan consultiu proposar modificacions normatives per al millor compliment dels objectius de la Llei de patrimoni cultural català, d'acord amb l'article 81.d de la Llei 9/1993, de 30 de setembre.

b) Consell de l'Etnologia Catalana, atès que li correspon prestar assessorament tècnic en les matèries i qüestions que li siguin sotmeses pel Departament de Cultura en l'àmbit

del foment i la protecció del patrimoni etnològic i, en especial, en les relatives al desplegament de la legislació sobre patrimoni cultural català o altres àmbits legislatius que puguin afectar el patrimoni etnològic, d'acord amb l'article 3 de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril.

c) **Consell de l'Associacionisme Cultural**, perquè una de les seves funcions és prestar assessorament tècnic en les matèries i qüestions que li siguin sotmeses pel Departament de Cultura en l'àmbit del foment i la protecció de l'associacionisme cultural, d'acord amb l'article 3 de l'Ordre CLT/336/2014, de 4 de novembre, i l'associacionisme és una manifestació rellevant del patrimoni immaterial com a forma d'organització social.

10. L'article 36.3.c de la Llei 13/2008 exigeix que s'elabori una **memòria d'al·legacions** en què constin les consultes formulades, les al·legacions presentades en els tràmits d'audiència, informació pública i informes emesos, les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les i la seva incidència en la redacció final de l'Avantprojecte de Llei. Per tant, en la mesura en què la tramitació avanci caldrà emetre la memòria de les observacions i les al·legacions presentades, específicament destinada a actualitzar l'expedient en concordança amb els canvis derivats dels tràmits referits. En aquest sentit, fer esment a la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora (dictàmens 411/2019, 1/2020, 13/2020 entre d'altres) que s'ha pronunciat en el sentit que l'avaluació i la motivació dels diferents tràmits s'ha de dur a terme de forma concentrada en un únic document complet i actualitzat, per garantir un resultat més clar i coherent i, en definitiva, a favor de la seguretat jurídica.

11. L'Avantprojecte de Llei s'ha de sotmetre a la consideració del **Consell Tècnic**, d'acord amb les directrius de l'Acord de Govern de 19 de maig de 2009 sobre tramitació de normes, i posteriorment s'ha de sol·licitar l'informe de la **Comissió de Govern Local de Catalunya**, d'acord amb l'article 193.1.a del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (Decret 2/2003), que és preceptiu atès que l'Avantprojecte de Llei afecta al règim local, ja que les entitats locals i els seus equipaments formaran part del Sistema cultural de Catalunya.

12. El dictamen del **Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya** es considera preceptiu atès que l'Avantprojecte de Llei regula matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, d'acord amb l'article 2 de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya.

13. No és preceptiu el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora d'acord amb els articles 8 i 9 de la Llei 5/2005, de 2 de maig, ja que no es tracta d'un reglament executiu ni d'una disposició normativa que s'elabora en virtut de delegació legislativa ni desplega el dret comunitari, sinó que es tracta d'un avantprojecte de Llei.

14. Finalment l'Avantprojecte de Llei s'haurà de sotmetre a **informe jurídic final**, preceptiu per a la presentació al darrer **Consell Tècnic**, d'acord amb l'article 8.1.a del Decret 413/2011, de 13 de desembre, i a l'aprovació del **Govern** com a projecte de Llei, per a la seva posterior tramesa al Parlament. D'acord amb l'article 36.5 de la Llei 13/2008, el Govern pot decidir dur a terme nous tràmits abans d'aprovar-lo com a projecte de Llei.

El Govern ha de trametre el Projecte de Llei al Parlament acompanyat de tota la documentació annexa, d'acord amb l'article 36.6 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre.

5. Anàlisi material

5.1 Estructura

L'Avantprojecte de Llei s'estructura en els apartats següents:

- a. Títol
- b. Part expositiva (preàmbul)
- c. Part dispositiva
- d. Part final

5.2 Descripció

a. Títol

El títol de la iniciativa és el següent:

Avantprojecte de Llei de drets culturals de Catalunya

Quant al títol de les norma, entenem que aquest és adequat atès que resumeix de forma succinta el contingut de l'avantprojecte de Llei. D'una banda, la regla 96 del manual d'elaboració de les normes de la Generalitat (1992) determina que "La referència a l'objecte de la disposició ha de consistir preferentment en una indicació material " i encara que la regla 105 de l'esmentat manual recomana no utilitzar expressions com ara "*Catalunya*", considerem que aquesta precisió no resultaria sobrer a atesos els dictàmens 128/2007 i 341/2022 de la Comissió Jurídica Assessora que no qüestionen la validesa d'incloure al títol de la norma "registre d'ens locals *de Catalunya*". En idèntic sentit, el dictamen 266/2022, de 21 de juliol, respecte al projecte de decret del Consell Consultiu de Pacients *de Catalunya* o el dictamen 148/2002, de 5 de maig, en relació amb el decret de regulació del Sistema de localització i Seguiment d'embarcacions pesqueres *de Catalunya*. Per tot l'anterior, entenem que el títol és encertat.

b. Part expositiva

El preàmbul pertany a la part expositiva de la norma, no a la dispositiva; per tant, no té valor d'element interpretatiu vinculant. Així mateix, no és obligatori que hi sigui, encara que és molt usual i convenient incloure'l, atès que la finalitat principal del preàmbul consisteix a determinar les innovacions que introdueix la disposició normativa respecte del règim precedent i ha d'aclarir el contingut de la disposició.

No obstant això, el preàmbul proposat exposa, amb un detall excessiu els antecedents de referència, fet que desdibuixa l'objectiu i la finalitat de la disposició, que no és altre que regular per primera vegada els drets culturals dels catalans, establint un seguit de mesures que tenen per objectiu l'efectivitat en l'exercici dels drets culturals. Per aquest motiu, es considera essencial que es revisi el Preàmbul als efectes de consignar totes aquelles consideracions que porten a la redacció de la norma i que poden tenir importància per a la seva interpretació i, alhora, s'eliminin descripcions, teoritzacions i

reproduccions de normes que dificulten la claredat en l'exposició dels motius respecte l'oportunitat de disposar d'una regulació sobre drets culturals a Catalunya. Especialment convé revisar els apartats de l'I al VI.

En aquest sentit, i per raons de bona tècnica normativa, en revisar els apartats de l'I al VI, seria convenient no transcriure literalment els articles dels instruments internacionals i/o europeus, així com de la CE o de l'EAC i, en general, de cap de les lleis que s'hi citen, sinó que es recomana incorporar el contingut substancial d'aquests preceptes com a part de l'exposició del Preàmbul.

D'altra banda, al preàmbul no s'hi han de consignar continguts impropis d'un text normatiu, ja que és una part de la norma. Per tant, no ha d'intentar ni persuadir, ni ensenyar, ni lloar, i no s'hi han d'incloure excuses de cap tipus. Així doncs, caldria evitar al Preàmbul l'ús d'expressions del tipus: *“com s'ha destacat”*; *“També és important apuntar que”*; *“ Per això, a l'article 22.1 estableix (...)”*; *“L'àmbit de competències a càrrec de la Generalitat de Catalunya (en referir-se als drets laborals i econòmics) no és ni de bon troç complet. De tota manera, sí que es poden impulsar mesures (...)”*; *“Tot i les limitacions competencials de la Generalitat en matèria fiscal, que no permeten fer-ne un desenvolupament més ampli, la Llei es centra en mesures de foment d'aquestes activitats (...)”*; *“el marc de governança del Sistema Cultural de Catalunya es basa en la cooperació dels seus integrants amb un respecte total per les competències pròpies de cadascun”*.

Tanmateix, el Preàmbul no pot contenir imprecisions jurídiques, de manera que en citar una disposició normativa, instrument internacional o acord del govern s'ha d'esmentar de forma completa. Aquest fet resulta especialment rellevant a l'apartat VI del Preàmbul on s'assenyala que el Govern de la Generalitat ha aprovat *un acord* pel qual es declara que la cultura constitueix un bé essencial per al desenvolupament integral de la personalitat individual i col·lectiva, si bé no s'especifica la data de publicació al butlletí oficial de la Generalitat de Catalunya de l' esmentat Acord, ni tan sols la data en què el Govern va aprovar l'Acord, de manera que caldria completar aquesta dada per facilitar a la ciutadania l'accés al contingut d'aquest Acord.

En qualsevol cas, el Preàmbul s'ha de redactar de forma clara i el verb s'ha d'utilitzar en veu activa, preferiblement el temps verbal és el present, i s'ha de mantenir el mateix temps verbal al llarg de tot el preàmbul, qüestió que també convé revisar.

Finalment, s'ha detectat que en explicar el Títol III relatiu al Sistema Cultural de Catalunya no s'ha establert l'explicació per Capítols, a diferència de la resta de Títols, i cal mantenir la mateixa estructura durant tot el Preàmbul. Així mateix, el Preàmbul conté errors que convé eliminar com ara indicar que la governança es fa efectiva mitjançant tres organismes existents, entre ells, el Consell Social de la Cultura quan en realitat aquest Avantprojecte deroga el Consell Social de la Cultura i crea la Taula de Participació Cultural, o bé quan s'indica que hi ha tres disposicions transitòries i no pas una, i que hi ha dues disposicions derogatòries i no pas una.

c. Part dispositiva

L'Avantprojecte de Llei conté quaranta nou articles, ordenats en sis títols, que alhora es divideixen en capítols, amb l'objecte següent:

Preàmbul

Títol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte i finalitat

Article 2. Àmbit d'aplicació

Article 3. Principis inspiradors

Article 4. La cultura catalana

Article 5. La cultura comunitària i l'associacionisme cultural

Títol II. Drets culturals

Capítol I. Disposicions generals

Article 6. Drets culturals

Capítol II. Dret a la identitat cultural

Article 7. Del dret

Article 8. De la garantia

Capítol III. Dret d'accés a la cultura

Article 9. Del dret

Article 10. De les garanties

Capítol IV. Dret de participació cultural

Article 11. Del dret

Article 12. De la garantia

Capítol V. Dret a l'expressió, la creació i la difusió culturals

Article 13. Del dret

Article 14. De la garantia

Capítol VI. Dret a l'educació i la formació artística

Article 15. Del dret

Article 16. De la garantia

Capítol VII. Drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya

Article 17. Dels drets

Article 18. De la garantia

Article 19. Obligacions

Títol III. Sistema cultural de Catalunya

Capítol I. Consideracions generals

Article 20. Definició i composició

Article 21. Finalitat

Article 22. Obligacions

Capítol II. Governança i cooperació del Sistema Cultural de Catalunya

Article 23. Governança i cooperació

Article 24. Consell de la Mancomunitat Cultural de Catalunya

Article 25. Taula de Participació Cultural

Article 26. Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

Article 27. La comunitat cultural de Catalunya

Capítol III. Equipaments i xarxes o sistemes

Article 28. Equipaments culturals de titularitat pública

Article 29. Equipaments culturals nacionals

Article 30. Pla d'equipaments culturals de Catalunya

Article 31. Equipaments culturals de titularitat privada

Article 32. Xarxa d'equipaments culturals de proximitat

Títol IV. Finançament del sistema cultural de Catalunya

Capítol I. Finançament públic

Article 33. Dotació pressupostària

Article 34. Finançament públic

Capítol II. Mecenatge i patrocini

Article 35. Mecenatge i patrocini culturals

Article 36. Mecenatge i entitats beneficiàries

Article 37. Activitats prioritàries de mecenatge en l'àmbit de la cultura

Article 38. Modalitats ordinàries de mecenatge

Article 39. Micromecenatge

Article 40. Patrocini cultural

Títol V. Sistema integral d'informació cultural

Capítol I. Informació i transparència

Article 41. Difusió de l'oferta cultural

Article 42. Observatori de la Cultura

Article 43. Transparència

Capítol II. Digitalització

Article 44. Accés virtual a la cultura

Títol VI. Mesures per garantir el compliment de la llei

Capítol I. Defensa dels drets culturals

Article 45. El Síndic de Greuges

Article 46. El Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

Capítol II. Comitè de Protecció dels Drets Culturals

Article 47. Creació, objecte i naturalesa
Article 48. Funcions
Article 49. Relació amb el Síndic de Greuges

Disposicions addicionals
Disposició addicional primera
Disposició addicional segona
Disposició addicional tercera
Disposició addicional quarta

Disposicions transitòries
Disposició transitòria primera
Disposició transitòria segona
Disposició transitòria tercera

Disposicions derogatòries
Disposició derogatòria primera
Disposició derogatòria segona

Disposició final

El **Títol 1**, conté les disposicions generals. N'estableix l'objecte i les finalitats de la norma, l'àmbit d'aplicació, els principis que la inspiren, i defineix la cultura catalana i estableix l'obligació al Govern de fomentar-la, com element transversal de cohesió de totes les persones que viuen a Catalunya, així mateix; assenyala que el Govern ha de promoure la cultura comunitària i l'associacionisme cultural (**articles de l'1 al 5**)

Pel que fa a l'article 1-objecte i finalitat- proposem un nou redactat per fer més entenedor aquest precepte. En aquest sentit, es suggereix assenyalar a l'apartat 1.1 que l'objecte de la Llei és determinar els drets culturals de les persones *en l'àmbit territorial de Catalunya*, i també les obligacions que aquests drets generen als poders públics i a la resta d'integrants del Sistema Cultural de Catalunya, el que suposa una refosa de les lletres a) i b). Així mateix, es recomana traslladar les lletres c) i d) a l'apartat 1.2 atès que semblen més aviat finalitats de la Llei que no pas el seu objecte. D'altra banda, també es suggereix refondre les lletres a) i b) de l'apartat 1.2 en els termes següents: *ordenar el Sistema Cultural de Catalunya per posar-lo al servei de l'exercici dels drets culturals, i garantir el seu correcte finançament.*

Quant a l'article 3 s'assenyalen els principis inspiradors de la Llei. Aquets principis són els que hauran de regir l'actuació dels poders públics a Catalunya en matèria de drets culturals, motiu pel qual es considera adient indicar-ho expressament a l'article 3, abans d'iniciar la seva enumeració. D'altra banda, i pel que fa en concret als principis inspiradors, la lletra a) considera la cultura com un bé de primera necessitat i, encara que compartim que la cultura ha de ser accessible a tota la ciutadania, sense discriminacions i, per tant, no ha de ser un producte de luxe o de difícil accés, entenem més apropiat referir-se a la cultura únicament

com un bé essencial i primordial per al desenvolupament humà, i per al progrés social i econòmic. Així mateix, es proposa evitar indeterminacions en l'enumeració dels principis i, per aquest motiu, es suggereix eliminar els termes “ i d'altres tipus” a la lletra d), així com “entre altres àmbits i sistemes” a la lletra i). També es proposa substituir el terme biaixos per diferències o d'altres sinònims més formals.

D'altra banda **l'article 4** és especialment rellevant en definir el concepte de cultura catalana. Aquest article comença a l'apartat 1 assenyalant que els poders públics han de fomentar la cultura catalana, i després, a l'apartat 2 es defineix el concepte. Per qüestions de millora de tècnica normativa es proposa primer definir la cultura catalana i, després assenyalar l'obligació de fomentar-la dels poders públics de Catalunya, això és, traslladar l'apartat 4.1 al final del precepte. Respecte el concepte de cultura catalana es proposa afegir el terme “valor” atès que entenem que el concepte de cultura no pot ser el mateix des d'un punt de vista jurídic (objecte de drets subjectius) que antropològic i, en aquest sentit, caldria entendre per cultura catalana al conjunt de manifestacions de la creativitat a les que el poble català reconeix un valor intel·lectual, popular, tradicional etc. És a dir, el criteri determinant és el valor i no la matèria. En un sentit anàleg, l'article 4 de la Unesco sobre la protecció i promoció de la definició de la diversitat de les expressions culturals de l'any 2005 defineix “expressions culturals” com “expressions resultants de la creativitat de les persones, grups i societats que aporten un contingut cultural”, i “el contingut cultural” es refereix al “sentit simbòlic, dimensió artística i valors culturals que emanen de les identitats culturals o les expressen”.

Pel que fa a **l'article 5** relatiu a la cultura comunitària i l'associacionisme cultural, i a nivell de tècnica normativa, es proposa definir els conceptes i després establir les obligacions del Govern al respecte, això és, traslladar l'apartat 5.1 a l'apartat 5.3 i realitzar una refosa del 5.3 amb l'apartat 5.4.

El títol II fa referència als drets culturals i s'organitza en cinc capítols diferents.

El capítol I conté les disposicions generals. Defineix i estableix quins són els drets culturals considerats i com s'han d'exercir i interpretar (**article 6**).

El capítol II tracta sobre el dret a la identitat cultural, que es basa en la lliure elecció i la identificació amb una o diverses expressions culturals. Així mateix, s'estableixen deures per al Sistema Cultural de Catalunya, per garantir i promoure la diversitat de les expressions culturals, i per a les administracions públiques, perquè impulsin el diàleg intercultural i la diversitat de la cultura catalana (**article 7 i 8**).

Quant a **l'article 7** relatiu al dret a la identitat cultural es suggereix afegir com a límit al seu exercici “el manteniment de l'ordre públic existent”. En aquest sentit, en dret públic internacional s'utilitzen les lleis nacionals dels interessats. No obstant això, no és possible aplicar la llei nacional quan aquesta és incompatible amb els principis fonamentals reconeguts a nivell internacional. L'ordre públic, per tant, actua com a límit a l'aplicació de la llei estrangera quan aquesta vulnera drets humans internacionalment reconeguts.

El capítol III es refereix al dret d'accés a la cultura de manera lliure i en condicions d'igualtat, superant barreres de tota mena, com les territorials, les socials o les econòmiques. En aquest sentit, posa l'accent en els entorns, o bé rurals o bé urbans, que tenen mancances estructurals i risc de quedar aïllats. Per assolir aquests objectius, s'hi

estableixen mesures, com ara la preparació de plans de promoció de l'accés a tots els col·lectius del país; l'ús de mitjans digitals per trencar algunes de les barreres existents; la generalització de textos de lectura fàcil o la disponibilitat de continguts en llengua de signes catalana o braille, així com l'impuls de la mediació cultural com a sistema d'aproximació a la cultura. També destaca la voluntat de prestigiar les expressions culturals informals que practiquen moltes persones i molts entorns familiars o col·lectius específics (**article 9 i 10**).

Pel que fa a l'**apartat a) de l'article 10** referit a les obligacions del Sistema Cultural de Catalunya, es proposa substituir el terme "vetllar pel compliment" per "complir".

El capítol IV tracta sobre el dret de participació en la vida cultural de la societat, no només des del punt de vista de l'accés a l'oferta cultural, sinó també des de la implicació en la governança general de la cultura i de les polítiques públiques vinculades, i en la presa de decisions de les entitats culturals de què els subjectes decideixin formar part. Per garantir aquest dret, el Sistema Cultural de Catalunya estableix mecanismes d'escolta que tenen en compte la diversitat social existent, i també instruments de participació ciutadana en totes les polítiques culturals i en les programacions (**articles 11 i 12**).

En aquest sentit, per tal de respectar la normativa estatal i catalana vigent quant a l'exercici de la participació cultural cal assenyalar a l'inici de l'article 11 que les accions a què les persones tenen dret s'exerceix en el marc o en els termes de l'ordenament vigent. Això és especialment rellevant atès que aquest article estableix, per exemple, a la lletra e) el dret a participar en els processos de deliberació i decisió de les polítiques públiques principals en l'àmbit cultural que els afectin, com ara plans o normes i, per tant, s'ha d'entendre que aquesta participació s'instrumenta d'acord amb el marc vigent i, per tant, que els mecanismes per participar, per exemple, en la tramitació d'una norma són els establerts per a la ciutadania a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les Administracions Públiques, a la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern i a la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya. En un sentit similar, cal interpretar la lletra f) que assenyala el dret a participar en els processos de governança de les entitats culturals de les quals formin part, doncs aquest dret s'exercirà d'acord amb la normativa reguladora de l'entitat en qüestió.

El capítol V tracta sobre el dret a l'expressió, la creació i la difusió culturals de manera lliure i sense censura de les opinions d'acord amb l'ordenament jurídic vigent. En aquest sentit, la CE a l'article 20 atribueix la condició de dret fonamental a la llibertat de creació i producció literària, artística, científica o tècnica mentre que el dret d'accés a la cultura resulta un principi rector de la política social i econòmica del capítol III del títol I de la Constitució. Per tant, en ésser el dret a la llibertat d'expressió i a la producció i creació literària, artística, científica i tècnica un dret fonamental vincula directament a les Administracions Públiques sense necessitat de desplegament normatiu del legislador ordinari tal com es desprèn de la STC 80/1982, a banda que el seu possible desplegament s'ha de fer mitjançant una Llei orgànica. Per aquest motiu, l'Administració de la Generalitat enuncia en aquesta llei el dret a l'expressió, la creació i la difusió culturals "*d'acord amb l'ordenament jurídic vigent*" (**article 13**). Així mateix, aquesta Assessoria recomana a la unitat directiva establir a la lletra c) de l'article 13 el terme "prèvia" atès que l'article 20.2 CE estableix que "l'exercici d'aquests drets no es pot restringir mitjançant cap tipus de censura prèvia". Per idèntic motiu assenyalar el terme "prèvia" a l'article 14.1 de

l'Avantprojecte de Llei. Pel que fa al sistema de garanties (**article 14**), aquest dret a l'expressió, la creació i la difusió culturals disposa de les mesures constitucionals de protecció de l'article 20 de la CE, entre d'altres, el procediment basat en els principis de preferència i sumarietat (article 53.2 CE), el recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional (article 53.2 i article 161.1. b CE), el recurs d'inconstitucionalitat contra Lleis i disposicions normatives que vulnerin aquest dret (article 53.1 i article 161.1 a CE), així com la institució del defensor del poble (article 54 CE). Per tant, les mesures que aquesta Llei estableix per garantir els objectius de la llibertat d'expressió al Sistema Cultural de Catalunya i/o a les administracions públiques i entitats públiques que l' integren s' han d'entre dins el marc jurídic vigent, i s'ha d'esmentar expressament. Aquestes mesures poden ser de foment de la llibertat i de lluita contra la censura, com ara l'organització de jornades, seminaris i exposicions per difondre la cultura (article 14.1) o bé relatives a la transparència i imparcialitat en el finançament públic de l'acció cultural o en la cobertura de llocs de comandament (article 14.2). Aquest Avantprojecte de Llei atribueix al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA), entre d'altres actuacions, l' emissió d' un informe anual sobre la matèria (article 14.3).

El capítol VI estableix el dret a l'educació i la formació artística com a element essencial per a la formació integral de les persones des de la infància. En concret, **l'article 15** assenyala que totes les persones tenen dret a una educació i una formació artística, com a part de l'educació reglada obligatòria, que faci créixer les habilitats creatives pròpies i ajudi a desenvolupar la personalitat en un marc de respecte per les llibertats fonamentals. No obstant això, atesa la distribució competencial en matèria educativa que a continuació s'exposarà, s'aconsella especificar a l'avantprojecte de Llei que el dret a una educació i una formació artística, com a part de l'educació reglada obligatòria, es determina i concreta en la normativa d'educació vigent en cada moment.

En aquest sentit, l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix, a l'article 131, apartat 3.c, que correspon a la Generalitat de Catalunya la competència compartida per a l'establiment dels plans d'estudi corresponents als ensenyaments de l'educació primària i de l'educació secundària obligatòria, incloent-hi l'ordenació curricular.

L'article 53.1 de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, estableix que correspon al Govern determinar el currículum, pel que fa als objectius, als continguts i als criteris d'avaluació de cada àrea, matèria i mòdul, sense perjudici de l'autonomia pedagògica dels centres.

El Decret 175/2022, de 27 de setembre estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica en els termes que recull l'article 3.3 de la Llei orgànica 3/2020, del 29 de desembre. Inclou el currículum bàsic de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i els cicles formatius de grau bàsic establert d'acord amb la Llei orgànica 3/2020, del 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació i la normativa de desplegament, i que es concreta en el Reial decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària i el Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria. En concret, i pel que fa al contingut relacionat amb la cultura, l'article 8 estableix com a àrees de l'educació primària que s'imparteixen a tots els cursos, l'Educació Artística, que inclou Educació Plàstica, Audiovisual i Visual, d'una banda, i Música i Arts Escèniques i Performatives, de l'altra. Així mateix, l'article 9 determina l'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual i la Música com

matèries de l'educació secundària obligatòria que s'imparteixen als cursos de primer a tercer, i l'article 10 dins les matèries de l'educació secundària obligatòria a quart curs es pot escollir com a optativa, entre d'altres, les Arts Escèniques i Dansa, la Cultura Científica, la Cultura Clàssica, l'Expressió Artística i la Música, entre d'altres.

D'altra banda, l'**article 16** assenyala pel Departament d'Educació l'obligació d'impulsar el Consell d'Ensenyaments Artístics que es va crear per la Llei 12/2009, de 10 de juliol d'educació, així mateix, l'avantprojecte de Llei fixa les funcions del Consell d'Ensenyaments Artístics com a òrgan impulsor d'aquesta línia formativa dins del currículum escolar, el qual ha de vehicular la col·laboració entre els departaments competents en matèria de cultura i en matèria d'educació per tirar endavant projectes i programes conjuntament. Així mateix, s'estableix que correspon al departament competent en matèria de cultura, juntament amb l'administració local promoure accions formatives en els camps artístic i cultural fora de l'àmbit escolar i al llarg de la vida de les persones.

El capítol VII assenyala els drets laborals i econòmics de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya, amb la voluntat d'impulsar mesures perquè les condicions fiscals, laborals i contractuals siguin més justes, es redueixi la precarització i es respectin els drets de propietat intel·lectual sempre dins l'àmbit de competències de la Generalitat de Catalunya (**article 17**).

En relació amb l'anàlisi de l'**article 17**, cal dir, que la Generalitat de Catalunya té certes competències en matèria fiscal respecte als creadors, artistes i altres professionals del sector cultural que desenvolupen la seva activitat al seu territori. En concret, la Generalitat pot establir mesures fiscals per fomentar el desenvolupament i la promoció de la cultura catalana, així com per donar suport als professionals d'aquest sector.

En virtut d'aquestes competències, la Generalitat de Catalunya ha establert diferents mesures fiscals dirigides als creadors, artistes i altres professionals del sector cultural, com ara bonificacions a l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE) o a l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF), entre d'altres.

Així mateix, la Generalitat també pot establir mesures fiscals per a la protecció i promoció del patrimoni cultural, com ara l'exempció de l'Impost sobre el Patrimoni per a determinats béns culturals que així ho estableix la normativa estatal.

No obstant, és important tenir en compte que la competència fiscal a Espanya és compartida entre l'Administració central i les comunitats autònomes, i que la normativa fiscal relativa als creadors, artistes i altres professionals del sector cultural està condicionada per la normativa estatal.

D'altra banda, i seguint amb l'examen de l'**article 17**, cal dir, que la Generalitat de Catalunya té competències per establir condicions laborals i contractuals justes per als professionals del sector cultural en el seu territori. En concret, la Generalitat pot establir mesures per fomentar l'ocupació i l'activitat laboral en el sector cultural en condicions dignes i justes.

Així mateix, la Generalitat pot establir mesures per garantir el compliment de la normativa laboral vigent per part de les empreses i entitats que contracten professionals del sector cultural, així com per promoure la igualtat de gènere i la no discriminació en l'accés a l'ocupació i en les condicions laborals.

En aquest sentit, la Generalitat de Catalunya ha desenvolupat diferents iniciatives per promoure la protecció dels treballadors i treballadores del sector cultural, com la elaboració de convenis col·lectius específics per al sector, la regulació dels contractes laborals en funció de les especificitats de l'activitat cultural, o la posada en marxa de programes de formació i assessorament en matèria laboral destinats als treballadors del sector.

No obstant, és important assenyalar que la normativa laboral a Espanya és competència estatal, per la qual cosa la Generalitat de Catalunya està sotmesa a les lleis i regulacions estatals en aquesta matèria

Quant a les competències de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en relació amb el respecte als drets de propietat intel·lectual dels artistes en el seu territori, cal dir, que la Generalitat pot establir mesures per garantir el respecte i la protecció dels drets de propietat intel·lectual dels artistes i creadors, i per combatre la pirateria i la falsificació d'obres.

Així, la Generalitat pot col·laborar amb les entitats gestores dels drets de propietat intel·lectual, com són la Societat General d'Autors i Editors (SGAE) i altres entitats similars, per garantir el compliment de la normativa relativa a la propietat intel·lectual i per fomentar la difusió i l'accés a l'obra dels artistes de forma legal i sostenible.

Tanmateix, la Generalitat de Catalunya ha establert diferents mesures per protegir els drets de propietat intel·lectual dels artistes, com la promoció de llicències d'ús d'obres de propietat intel·lectual, el foment de la cultura del respecte als drets de propietat intel·lectual en l'àmbit educatiu i cultural, i la realització de campanyes de conscienciació contra la pirateria i la falsificació d'obres.

No obstant, és important tenir en compte que la normativa en matèria de propietat intel·lectual a Espanya està regulada a nivell estatal, i que la Generalitat de Catalunya està sotmesa a la legislació estatal en aquesta matèria.

L'article 18 estableix mesures a complir pel Sistema Cultural de Catalunya, entre d'altres: contraure compromisos de responsabilitat social en àmbits com, per exemple, els equipaments que són titularitat seva, o bé entomar mesures contra la precarització per mitjà de clàusules socials i condicions en la contractació pública i en les línies de subvenció, així mateix, els integrants del Sistema Cultural de Catalunya poden establir mesures de conciliació familiar i afavorir la professionalització per mitjà de la formació, per fer efectiva la plena igualtat entre dones i homes. Totes aquestes mesures s'han de realitzar en els termes establerts per l'ordenament jurídic vigent, atès que cal respectar les competències de l'estat en aquests àmbits, i en aquest sentit, s'aconsella assenyalar-ho al precepte.

L'article 19 indica que els organismes competents han de garantir el compliment d'aquests drets mitjançant la inspecció de treball i les mesures de foment.

Quant a la Inspecció de Treball i Seguretat Social (ITSS) és un òrgan encarregat de vetllar pel compliment de les normes laborals i de Seguretat Social, així com per la protecció dels drets dels treballadors i treballadores en tot el territori espanyol. A Catalunya, la ITSS té les mateixes competències que en la resta del país i, per tant, pot dur a terme les següents funcions per garantir els drets de treball:

- Verificar el compliment de les obligacions laborals, tant en relació a les normes de contractació, com a les normes de protecció social i seguretat laboral.
- Realitzar inspeccions i requeriments en matèria de relacions laborals, verificant el compliment per les empreses de les obligacions relacionades amb la durada i la jornada laboral, el salari mínim interprofessional, les pauses i vacances, i la seguretat i higiene en el treball, entre altres aspectes.
- Investigar possibles infraccions o irregularitats relacionades amb drets laborals dels treballadors i treballadores, i formular propostes de resolució i sanció quan correspongui.
- Emetre informes i recomanacions per a combatre el frau laboral i el treball irregular, i sensibilitzar a empresaris i treballadors sobre la importància del compliment de la normativa laboral.
- Promoure la resolució de conflictes laborals mitjançant la mediació i l'arbitratge.

En definitiva, la ITSS té àmplies competències per garantir els drets laborals a Catalunya i per promoure una cultura de compliment de les normes laborals i de Seguretat Social.

El títol III configura el Sistema Cultural de Catalunya. S'hi fixen la definició i la composició, amb la participació principal d'administracions públiques competents en matèria de cultura i els seus equipaments públics. A més, s'hi poden incorporar les entitats privades que ho vulguin i que compleixin les obligacions establertes per al Sistema Cultural de Catalunya respecte de la promoció dels drets culturals (**article 20**)

El Sistema Cultural de Catalunya té com a finalitat impulsar activitats, prestacions i serveis culturals, i és el garant principal dels drets públics de la ciutadania mitjançant la realització d'un seguit de mesures per assegurar els drets culturals (**articles 21 i 22**)

El marc de governança del Sistema Cultural de Catalunya es basa en la cooperació dels seus integrants, dins el respecte per les competències pròpies de cadascun (**article 23**). Aquesta governança es fa efectiva mitjançant: el Consell de la Mancomunitat Cultural (**article 24**), que recull la participació dels ens locals; la Taula de Participació Cultural (**article 25**) com a òrgan consultiu i de participació social sobre els drets culturals, i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (**article 26**) com a òrgan assessor del Govern.

També s'hi fa un reconeixement a la comunitat cultural (**article 27**), que està formada per una pluralitat diversa de persones a títol individual i d'entitats i agrupacions de tota mena

connectades d'una manera o una altra amb totes les expressions de la cultura i amb diferents nivells de vinculació, així mateix, s'estableix que és responsabilitat de les administracions públiques estudiar i conèixer les característiques del conjunt de la comunitat cultural de Catalunya.

Respecte dels equipaments (**articles 28 a 32**), es determina que tenen com a objectiu principal garantir els drets culturals. Així mateix, se n'estableix l'organització en xarxes i es relacionen els equipaments nacionals amb les funcions de capçalera del sistema. La Generalitat ha de mantenir un pla d'equipaments que permeti garantir l'exercici dels drets culturals a tot el territori. Els equipaments de titularitat privada i associativa també s'han de poder integrar a les xarxes, si compleixen els requisits establerts.

El **títol IV** planteja el finançament del Sistema Cultural de Catalunya mitjançant dos capítols.

El capítol I tracta el finançament públic i estableix el compromís de la Generalitat perquè el pressupost anual dedicat a la cultura no sigui inferior al 2 % del total. Així mateix, estableix que la resta d'administracions competents han d'adaptar els seus pressupostos per donar compliment a aquesta Llei. Es preveu que caldrà posar en marxa línies d'ajut específiques, i també altres mecanismes per garantir el finançament de les mesures fixades (**articles 33 i 34**).

Al respecte, cal destacar, que l'avantprojecte de Llei fixa per primera vegada un percentatge mínim específic de finançament per a la cultura. En aquesta línia, la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, estableix l'obligació dels poders públics de desenvolupar polítiques i accions destinades a protegir i difondre el patrimoni cultural de Catalunya, així com de fomentar la creació i l'activitat cultural. A més, la Llei 6/2008, de 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i les Arts, estableix l'obligació de la Generalitat de Catalunya de destinar fons per al foment de la cultura i les arts a Catalunya.

D'altra banda, aquesta Assessoria vol constatar que el pressupost anual de la Generalitat de Catalunya té en compte el finançament destinat a la cultura i les arts, i en els últims anys hi ha hagut una tendència de creixement en el finançament per a aquest àmbit, si bé aquest avantprojecte de Llei vol establir un percentatge mínim concret pel finançament de la cultura a Catalunya que, en qualsevol cas, restarà subjecte a la seva inclusió dins el pressupost anual de la Generalitat, d'acord amb el procediment legalment establert per a l'aprovació de la Llei de Pressupostos.

El capítol II es refereix al finançament privat de la cultura per mitjà del mecenatge i el patrocini. Dins les limitacions competencials de la Generalitat en matèria fiscal, l'avantprojecte es centra en les mesures de foment d'aquestes activitats per promoure, sobretot, les donacions vinculades a accions que enforteixin l'exercici dels drets culturals, la consolidació del patrimoni cultural i artístic públic, la inclusió social, l'equilibri territorial i l'ús de les llengües pròpies (**articles 35 a 40**).

Sobre aquesta qüestió, cal dir, que la regulació de les aportacions de mecenatge s'estableix principalment a la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense ànim de lucre i dels incentius fiscals al mecenatge, i la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats. Ambdues lleis estatals estableixen que les aportacions de

mecenatge poden consistir en donacions o patrocinis, i que en tot cas han de ser gratuïtes o tenir un valor inferior al de mercat. A més, la Llei de l'Impost sobre Societats estableix els límits i requisits perquè les aportacions siguin deduïbles en la declaració d'aquest impost. En concret, la Llei de règim fiscal de les entitats sense ànim de lucre i dels incentius fiscals al mecenatge estableix que els donatius i aportacions dels mecenes hauran de ser voluntaris, irrevocables i sense contraprestació directa per part del beneficiari. Així mateix, estableix que aquestes aportacions no podran tenir caràcter remuneratiu ni tenir la consideració de despesa deduïble pel pagador dels mateixos.

La Generalitat de Catalunya, en el marc de la normativa estatal, té competències en matèria de mecenatge i patrocini cultural, que s'inclouen en la seva competència exclusiva en matèria de cultura. En aquest sentit, la Generalitat pot afavorir la implicació de les empreses i altres agents privats en el finançament de les activitats culturals i artístiques a Catalunya, i assegurar que aquesta implicació es produeixi d'acord amb els criteris culturals i de qualitat establerts per la Generalitat. Així mateix, la llei de pressupostos de la Generalitat pot establir anualment una relació de les activitats prioritàries de mecenatge en l'àmbit de la cultura i incloure mesures per a fomentar el seu finançament i difusió, així com destinar partides econòmiques específiques a aquestes activitats.

El títol V estableix el sistema integral d'informació cultural i es divideix en dos capítols.

El capítol I, sobre la informació i la transparència, fixa l'obligació del Govern, amb el suport de tots els agents del Sistema Cultural de Catalunya, de desenvolupar mitjans que permetin fer arribar a tothom la informació cultural amb criteris de diversitat, participació i equilibri territorial (**article 41**). També crea l'Observatori de la Cultura per posar a l'abast de tothom les dades sobre la vida cultural del país, en un sentit ampli i orientat a l'exercici dels drets culturals. Aquest Observatori ha de quedar adscrit al departament amb competències en matèria de cultura, i ha de facilitar al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts les dades necessàries per acomplir les tasques d'avaluació de les polítiques culturals que té encarregades per llei (**article 42**). Així mateix, s'estableix que totes les administracions i totes les entitats que siguin membres del Sistema Cultural de Catalunya han de complir les exigències més altes de transparència que determina la normativa vigent sobre transparència, a més, han de publicar als seus webs tots els plans vinculats als drets d'accés i participació i els altres plans vinculats al compliment d'aquesta Llei, i també les avaluacions de tots aquests plans (**article 43**).

El capítol II se centra en la digitalització i l'accés virtual a la cultura com a eina per eliminar barreres i facilitar la distribució de continguts diversos i plurals des de les plataformes públiques (**article 44**).

El títol VI desenvolupa les mesures per garantir el compliment de la Llei i s'estructura en dos capítols.

El capítol I estableix que correspon al Síndic de Greuges defensar els drets culturals que hagin pogut vulnerar institucions o persones en el marc d'allò que estableix l'EA i la normativa reguladora del Síndic (**article 45**). Així mateix, encarrega al Consell Nacional de la Cultura i de les Arts que elabori un informe anual que doni comptes del grau de compliment de la Llei (**article 46**).

El capítol II crea el Comitè de Protecció dels Drets Culturals (**articles 48 i 49**), adscrit al departament competent en matèria de cultura, amb la funció de vetllar pel compliment d'aquesta Llei. Aquest Comitè disposa entre les seves funcions la relativa a atendre les queixes sobre els incompliments dels drets culturals i efectuar recomanacions de conducta sobre aquestes qüestions, o bé iniciar el tràmit que correspongui. Aquesta funció es podria solapar amb les funcions que l'EA atribueix al Síndic. En aquest sentit, l'article 78 de l'EAC assenyalava que el Síndic de Greuges té per funció protegir i defensar els drets i llibertats reconeguts a la CE i a l'Estatut. Amb aquesta finalitat supervisa, amb caràcter exclusiu, l'activitat de l'Administració de la Generalitat, la dels organismes públics o privats vinculats o que en depenguin d'aquesta, les empreses privades que gestionen serveis públics o realitzen activitats d'interès general o universal o activitats equivalents de forma concertada o indirecta així com l'activitat de la resta de persones amb vincle contractual amb l'Administració i amb totes les entitats públiques dependents d'ella. També supervisa l'activitat de l'Administració local de Catalunya i la dels organismes públics o privats vinculats o que depenguin d'ella. Per aquest motiu caldria revisar l'oportunitat de creació d'aquest Comitè en els termes establerts.

d. Part final

Pel que fa a la part final, l'Avantprojecte de Llei conté quatre disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i una disposició final.

La disposició addicional primera fixa el compromís d'establir als pressupostos per de l'any 2025, un pes de com a mínim el 2 % per al departament competent en matèria de cultura. Així mateix, s'indica que aquest pes l'ha de mantenir o incrementar als pressupostos futurs. Al respecte cal dir, d'una banda que les disposicions addicionals estableixen règims jurídics especials, com a matisació o addició de la part dispositiva sempre que no sigui possible o adequat regular aquests aspectes a l'articulat del text, ja sigui per la seva especificitat o per la desconexió que puguin tenir amb la resta de preceptes, i de fet el compromís d'un percentatge mínim del 2% figura a l'article 33.1 motiu pel qual resulta redundant i, d'altra banda la seva efectivitat dependrà de la Llei de pressupostos que anualment s'aprovi d'acord amb el procediment legalment establert, de manera que es proposa la supressió d'aquesta disposició addicional.

La disposició addicional segona assenyalava que el Govern ha de designar, en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, la persona titular del Comitè de Protecció dels Drets Culturals.

La disposició addicional tercera estableix que el Govern ha de presentar, en el termini de vuit mesos des de l'aprovació d'aquesta Llei, una guia perquè els equipaments puguin elaborar i implantar les actuacions a què fan referència els articles 10 i 28.1.

La disposició addicional quarta assenyalava que els equipaments a què es refereixen els articles 10 i 28 han d'implementar les obligacions recollides a l'apartat primer de l'article 28 en el termini de dos anys des de la presentació de la guia recollida a la disposició addicional tercera.

La Disposició transitòria primera diu que mentre no es constitueixi el Comitè de Protecció dels Drets Culturals, la competència de vetllar pel compliment d'aquesta Llei correspon a la persona titular de la secretaria general del departament competent en matèria de cultura.

La disposició transitòria segona indica que en l'acord de Govern pel qual es nomeni per primera vegada els membres del Comitè de Protecció dels Drets Culturals s'hi han de fixar les seves retribucions, fins que s'aprovi la llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

La disposició transitòria tercera diu que la Generalitat de Catalunya ha de dur a terme un programa estratègic per donar a conèixer a tota la població els drets culturals.

La disposició derogatòria primera deroga el Decret 149/2014, de 18 de novembre, del Consell Social de la Cultura de Catalunya.

La disposició derogatòria segona deroga totes les normes de rang igual o inferior al d'aquesta Llei que s'hi oposin o la contradiguin.

La disposició final estableix la *vacatio legis* ordinària de vint dies per l'entra en vigor en vigor de la Llei a comptar de la data de publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

5.3. Directrius de tècnica normativa

5.3.1 Consideracions preliminars

D'acord amb l'apartat 1 de l'article 62 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, l'Administració Pública ha d'exercir la iniciativa normativa de manera que el marc resultant sigui previsible, tant estable com sigui possible i fàcil de conèixer i comprendre per als ciutadans i els agents socials.

D'acord amb l'apartat 1 de l'article 63 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, l'Administració Pública ha d'exercir la iniciativa legislativa de manera que l'aprovació d'una norma comporti, com a regla general, una simplificació de l'ordenament jurídic vigent.

De conformitat amb l'apartat 1 de l'article 132 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, anualment, les administracions públiques han de fer públic un pla normatiu que contingui les iniciatives legals o reglamentàries que s'hagin d'eleva per a la seva aprovació l'any següent.

L'Avantprojecte de Llei de drets culturals consta al Pla Normatiu del Govern 2024, aprovat per Acord del Govern de 13 de febrer de 2024.

5.3.2 Elaboració de les normes de la Generalitat de Catalunya

El Manual d'elaboració de les normes de la Generalitat de Catalunya remarca els principis d'elaboració de les disposicions normatives i estableix les regles de redacció i estructuració de les disposicions normatives.

De la revisió de l'expedient se'n desprèn, en termes generals, que la iniciativa s'ajusta a aquests principis i regles, si bé al llarg de l'informe se n'han formulat les observacions que resumim de la forma següent:

Preàmbul:

Caldria revisar el Preàmbul als efectes de consignar totes aquelles consideracions que porten a la redacció de la norma i que poden tenir importància per a la seva interpretació i, alhora, s'eliminin descripcions, teoritzacions i reproduccions de normes que dificulten la claredat en l'exposició dels motius respecte l'oportunitat de disposar d'una regulació sobre drets culturals a Catalunya.

En aquest sentit, i per raons de bona tècnica normativa, en revisar els apartats de l'I al VI, seria convenient no transcriure literalment els articles dels instruments internacionals i/o europeus, així com de la CE o de l'EAC i, en general, de cap de les lleis que s'hi citen, sinó que es recomana incorporar el contingut substancial d'aquests preceptes com a part de l'exposició del Preàmbul.

D'altra banda, al preàmbul no s'hi han de consignar continguts impropis d'un text normatiu, ja que és una part de la norma. Per tant, no ha d'intentar ni persuadir, ni ensenyar, ni lloar, i no s'hi han d'incloure excuses de cap tipus. Així doncs, caldria evitar al Preàmbul l'ús d'expressions del tipus: *“com s'ha destacat”, “També és important apuntar que”, “ Per això, a l'article 22.1 estableix (...)”, “L'àmbit de competències a càrrec de la Generalitat de Catalunya (en referir-se als drets laborals i econòmics) no és ni de bon troç complet. De tota manera, sí que es poden impulsar mesures (...)”, “Tot i les limitacions competencials de la Generalitat en matèria fiscal, que no permeten fer-ne un desenvolupament més ampli, la Llei es centra en mesures de foment d'aquestes activitats (...)”*;

Es concreti l'Acord del Govern al qual es fa referència amb la data d'aprovació i el títol literal (llevat error d'apreciació va ser l' aprovat el 22.09.2020)

Es revisi la utilització del verb en veu activa, preferiblement el temps verbal és el present, i es mantingui el mateix temps verbal al llarg de tot el preàmbul.

Es revisi el Preambul per evitar errors, entre d'altres, citar el Consell Social de la Cultura com a òrgan de governança del Sistema Cultural Català o indicar que hi ha tres disposicions transitòries i no pas una, i que hi ha dues disposicions derogatòries i no pas una.

Articulat

Ens remetem a les consideracions de tècnica normativa realitzades al llarg de l'informe.

Disposició addicional primera

Es proposa la seva supressió atès que el seu contingut és objecte de regulació a l'articulat, en concret, a l'article 33.1

6. Observacions

L'Assessoria Jurídica ha participat en l'elaboració de l'Avantprojecte de llei, la qual cosa ha permès introduir les esmenes corresponents perquè la proposta s'ajusti a dret i als criteris formals de tècnica normativa, **sens perjudici de la recomanacions i propostes de millora que s'efectuen en aquest informe.**

Conclusions

Informo favorablement sobre l'Avantprojecte de llei de drets culturals de Catalunya, atès que considerem que el seu contingut s'ajusta al bloc de la constitucionalitat i a la resta de l'ordenament jurídic, sens perjudici que es tramiti el procediment previst a l'apartat 3 d'aquest informe i que s'acceptin les consideracions realitzades a l'apartat 5.

Barcelona,

Vist i plau

Esther Gonzalez
Aznar - DNI

(TCAT)

Signat digitalment per Esther
Gonzalez Aznar - [redacted]
(TCAT)
Data: 2024.04.11 15:40:34 +02'00'

Esther González Aznar
Advocada de la Generalitat Adjunta

Maria Pilar Bayarri
Roda - DNI

Signat digitalment per
Maria Pilar Bayarri Roda
- DNI [redacted]
Data: 2024.04.11
16:03:23 +02'00'

Maria Pilar Bayarri i Roda
Advocada en cap